

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► B **DYREKTYWA 2006/112/WE RADY**
z dnia 28 listopada 2006 r.
w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej
(Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1)

zmieniona przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Dyrektywa Rady 2006/138/WE z dnia 19 grudnia 2006 r.	L 384	92	29.12.2006
► <u>M2</u>	Dyrektywa Rady 2007/75/WE z dnia 20 grudnia 2007 r.	L 346	13	29.12.2007
► <u>M3</u>	Dyrektywa Rady 2008/8/WE z dnia 12 lutego 2008 r.	L 44	11	20.2.2008
► <u>M4</u>	Dyrektywa Rady 2008/117/WE z dnia 16 grudnia 2008 r.	L 14	7	20.1.2009
► <u>M5</u>	Dyrektywa Rady 2009/47/WE z dnia 5 maja 2009 r.	L 116	18	9.5.2009
► <u>M6</u>	Dyrektywa Rady 2009/69/WE z dnia 25 czerwca 2009 r.	L 175	12	4.7.2009
► <u>M7</u>	Dyrektywa Rady 2009/162/UE z dnia 22 grudnia 2009 r.	L 10	14	15.1.2010
► <u>M8</u>	Dyrektywa Rady 2010/23/UE z dnia 16 marca 2010 r.	L 72	1	20.3.2010
► <u>M9</u>	Dyrektywa Rady 2010/45/UE z dnia 13 lipca 2010 r.	L 189	1	22.7.2010
► <u>M10</u>	Dyrektywa Rady 2010/88/UE z dnia 7 grudnia 2010 r.	L 326	1	10.12.2010
► <u>M11</u>	Dyrektywa Rady 2013/42/UE z dnia 22 lipca 2013 r.	L 201	1	26.7.2013
► <u>M12</u>	Dyrektywa Rady 2013/43/UE z dnia 22 lipca 2013 r.	L 201	4	26.7.2013
► <u>M13</u>	Dyrektywa Rady 2013/61/UE z dnia 17 grudnia 2013 r.	L 353	5	28.12.2013
► <u>M14</u>	Dyrektywa Rady (UE) 2016/856 z dnia 25 maja 2016 r.	L 142	12	31.5.2016
► <u>M15</u>	Dyrektywa Rady (UE) 2016/1065 z dnia 27 czerwca 2016 r.	L 177	9	1.7.2016
► <u>M16</u>	Dyrektywa Rady (UE) 2017/2455 z dnia 5 grudnia 2017 r.	L 348	7	29.12.2017
► <u>M17</u>	Dyrektywa Rady (UE) 2018/912 z dnia 22 czerwca 2018 r.	L 162	1	27.6.2018
► <u>M18</u>	Dyrektywa Rady (UE) 2018/1695 z dnia 6 listopada 2018 r.	L 282	5	12.11.2018
► <u>M19</u>	Dyrektywa Rady (UE) 2018/1713 z dnia 6 listopada 2018 r.	L 286	20	14.11.2018
► <u>M20</u>	Dyrektywa Rady (UE) 2018/1910 z dnia 4 grudnia 2018 r.	L 311	3	7.12.2018
► <u>M21</u>	Dyrektywa Rady (UE) 2018/2057 z dnia 20 grudnia 2018 r.	L 329	3	27.12.2018
► <u>M22</u>	Dyrektywa Rady (UE) 2019/475 z dnia 18 lutego 2019 r.	L 83	42	25.3.2019

zmieniona przez:

► <u>A1</u>	Traktat o przystąpieniu Chorwacji (2012)	L 112	21	24.4.2012
-------------	--	-------	----	-----------

sprostowana przez:

- ▶ C1 Sprostowanie, Dz.U. L 335 z 20.12.2007, s. 60 (2006/112/WE)
- ▶ C2 Sprostowanie, Dz.U. L 329 z 27.12.2018, s. 53 (2018/1695)
- ▶ C3 Sprostowanie, Dz.U. L 20 z 23.1.2019, s. 43 (2018/1713)

DYREKTYWA 2006/112/WE RADY**z dnia 28 listopada 2006 r.****w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej**

SPIS TREŚCI

TYTUŁ I –	PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA
TYTUŁ II –	ZAKRES TERYTORIALNY
TYTUŁ III –	PODATNICY
TYTUŁ IV –	TRANSAKCJE PODLEGAJĄCE OPODATKOWANIU
Rozdział 1 –	Dostawa towarów
Rozdział 2 –	Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów
Rozdział 3 –	Świadczenie usług
Rozdział 4 –	Import towarów
Rozdział 5 –	Przepisy wspólne dla rozdziałów 1 i 3
TYTUŁ V –	MIEJSCE TRANSAKCJI PODLEGAJĄCYCH OPODATKOWANIU
Rozdział 1 –	Miejsce dostawy towarów
Sekcja 1 –	Dostawa towarów bez transportu
Sekcja 2 –	Dostawa towarów wraz z transportem
Sekcja 3 –	Dostawa towarów na pokładzie jednostki pływającej, statku powietrznego lub pociągu
Sekcja 4 –	Dostawa towarów przez sieci dystrybucji
Rozdział 2 –	Miejsce wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów
Rozdział 3 –	Miejsce świadczenia usług
Sekcja 1 –	Definicje
Sekcja 2 –	Przepisy ogólne
Sekcja 3 –	Przepisy szczególne
Podsekcja 1 –	Świadczenie usług przez pośredników
Podsekcja 2 –	Świadczenie usług związanych z nieruchomościami
Podsekcja 3 –	Świadczenie usług transportu
Podsekcja 4 –	Świadczenie usług związanych z działalnością kulturalną, artystyczną, sportową, naukową, edukacyjną, rozrywkową i podobną, usług pomocniczych do usług transportu, wycena majątku ruchomego i prace na tym majątku

▼ B

Podsekcja 5 –	Świadczenie usług restauracyjnych i cateringowych
Podsekcja 6 –	Wynajem środków transportu
Podsekcja 7 –	Świadczenie usług restauracyjnych i cateringowych przeznaczonych do konsumpcji na pokładach statków, statków powietrznych lub pociągów
Podsekcja 8 –	Świadczenie usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych i usług elektronicznych na rzecz osób niebędących podatnikami
Podsekcja 9 –	Świadczenie usług na rzecz osób niebędących podatnikami spoza Wspólnoty
Podsekcja 10 –	Zapobieganie podwójnemu opodatkowaniu lub nieopodatkowaniu
Rozdział 4 –	Miejsce importu towarów
TYTUŁ VI –	ZDARZENIE POWODUJĄCE POWSTANIE OBOWIĄZKU PODATKOWEGO I WYMAGALNOŚĆ PODATKU
Rozdział 1 –	Przepisy ogólne
Rozdział 2 –	Dostawy towarów i świadczenie usług
Rozdział 3 –	Wewnątrzspółnotowe nabycie towarów
Rozdział 4 –	Import towarów
TYTUŁ VII –	PODSTAWA OPODATKOWANIA
Rozdział 1 –	Definicja
Rozdział 2 –	Dostawa towarów i świadczenie usług
Rozdział 3 –	Wewnątrzspółnotowe nabycie towarów
Rozdział 4 –	Import towarów
Rozdział 5 –	Przepisy różne
TYTUŁ VIII –	STAWKI
Rozdział 1 –	Stosowanie stawek
Rozdział 2 –	Struktura i wysokość stawek
Sekcja 1 –	Stawka podstawowa
Sekcja 2 –	Stawki obniżone
Sekcja 3 –	Przepisy szczególne
Rozdział 3 –	Przepisy przejściowe dotyczące niektórych usług pracochłonnych
Rozdział 4 –	Przepisy szczególne mające zastosowanie do czasu wprowadzenia przepisów ostatecznych
Rozdział 5 –	Przepisy przejściowe
TYTUŁ IX –	ZWOLNIENIA
Rozdział 1 –	Przepisy ogólne

▼ B

- Rozdział 2 – Zwolnienia dotyczące określonych czynności wykonywanych w interesie publicznym
- Rozdział 3 – Zwolnienia dotyczące innych czynności
- Rozdział 4 – Zwolnienia związane z transakcjami wewnątrzwspólnotowymi
- Sekcja 1 – Zwolnienia z tytułu dostawy towarów
- Sekcja 2 – Zwolnienia z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów
- Sekcja 3 – Zwolnienia z tytułu niektórych usług transportu
- Rozdział 5 – Zwolnienia w imporcie
- Rozdział 6 – Zwolnienia w eksporcie
- Rozdział 7 – Zwolnienia związane z transportem międzynarodowym
- Rozdział 8 – Zwolnienia dotyczące niektórych transakcji uznanych za eksport
- Rozdział 9 – Zwolnienia z tytułu świadczenia usług przez pośredników
- Rozdział 10 – Zwolnienia transakcji związanych z międzynarodowym obrotem towarowym
- Sekcja 1 – Składy celne, składy inne niż celne oraz podobne procedury
- Sekcja 2 – Transakcje zwolnione w związku z eksportem oraz w ramach wymiany handlowej między państwami członkowskimi
- Sekcja 3 – Wspólny przepis dla sekcji 1 i 2
- TYTUŁ X – ODLICZENIA
- Rozdział 1 – Źródło i zakres prawa do odliczenia
- Rozdział 2 – Proporcja podlegająca odliczeniu
- Rozdział 3 – Ograniczenia prawa do odliczenia
- Rozdział 4 – Przepisy regulujące korzystanie z prawa do odliczenia
- Rozdział 5 – Korekta odliczeń
- TYTUŁ XI – OBOWIĄZKI PODATNIKÓW I NIEKTÓRYCH OSÓB NIEBĘDĄCYCH PODATNIKAMI
- Rozdział 1 – Obowiązek podatkowy
- Sekcja 1 – Osoby zobowiązane do zapłaty VAT na rzecz organów podatkowych
- Sekcja 2 – Warunki płatności
- Rozdział 2 – Identyfikacja

▼ B

Rozdział 3 –	Fakturowanie
Sekcja 1 –	Definicja
Sekcja 2 –	Pojęcie faktury
Sekcja 3 –	Wystawianie faktur
Sekcja 4 –	Dane umieszczane na fakturach
Sekcja 5 –	Przekazywanie faktur drogą elektroniczną
Sekcja 6 –	Środki upraszczające
Rozdział 4 –	Rachunkowość
Sekcja 1 –	Definicja
Sekcja 2 –	Obowiązki ogólne
Sekcja 3 –	Szczególne obowiązki dotyczące przechowywania wszystkich faktur
Sekcja 4 –	Prawo dostępu do faktur przechowywanych za pomocą środków elektronicznych w innym Państwie Członkowskim
Rozdział 5 –	Deklaracje
Rozdział 6 –	Informacje podsumowujące
Rozdział 7 –	Przepisy różne
Rozdział 8 –	Obowiązki dotyczące niektórych transakcji importu i eksportu
Sekcja 1 –	Import
Sekcja 2 –	Eksport
TYTUŁ XII –	PROCEDURY SZCZEGÓLNE
Rozdział 1 –	Procedura szczególna dla małych przedsiębiorstw
Sekcja 1 –	Uproszczone procedury naliczania i poboru podatku
Sekcja 2 –	Zwolnienia lub stopniowe obniżanie podatku
Sekcja 3 –	Sprawozdawczość i przegląd przepisów
Rozdział 2 –	Wspólny system ryczałtowy dla rolników
Rozdział 3 –	Procedura szczególna dla biur podróży
Rozdział 4 –	Uregulowania szczególne dla towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków
Sekcja 1 –	Definicje

▼ B

Sekcja 2 –	Procedura szczególna dla podatników-pośredników
Podsekcja 1 –	Procedura marży
Podsekcja 2 –	Procedura przejściowa mając używanych środków transportu
Sekcja 3 –	Procedura szczególna dotycząca sprzedaży w drodze aukcji publicznej
Sekcja 4 –	Środki zapobiegające zakłóceniom konkurencji i oszustwom podatkowym
Rozdział 5 –	Procedura szczególna dla złota inwestycyjnego
Sekcja 1 –	Przepisy ogólne
Sekcja 2 –	Zwolnienie z VAT
Sekcja 3 –	Prawo wyboru opodatkowania
Sekcja 4 –	Transakcje na regulowanym rynku złota
Sekcja 5 –	Szczególne prawa i obowiązki przedsiębiorców w obrocie złotem inwestycyjnym
Rozdział 6 –	Procedury szczególne dotyczące podatników niemających siedziby, którzy świadczą usługi telekomunikacyjne, usługi nadawcze lub usługi elektroniczne na rzecz osób niebędących podatnikami
Sekcja 1 –	Przepisy ogólne
Sekcja 2 –	Procedura szczególna dla usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych lub usług elektronicznych świadczonych przez podatników niemających siedziby na terytorium Wspólnoty
Sekcja 3 –	Procedura szczególna dla usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych lub usług elektronicznych świadczonych przez podatników mających siedzibę na terytorium Wspólnoty, ale nieposiadających siedziby w państwie członkowskim konsumpcji
TYTUŁ XIII –	ODSTĘPSTWA
Rozdział 1 –	Odstępstwa mające zastosowanie do czasu wprowadzenia przepisów ostatecznych
Sekcja 1 –	Odstępstwa dla państw należących do Wspólnoty w dniu 1 stycznia 1978 r.
Sekcja 2 –	Odstępstwa dla państw, które przystąpiły do Wspólnoty po 1 stycznia 1978 r.
Sekcja 3 –	Przepisy wspólne dla sekcji 1 i 2
Rozdział 2 –	Odstępstwa przyznawane w drodze upoważnienia

▼ B

Sekcja 1 –	Środki upraszczające i zapobiegające uchylaniu się od opodatkowania lub unikaniu opodatkowania
Sekcja 2 –	Umowy międzynarodowe
TYTUŁ XIV –	PRZEPISY RÓŻNE
Rozdział 1 –	Środki wykonawcze
Rozdział 2 –	Komitet ds. VAT
Rozdział 3 –	Kurs wymiany
Rozdział 4 –	Inne podatki, cła i opłaty
TYTUŁ XV –	PRZEPISY KOŃCOWE
Rozdział 1 –	Uregulowania przejściowe w zakresie opodatkowania wymiany handlowej między Państwami Członkowskimi
Rozdział 2 –	Przepisy przejściowe mające zastosowanie w kontekście przystąpienia do Unii Europejskiej
Rozdział 2a –	Środki przejściowe dotyczące stosowania nowego prawodawstwa
Rozdział 3 –	Transpozycja i wejście w życie
ZAŁĄCZNIK I –	WYKAZ CZYNNOŚCI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 13 UST. 1 AKAPIT TRZECI
ZAŁĄCZNIK II –	PRZYKŁADOWY WYKAZ USŁUG ŚWIADCZONYCH DROGĄ ELEKTRONICZNĄ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 58 AKAPIT PIERWSZY LIT. C)
ZAŁĄCZNIK III –	WYKAZ DOSTAW TOWARÓW I ŚWIADCZENIA USŁUG, DO KTÓRYCH MOŻNA ZASTOSOWAĆ STAWKI OBNIŻONE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 98
ZAŁĄCZNIK IV –	WYKAZ USŁUG, O KTÓRYCH MOWA W ART. 106
ZAŁĄCZNIK V –	KATEGORIE TOWARÓW OBJĘTYCH PROCEDURĄ O SKŁADACH INNYCH NIŻ CELNE, ZGODNIE Z ART. 160 UST. 2
ZAŁĄCZNIK VI –	WYKAZ RODZAJÓW TOWARÓW I ŚWIADCZENIA USŁUG, O KTÓRYCH MOWA W ART. 199 UST. 1 LIT. D)
ZAŁĄCZNIK VII –	WYKAZ CZYNNOŚCI ZWIĄZANYCH Z PRODUKCJĄ ROLNĄ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 295 UST. 1 PKT 4
ZAŁĄCZNIK VIII –	PRZYKŁADOWY WYKAZ USŁUG ROLNICZYCH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 295 UST. 1 PKT 5
ZAŁĄCZNIK IX –	DZIEŁA SZTUKI, PRZEDMIOTY KOLEKCJONERSKIE I ANTYKI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 311 UST. 1 PKT 2, 3 I 4

▼B

- Część A – Dzieła sztuki
- Część B – Przedmioty kolekcjonerskie
- Część C – Antyki
- ZALĄCZNIK X – ►**A1** WYKAZ TRANSAKCJI OBJĘTYCH ODSTĘPSTWAMI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 370 I 371 ORAZ ART. 375–390c ◀
- Część A – Transakcje, które państwa członkowskie mogą nadal opodatkowywać
- Część B – Transakcje, dla których państwa członkowskie mogą utrzymać zwolnienia
- ZALĄCZNIK XI
- Część A – Uchylone dyrektywy wraz z ich kolejnymi zmianami
- Część B – Terminy transpozycji do prawa krajowego (o których mowa w art. 411)
- ZALĄCZNIK XII – TABELA KORELACJI

TYTUŁ I

PRZEDMIOT I ZAKRES STOSOWANIA*Artykuł 1*

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólny system podatku od wartości dodanej (VAT).
2. Zasada wspólnego systemu VAT polega na zastosowaniu do towarów i usług ogólnego podatku konsumpcyjnego dokładnie proporcjonalnego do ceny towarów i usług, niezależnie od liczby transakcji, które mają miejsce w procesie produkcji i dystrybucji poprzedzającym etap obciążenia tym podatkiem.

VAT, obliczony od ceny towaru lub usługi według stawki, która ma zastosowanie do takiego towaru lub usługi, jest wymagalny od każdej transakcji, po odjęciu kwoty podatku poniesionego bezpośrednio w różnych składnikach kosztów.

Wspólny system VAT stosuje się aż do etapu sprzedaży detalicznej włącznie.

Artykuł 2

1. Opodatkowaniu VAT podlegają następujące transakcje:
  - a) odpłatna dostawa towarów na terytorium państwa członkowskiego przez podatnika działającego w takim charakterze;

▼B

- b) odpłatne wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów na terytorium państwa członkowskiego dokonywane:
- (i) przez podatnika działającego w takim charakterze lub przez osobę prawną niebędącą podatnikiem, gdy sprzedawcą jest podatnik działający w takim charakterze, który nie korzysta ze zwolnienia dla małych przedsiębiorstw przewidzianego w art. 282-292 i który nie jest objęty przepisami art. 33 i 36;
  - (ii) w przypadku nowych środków transportu, przez podatnika lub osobę prawną niebędącą podatnikiem, w przypadku których inne nabycia nie podlegają opodatkowaniu VAT zgodnie z art. 3 ust. 1, lub przez jakąkolwiek inną osobę niebędącą podatnikiem;
  - (iii) w przypadku wyrobów podlegających akcyzie, jeżeli od wewnątrzwspólnotowego nabycia naliczany jest podatek akcyzowy na terytorium państwa członkowskiego zgodnie z dyrektywą 92/12/EWG, przez podatnika lub osobę prawną niebędącą podatnikiem, w przypadku których inne nabycia nie podlegają opodatkowaniu VAT zgodnie z art. 3 ust. 1;
- c) odpłatne świadczenie usług na terytorium państwa członkowskiego przez podatnika działającego w takim charakterze;
- d) import towarów.
2. a) Do celów ust. 1 lit. b) pkt (ii) „środki transportu” oznaczają następujące środki transportu, przeznaczone do przewozu osób lub towarów:
- (i) lądowe pojazdy silnikowe, o pojemności silnika przekraczającej 48 centymetrów sześciennych lub których moc przekracza 7,2 kilowata;
  - (ii) jednostki pływające o długości przekraczającej 7,5 metra, z wyjątkiem jednostek pływających przeznaczonych do żeglugi na pełnym morzu i przewożących odpłatnie pasażerów lub jednostek pływających przeznaczonych do celów handlowych, przemysłowych lub rybołówstwa oraz do celów ratowniczych i udzielania pomocy na morzu, jak również jednostek pływających przeznaczonych do rybołówstwa przybrzeżnego;
  - (iii) statki powietrzne, których masa startowa przekracza 1 550 kilogramów, z wyjątkiem statków powietrznych używanych przez linie lotnicze zajmujące się głównie odpłatnym przewozem na trasach międzynarodowych.
- b) Powyższe środki transportu są uważane za „nowe” w następujących przypadkach:
- (i) dla lądowych pojazdów silnikowych, w przypadku gdy dostawa odbywa się w terminie sześciu miesięcy od daty ich pierwszego oddania do użytku lub gdy pojazd przejechał nie więcej niż 6 000 km;
  - (ii) dla jednostek pływających, w przypadku gdy dostawa odbywa się w terminie trzech miesięcy od daty ich pierwszego oddania do użytku lub gdy jednostka pływająca nie przepłynęła więcej niż 100 godzin;

▼B

(iii) dla statków powietrznych, w przypadku gdy dostawa odbywa się w terminie trzech miesięcy od daty ich pierwszego oddania do użytku lub gdy całkowity czas lotów wynosi nie więcej niż 40 godzin.

c) Państwa członkowskie określają warunki, na podstawie których dane, o których mowa w lit. b), mogą zostać stwierdzone.

▼M7

3. „Wyroby podlegające akcyzie” oznaczają produkty energetyczne, alkohol i napoje alkoholowe oraz tytoń przetworzony, zgodnie z definicją zawartą w obowiązujących przepisach wspólnotowych, z wyjątkiem gazu dostarczanego w systemie gazowym znajdującym się na terytorium Wspólnoty lub jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem.

▼B*Artykuł 3*

1. W drodze odstępstwa od art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (i) następujące transakcje nie podlegają opodatkowaniu VAT:

- a) wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów, których dostawa byłaby zwolniona na terytorium państwa członkowskiego nabycia na podstawie art. 148 i 151, dokonywane przez podatnika lub osobę prawną niebędącą podatnikiem;
- b) wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów inne niż te, o których mowa w lit. a) i art. 4, oraz inne niż nabycia nowych środków transportu i wyrobów podlegających akcyzie, dokonywane przez podatnika do celów związanych z prowadzonym przez niego gospodarstwem rolnym, leśnym lub rybackim podlegającym wspólnemu systemowi ryczałtowemu dla rolników, przez podatnika dokonującego wyłącznie dostaw towarów lub świadczenia usług, z tytułu których nie ma on prawa do odliczenia VAT, lub przez osobę prawną niebędącą podatnikiem.

2. Przepisy ust. 1 lit. b) mają zastosowanie wyłącznie, jeżeli zostaną spełnione następujące warunki:

- a) w ciągu danego roku kalendarzowego całkowita wartość wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów nie przekracza progu ustalonego przez państwa członkowskie, który nie może być niższy niż 10 000 EUR lub równowartość tej kwoty w walucie krajowej;
- b) w poprzednim roku kalendarzowym całkowita wartość wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów nie przekroczyła progu przewidzianego w lit. a).

Próg, który stanowi odniesienie, obejmuje całkowitą wartość, z wyłączeniem VAT należnego lub zapłaconego w państwie członkowskim rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów, wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów, o których mowa w ust. 1 lit. b).

3. Państwa członkowskie przyznają podatnikom i osobom prawnym niebędącym podatnikami, które są objęte przepisami ust. 1 lit. b), prawo wyboru systemu ogólnego przewidzianego w art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (i).

▼B

Państwa członkowskie określają szczegółowe zasady korzystania z możliwości, o której mowa w akapicie pierwszym, która w każdym przypadku obejmuje dwa lata kalendarzowe.

Artykuł 4

Oprócz transakcji, o których mowa w art. 3, opodatkowaniu VAT nie podlegają następujące transakcje:

- a) wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków, określonych w art. 311 ust. 1 pkt 1-4, jeżeli sprzedawca jest podatnikiem-pośrednikiem działającym w takim charakterze, a nabyte towary zostały opodatkowane VAT w państwie członkowskim rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów, zgodnie z procedurą marży przewidzianą w art. 312-325;
- b) wewnątrzwspólnotowe nabycia używanych środków transportu, określonych w art. 327 ust. 3, jeżeli sprzedawca jest podatnikiem-pośrednikiem działającym w takim charakterze, a nabyty używany środek transportu został opodatkowany VAT w państwie członkowskim rozpoczęcia wysyłki lub transportu, zgodnie z procedurą przejściową mającą zastosowanie do używanych środków transportu;
- c) wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków określonych w art. 311 ust. 1 pkt 1-4, jeżeli sprzedawca jest organizatorem sprzedaży w drodze aukcji publicznej działającym w takim charakterze, a nabyte towary zostały opodatkowane VAT w państwie członkowskim rozpoczęcia wysyłki lub transportu, zgodnie z procedurą szczególną dotyczącą sprzedaży w drodze aukcji publicznej.

TYTUŁ II

ZAKRES TERYTORIALNY*Artykuł 5*

Do celów niniejszej dyrektywy wprowadza się następujące definicje:

- (1) „Wspólnota” i „terytorium Wspólnoty” oznaczają terytoria państw członkowskich, zgodnie z definicją zawartą w pkt 2;
- (2) „państwo członkowskie” i „terytorium państwa członkowskiego” oznaczają terytorium każdego państwa członkowskiego Wspólnoty, do którego ma zastosowanie Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, zgodnie z jego art. 299, z wyłączeniem terytoriów wymienionych w art. 6 niniejszej dyrektywy;
- (3) „terytoria trzecie” oznaczają terytoria wymienione w art. 6;
- (4) „państwo trzecie” oznacza wszystkie państwa lub terytoria, do których nie ma zastosowania traktat.

▼ B*Artykuł 6*

1. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do następujących terytoriów należących do obszaru celnego Wspólnoty:

- a) Góra Athos;
- b) Wyspy Kanaryjskie;

▼ M13

c) francuskie terytoria, o których mowa w art. 349 i art. 355 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;

▼ B

- d) Wyspy Alandzkie;
- e) Wyspy Normandzkie;

▼ M22

- f) Campione d'Italia;
- g) włoskie wody jeziora Lugano.

▼ B

2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do następujących terytoriów nienależących do obszaru celnego Wspólnoty:

- a) Wyspa Helgoland;
- b) terytorium Büsingen;
- c) Ceuta;
- d) Melilla;
- e) Livigno.

▼ M22

_____

▼ B*Artykuł 7*

1. Uwzględniając konwencje i traktaty zawarte, odpowiednio, z Francją, Zjednoczonym Królestwem i Cyprzem, Księstwo Monako, Wyspa Man i suwerenne strefy Zjednoczonego Królestwa– Akrotiri i Dhekelia –, nie są uznawane, do celów stosowania niniejszej dyrektywy, jako państwa trzecie.

2. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, aby zapewnić, że transakcje mające początek w Księstwie Monako lub przeznaczone dla Księstwa Monako są uznawane za transakcje mające początek we Francji lub przeznaczone dla Francji; transakcje mające początek na Wyspie Man lub przeznaczone dla Wyspy Man są uznawane za transakcje mające początek w Zjednoczonym Królestwie lub przeznaczone dla Zjednoczonego Królestwa, a transakcje mające początek w suwerennych strefach Zjednoczonego Królestwa, Akrotiri i Dhekelia, lub przeznaczone dla tych suwerennych stref są uznawane za transakcje mające początek na Cyprze lub przeznaczone dla Cypru.

Artykuł 8

Jeżeli Komisja uzna, że przepisy przewidziane w art. 6 i 7 nie mają już uzasadnienia, szczególnie w kategoriach neutralnych warunków konkurencji lub zasobów własnych, przedstawia ona Radzie odpowiednie wnioski.

▼BTYTUŁ III
PODATNICY*Artykuł 9*

1. „Podatnikiem” jest każda osoba prowadząca samodzielnie w dowolnym miejscu jakąkolwiek działalność gospodarczą, bez względu na cel czy też rezultaty takiej działalności.

„Działalność gospodarcza” obejmuje wszelką działalność producentów, handlowców lub usługodawców, włącznie z górnictwem, działalnością rolniczą i wykonywaniem wolnych zawodów lub uznanych za takie. Za działalność gospodarczą uznaje się w szczególności wykorzystywanie, w sposób ciągły, majątku rzeczowego lub wartości niematerialnych w celu uzyskania z tego tytułu dochodu.

2. Poza osobami, o których mowa w ust. 1, za podatnika uznawana jest każda osoba, która okazjonalnie dokonuje dostawy nowego środka transportu wysyłanego lub transportowanego do nabywcy przez sprzedawcę, przez nabywcę albo na rzecz sprzedawcy lub nabywcy, do miejsca przeznaczenia znajdującego się poza terytorium państwa członkowskiego, ale na terytorium Wspólnoty.

Artykuł 10

Warunek, o którym mowa w art. 9 ust. 1, przewidujący, że działalność gospodarcza jest prowadzona samodzielnie wyklucza opodatkowanie VAT pracowników i innych osób, o ile są one związane z pracodawcą umową o pracę lub jakimkolwiek innymi więzami prawnymi tworzącymi stosunek prawny między pracodawcą a pracownikiem w zakresie warunków pracy, wynagrodzenia i odpowiedzialności pracodawcy.

Artykuł 11

Po konsultacji z komitetem doradczym ds. podatku od wartości dodanej (zwanym dalej „Komitetem ds. VAT”), każde państwo członkowskie może uznać za jednego podatnika osoby mające siedzibę na terytorium tego samego państwa członkowskiego, które będąc niezależnymi pod względem prawnym, są ściśle powiązane pod względem finansowym, ekonomicznym i organizacyjnym.

Państwo członkowskie korzystające z możliwości przewidzianej w akapicie pierwszym może przyjąć wszelkie niezbędne środki, aby zapobiec uchylaniu się od opodatkowania lub unikaniu opodatkowania poprzez wykorzystanie tego przepisu.

Artykuł 12

1. Państwa członkowskie mogą uznać za podatnika każdego, kto okazjonalnie dokonuje transakcji związanej z działalnością, o której mowa w art. 9 ust. 1 akapit drugi, w szczególności jednej z następujących transakcji:

a) dostawa budynku lub części budynku oraz związanego z nim gruntu, przed pierwszym zasiedleniem;

▼ B

b) dostawa terenu budowlanego.

2. Do celów ust. 1 lit. a) „budynek” oznacza dowolną konstrukcję trwale związaną z gruntem.

Państwa członkowskie mogą określić szczegółowe zasady stosowania kryterium, o którym mowa w ust. 1 lit. a), do przebudowy budynków oraz zdefiniować pojęcie „gruntu związanego z budynkiem”.

Państwa członkowskie mogą zastosować kryteria inne niż kryterium pierwszego zasiedlenia, takie jak okres upływający między datą ukończenia budynku a datą pierwszej dostawy lub też okres upływający między datą pierwszego zasiedlenia a datą następnej dostawy, pod warunkiem że okresy te nie przekraczają, odpowiednio, pięciu i dwóch lat.

3. Do celów ust. 1 lit. b) „teren budowlany” oznacza każdy grunt nieuzbrojony lub uzbrojony, uznawany za teren budowlany przez państwa członkowskie.

Artykuł 13

1. Krajowe, regionalne i lokalne organy władzy oraz inne podmioty prawa publicznego nie są uważane za podatników w związku z działalnością, którą podejmują lub transakcjami, których dokonują jako organy władzy publicznej, nawet jeśli pobierają należności, opłaty, składki lub płatności w związku z takimi działaniami lub transakcjami.

Jednakże w przypadku gdy podejmują one takie działania lub dokonują takich transakcji, są uważane za podatników w odniesieniu do tych działań lub transakcji, gdyby wykluczenie ich z kategorii podatników prowadziło do znaczących zakłóceń konkurencji.

W każdych okolicznościach podmioty prawa publicznego są uważane za podatników w związku z czynnościami określonymi w załączniku I, chyba że niewielka skala tych działań sprawia, że mogą być one pominięte.

▼ A1

2. Państwa członkowskie mogą uznać działalność podmiotów prawa publicznego, zwolnioną na podstawie art. 132, 135, 136 i 371, art. 374–377, art. 378 ust. 2, art. 379 ust. 2 lub art. 380–390c, za działalność, którą podmioty te wykonują jako organy władzy publicznej.

▼ B

TYTUŁ IV

TRANSAKCJE PODLEGAJĄCE OPODATKOWANIU

ROZDZIAŁ 1

*Dostawa towarów**Artykuł 14*

1. „Dostawa towarów” oznacza przeniesienie prawa do rozporządzania rzeczą jak właściciel.

▼B

2. Poza czynnością, o której mowa w ust. 1, za dostawę towarów uznaje się następujące czynności:

- a) przeniesienie prawa własności do towaru w zamian za odszkodowanie, z nakazu wydanego przez organ władzy publicznej lub w jego imieniu albo z mocy prawa;
- b) faktyczne przekazanie towaru zgodnie z umową najmu towarów na czas określony lub sprzedaży towaru na warunkach odroczonej płatności, która zawiera klauzulę o przeniesieniu własności w następstwie normalnych zdarzeń nie później niż z chwilą zapłaty ostatniej raty;
- c) przekazanie towaru na podstawie umowy, zgodnie z którą prowizja płacona jest od zakupu lub sprzedaży.

3. Państwa członkowskie mogą uznać za dostawę towarów przekazanie niektórych robót budowlanych.

*Artykuł 15***▼M7**

1. Energia elektryczna, gaz, energia cieplna lub chłodnicza i tym podobne są uważane za rzeczy.

▼B

2. Państwa członkowskie mogą uznać za rzeczy:

- a) określone udziały w nieruchomości;
- b) prawa rzeczowe dające ich posiadaczowi prawo do korzystania z nieruchomości;
- c) udziały i inne równoważne udziałom tytuły prawne dające ich posiadaczowi prawne lub faktyczne prawo własności lub posiadania nieruchomości lub jej części.

Artykuł 16

Wykorzystanie przez podatnika towarów stanowiących część majątku jego przedsiębiorstwa do celów prywatnych podatnika lub jego pracowników, które przekazuje nieodpłatnie lub, w ujęciu ogólnym, które przeznacza do celów innych niż prowadzona przez niego działalność, gdy VAT od powyższych towarów lub ich części podlegał w całości lub w części odliczeniu, jest uznawane za odpłatną dostawę towarów.

Za odpłatną dostawę towarów nie uznaje się jednakże wykorzystania do celów działalności przedsiębiorstwa podatnika towarów stanowiących prezenty o niskiej wartości i próbki.

Artykuł 17

1. Przemieszczenie przez podatnika towarów stanowiących część majątku jego przedsiębiorstwa do innego państwa członkowskiego uznaje się za odpłatną dostawę towarów.

▼ B

„Przemieszczenie do innego państwa członkowskiego” oznacza każdą wysyłkę lub transport rzeczowego majątku ruchomego przez podatnika lub na jego rzecz, do celów działalności jego przedsiębiorstwa, do miejsca przeznaczenia znajdującego się poza terytorium państwa członkowskiego, w którym ten majątek się znajduje, jednakże na terytorium Wspólnoty.

2. Za przemieszczenie do innego państwa członkowskiego nie uznaje się wysyłki lub transportu towarów do celów jednej z następujących transakcji:

- a) dostawy towarów dokonanej przez podatnika na terytorium państwa członkowskiego zakończenia wysyłki lub transportu, na warunkach przewidzianych w art. 33;
- b) dostawy towarów, które są instalowane lub montowane przez dostawcę lub w jego imieniu, dokonanej przez podatnika na terytorium państwa członkowskiego zakończenia wysyłki lub transportu towarów, na warunkach przewidzianych w art. 36;
- c) dostawy towarów dokonanej przez podatnika na pokładzie jednostki pływającej, statku powietrznego lub pociągu w czasie przewozu osób, na warunkach przewidzianych w art. 37;

▼ M7

- d) dostawy gazu w systemie gazowym znajdującym się na terytorium Wspólnoty lub jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem, dostawy energii elektrycznej lub dostawy energii cieplnej lub chłodniczej poprzez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej, na warunkach przewidzianych w art. 38 i 39;

▼ B

- e) dostawy towarów dokonanej przez podatnika na terytorium państwa członkowskiego, na warunkach przewidzianych w art. 138, 146, 147, 148, 151 i 152;

▼ M9

- f) świadczenia usługi wykonanej na rzecz podatnika i obejmującej wycenę danych towarów lub dotyczące ich prace, fizycznie wykonane na terytorium państwa członkowskiego zakończenia wysyłki lub transportu towarów, pod warunkiem że towary te, po dokonaniu ich wyceny lub wykonaniu dotyczących ich prac, zostaną odesłane z powrotem do tego podatnika w państwie członkowskim, z którego zostały pierwotnie wysłane lub przetransportowane;

▼ B

- g) czasowego użycia danych towarów na terytorium państwa członkowskiego zakończenia wysyłki lub transportu towarów w celu świadczenia usług przez podatnika mającego siedzibę w państwie członkowskim rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów;
- h) czasowego użycia danych towarów przez okres nieprzekraczający 24 miesięcy, na terytorium innego państwa członkowskiego, w którym import takich samych towarów z państwa trzeciego w celu ich czasowego użycia byłby objęty procedurą odprawy czasowej z całkowitym zwolnieniem z należności celnych przywozowych.

▼ B

3. W przypadku gdy jeden z warunków, od których uzależnione jest skorzystanie z przepisów ust. 2, przestaje być spełniony, towary te uznaje się za towary przemieszczone do innego państwa członkowskiego. W takim przypadku przemieszczenie uznaje się za dokonane w chwili, gdy dany warunek przestał być spełniany.

▼ M20*Artykuł 17a*

1. Przemieszczenia przez podatnika towarów stanowiących część majątku jego przedsiębiorstwa do innego państwa członkowskiego w ramach procedury magazynu typu *call-off stock* nie uznaje się za odpłatną dostawę towarów.

2. Do celów niniejszego artykułu uznaje się, że procedura magazynu typu *call-off stock* ma miejsce, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) towary są wysyłane lub transportowane przez podatnika lub przez osobę trzecią działającą na jego rzecz do innego państwa członkowskiego w celu dostarczenia tych towarów w tym państwie – na późniejszym etapie i po ich przybyciu – innemu podatnikowi, który jest uprawniony do nabycia własności tych towarów zgodnie z obowiązującym porozumieniem między tymi dwoma podatnikami;

b) podatnik wysyłający lub transportujący towary nie ma siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w państwie członkowskim, do którego towary są wysyłane lub transportowane;

c) podatnik, któremu mają zostać dostarczone towary, jest zidentyfikowany do celów VAT w państwie członkowskim, do którego towary są wysyłane lub transportowane, a zarówno tożsamość tego podatnika, jak i numer identyfikacyjny VAT nadany mu przez państwo członkowskie są znane podatnikowi, o którym mowa w lit. b), w momencie rozpoczęcia wysyłki lub transportu;

d) podatnik wysyłający lub transportujący towary rejestruje przemieszczenie towarów w ewidencji, o której mowa w art. 243 ust. 3, oraz podaje tożsamość podatnika nabywającego towary i numer identyfikacyjny VAT nadany temu podatnikowi przez państwo członkowskie, do którego towary są wysyłane lub transportowane, w informacji podsumowującej przewidzianej w art. 262 ust. 2.

3. Jeżeli warunki określone w ust. 2 są spełnione, następujące zasady mają zastosowanie w momencie przeniesienia prawa do rozporządzania towarami jak właściciel na podatnika, o którym mowa w ust. 2 lit. c), pod warunkiem że to przeniesienie nastąpi w terminie, o którym mowa w ust. 4:

a) dostawę towarów zgodnie z art. 138 ust. 1 uznaje się za dokonaną przez podatnika, który wysłał lub przetransportował towary samodzielnie albo przez osobę trzecią działającą na jego rzecz, w państwie członkowskim, z którego towary zostały wysłane lub transportowane;

▼ M20

b) wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów uznaje się za dokonane przez podatnika, któremu towary te zostały dostarczone, w państwie członkowskim, do którego były wysłane lub transportowane.

4. Jeżeli w terminie 12 miesięcy po przybyciu towarów do państwa członkowskiego, do którego zostały wysłane lub przetransportowane, towary nie zostały dostarczone podatnikowi, dla którego zostały przeznaczone, o którym mowa w ust. 2 lit. c) i ust. 6, oraz nie zachodzi żadna z okoliczności określonych w ust. 7, uznaje się, że przemieszczenie w rozumieniu art. 17 ma miejsce w dniu następującym po upływie terminu 12 miesięcy.

5. Uznaje się, że nie miało miejsca przemieszczenie w rozumieniu art. 17, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

a) prawo do rozporządzania towarami nie zostało przeniesione, a towary te zostały powrotnie przemieszczone do państwa członkowskiego, z którego zostały wysłane lub przetransportowane, w terminie, o którym mowa w ust. 4; oraz

b) podatnik, który wysłał lub przetransportował towary rejestruje ich powrót w ewidencji przewidzianej w art. 243 ust. 3.

6. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 4, podatnik, o którym mowa w ust. 2 lit. c), zostaje zastąpiony przez innego podatnika, uznaje się, że w czasie zastąpienia nie miało miejsca przemieszczenie w rozumieniu art. 17, pod warunkiem że:

a) spełnione zostały wszystkie pozostałe mające zastosowanie warunki określone w ust. 2; oraz

b) zastąpienie zostało zarejestrowane przez podatnika, o którym mowa w ust. 2 lit. b), w ewidencji przewidzianej w art. 243 ust. 3.

7. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 4, przestaje być spełniony którykolwiek z warunków określonych w ust. 2 i 6, uznaje się, że przemieszczenie towarów zgodnie z art. 17 ma miejsce w momencie, gdy odpowiedni warunek przestaje być spełniony.

Jeżeli towary są dostarczane osobie innej niż podatnik, o którym mowa w ust. 2 lit. c) lub w ust. 6, uznaje się, że warunki określone w ust. 2 i 6 przestają być spełnione bezpośrednio przed taką dostawą.

Jeżeli towary są wysyłane lub transportowane do kraju innego niż państwo członkowskie, z którego zostały pierwotnie przemieszczone, uznaje się, że warunki określone w ust. 2 i 6 przestają być spełnione bezpośrednio przed rozpoczęciem takiej wysyłki lub takiego transportu.

▼ M20

W przypadku zniszczenia, utraty lub kradzieży towarów uznaje się, że warunki określone w ust. 2 i 6 przestają być spełnione w dniu, w którym towary te zostały rzeczywiście usunięte lub zniszczone lub, jeżeli określenie takiego dnia jest niemożliwe, w dniu, w którym stwierdzono ich zniszczenie lub brak.

▼ B*Artykuł 18*

Państwa członkowskie mogą uznać za odpłatną dostawę towarów każdą z następujących czynności:

- a) wykorzystanie przez podatnika do celów działalności jego przedsiębiorstwa towarów wytworzonych, skonstruowanych, wydobytych, przetworzonych, nabytych lub importowanych w ramach prowadzenia takiej działalności, jeżeli VAT od takich towarów, w przypadku ich nabycia od innego podatnika, nie podlegałby w całości odliczeniu;
- b) wykorzystanie przez podatnika towarów do celów działalności niepodlegającej opodatkowaniu, w przypadku gdy VAT od takich towarów podlegał w całości lub w części odliczeniu w momencie ich nabycia lub wykorzystania zgodnie z lit. a);
- c) z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 19, zatrzymanie towarów przez podatnika lub jego następców prawnych, w przypadku gdy zaprzestaje on prowadzenia działalności gospodarczej podlegającej opodatkowaniu, jeżeli VAT od takich towarów podlegał w całości lub w części odliczeniu w momencie ich nabycia lub wykorzystania zgodnie z lit. a).

Artykuł 19

W przypadku przekazania, odpłatnie lub nieodpłatnie lub jako aportu do spółki całości lub części majątku, państwa członkowskie mogą uznać, że dostawa towarów nie miała miejsca i że w takim przypadku osoba, której przekazano towary, będzie traktowana jako następca prawny przekazującego.

W przypadkach gdy odbiorca nie podlega w pełni opodatkowaniu, państwa członkowskie mogą przedsięwziąć środki niezbędne w celu uniknięcia zakłóceń konkurencji. Mogą także przyjąć wszelkie niezbędne środki, aby zapobiec uchylaniu się od opodatkowania lub unikaniu opodatkowania poprzez wykorzystanie przepisów niniejszego artykułu.

*ROZDZIAŁ 2****Wewnątrzspółnotowe nabycie towarów****Artykuł 20*

„Wewnątrzspółnotowe nabycie towarów” oznacza nabycie prawa do rozporządzania jak właściciel rzeczowym majątkiem ruchomym wysyłanym lub transportowanym do nabywcy przez sprzedawcę, przez nabywcę lub na ich rzecz, do miejsca przeznaczenia w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów.

▼ B

W przypadku towarów nabytych przez osobę prawną niebędącą podatnikiem, wysyłanych lub transportowanych z terytorium trzeciego lub państwa trzeciego i importowanych przez taką osobę do państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie zakończenia wysyłki lub transportu towarów, towary uważa się za wysłane lub przetransportowane z państwa członkowskiego importu. Takie państwo członkowskie przyznaje importerowi wskazanemu lub uznanemu za osobę zobowiązaną do zapłaty VAT zgodnie z art. 201, zwrot VAT zapłaconego z tytułu importu towarów, o ile importer wykaże, że dokonane przez niego nabycie zostało opodatkowane VAT w państwie członkowskim zakończenia wysyłki lub transportu towarów.

Artykuł 21

Za odpłatne wewnątrzspółnotowe nabycie towarów uznaje się wykorzystanie przez podatnika do celów działalności jego przedsiębiorstwa towarów wysyłanych lub transportowanych przez podatnika lub na jego rzecz z innego państwa członkowskiego, na terytorium którego towary te zostały wyprodukowane, wydobyte, przetworzone, zakupione lub nabyte w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. b), lub do którego zostały one zaimportowane przez tego podatnika w ramach działalności jego przedsiębiorstwa.

▼ M6*Artykuł 22*

Za odpłatne wewnątrzspółnotowe nabycie towarów uznaje się wykorzystanie przez siły zbrojne państwa będącego członkiem Traktatu Północnoatlantyckiego, do ich użytku lub do użytku towarzyszących im pracowników cywilnych, towarów, które nie zostały przez te siły zbrojne nabyte na ogólnych zasadach regulujących opodatkowanie na rynku krajowym państwa członkowskiego, jeżeli import tych towarów nie podlegałby zwolnieniu przewidzianemu w art. 143 ust. 1 lit. h).

▼ B*Artykuł 23*

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki zapewniające zaklasyfikowanie transakcji, które zostałyby uznane za dostawy towarów, gdyby zostały dokonane na ich terytorium przez podatnika działającego w takim charakterze, jako wewnątrzspółnotowych nabywców towarów.

*ROZDZIAŁ 3**Świadczenie usług**Artykuł 24*

1. „Świadczenie usług” oznacza każdą transakcję, która nie stanowi dostawy towarów.

2. „Usługi telekomunikacyjne” oznaczają usługi dotyczące transmisji, emisji i odbioru sygnałów, tekstów, obrazów i dźwięków lub wszelkiego rodzaju informacji drogą kablową, radiową, optyczną lub za

▼B

pośrednictwem innych systemów elektromagnetycznych, w tym związane z nimi przeniesienie lub cesja praw do użytkowania środków dla zapewniania takiej transmisji, emisji i odbioru, wraz z zapewnieniem dostępu do ogólnosiwiatowych sieci informacyjnych.

Artykuł 25

Świadczenie usług może obejmować między innymi jedną z następujących czynności:

- a) przeniesienie praw do wartości niematerialnych, bez względu na to, czy są one przedmiotem dokumentu ustanawiającego tytuł prawny, czy nie;
- b) zobowiązanie do zaniechania działania lub do tolerowania czynności lub sytuacji;
- c) świadczenie usług na podstawie nakazu wydanego przez organ władzy publicznej lub w jego imieniu lub z mocy prawa.

Artykuł 26

1. Za odpłatne świadczenie usług uznaje się każdą z następujących czynności:

- a) użycie towarów stanowiących część majątku przedsiębiorstwa do celów prywatnych podatnika lub jego pracowników lub, bardziej ogólnie, do celów innych niż działalność jego przedsiębiorstwa, w przypadkach kiedy VAT od takich towarów podlegał w całości lub w części odliczeniu;
- b) nieodpłatne świadczenie usług przez podatnika na prywatny użytek jego lub jego pracowników, lub bardziej ogólnie, do celów innych niż działalność jego przedsiębiorstwa.

2. Państwa członkowskie mogą odstąpić od stosowania przepisów ust. 1, pod warunkiem że takie odstąpienie nie będzie prowadzić do zakłóceń konkurencji.

Artykuł 27

Aby zapobiec zakłóceniom konkurencji i po konsultacji z Komitetem ds. VAT, państwa członkowskie mogą uznać za odpłatne świadczenie usług świadczenie przez podatnika usługi do celów działalności jego przedsiębiorstwa, w przypadku gdy VAT od takiej usługi, gdyby była świadczona przez innego podatnika, nie podlegałaby w całości odliczeniu.

Artykuł 28

W przypadku gdy podatnik, działając we własnym imieniu, ale na rzecz osoby trzeciej, bierze udział w świadczeniu usług, przyjmuje się, że podatnik ten sam otrzymał i wyświadczył te usługi.

Artykuł 29

Art. 19 stosuje się na takich samych warunkach do świadczenia usług.

▼ B

ROZDZIAŁ 4

Import towarów*Artykuł 30*

„Import towarów” oznacza wprowadzenie na terytorium Wspólnoty towarów, które nie znajdują się w swobodnym obrocie w rozumieniu art. 24 traktatu.

Poza czynnością, o której mowa w akapicie pierwszym, za import towarów uznaje się wprowadzenie na terytorium Wspólnoty towarów znajdujących się w swobodnym obrocie pochodzących z terytorium trzeciego stanowiącego część terytorium celnego Wspólnoty.

▼ M15

ROZDZIAŁ 5

Przepisy wspólne dla rozdziałów 1 i 3*Artykuł 30a*

Do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:

- 1) „bon na towary lub usługi (bon)” oznacza instrument, z którym wiąże się obowiązek jego przyjęcia jako wynagrodzenia lub części wynagrodzenia za dostawę towarów lub świadczenie usług i w przypadku którego towary lub usługi, które mają zostać dostarczone lub wykonane, lub tożsamość potencjalnych dostawców lub usługodawców są wskazane w samym instrumencie lub określone w powiązanej dokumentacji, w tym w warunkach wykorzystania takiego instrumentu;
- 2) „bon jednego przeznaczenia” oznacza bon, w przypadku którego miejsce dostawy towarów lub świadczenia usług, których dany bon dotyczy, oraz VAT należny z tytułu tych towarów lub usług są znane w chwili emisji bonu;
- 3) „bon różnego przeznaczenia” oznacza bon inny niż bon jednego przeznaczenia.

Artykuł 30b

1. Każdy transfer bonu jednego przeznaczenia dokonany przez podatnika działającego we własnym imieniu uznaje się za dostawę towarów lub świadczenie usług, których bon dotyczy. Faktycznego przekazania towarów lub faktycznego świadczenia usług w zamian za bon jednego przeznaczenia przyjmowany przez dostawcę lub usługodawcę jako wynagrodzenie lub część wynagrodzenia nie uznaje się za niezależną transakcję.

Gdy transferu bonu jednego przeznaczenia dokonuje podatnik działający w imieniu innego podatnika, taki transfer uznaje się za dostawę towarów lub świadczenie usług, których bon dotyczy, dokonane przez tego drugiego podatnika, w którego imieniu działa pierwszy podatnik.

W przypadku gdy dostawca towarów lub usługodawca nie jest podatnikiem, który – działając we własnym imieniu – wyemitował dany bon jednego przeznaczenia, uznaje się jednak, że dany dostawca lub usługodawca dokonał dostawy towarów lub świadczenia usług, których ten bon dotyczy, na rzecz tego podatnika.

▼ M15

2. Faktyczne przekazanie towarów lub faktyczne świadczenie usług dokonane w zamian za bon różnego przeznaczenia przyjmowany przez dostawcę lub usługodawcę jako wynagrodzenie lub część wynagrodzenia podlega opodatkowaniu podatkiem VAT zgodnie z art. 2, natomiast każdy poprzedzający transfer tego bonu różnego przeznaczenia nie podlega opodatkowaniu VAT.

W przypadku gdy transferu bonu różnego przeznaczenia dokonuje podatnik inny niż podatnik dokonujący transakcji podlegającej opodatkowaniu VAT zgodnie z akapitem pierwszym, każde świadczenie usług, które można wskazać, takie jak usługi dystrybucji lub promocji, podlega opodatkowaniu VAT.

▼ B

TYTUŁ V

MIEJSCE TRANSAKCJI PODLEGAJĄCYCH OPODATKOWANIU

ROZDZIAŁ 1

*Miejsce dostawy towarów***Sekcja 1****Dostawa towarów bez transportu***Artykuł 31*

W przypadku towarów niewysyłanych ani nietransportowanych za miejsce dostawy towarów uznaje się miejsce, w którym towary te znajdują się w momencie dostawy.

Sekcja 2**Dostawa towarów wraz z transportem***Artykuł 32*

W przypadku towarów wysyłanych lub transportowanych przez dostawcę lub nabywcę lub też osobę trzecią, za miejsce dostawy uznaje się miejsce, w którym znajdują się towary w momencie rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów do nabywcy.

Jednak w przypadku, gdy miejsce rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów znajduje się na terytorium trzecim lub w państwie trzecim, uznaje się, że zarówno miejsce dostawy dokonywanej przez importera wskazanego lub uznanego zgodnie z art. 201 za osobę zobowiązaną do zapłaty VAT, jak i miejsce każdej kolejnej dostawy znajduje się w państwie członkowskim importu towarów.

Artykuł 33

1. W drodze odstępstwa od art. 32, za miejsce dostawy towarów wysyłanych lub transportowanych przez dostawcę lub na jego rzecz z państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie zakończenia wysyłki lub transportu towarów, uznaje się miejsce, w którym towary znajdują się w momencie zakończenia wysyłki lub transportu towarów do nabywcy, w przypadku gdy zostaną spełnione następujące warunki:

▼B

- a) dostawa towarów dokonywana jest na rzecz podatnika lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem, w przypadku których wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów nie podlegają opodatkowaniu VAT zgodnie z art. 3 ust. 1, lub na rzecz każdej innej osoby niebędącej podatnikiem;
- b) dostarczane towary nie są nowymi środkami transportu ani towarami dostarczonymi po montażu lub instalacji, z próbnym uruchomieniem lub bez niego, przez dostawcę lub w jego imieniu.

2. W przypadku gdy dostarczane towary są wysyłane lub transportowane z terytorium trzeciego lub państwa trzeciego oraz importowane przez dostawcę do państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie zakończenia wysyłki lub transportu towarów do nabywcy, uważa się, że zostały one wysłane lub przetransportowane z państwa członkowskiego importu.

Artykuł 34

1. Z zastrzeżeniem spełnienia poniższych warunków przepisy art. 33 nie mają zastosowania do dostaw towarów wysyłanych lub transportowanych do tego samego państwa członkowskiego, w przypadku gdy to państwo członkowskie jest państwem członkowskim zakończenia wysyłki lub transportu towarów:

- a) dostarczane towary nie są wyrobami podlegającymi akcyzie;
- b) całkowita wartość, z wyłączeniem VAT, takich dostaw dokonanych na warunkach przewidzianych w art. 33 w tym państwie członkowskim nie przekracza kwoty 100 000 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej w danym roku kalendarzowym;
- c) całkowita wartość, z wyłączeniem VAT, dostaw towarów innych niż wyroby podlegające akcyzie dokonanych na warunkach przewidzianych w art. 33 w tym państwie członkowskim nie przekroczyła kwoty 100 000 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej w poprzednim roku kalendarzowym.

2. Państwo członkowskie, na którego terytorium znajdują się towary w momencie zakończenia ich wysyłki lub transportu do nabywcy, może ograniczyć próg, o którym mowa w ust. 1, do kwoty 35 000 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej, jeżeli to państwo członkowskie obawia się, że próg 100 000 EUR może prowadzić do poważnych zakłóceń konkurencji.

Państwa członkowskie, które korzystają z możliwości, o której mowa w akapicie pierwszym, podejmą niezbędne środki, aby poinformować o tym właściwe organy władzy publicznej w państwie członkowskim rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów.

3. Komisja możliwie najszybciej składa Radzie sprawozdanie w sprawie funkcjonowania specjalnego progu wynoszącego 35 000 EUR, o którym mowa w ust. 2, wraz z odpowiednimi wnioskami, w stosownym przypadku.

4. Państwo członkowskie, na terytorium którego znajdują się towary w momencie rozpoczęcia ich wysyłki lub transportu, przyznaje podatnikom dokonującym dostaw towarów, które mogą być objęte przepisami ust. 1, prawo wyboru, aby miejsce dostawy było określane zgodnie z art. 33.

Zainteresowane państwa członkowskie określają szczegółowe zasady korzystania z możliwości, o której mowa w akapicie pierwszym, która w każdym przypadku obejmuje okres dwóch lat kalendarzowych.

▼ B*Artykuł 35*

Przepisy art. 33 i 34 nie mają zastosowania do dostaw towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków, określonych w art. 311 ust. 1 pkt 1-4, ani do dostaw używanych środków transportu, określonych w art. 327 ust. 3, podlegających opodatkowaniu VAT zgodnie z procedurami szczególnymi obowiązującymi w tych dziedzinach.

Artykuł 36

W przypadku gdy towary wysyłane lub transportowane przez dostawcę, nabywcę lub osobę trzecią są instalowane lub montowane, z próbnym uruchomieniem lub bez niego, przez dostawcę lub w jego imieniu, za miejsce dostawy uznaje się miejsce, w którym towary są instalowane lub montowane.

W przypadku gdy instalacja lub montaż dokonywane są w państwie członkowskim innym niż państwo dostawcy, państwo członkowskie, na terytorium którego dokonywana jest instalacja lub montaż, podejmuje środki niezbędne, aby uniknąć podwójnego opodatkowania w tym państwie członkowskim.

▼ M20*Artykuł 36a*

1. W przypadku gdy te same towary są przedmiotem kolejnych dostaw oraz są wysyłane lub transportowane z jednego państwa członkowskiego do innego państwa członkowskiego bezpośrednio od pierwszego dostawcy do ostatniego klienta w łańcuchu, wysyłkę lub transport przypisuje się wyłącznie do dostawy dokonanej do podmiotu pośredniczącego.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 wysyłkę lub transport przypisuje się wyłącznie do dostawy towarów dokonanej przez podmiot pośredniczący, w przypadku gdy podmiot ten przekazał swojemu dostawcy numer identyfikacyjny VAT nadany mu przez państwo członkowskie, z którego towary są wysyłane lub transportowane.

3. Do celów niniejszego artykułu „podmiot pośredniczący” oznacza dostawcę w łańcuchu innego niż pierwszy dostawca w łańcuchu, który wysyła lub transportuje towar samodzielnie albo za pośrednictwem osoby trzeciej działającej na jego rzecz.

4. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do sytuacji objętych art. 14a.

▼ B**Sekcja 3****Dostawa towarów na pokładzie jednostki pływającej, statku powietrznego lub pociągu***Artykuł 37*

1. W przypadku dostaw towarów na pokładzie jednostki pływającej, statku powietrznego lub pociągu podczas części przewozu pasażerów wykonywanej na terytorium Wspólnoty za miejsce dostawy uznaje się miejsce rozpoczęcia przewozu osób.

▼ B

2. Do celów ust. 1 „część przewozu osób wykonywana na terytorium Wspólnoty” oznacza część przewozu, która odbywa się bez postoju poza terytorium Wspólnoty, od miejsca rozpoczęcia do miejsca zakończenia przewozu osób.

„Miejsce rozpoczęcia przewozu osób” oznacza pierwsze planowane miejsce przyjęcia na pokład pasażerów na terytorium Wspólnoty, w stosownym przypadku po postoju poza terytorium Wspólnoty.

„Miejsce zakończenia przewozu osób” oznacza ostatnie na terytorium Wspólnoty planowane miejsce opuszczenia pokładu przez pasażerów, którzy weszli na pokład na terytorium Wspólnoty, w stosownym przypadku przed postojem poza terytorium Wspólnoty.

W przypadku podróży w obie strony, powrotny odcinek podróży uznawany jest za oddzielny przewóz.

3. Komisja możliwie najszybciej przedkłada Radzie sprawozdanie, w stosownym przypadku, wraz z odpowiednimi wnioskami dotyczącymi miejsca opodatkowania dostaw towarów przeznaczonych do konsumpcji na pokładzie i świadczenia usług, w tym usług restauracyjnych świadczonych na rzecz pasażerów znajdujących się na pokładzie jednostki pływającej, statku powietrznego lub pociągu.

Do czasu przyjęcia wniosków, o których mowa w akapicie pierwszym, państwa członkowskie mogą zwolnić lub utrzymać zwolnienie, z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie, dla dostaw towarów przeznaczonych do konsumpcji na pokładzie, których miejsce opodatkowania zostało określone zgodnie z ust. 1.

▼ M7**Sekcja 4****Dostawy gazu w systemie gazowym, dostawy energii elektrycznej oraz dostawy energii cieplnej lub chłodniczej poprzez sieci dystrybucji energii cieplnej i chłodniczej***Artykuł 38*

1. W przypadku dostawy do podatnika-pośrednika gazu w systemie gazowym znajdującym się na terytorium Wspólnoty lub jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem dostawy energii elektrycznej lub dostawy energii cieplnej lub chłodniczej poprzez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej za miejsce dostawy uznaje się miejsce, w którym ten podatnik-pośrednik ma siedzibę działalności gospodarczej lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, na rzecz którego dostarczane są towary lub, w przypadku braku takiej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, stałe miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu.

2. Do celów ust. 1 „podatnik-pośrednik” oznacza podatnika, którego główna działalność w odniesieniu do zakupu gazu, energii elektrycznej, energii cieplnej lub chłodniczej polega na odsprzedaży tych produktów i którego własna konsumpcja tych produktów jest nieznacząca.

▼ M7*Artykuł 39*

W przypadku dostawy gazu w systemie gazowym znajdującym się na terytorium Wspólnoty lub jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem dostawy energii elektrycznej lub dostawy energii cieplnej lub chłodniczej poprzez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej, jeżeli taka dostawa nie jest objęta art. 38, za miejsce dostawy uznaje się miejsce, w którym nabywca faktycznie wykorzystuje i konsumuje te towary.

W przypadku gdy całość lub część gazu, energii elektrycznej, energii cieplnej lub chłodniczej nie została faktycznie skonsumowana przez nabywcę, uznaje się, że towary nieskonsumowane zostały wykorzystane i skonsumowane w miejscu, w którym nabywca ma siedzibę działalności gospodarczej lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, na rzecz którego dostarczane są towary. W przypadku gdy nabywca nie ma takiej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, uznaje się, że wykorzystał i skonsumował wyżej wymienione towary w stałym miejscu zamieszkania lub w zwykłym miejscu pobytu.

▼ B*ROZDZIAŁ 2**Miejsce wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów**Artykuł 40*

Za miejsce wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów uznaje się miejsce zakończenia wysyłki lub transportu tych towarów do nabywcy.

Artykuł 41

Bez uszczerbku dla przepisu art. 40, za miejsce wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (i) uznaje się miejsce na terytorium państwa członkowskiego, które nadało numer identyfikacyjny VAT, pod którym nabywca dokonał takiego nabycia, chyba że nabywca wykaże, że nabycie to zostało opodatkowane VAT zgodnie z art. 40.

Jeżeli zgodnie z art. 40, nabycie towarów jest opodatkowane VAT w państwie członkowskim zakończenia wysyłki lub transportu towarów, po tym jak zostało opodatkowane zgodnie z akapitem pierwszym, podstawa opodatkowania zostaje odpowiednio obniżona w państwie członkowskim, które nadało numer identyfikacyjny VAT, pod którym nabywca towarów dokonał tego nabycia.

Artykuł 42

Przepisy art. 41 akapit pierwszy nie mają zastosowania, a wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów zostaje uznane za opodatkowane VAT zgodnie z art. 40, w przypadku gdy spełnione są następujące warunki:

- a) nabywca wykaże, że dokonał wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów do celów późniejszej dostawy na terytorium państwa członkowskiego określonego zgodnie z art. 40, w odniesieniu do której odbiorca został wyznaczony jako osoba zobowiązana do zapłaty VAT zgodnie z art. 197;

▼ B

- b) nabywca wypełnił obowiązki dotyczące złożenia informacji podsumowującej przewidziane w art. 265.

▼ M3*ROZDZIAŁ 3**Miejsce świadczenia usług***Sekcja 1****Definicje***Artykuł 43*

Do celu stosowania przepisów dotyczących miejsca świadczenia usług:

- 1) podatnika, który prowadzi również działalność lub dokonuje transakcji nieuznawanych za podlegające opodatkowaniu dostawy towarów lub świadczenia usług zgodnie z art. 2 ust. 1, uznaje się za podatnika w odniesieniu do wszystkich świadczonych na jego rzecz usług;
- 2) osobę prawną niebędącą podatnikiem, która jest zidentyfikowana do celów VAT, uznaje się za podatnika.

Sekcja 2**Przepisy ogólne***Artykuł 44*

Miejscem świadczenia usług na rzecz podatnika działającego w takim charakterze jest miejsce, w którym podatnik ten posiada siedzibę swojej działalności gospodarczej. Jeżeli jednak usługi te są świadczone na rzecz stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej podatnika znajdującego się w miejscu innym niż jego siedziba działalności gospodarczej, miejscem świadczenia tych usług jest stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej. W przypadku braku takiej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej miejscem świadczenia usług jest miejsce, w którym podatnik będący usługobiorcą ma stałe miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu.

Artykuł 45

Miejscem świadczenia usług na rzecz osoby niebędącej podatnikiem jest miejsce, w którym usługodawca ma siedzibę swojej działalności gospodarczej. Jeżeli jednak usługi te są świadczone ze stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej usługodawcy znajdującego się w miejscu innym niż jego siedziba działalności gospodarczej, miejscem świadczenia tych usług jest stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej. W przypadku braku takiej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej miejscem świadczenia usług jest miejsce, w którym usługodawca ma stałe miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu.

▼ **M3****Sekcja 3**
Przepisy szczególne**Podsekcja 1**
Świadczenie usług przez pośredników*Artykuł 46*

Miejscem świadczenia usług na rzecz osób niebędących podatnikami przez pośrednika działającego w imieniu i na rzecz osób trzecich jest miejsce, w którym dokonywana jest podstawowa transakcja zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.

Podsekcja 2
Świadczenie usług związanych z nieruchomościami*Artykuł 47*

Miejscem świadczenia usług związanych z nieruchomościami, w tym usług rzeczoznawców i agentów nieruchomości, usług zakwaterowania w sektorze hotelarskim lub sektorach o podobnej funkcji, takich jak ośrodki wczasowe lub w miejsca przeznaczone do użytku jako kempingi, przyznawanie prawa użytkowania nieruchomości oraz usług związanych z przygotowaniem i koordynacją prac budowlanych, takich jak usługi architektów i biur nadzoru budowlanego, jest miejsce, w którym znajduje się dana nieruchomość.

Podsekcja 3
Świadczenie usług transportu*Artykuł 48*

Miejscem świadczenia usług przewozu osób jest miejsce, w którym odbywa się przewóz, biorąc pod uwagę pokonywane odległości.

Artykuł 49

Miejscem świadczenia usług transportu towarów innych niż wewnątrzwspólnotowy transport towarów na rzecz osób niebędących podatnikami jest miejsce, w którym odbywa się transport, biorąc pod uwagę pokonywane odległości.

Artykuł 50

Miejscem świadczenia usług wewnątrzwspólnotowego transportu towarów na rzecz osób niebędących podatnikami jest miejsce rozpoczęcia transportu.

▼ **M3***Artykuł 51*

„Wewnątrzwspólnotowy transport towarów” oznacza każdy transport towarów, w przypadku gdy miejsce rozpoczęcia i miejsce zakończenia transportu znajdują się na terytorium dwóch różnych państw członkowskich.

„Miejsce rozpoczęcia transportu” oznacza miejsce, w którym faktycznie rozpoczyna się transport towarów, niezależnie od odległości przebytych do miejsca, gdzie znajdują się towary, a „miejsce zakończenia transportu” oznacza miejsce, w którym faktycznie kończy się transport towarów.

Artykuł 52

Państwa członkowskie nie muszą nakładać VAT na ten odcinek wewnątrzwspólnotowego transportu towarów na rzecz osób niebędących podatnikami, który odbywa się szlakiem wodnym znajdującym się poza terytorium Wspólnoty.

Podsekcja 4

Świadczenie usług związanych z działalnością kulturalną, artystyczną, sportową, naukową, edukacyjną, rozrywkową i podobną, usług pomocniczych do usług transportu, wycena majątku ruchomego i prace na tym majątku

Artykuł 53

Miejscem świadczenia usług wstępu na imprezy kulturalne, artystyczne, sportowe, naukowe, edukacyjne, rozrywkowe lub podobne, takie jak targi i wystawy, oraz usług pomocniczych związanych z usługami wstępu na te imprezy, świadczonych na rzecz podatnika, jest miejsce, w którym te imprezy faktycznie się odbywają.

Artykuł 54

1. Miejscem świadczenia usług oraz świadczenia usług pomocniczych związanych z działalnością kulturalną, artystyczną, sportową, naukową, edukacyjną, rozrywkową lub podobną, taką jak targi i wystawy, w tym świadczenia usług przez organizatorów takiej działalności, świadczonych na rzecz osoby niebędącej podatnikiem, jest miejsce, w którym ta działalność faktycznie jest wykonywana.

2. Miejscem świadczenia następujących usług świadczonych na rzecz osoby niebędącej podatnikiem jest miejsce, w którym usługi są faktycznie świadczone:

- a) czynności pomocnicze do usług transportowych, takie jak załadunek, rozładunek, przeładunek i podobne czynności;
- b) wycena rzeczowego majątku ruchomego lub prace na tym majątku.

▼ **M3****Podsekcja 5****Świadczenie usług restauracyjnych i cateringowych***Artykuł 55*

Miejscem świadczenia usług restauracyjnych i cateringowych, innych niż faktycznie świadczone na pokładzie jednostek pływających, statków powietrznych lub pociągów w trakcie części przewozu osób odbywającej się na terytorium Wspólnoty, jest miejsce, w którym usługi są faktycznie świadczone.

Podsekcja 6**Wynajem środków transportu***Artykuł 56*

1. Miejscem świadczenia usług krótkoterminowego wynajmu środków transportu jest miejsce, w którym te środki transportu są rzeczywiście oddawane do dyspozycji usługobiorcy.

2. Miejscem świadczenia usług polegających na wynajmie, innym niż wynajem krótkoterminowy, środków transportu na rzecz osób niebędących podatnikami jest miejsce, gdzie usługobiorca ma siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu.

Jednakże miejscem wynajmu statku rekreacyjnego, innego niż wynajem krótkoterminowy, na rzecz osoby niebędącej podatnikiem jest miejsce, w którym statek rekreacyjny jest faktycznie oddawany do dyspozycji usługobiorcy, gdy usługodawca faktycznie świadczy tę usługę ze swojej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, znajdujących się w tym miejscu.

3. Do celów ust. 1 i 2 „krótkoterminowy” oznacza ciągle posiadanie lub korzystanie ze środka transportu przez okres nieprzekraczający trzydziestu dni, a w przypadku jednostek pływających okres nieprzekraczający czterdziestu dni.

Podsekcja 7**Świadczenie usług restauracyjnych i cateringowych przeznaczonych do konsumpcji na pokładach statków, statków powietrznych lub pociągów***Artykuł 57*

1. Miejscem świadczenia usług restauracyjnych i cateringowych, które są faktycznie wykonywane na pokładach statków, statków powietrznych lub pociągów podczas tej części przewozu osób, która odbywa się na terytorium Wspólnoty, jest miejsce rozpoczęcia przewozu osób.

▼ **M3**

2. Do celów ust. 1 „część przewozu osób wykonywana na terytorium Wspólnoty” oznacza część przewozu, która odbywa się bez postoju poza terytorium Wspólnoty, od miejsca rozpoczęcia do miejsca zakończenia przewozu osób.

„Miejsce rozpoczęcia przewozu osób” oznacza pierwsze planowane miejsce przyjęcia na pokład pasażerów na terytorium Wspólnoty, w stosownym przypadku po postoju poza terytorium Wspólnoty.

„Miejsce zakończenia przewozu osób” oznacza ostatnie na terytorium Wspólnoty planowane miejsce opuszczenia pokładu przez pasażerów, którzy weszli na pokład na terytorium Wspólnoty, w stosownym przypadku przed postojem poza terytorium Wspólnoty.

W przypadku podróży w obie strony powrotny odcinek podróży uznawany jest za oddzielny przewóz.

Podsekcja 8

Świadczenie usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych i usług elektronicznych na rzecz osób niebędących podatnikami

▼ **M16**

Artykuł 58

1. Miejscem świadczenia następujących usług na rzecz osób niebędących podatnikami jest miejsce, w którym osoba taka ma siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu:

- a) usługi telekomunikacyjne;
- b) usługi nadawcze radiowe i telewizyjne;
- c) usługi świadczone drogą elektroniczną, w szczególności usługi, o których mowa w załączniku II.

W przypadku gdy usługodawca i usługobiorca kontaktują się za pomocą poczty elektronicznej, samo w sobie nie oznacza to, że świadczona usługa jest usługą świadczoną drogą elektroniczną.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) usługodawca ma siedzibę lub, w przypadku braku siedziby, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu w tylko jednym państwie członkowskim; oraz
- b) usługi są świadczone na rzecz osób niebędących podatnikami, które mają siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu w dowolnym państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie, o którym mowa w lit. a); oraz

▼ M16

- c) całkowita wartość, z wyłączeniem VAT, świadczeń, o których mowa w lit. b), nie przekracza kwoty 10 000 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej w danym roku kalendarzowym ani nie przekroczyła jej w poprzednim roku kalendarzowym.
3. Jeżeli w trakcie roku kalendarzowego próg, o którym mowa w ust. 2 lit. c), zostanie przekroczony, ust. 1 stosuje się od tego momentu.
4. Państwo członkowskie, na którego terytorium usługodawcy, o których mowa w ust. 2, mają siedzibę lub, w przypadku braku siedziby, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, przyznaje tym usługodawcom prawo wyboru, aby miejsce świadczenia było określane zgodnie z ust. 1, który to wybór w każdym przypadku obejmuje okres dwóch lat kalendarzowych.
5. Państwa członkowskie podejmują stosowne środki w celu monitorowania, czy podatnik spełnia warunki, o których mowa w ust. 2, 3 i 4.
6. Równowartość w walucie krajowej kwoty, o której mowa w ust. 2 lit. c), oblicza się poprzez zastosowanie kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny w dniu przyjęcia dyrektywy Rady (UE) 2017/2455 ⁽¹⁾.

▼ M3**Podsekcja 9****Świadczenie usług na rzecz osób niebędących podatnikami spoza Wspólnoty***Artykuł 59*

Miejscem świadczenia następujących usług na rzecz osoby niebędącej podatnikiem mającej siedzibę lub stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu poza terytorium Wspólnoty jest miejsce, w którym osoba ta ma siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu:

- a) przeniesienie i cesja praw autorskich, patentów, licencji, praw do znaków towarowych i handlowych oraz praw pokrewnych;
- b) usługi reklamy;
- c) usługi konsultantów, inżynierów, firm konsultingowych, prawników, księgowych oraz inne podobne usługi, jak również przetwarzanie danych i dostarczanie informacji;
- d) zobowiązania do całkowitego lub częściowego zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej lub korzystania z prawa, o którym mowa w niniejszym artykule;
- e) usługi bankowe, finansowe i ubezpieczeniowe łącznie z reasekuracją, z wyjątkiem wynajmu sejfów;
- f) zapewnianie personelu;

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2017/2455 z dnia 5 grudnia 2017 r. zmieniająca dyrektywę 2006/112/WE i dyrektywę 2009/132/WE w odniesieniu do niektórych obowiązków wynikających z podatku od wartości dodanej w przypadku świadczenia usług i sprzedaży towarów na odległość (Dz.U. L 348 z 29.12.2017, s. 7).

▼ **M3**

g) wynajem rzeczowego majątku ruchomego, z wyjątkiem wszystkich środków transportu;

▼ **M7**

h) zapewnienie dostępu do systemu gazowego znajdującego się na terytorium Wspólnoty lub do jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem, do systemu energii elektrycznej lub do sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej lub usługi transportu lub przesyłu poprzez te systemy lub sieci, a także świadczenie innych usług bezpośrednio z nimi związanych.

▼ **M3****Podsekcja 10****Zapobieganie podwójnemu opodatkowaniu lub nieopodatkowaniu***Artykuł 59a*

W celu zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu, nieopodatkowaniu lub zakłóceniu konkurencji, w odniesieniu do usług, których miejsce świadczenia regulują przepisy art. 44, 45, 56, 58 i 59, państwa członkowskie mogą uznać:

- a) miejsce świadczenia wszystkich takich usług lub niektórych z nich, w przypadku gdy znajduje się ono na ich terytorium, za znajdujące się poza terytorium Wspólnoty, jeżeli faktyczne użytkowanie i wykorzystanie usług ma miejsce poza terytorium Wspólnoty;
- b) miejsce świadczenia wszystkich takich usług lub niektórych z nich, w przypadku gdy znajduje się ono poza terytorium Wspólnoty, za znajdujące się na ich terytorium, jeżeli faktyczne użytkowanie i wykorzystanie usług ma miejsce na ich terytorium.

▼ **B***ROZDZIAŁ 4****Miejsce importu towarów****Artykuł 60*

Miejscem importu towarów jest państwo członkowskie, na którego terytorium znajdują się towary w momencie ich wprowadzenia do Wspólnoty.

Artykuł 61

W drodze odstępstwa od art. 60, w przypadku gdy towary, które nie znajdują się w swobodnym obrocie, zostają objęte z chwilą ich wprowadzenia do Wspólnoty jedną z procedur lub sytuacji, o których mowa w art. 156, lub procedurą odprawy czasowej z całkowitym zwolnieniem z należności celnych przywozowych lub procedurą tranzytu zewnętrznego, miejscem importu takich towarów jest państwo członkowskie, na terytorium którego towary przestają podlegać tym procedurom lub sytuacjom.

Podobnie, w przypadku gdy towary znajdujące się w swobodnym obrocie zostają objęte z chwilą ich wprowadzenia do Wspólnoty jedną z procedur lub sytuacji, o których mowa w art. 276 i 277, miejscem ich importu jest państwo członkowskie, na którego terytorium towary te przestają podlegać tym procedurom lub sytuacjom.

▼ B

TYTUŁ VI

ZDARZENIE POWODUJĄCE POWSTANIE OBOWIĄZKU PODATKOWEGO I WYMAGALNOŚĆ PODATKU

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne*Artykuł 62*

Do celów niniejszej dyrektywy:

- (1) „zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego” oznacza zdarzenie, w wyniku którego zostają spełnione prawne wymogi wymagalności VAT;
- (2) podatek staje się „wymagalny”, gdy organ podatkowy staje się z mocy prawa uprawniony do żądania zapłaty podatku od osoby zobowiązanej do jego uiszczenia, nawet jeśli termin płatności może zostać odroczoney.

ROZDZIAŁ 2

Dostawa towarów i świadczenie usług*Artykuł 63*

Zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego ma miejsce, a VAT staje się wymagalny w momencie dostarczenia towarów lub wykonania usług.

Artykuł 64

1. W przypadku transakcji związanych z wpłatą zaliczki lub płatnością rat dostawy towarów inne niż te, których przedmiotem jest wynajem towarów na pewien okres lub sprzedaż towarów na warunkach odroczonej płatności, o których mowa w art. 14 ust. 2 lit. b), oraz świadczenie usług, uważa się za dokonane z upływem terminów, których te zaliczki lub płatności dotyczą.

▼ M9

2. Dostawy towarów wykonywane w sposób ciągły przez okres dłuższy niż jeden miesiąc kalendarzowy, które są wysyłane lub transportowane do państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie rozpoczęcia wysyłki lub transportu tych towarów i które dostarczane są ze zwolnieniem z VAT lub które przemieszczane są ze zwolnieniem z VAT do innego państwa członkowskiego przez podatnika do celów działalności jego przedsiębiorstwa, zgodnie z warunkami określonymi w art. 138, uważa się za dokonane po upływie każdego miesiąca kalendarzowego do czasu zakończenia dostawy towarów.

Świadczenie usług, w odniesieniu do których usługobiorca zobowiązany jest do zapłaty VAT zgodnie z art. 196, a które są wykonywane w sposób ciągły przez okres dłuższy niż jeden rok i nie są związane z wpłatą zaliczki lub płatnościami w tym okresie, uważa się za dokonane z upływem każdego roku kalendarzowego do czasu zakończenia świadczenia usług.

▼ M9

Państwa członkowskie mogą postanowić, że w niektórych przypadkach, innych niż określone w akapicie pierwszym i drugim, dostawy towarów lub świadczenie usług dokonywane w sposób ciągły przez pewien okres, uważa się za dokonane z upływem okresów nie dłuższych niż jeden rok.

▼ B*Artykuł 65*

W przypadku wpłaty zaliczek przed dostawą towarów lub świadczeniem usług, VAT staje się wymagalny w momencie otrzymania wpłaty i naliczany jest od wysokości otrzymanej wpłaty.

Artykuł 66

W drodze odstępstwa od art. 63, 64 i 65, państwa członkowskie mogą postanowić, że VAT staje się wymagalny dla określonych transakcji lub dla określonych kategorii podatników w jednym z następujących terminów:

- a) nie później niż z datą wystawienia faktury;
- b) nie później niż w momencie otrzymania zapłaty;

▼ M9

c) jeżeli faktura nie została wystawiona lub została wystawiona z opóźnieniem, w określonym terminie nie później niż z upływem terminu wystawienia faktury ustalonego przez państwa członkowskie na mocy art. 222 akapit drugi lub, jeżeli państwo członkowskie nie ustaliło takiego terminu – w określonym terminie od daty zaistnienia zdarzenia powodującego powstanie obowiązku podatkowego.

Odstępstwo przewidziane w akapicie pierwszym nie ma jednak zastosowania do świadczenia usług, w odniesieniu do których usługobiorca jest zobowiązany do zapłaty VAT zgodnie z art. 196 i do dostaw lub przemieszczeń towarów, o których mowa w art. 67.

Artykuł 67

W przypadku gdy, na warunkach przewidzianych w art. 138, towary wysyłane lub transportowane do państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów, dostarczane są ze zwolnieniem z VAT, lub gdy towary są przemieszczane ze zwolnieniem z VAT do innego państwa członkowskiego przez podatnika do celów działalności jego przedsiębiorstwa, VAT staje się wymagalny z chwilą wystawienia faktury lub, jeżeli przed tym dniem nie wystawiono faktury, z upływem terminu, o którym mowa w art. 222 akapit pierwszy.

Art. 64 ust. 1, art. 64 ust. 2 akapit trzeci i art. 65 nie mają zastosowania do dostaw i przemieszczeń towarów, o których mowa w akapicie pierwszym.

▼ B*ROZDZIAŁ 3**Wewnątrzspółnotowe nabycie towarów**Artykuł 68*

Zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego ma miejsce z chwilą dokonania wewnątrzspółnotowego nabycia towarów.

▼ B

Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów uważa się za dokonane w momencie, gdy dostawę podobnych towarów uważa się za dokonaną na terytorium danego państwa członkowskiego.

▼ M9*Artykuł 69*

W przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów VAT staje się wymagalny z chwilą wystawienia faktury, lub, jeżeli przed tym dniem nie wystawiono faktury, z upływem terminu, o którym mowa w art. 222 akapit pierwszy.

▼ B*ROZDZIAŁ 4****Import towarów****Artykuł 70*

Zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego ma miejsce, a VAT staje się wymagalny z chwilą importu towarów.

Artykuł 71

1. W przypadku gdy, z chwilą ich wprowadzenia do Wspólnoty, towary zostają objęte jedną z procedur lub sytuacji, o których mowa w art. 156, 276 i 277 lub procedurą odprawy czasowej z całkowitym zwolnieniem z należności celnych przywozowych, lub procedurą tranzytu zewnętrznego, zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego ma miejsce, a VAT staje się wymagalny dopiero w momencie, gdy towary przestają podlegać tym procedurom lub sytuacjom.

W przypadku jednak gdy importowane towary podlegają należnościom celnym, opłatom rolnym lub opłatom o równoważnym skutku ustanowionym w ramach wspólnej polityki, zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego ma miejsce, a VAT staje się wymagalny z chwilą zaistnienia zdarzenia powodującego powstanie obowiązku podatkowego i zaistnienia wymagalności tych opłat.

2. W przypadku gdy importowane towary nie podlegają żadnej z opłat, o których mowa w ust. 1 akapit drugi, państwa członkowskie stosują w odniesieniu do zdarzenia powodującego powstanie obowiązku podatkowego oraz wymagalności podatku obowiązujące przepisy celne.

TYTUŁ VII

PODSTAWA OPODATKOWANIA*ROZDZIAŁ 1****Definicja****Artykuł 72*

Do celów niniejszej dyrektywy „wartość wolnorynkowa” oznacza całkowitą kwotę jaką, w celu uzyskania w danym momencie danych towarów lub usług, nabywca lub usługobiorca na takim samym etapie sprzedaży jak ten, na którym dokonywana jest dostawa towarów lub świadczenie usług, musiałby, w warunkach uczciwej konkurencji, zapłacić niezależnemu dostawcy lub usługodawcy na terytorium państwa członkowskiego, w którym transakcja podlega opodatkowaniu.

▼B

W przypadku gdy nie można zapewnić porównywalnej dostawy towarów lub usług, „wartość wolnorynkowa” oznacza, co następuje:

1. w odniesieniu do towarów, kwotę nie mniejszą niż cena nabycia towarów lub towarów podobnych lub, w przypadku braku ceny nabycia, koszt wytworzenia, określone w momencie dostawy;
2. w odniesieniu do usług, kwotę nie mniejszą niż całkowita kwota wydatków poniesionych przez podatnika na wykonanie tych usług.

*ROZDZIAŁ 2**Dostawa towarów i świadczenie usług**Artykuł 73*

W odniesieniu do dostaw towarów i świadczenia usług innych niż te, o których mowa w art. 74-77, podstawa opodatkowania obejmuje wszystko, co stanowi zapłatę otrzymaną lub którą dostawca lub usługodawca otrzyma w zamian za dostawę towarów lub świadczenie usług, od nabywcy, usługobiorcy lub osoby trzeciej, włącznie z subwencjami związanymi bezpośrednio z ceną takiej dostawy lub świadczenia.

▼M15*Artykuł 73a*

Bez uszczerbku dla art. 73 podstawa opodatkowania dostawy towarów lub świadczenia usług w odniesieniu do bonu różnego przeznaczenia jest równa wynagrodzeniu zapłaconemu za taki bon lub – gdy informacje dotyczące tego wynagrodzenia są niedostępne – wartości pieniężnej wskazanej na samym bonie różnego przeznaczenia lub w powiązanej dokumentacji, pomniejszonej o kwotę VAT związaną z dostarczonymi towarami lub świadczonymi usługami.

▼B*Artykuł 74*

W przypadku gdy podatnik wykorzystuje lub przekazuje towary stanowiące część majątku jego przedsiębiorstwa lub gdy towary są zatrzymywane przez podatnika lub jego następców prawnych w przypadku zaprzestania prowadzenia przez niego działalności gospodarczej podlegającej opodatkowaniu, zgodnie z art. 16 i 18, podstawą opodatkowania jest cena nabycia towarów lub towarów podobnych lub, w przypadku braku ceny nabycia, koszt wytworzenia, określone w momencie, gdy ma miejsce wykorzystanie, przekazanie lub zatrzymanie tych towarów.

Artykuł 75

W odniesieniu do świadczenia usług, o których mowa w art. 26, w przypadku gdy towary stanowiące część majątku przedsiębiorstwa używane są do celów prywatnych lub usługi są świadczone nieodpłatnie, podstawą opodatkowania stanowi całkowita kwota wydatków poniesionych przez podatnika na wykonanie tych usług.

▼B*Artykuł 76*

W odniesieniu do dostaw towarów polegających na przemieszczeniu do innego państwa członkowskiego, podstawą opodatkowania jest cena nabycia towarów lub towarów podobnych lub, w przypadku braku ceny nabycia, koszt wytworzenia, określone w momencie przemieszczenia tych towarów.

Artykuł 77

W odniesieniu do świadczenia przez podatnika usług do celów działalności jego przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 27, podstawą opodatkowania jest wartość wolnorynkowa danej usługi.

Artykuł 78

Do podstawy opodatkowania wlicza się następujące elementy:

- a) podatki, cła, opłaty i inne należności, z wyjątkiem samego VAT;
- b) koszty dodatkowe, takie jak koszty prowizji, opakowania, transportu i ubezpieczenia, pobierane przez dostawcę lub usługodawcę od nabywcy lub usługobiorcy.

Do celów akapitu pierwszego lit. b), państwa członkowskie mogą uznać koszty objęte odrębną umową za koszty dodatkowe.

Artykuł 79

Podstawa opodatkowania nie obejmuje następujących elementów:

- a) obniżek cen w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty;
- b) opustów i obniżek cen udzielonych nabywcy lub usługobiorcy i uwzględnionych w momencie transakcji;
- c) kwot otrzymanych przez podatnika od nabywcy lub usługobiorcy jako zwrot wydatków poniesionych w imieniu i na rzecz nabywcy lub usługobiorcy, a zaksięgowanych przez podatnika na koncie przejściowym.

Podatnik musi przedstawić dowód na rzeczywistą kwotę kosztów, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c), i nie może odliczyć VAT, który w danym przypadku mógł zostać naliczony.

Artykuł 80

1. W celu zapobieżenia uchylaniu się od opodatkowania lub unikaniu opodatkowania, w następujących przypadkach państwa członkowskie mogą przedsięwziąć środki, ażeby podstawą opodatkowania w odniesieniu do dostawy towarów i świadczenia usług na rzecz odbiorców, z którymi istnieją powiązania o charakterze rodzinnym lub inne bliskie powiązania o charakterze osobistym, powiązania organizacyjne, własnościowe, w zakresie członkostwa, finansowe lub prawne, określone przez państwo członkowskie, była wartość wolnorynkowa:

- a) w przypadku gdy wynagrodzenie jest niższe od wartości wolnorynkowej, a odbiorca dostawy towarów lub świadczenia usług nie ma pełnego prawa do odliczenia VAT na mocy art. 167-171 i art. 173-177;

▼ A1

b) w przypadku gdy wynagrodzenie jest niższe od wartości wolnorynkowej i dostawca lub usługodawca nie mają pełnego prawa do odliczenia VAT na mocy art. 167–171 i art. 173–177, a dostawa towarów lub świadczenie usług podlegają zwolnieniu na mocy art. 132, 135, 136, 371, 375, 376, 377, art. 378 ust. 2, art. 379 ust. 2 lub art. 380–390c;

▼ B

c) w przypadku gdy wynagrodzenie jest wyższe od wartości wolnorynkowej, a dostawca lub usługodawca nie ma pełnego prawa do odliczenia VAT na mocy art. 167–171 i art. 173–177.

Do celów akapitu pierwszego powiązania prawne mogą obejmować relacje między pracodawcą a pracownikiem lub członkami rodziny pracownika lub wszelkimi innymi blisko z nim związanymi osobami.

2. Czyniąc użytek z możliwości przewidzianej w ust. 1, państwa członkowskie mogą określić kategorie dostawców, usługodawców nabywców lub usługobiorców do których wspomniane środki mają zastosowanie.

3. Państwa członkowskie informują Komitet ds. VAT o wprowadzeniu przepisów prawa krajowego przyjętych zgodnie z ust. 1, o ile nie są to przepisy, które były przedmiotem upoważnienia udzielonego przez Radę przed 13 kwietnia 2006 r. zgodnie z art. 27 ust. 1–4 dyrektywy 77/388/EWG i które zostają utrzymane na mocy ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 81

Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1993 r. nie korzystały z możliwości zastosowania stawki obniżonej zgodnie z art. 98, mogą, w przypadku gdy korzystają z możliwości przewidzianej w art. 89, postanowić, że w odniesieniu do dostaw dzieł sztuki, o których mowa w art. 103 ust. 2, podstawa opodatkowania jest równa części kwoty określonej zgodnie z art. 73, 74, 76, 78 i 79.

Część kwoty, o której mowa w akapicie pierwszym, jest określana w taki sposób, aby należny stąd VAT był równy co najmniej 5 % kwoty określonej zgodnie z art. 73, 74, 76, 78 i 79.

Artykuł 82

W przypadku dostaw towarów i świadczenia usług państwa członkowskie mogą przewidzieć włączenie do podstawy opodatkowania wartości zwolnionego złota inwestycyjnego w rozumieniu art. 346, które zostało dostarczone przez nabywcę lub usługobiorcę w celu poddania go obróbce i które w jej wyniku traci status złota inwestycyjnego zwolnionego z VAT w chwili dostawy tych towarów lub świadczenia tych usług. Należy uwzględnić wartość wolnorynkową złota inwestycyjnego notowaną w chwili dostawy tych towarów lub świadczenia tych usług.

▼ B

ROZDZIAŁ 3

Wewnątrzspółnotowe nabycie towarów*Artykuł 83*

W przypadku wewnątrzspółnotowego nabycia towarów podstawa opodatkowania obejmuje takie same elementy jak elementy uwzględniane, ► **C1** zgodnie z rozdziałem 2, ◀ w celu ustalenia podstawy opodatkowania dla dostawy takich samych towarów na terytorium zainteresowanego państwa członkowskiego. W przypadku transakcji uznawanych za wewnątrzspółnotowe nabycia towarów, o których mowa w art. 21 i 22, podstawę opodatkowania stanowi cena nabycia towarów lub cena towarów podobnych lub, w przypadku braku ceny nabycia, koszt wytworzenia, określone w momencie dostawy.

Artykuł 84

1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, że akcyza do zapłacenia lub zapłacona przez osobę dokonującą wewnątrzspółnotowego nabycia wyrobu podlegającego akcyzie zostanie wliczona do podstawy opodatkowania, zgodnie z art. 78 akapit pierwszy lit. a).

2. W przypadku gdy po dokonaniu wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, nabywca otrzyma zwrot akcyzy zapłaconej w państwie członkowskim rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów, podstawa opodatkowania zostaje odpowiednio obniżona w państwie członkowskim, na którego terytorium dokonano nabycia.

ROZDZIAŁ 4

Import towarów*Artykuł 85*

W odniesieniu do importu towarów, podstawą opodatkowania jest wartość celna określona zgodnie z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi.

Artykuł 86

1. Podstawa opodatkowania obejmuje następujące elementy, o ile nie zostały one włączone wcześniej:

- a) podatki, cła, opłaty i inne należności należne poza państwem członkowskim importu, a także inne należności z tytułu importu, z wyłączeniem VAT do pobrania;
- b) koszty dodatkowe, takie jak koszty prowizji, opakowania, transportu i ubezpieczenia, poniesione do pierwszego miejsca przeznaczenia znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego importu, jak również koszty dodatkowe wynikające z transportu do innego miejsca przeznaczenia znajdującego się na terytorium Wspólnoty, jeżeli miejsce to jest znane w momencie wystąpienia zdarzenia powodującego powstanie obowiązku podatkowego.

▼B

2. Do celów ust. 1 lit. b) „pierwsze miejsce przeznaczenia” oznacza miejsce wymienione w liście przewozowym lub jakimkolwiek innym dokumencie przewozowym, na którego podstawie towary są importowane do państwa członkowskiego importu. W przypadku braku takiej informacji za pierwsze miejsce przeznaczenia uważa się miejsce pierwszego przeładunku w państwie członkowskim importu.

Artykuł 87

Podstawa opodatkowania nie obejmuje następujących elementów:

- a) obniżek cen w formie rabatu z tytułu wcześniejszej zapłaty;
- b) opustów i obniżek cen udzielonych nabywcy i uwzględnionych w momencie importu.

Artykuł 88

Gdy towary zostały czasowo wywiezione poza terytorium Wspólnoty i ponownie przywiezione po, wykonanej poza Wspólnotą, naprawie, przetworzeniu, dostosowaniu, obróbce lub przeróbce, państwa członkowskie czynią kroki w celu zapewnienia opodatkowania tych towarów do celów VAT w taki sam sposób jak w przypadku, gdyby naprawa, przetworzenie, dostosowanie, obróbka lub przeróbka zostały dokonane na ich terytorium.

Artykuł 89

Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1993 r. nie korzystały z możliwości zastosowania stawki obniżonej zgodnie z art. 98, mogą postanowić, w przypadku importu dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków określonych w art. 311 ust. 1 pkt 2, 3 i 4, że podstawa opodatkowania jest równa części kwoty określonej zgodnie z art. 85, 86 i 87.

Część kwoty, o której mowa w akapicie pierwszym, jest określana w taki sposób, aby VAT należny z tytułu importu wynosił co najmniej 5 % kwoty określonej zgodnie z art. 85, 86 i 87.

*ROZDZIAŁ 5****Przepisy różne****Artykuł 90*

1. W przypadku anulowania, wypowiedzenia, rozwiązania, całkowitego lub częściowego niewywiązania się z płatności lub też w przypadku obniżenia ceny po dokonaniu dostawy, podstawa opodatkowania jest stosownie obniżana na warunkach określonych przez państwa członkowskie.

2. W przypadku całkowitego lub częściowego niewywiązania się z płatności państwa członkowskie mogą odstąpić od zastosowania ust. 1.

Artykuł 91

1. W przypadku gdy kwoty stosowane do określenia podstawy opodatkowania z tytułu importu są wyrażone w walucie innej niż waluta państwa członkowskiego, w którym następuje określenie tej wartości, kurs wymiany określa się zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego obowiązującymi w zakresie obliczania wartości celnej.

▼B

2. W przypadku gdy kwoty stosowane do określenia podstawy opodatkowania transakcji innej niż import towarów są wyrażone w walucie innej niż waluta państwa członkowskiego, w którym następuje określenie tej wartości, jako kurs wymiany stosuje się ostatni zanotowany kurs sprzedaży, w chwili gdy VAT staje się wymagalny, na najbardziej reprezentatywnym rynku lub rynkach walutowych danego państwa członkowskiego, lub też kurs ustalony przez odniesienie do takiego rynku lub rynków, na warunkach określonych przez to państwo członkowskie.

▼M9

Państwa członkowskie zezwalają na to, by zamiast tego zastosować ostatni kurs wymiany opublikowany przez Europejski Bank Centralny w momencie, w którym podatek staje się wymagalny. W przypadku walut innych niż euro przelicza się je z zastosowaniem kursu wymiany każdej z nich względem euro. Państwa członkowskie mogą wymagać, by podatnik powiadomił je o korzystaniu z tej możliwości.

W odniesieniu do niektórych transakcji, o których mowa w akapicie pierwszym, lub niektórych kategorii podatników państwa członkowskie mogą jednak stosować kurs wymiany ustalony zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego obowiązującymi w zakresie obliczania wartości celnej.

▼B*Artykuł 92*

W przypadku kosztów opakowań zwrotnych, państwa członkowskie mogą przyjąć jeden z następujących środków:

- a) wyłączyć je z podstawy opodatkowania, podejmując niezbędne środki w celu skorygowania tej podstawy, jeśli opakowania nie zostaną zwrócone;
- b) włączyć je do podstawy opodatkowania, podejmując niezbędne środki w celu skorygowania tej podstawy, jeśli opakowania zostaną zwrócone.

TYTUŁ VIII

STAWKI

ROZDZIAŁ 1

*Stosowanie stawek**Artykuł 93*

Do transakcji podlegających opodatkowaniu stosuje się stawkę, która obowiązuje w momencie zaistnienia zdarzenia powodującego powstanie obowiązku podatkowego.

W następujących przypadkach stosuje się jednak stawkę obowiązującą w chwili, gdy VAT staje się wymagalny:

- a) w przypadkach przewidzianych w art. 65 i 66;
- b) w przypadkach wewnątrzspółnotowego nabycia towarów;
- c) w przypadkach dotyczących importu towarów, o których mowa w art. 71 ust. 1 akapit drugi i art. 71 ust. 2.

▼B*Artykuł 94*

1. Do wewnątrzspółnotowego nabycia towarów stosuje się stawkę, która ma zastosowanie do dostaw takich samych towarów na terytorium państwa członkowskiego.
2. Z zastrzeżeniem możliwości określonej w art. 103 ust. 1 przewidującej stosowanie stawki obniżonej do importu dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków, do importu towarów stosuje się stawkę mającą zastosowanie do dostaw takich samych towarów na terytorium państwa członkowskiego.

Artykuł 95

W przypadku zmiany stawek, państwa członkowskie mogą, w przypadkach przewidzianych w art. 65 i 66, dokonać korekty stawek, aby uwzględnić stawkę mającą zastosowanie w momencie dostawy towarów lub świadczenia usług.

Państwa członkowskie mogą również przedsięwziąć wszystkie niezbędne środki przejściowe.

*ROZDZIAŁ 2**Struktura i wysokość stawek***Sekcja 1****Stawka podstawowa***Artykuł 96*

Państwa członkowskie stosują stawkę podstawową VAT, która jest określana przez każde państwo członkowskie jako procent podstawy opodatkowania i która jest jednakowa dla dostaw towarów i świadczenia usług.

▼M17*Artykuł 97*

Stawka podstawowa nie może być niższa niż 15 %.

▼B**Sekcja 2****Stawki obniżone***Artykuł 98*

1. Państwa członkowskie mogą stosować jedną lub dwie stawki obniżone.
2. Stawki obniżone mają zastosowanie wyłącznie do dostaw towarów i świadczenia usług, których kategorie są określone w załączniku III.

▼M19

Stawki obniżone nie mają zastosowania do usług świadczonych drogą elektroniczną, z wyjątkiem usług określonych w załączniku III pkt 6.

▼ B

3. Przy stosowaniu stawek obniżonych przewidzianych w ust. 1 do poszczególnych kategorii towarów, państwa członkowskie mogą stosować nomenklaturę scaloną, aby precyzyjnie określić zakres danej kategorii.

Artykuł 99

1. Stawki obniżone określane są jako procent podstawy opodatkowania, który nie może być niższy niż 5 %.

2. Każda stawka obniżona jest tak ustalana, aby kwota VAT wynikająca z jej zastosowania pozwalała na odliczenie w całości VAT podlegającego odliczeniu zgodnie z art. 167-171 i art. 173-177.

▼ M19

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, oprócz stawek, o których mowa w art. 98 ust. 1, państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 2017 r. stosowały – zgodnie z prawem Unii – stawki obniżone niższe niż stawka minimalna określona w niniejszym artykule lub przyznawały zwolnienia z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie w odniesieniu do dostaw określonych towarów, o których mowa w załączniku III pkt 6, mogą również stosować takie samo opodatkowanie VAT w przypadku, gdy dostawa odbywa się drogą elektroniczną, zgodnie z załącznikiem III pkt 6.

▼ B*Artykuł 100*

Na podstawie sprawozdania Komisji, poczynwszy od 1994 roku, Rada co dwa lata dokonuje przeglądu zakresu stosowania stawek obniżonych.

Zgodnie z art. 93 traktatu Rada może zdecydować o zmianie wykazu towarów i usług wymienionych w załączniku III.

Artykuł 101

Nie później niż 30 czerwca 2007 r. na podstawie analizy przeprowadzonej przez niezależny zespół ekspertów gospodarczych, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ogólne sprawozdanie oceniające na temat wpływu stawek obniżonych stosowanych do usług świadczonych lokalnie, w tym usług restauracyjnych, w szczególności pod względem tworzenia nowych miejsc pracy, wzrostu gospodarczego i prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego.

Sekcja 3**Przepisy szczególne****▼ M7***Artykuł 102*

Po konsultacji z Komitetem ds. VAT każde państwo członkowskie może stosować stawkę obniżoną w odniesieniu do dostaw gazu ziemnego, energii elektrycznej lub dostaw energii cieplnej.

▼ B*Artykuł 103*

1. Państwa członkowskie mogą postanowić, że stawka obniżona lub jedna ze stawek obniżonych, którą stosują zgodnie z art. 98 i 99, ma również zastosowanie do importu dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków, określonych w art. 311 ust. 1 pkt 2, 3 i 4.

2. Jeżeli państwa członkowskie korzystają z możliwości przewidzianej w ust. 1, mogą również stosować stawkę obniżoną do następujących dostaw:

- a) dostaw dzieł sztuki dokonywanych przez twórcę lub jego następców prawnych;
- b) okazjonalnych dostaw dzieł sztuki dokonywanych przez podatnika innego niż podatnik-pośrednik, w przypadku gdy dzieła sztuki zostały zaimportowane przez samego podatnika lub zostały mu dostarczone przez twórcę lub jego następców prawnych lub też w przypadku gdy uprawniają go one do całkowitego odliczenia VAT.

Artykuł 104

W gminach Jungholz i Mittelberg (Kleines Walsertal) Austria może stosować drugą stawkę podstawową, która jest niższa od odpowiedniej stawki stosowanej w pozostałej części Austrii, ale nie jest niższa niż 15 %.

▼ M5*Artykuł 104a*

Cypr może stosować jedną z dwóch stawek obniżonych przewidzianych w art. 98 do dostaw skroplonego gazu ropopochodnego (LPG) w butlach.

Artykuł 105

1. Portugalia może stosować jedną z dwóch stawek obniżonych przewidzianych w art. 98 do opłat na mostach drogowych w regionie Lizbony.

2. Portugalia może stosować w przypadku transakcji realizowanych w regionach autonomicznych Azorów i Madery oraz w przypadku bezpośredniego importu do powyższych regionów stawki niższe niż stawki, które są stosowane na kontynencie;

▼ B*ROZDZIAŁ 4****Przepisy szczególne mające zastosowanie do czasu wprowadzenia przepisów ostatecznych****Artykuł 109*

Przepisy niniejszego rozdziału mają zastosowanie do czasu wprowadzenia przepisów ostatecznych, o których mowa w art. 402.

▼ B*Artykuł 110*

Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1991 r. przyznawały zwolnienia z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie lub stosowały stawki obniżone niższe niż minimalna stawka określona w art. 99, mogą utrzymać te zwolnienia lub takie stawki obniżone.

Zwolnienia i stawki obniżone, o których mowa w akapicie pierwszym, muszą być zgodne z prawodawstwem wspólnotowym i muszą zostać przyjęte ze względu na jasno określony interes społeczny i dla korzyści konsumentów końcowych.

Artykuł 111

Na warunkach przewidzianych w art. 110 akapit drugi, zwolnienia z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie mogą być utrzymane w następujących przypadkach:

- a) przez Finlandię, w odniesieniu do dostaw prenumerowanych gazet i czasopism oraz w odniesieniu do druku publikacji przekazywanych członkom stowarzyszeń użyteczności publicznej;
- b) przez Szwecję w odniesieniu do dostaw dzienników, w tym dzienników radiowych i nagrywanych na kasetach dla osób niedowidzących, produktów farmaceutycznych dostarczanych do szpitali lub sprzedawanych na podstawie recepty, a także w odniesieniu do produkcji periodyków publikowanych przez organizacje nienastawione na osiągnięcie zysku lub innych związanych z nią usług;

▼ M5

- c) przez Malte w odniesieniu do dostaw środków spożywczych przeznaczonych do spożycia przez ludzi i produktów farmaceutycznych.

▼ B*Artykuł 112*

W przypadku gdy przepisy art. 110 powodowałyby w Irlandii zakłócenia konkurencji w zakresie dostaw produktów energetycznych przeznaczonych do ogrzewania i oświetlania, Irlandia może, na wyraźny wniosek, zostać upoważniona przez Komisję do stosowania do tych dostaw stawki obniżonej, zgodnie z art. 98 i 99.

W przypadku, o którym mowa w akapicie pierwszym, Irlandia przedkłada swój wniosek Komisji wraz z wszystkimi niezbędnymi informacjami. Jeżeli Komisja nie podejmie decyzji w terminie trzech miesięcy od daty otrzymania wniosku, uważa się, że Irlandia została upoważniona do stosowania postulowanych stawek obniżonych.

Artykuł 113

Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1991 r., zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym, przyznawały zwolnienia z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie lub które stosowały stawki obniżone niższe niż stawka minimalna określona w art. 99 do towarów i usług innych niż określone w załączniku III, mogą stosować stawkę obniżoną lub jedną z dwóch stawek obniżonych przewidzianych w art. 98 do dostaw takich towarów lub świadczenia takich usług.

▼ B*Artykuł 114*

1. Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1993 r., były zobowiązane do podwyższenia stawki podstawowej obowiązującej w dniu 1 stycznia 1991 r. o ponad 2 %, mogą stosować stawkę obniżoną niższą niż stawka minimalna ustalona w art. 99 do dostaw towarów i świadczenia usług należących do kategorii określonych w załączniku III.

▼ M5

Państwa członkowskie, o których mowa w akapicie pierwszym, mogą również stosować taką stawkę do odzieży dziecięcej i obuwia dziecięcego oraz do budownictwa mieszkaniowego.

▼ B

2. Państwa członkowskie nie mogą na mocy ust. 1 wprowadzać zwolnień z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie.

▼ M5*Artykuł 115*

Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1991 r. stosowały stawkę obniżoną do odzieży dziecięcej, obuwia dziecięcego lub do budownictwa mieszkaniowego, mogą utrzymać taką stawkę w odniesieniu do dostaw takich towarów lub do świadczenia takich usług.

▼ B*Artykuł 117***▼ M5****▼ B**

2. Austria może stosować jedną z dwóch stawek obniżonych przewidzianych w art. 98 do wynajmu nieruchomości na cele mieszkaniowe, pod warunkiem że stawka ta nie będzie niższa niż 10 %.

Artykuł 118

Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1991 r. stosowały stawkę obniżoną do dostaw towarów lub świadczenia usług innych niż te, o których mowa w załączniku III, mogą stosować do takich dostaw towarów lub świadczenia usług stawkę obniżoną lub jedną z dwóch stawek obniżonych przewidzianych w art. 98, pod warunkiem że stawka ta nie będzie niższa niż 12 %.

Przepisy akapitu pierwszego nie mają zastosowania do dostaw towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków, określonych w art. 311 ust. 1 pkt 1-4, podlegających opodatkowaniu VAT zgodnie z procedurą marży przewidzianą w art. 312-325 lub procedurą dotyczącą sprzedaży w drodze aukcji publicznej.

Artykuł 119

Do celów stosowania art. 118, Austria może stosować stawkę obniżoną do win produkowanych w gospodarstwie rolnym przez rolnika-producenta, pod warunkiem że stawka ta nie będzie niższa niż 12 %.

▼ B*Artykuł 120*

W nomosach Lesbos, Chios, Samos, Dodekanez, Cyklady, jak również na następujących wyspach: Thasos, Sporady Północne, Samotraka i Skyros, Grecja może stosować stawki do 30 % niższe niż odpowiednie stawki stosowane w Grecji kontynentalnej.

Artykuł 121

Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1993 r. uznawały wykonywanie pracy nakładczej za dostawę towarów, mogą stosować do czynności związanych z dostarczeniem rezultatu takiej pracy stawkę mającą zastosowanie do towarów uzyskanych po wykonaniu pracy nakładczej.

Do celów stosowania akapitu pierwszego przez „dostarczenie rezultatu pracy nakładczej” rozumie się przekazanie nabywcy przez wykonawcę rzeczy ruchomej, którą wykonał lub złożył z materiałów lub przedmiotów powierzonych mu w tym celu przez nabywcę, bez względu na to, czy wykonawca dostarczył jakąkolwiek część wykorzystanych materiałów.

Artykuł 122

Państwa członkowskie mogą stosować stawkę obniżoną do dostaw żywych roślin i innych produktów uprawy roślin ozdobnych, łącznie z bulwami, korzeniami i podobnymi produktami, kwiatami ciętymi i liśćmi ozdobnymi, jak również do dostaw drewna opałowego.

*ROZDZIAŁ 5****Przepisy przejściowe*****▼ M2***Artykuł 123*

Republika Czeska może do dnia 31 grudnia 2010 r. utrzymać stawkę obniżoną wynoszącą co najmniej 5 % w odniesieniu do świadczenia usług budowlanych w zakresie prywatnego budownictwa mieszkaniowego, które nie są świadczone w ramach polityki społecznej, z wyłączeniem materiałów budowlanych.

▼ B*Artykuł 125*

1. Cypr może utrzymać zwolnienie wraz z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie na dostawy produktów farmaceutycznych i środków spożywczych przeznaczonych do spożycia przez ludzi, z wyjątkiem lodów, lizaków lodowych, lodów jogurtowych, sorbetów i innych podobnych produktów, oraz solonych produktów spożywczych (ziemniaczanych chipsów lub paluszków, ciasta francuskiego i innych podobnych gotowych opakowanych produktów przeznaczonych do spożycia przez ludzi), ► **M2** do dnia 31 grudnia 2010 r. ◀

▼ M5**▼ M2****▼ M5**

▼ M2*Artykuł 128*

1. Polska może do dnia 31 grudnia 2010 r. stosować zwolnienie z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie w odniesieniu do dostaw niektórych książek i specjalistycznych periodyków.

▼ M5

_____

▼ M2

3. Polska może do dnia 31 grudnia 2010 r. utrzymać stawkę obniżoną wynoszącą co najmniej 3 % w odniesieniu do dostaw środków spożywczych, o których mowa w pkt 1 załącznika III.

4. Polska może do dnia 31 grudnia 2010 r. utrzymać stawkę obniżoną wynoszącą co najmniej 7 % w odniesieniu do świadczenia usług związanych z budową, remontem i przebudową budynków mieszkalnych, które nie są wykonywane w ramach polityki społecznej, z wyłączeniem materiałów budowlanych oraz w odniesieniu do dostaw, przed pierwszym zasiedleniem, budynków mieszkalnych lub części budynków mieszkalnych, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. a).

▼ B*Artykuł 129*▼ M5

_____

▼ B

2. Słowenia może utrzymać stawkę obniżoną wynoszącą co najmniej 5 % w odniesieniu do prac budowlanych, remontowych i konserwacyjnych dotyczących budynków mieszkalnych, które nie są wykonywane w ramach polityki społecznej, z wyłączeniem materiałów budowlanych, ► M2 do dnia 31 grudnia 2010 r. ◀

▼ M2

_____

▼ B

TYTUŁ IX
ZWOLNIENIA

ROZDZIAŁ 1
Przepisy ogólne

Artykuł 131

Zwolnienia przewidziane w rozdziałach 2-9 stosuje się bez uszczerbku dla innych przepisów wspólnotowych i na warunkach ustalanych przez państwa członkowskie w celu zapewnienia prawidłowego i prostego stosowania tych zwolnień oraz zapobieżenia wszelkim możliwym przypadkom uchylania się od opodatkowania, unikania opodatkowania i nadużyć.

▼B

ROZDZIAŁ 2

Zwolnienia dotyczące określonych czynności wykonywanych w interesie publicznym*Artykuł 132*

1. Państwa członkowskie zwalniają następujące transakcje:
  - a) świadczenie usług przez pocztę państwową i dostawa towarów z tymi usługami związana, z wyjątkiem przewozu osób i usług telekomunikacyjnych;
  - b) opieka szpitalna i medyczna oraz ściśle z nimi związane czynności podejmowane przez podmioty prawa publicznego lub, na warunkach socjalnych porównywalnych do stosowanych w odniesieniu do instytucji prawa publicznego, przez szpitale, ośrodki medyczne i diagnostyczne oraz inne odpowiednio uznane placówki o podobnym charakterze;
  - c) świadczenie opieki medycznej w ramach zawodów medycznych i paramedycznych, określonych przez zainteresowane państwo członkowskie;
  - d) dostarczanie organów ludzkich, krwi i mleka ludzkiego;
  - e) świadczenie usług przez techników dentystycznych w ramach wykonywania ich zawodu, jak również dostarczanie protez dentystycznych przez dentystów oraz techników dentystycznych;
  - f) usługi świadczone przez niezależne grupy osób, których działalność jest zwolniona z VAT lub w związku z którą nie są one uznawane za podatników, w celach świadczenia swoim członkom usług bezpośrednio niezbędnych do wykonywania tej działalności, gdy grupy te ograniczają się do żądania od swoich członków całkowitego zwrotu przypadającej im części we wspólnie poniesionych wydatkach, pod warunkiem że zwolnienie to nie spowoduje zakłóceń konkurencji;
  - g) świadczenie usług i dostawa towarów ściśle związanych z opieką i pomocą społeczną, wraz z usługami świadczonymi przez domy spokojnej starości, dokonywane przez podmioty prawa publicznego lub inne podmioty uznane za podmioty o charakterze społecznym przez dane państwo członkowskie;
  - h) świadczenie usług i dostawa towarów ściśle związanych z opieką nad dziećmi i młodzieżą przez podmioty prawa publicznego lub przez inne podmioty uznane za podmioty o charakterze społecznym przez dane państwo członkowskie;
  - i) kształcenie dzieci lub młodzieży, kształcenie powszechne lub wyższe, kształcenie zawodowe lub przekwalifikowanie, łącznie ze świadczeniem usług i dostawą towarów ściśle z taką działalnością związanych, prowadzone przez odpowiednie podmioty prawa publicznego lub inne instytucje działające w tej dziedzinie, których cele uznane są za podobne przez dane państwo członkowskie;
  - j) nauczanie prywatne przez nauczycieli, obejmujące kształcenie powszechne lub wyższe;

▼ B

- k) zapewnienie personelu przez instytucje religijne lub filozoficzne do celów czynności, o których mowa w lit. b), g), h) i i), a z myślą o zapewnieniu opieki duchowej;
- l) świadczenie usług, a także dostawa towarów ściśle z nimi związanych, w zakresie zbiorowego interesu swoich członków w zamian za składkę ustaloną zgodnie ze statutem, przez organizacje nienastawione na osiąganie zysku mające cele natury politycznej, związkowej, religijnej, patriotycznej, filozoficznej, filantropijnej lub obywatelskiej, pod warunkiem że to zwolnienie podatkowe nie spowoduje zakłóceń konkurencji;
- m) świadczenie niektórych usług ściśle związanych ze sportem lub wychowaniem fizycznym, przez organizacje nienastawione na osiąganie zysku na rzecz osób uprawiających sport lub uczestniczących w wychowaniu fizycznym;
- n) świadczenie niektórych usług kulturalnych, a także dostawa towarów ściśle z nimi związanych, przez podmioty prawa publicznego lub inne instytucje kulturalne uznane przez dane państwo członkowskie;
- o) świadczenie usług i dostawa towarów przez instytucje, których działalność jest zwolniona z podatku zgodnie z przepisami lit. b), g), h), i), l), m) i n), w związku z organizowaniem imprez połączonych ze zbiórką pieniędzy wyłącznie na własne potrzeby, pod warunkiem że zwolnienie z podatku nie spowoduje zakłóceń konkurencji;
- p) świadczenie usług transportu dla chorych lub rannych osób pojazdami specjalnie do tego celu przeznaczonymi, przez odpowiednio upoważnione podmioty;
- q) działalność publicznych instytucji radia i telewizji, z wyłączeniem działalności komercyjnej.

2. Do celów ust. 1 lit. o), państwa członkowskie mogą wprowadzić wszelkie konieczne ograniczenia, w szczególności związane z liczbą takich imprez lub wysokością wpływów dających prawo do zwolnienia z podatku.

Artykuł 133

Państwa członkowskie mogą uzależnić przyznanie podmiotom innym niż podmioty prawa publicznego każdego ze zwolnień przewidzianych w art. 132 ust. 1 lit. b), g), h), i), l), m) i n), od spełnienia, w poszczególnych przypadkach, jednego lub kilku z następujących warunków:

- a) podmioty, których to dotyczy, nie mogą systematycznie dążyć do osiągnięcia zysku, przy czym ewentualne zyski nie mogą zostać rozdzielone, lecz przeznaczone na kontynuację lub doskonalenie świadczonych usług;
- b) podmioty te muszą być zarządzane i administrowane co do zasady bez wynagrodzenia przez osoby niezainteresowane bezpośrednio ani pośrednio, ani osobiście ani przez pośredników, wynikami takiej działalności;

▼B

- c) podmioty te stosują ceny zatwierdzone przez organy władzy publicznej lub nieprzekraczające wysokości takich zatwierdzonych cen lub też, w odniesieniu do tych usług, których ceny nie wymagają zatwierdzenia, stosują ceny niższe niż pobierane za podobne usługi przez przedsiębiorstwa komercyjne podlegające VAT;
- d) zwolnienia nie mogą powodować zakłóceń konkurencji na niekorzyść przedsiębiorstw komercyjnych podlegających VAT.

Państwa członkowskie, które na podstawie załącznika E do dyrektywy Rady 77/388/EWG w dniu 1 stycznia 1989 r. stosowały VAT do transakcji, o których mowa w art. 132 ust. 1 lit. m) i n), mogą również stosować warunki przewidziane ►C1 w akapicie pierwszym lit. d) niniejszego artykułu, kiedy wymieniona dostawa towarów ◀ lub świadczenie usług, dokonywane przez podmioty prawa publicznego, korzysta ze zwolnienia.

Artykuł 134

Dostawa towarów ani świadczenie usług nie korzystają ze zwolnienia przewidzianego w art. 132 ust. 1 lit. b), g), h), i), l), m) i n), w następujących przypadkach:

- a) gdy nie są one niezbędne do dokonywania transakcji podlegających zwolnieniu;
- b) gdy ich głównym celem jest osiągnięcie dodatkowego dochodu dla danego podmiotu poprzez dokonywanie transakcji będących w bezpośredniej konkurencji z działalnością przedsiębiorstw komercyjnych podlegających VAT.

*ROZDZIAŁ 3**Zwolnienia dotyczące innych czynności**Artykuł 135*

1. Państwa członkowskie zwalniają następujące transakcje:
  - a) transakcje ubezpieczeniowe i reasekuracyjne, wraz z usługami pokrewnymi świadczonymi przez brokerów ubezpieczeniowych i agentów ubezpieczeniowych;
  - b) udzielanie kredytów i pośrednictwo kredytowe, oraz zarządzanie kredytami przez kredytodawcę;
  - c) pośrednictwo lub wszelkie działania w zakresie gwarancji kredytowych, poręczeń i wszelkich innych zabezpieczeń i gwarancji oraz zarządzanie gwarancjami kredytowymi przez kredytodawcę;
  - d) transakcje, łącznie z pośrednictwem, dotyczące rachunków depozytowych, rachunków bieżących, płatności, przelewów, długów, czeków i innych zbywalnych instrumentów finansowych, z wyłączeniem windykacji należności;
  - e) transakcje, łącznie z pośrednictwem, dotyczące walut, banknotów i monet używanych jako prawny środek płatniczy, z wyłączeniem banknotów i monet będących przedmiotami kolekcjonerskimi, za które uważa się monety ze złota, srebra lub innych metali, jak również banknoty, które nie są zwykle używane jako prawny środek płatniczy lub które przedstawiają wartość numizmatyczną;

▼B

- f) transakcje, łącznie z pośrednictwem, jednakże z wyłączeniem przechowywania i zarządzania, których przedmiotem są akcje, udziały w spółkach lub związkach, obligacje i inne papiery wartościowe, z wyłączeniem dokumentów ustanawiających tytuł prawny do towarów, oraz praw lub papierów wartościowych, o których mowa w art. 15 ust. 2;
- g) zarządzanie specjalnymi funduszami inwestycyjnymi, określonymi przez państwa członkowskie;
- h) dostawy, za cenę równą wartości nominalnej, znaczków pocztowych ważnych w obrocie pocztowym na terytorium danego państwa, znaczków skarbowych i innych podobnych znaczków;
- i) zakłady, loterie i inne gry losowe lub hazardowe, z zastrzeżeniem warunków i ograniczeń określonych przez każde państwo członkowskie;
- j) dostawy budynków lub ich części oraz związanego z nimi gruntu, inne niż dostawy, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. a);
- k) dostawy terenów niezabudowanych, inne niż dostawy terenów budowlanych, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. b);
- l) dzierżawę i wynajem nieruchomości.

2. Zwolnienie przewidziane w ust. 1 lit. l) nie obejmuje:

- a) świadczenia usług zakwaterowania określonych w prawie krajowym państw członkowskich, w sektorze hotelarskim lub w sektorach o podobnym charakterze, włącznie z zapewnianiem miejsc na obozach wakacyjnych lub na terenach przystosowanych do biwakowania;
- b) wynajmu miejsc parkingowych dla pojazdów;
- c) wynajmu trwale zainstalowanego wyposażenia i urządzeń;
- d) wynajmu sejfów.

Państwa członkowskie mogą przewidzieć dodatkowe wyłączenia dotyczące zakresu stosowania zwolnienia przewidzianego w ust. 1 lit. l).

Artykuł 136

Państwa członkowskie zwalniają następujące transakcje:

▼A1

- a) dostawy towarów wykorzystywanych wyłącznie do celów działalności zwolnionej na podstawie art. 132, 135, 371, 375, 376 i 377, art. 378 ust. 2, art. 379 ust. 2 i art. 380–390c, jeżeli towary te nie dały prawa do odliczenia;

▼B

- b) dostawy towarów, przy których nabyciu lub wykorzystaniu VAT nie podlegał odliczeniu zgodnie z art. 176.

▼B*Artykuł 137*

1. Państwa członkowskie mogą przyznać podatnikom prawo wyboru opodatkowania następujących transakcji:

- a) transakcji finansowych, o których mowa w art. 135 ust. 1 lit. b)-g);
- b) dostaw budynków lub ich części oraz związanego z nimi gruntu innych niż dostawy, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. a);
- c) dostaw terenów niezabudowanych innych niż dostawy terenów budowlanych, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. b);
- d) dzierżawy i wynajmu nieruchomości.

2. Państwa członkowskie określają szczegółowe zasady korzystania z prawa wyboru przewidzianego w ust. 1.

Państwa członkowskie mogą ograniczyć zakres tego prawa wyboru.

*ROZDZIAŁ 4***Zwolnienia związane z transakcjami wewnątrzspółnotowymi****Sekcja 1****Zwolnienia z tytułu dostawy towarów***Artykuł 138***▼M20**

1. Państwa członkowskie zwalniają dostawę towarów wysyłanych lub transportowanych do miejsca przeznaczenia znajdującego się poza terytorium danego państwa, ale na terytorium Wspólnoty, przez sprzedawcę lub przez nabywcę towarów lub na ich rzecz, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) towary są dostarczane innemu podatnikowi lub osobie prawnej niebędącej podatnikiem, działających w takim charakterze w państwie członkowskim innym niż państwo rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów;
- b) podatnik lub osoba prawna niebędąca podatnikiem, na rzecz których dokonywana jest dostawa, są zidentyfikowani do celów VAT w państwie członkowskim innym niż państwo rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów oraz podali dostawcy ten numer identyfikacyjny VAT;

1a. Zwolnienie przewidziane w ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli dostawca nie dopełnił przewidzianego w art. 262 i 263 obowiązku składania informacji podsumowującej lub jeżeli złożona przez niego informacja podsumowująca nie zawiera prawidłowych informacji dotyczących tej dostawy zgodnie z wymogami art. 264, chyba że dostawca może należycie, w sposób odpowiadający właściwym organom, uzasadnić swoje uchybienie.

▼B

2. Poza dostawami, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie zwalniają następujące transakcje:
- a) dostawy nowych środków transportu wysyłanych lub transportowanych do nabywcy do miejsca przeznaczenia znajdującego się poza terytorium danego państwa, ale na terytorium Wspólnoty, przez sprzedawcę, przez nabywcę lub na ich rzecz, dla podatników lub osób prawnych niebędących podatnikami, w przypadku których wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów nie podlegają opodatkowaniu VAT zgodnie z art. 3 ust. 1, lub na rzecz każdej innej osoby niebędącej podatnikiem;
  - b) dostawy wyrobów podlegających akcyzie, wysyłanych lub transportowanych do nabywcy do miejsca przeznaczenia znajdującego się poza terytorium danego państwa, ale na terytorium Wspólnoty, przez sprzedawcę, przez nabywcę lub na ich rzecz, dokonane na rzecz podatników lub osób prawnych niebędących podatnikami, w przypadku których wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów innych niż wyroby podlegające akcyzie nie podlegają opodatkowaniu VAT zgodnie z art. 3 ust. 1, jeżeli wysyłka lub transport tych wyrobów odbywa się zgodnie z art. 7 ust. 4 i 5 lub art. 16 dyrektywy 92/12/EWG;
  - c) dostawy towarów polegające na przemieszczeniu towarów do innego państwa członkowskiego, które byłyby objęte zwolnieniami przewidzianymi w ust. 1 oraz w lit. a) i b), gdyby zostały dokonane na rzecz innego podatnika.

Artykuł 139

1. Zwolnienie przewidziane w art. 138 ust. 1 nie ma zastosowania do dostaw towarów dokonywanych przez podatników korzystających ze zwolnienia dla małych przedsiębiorstw przewidzianego w art. 282-292.

Zwolnienie to nie ma również zastosowania do dostaw towarów dokonywanych na rzecz podatników lub osób prawnych niebędących podatnikami, w przypadku których wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów nie podlegają opodatkowaniu VAT zgodnie z art. 3 ust. 1.

2. Zwolnienie przewidziane w art. 138 ust. 2 lit. b) nie ma zastosowania do dostaw wyrobów podlegających akcyzie, dokonywanych przez podatników korzystających ze zwolnienia dla małych przedsiębiorstw przewidzianego w art. 282-292.

3. Zwolnienie przewidziane w art. 138 ust. 1 i ust. 2 lit. b) i c) nie ma zastosowania do dostaw towarów podlegających opodatkowaniu VAT zgodnie z procedurą marży przewidzianą w art. 312-325 lub zgodnie z procedurą szczególną dotyczącą sprzedaży w drodze aukcji publicznej.

Zwolnienie przewidziane w art. 138 ust. 1 i ust. 2 lit. c) nie ma zastosowania do dostaw używanych środków transportu, określonych w art. 327 ust. 3, podlegających opodatkowaniu VAT zgodnie z procedurą przejściową mającą zastosowanie do używanych środków transportu.

▼B**Sekcja 2****Zwolnienia z tytułu wewnątrzspółnotowego nabycia towarów***Artykuł 140*

Państwa członkowskie zwalniają następujące transakcje:

a) wewnątrzspółnotowe nabycia towarów, których dostawa dokonywana przez podatników jest w każdych okolicznościach zwolniona na terytorium danego państwa;

▼M6

b) wewnątrzspółnotowe nabycia towarów, których import jest w każdych okolicznościach zwolniony na mocy przepisów art. 143 ust. 1 lit. a), b) i c) oraz e)–l);

▼B

c) wewnątrzspółnotowe nabycia towarów, w przypadku których na podstawie art. 170 i 171, nabywca towarów jest w każdych okolicznościach uprawniony do całkowitego zwrotu VAT, który byłby należny na podstawie przepisów przewidzianych w art. 2 ust. 1 lit. b).

Artykuł 141

Każde państwo członkowskie podejmuje szczególne środki w celu zapewnienia, aby VAT nie był pobierany od wewnątrzspółnotowych nabyć towarów dokonywanych na jego terytorium na mocy art. 40, w przypadku gdy spełnione są następujące warunki:

- a) nabycia towarów dokonuje podatnik, który nie ma siedziby w danym państwie członkowskim, ale który został zidentyfikowany do celów VAT w innym państwie członkowskim;
- b) nabycie towarów jest dokonywane do celów ich późniejszej dostawy przez podatnika, o którym mowa w lit. a), na terytorium tego samego państwa członkowskiego;
- c) towary nabyte w ten sposób przez podatnika, o którym mowa w lit. a), są bezpośrednio wysyłane lub transportowane z państwa członkowskiego innego niż państwo, w którym został on zidentyfikowany do celów VAT, do osoby, na rzecz której ma on dokonać późniejszej dostawy;
- d) osoba, na rzecz której dokonywana jest późniejsza dostawa, jest innym podatnikiem lub osobą prawną niebędącą podatnikiem zidentyfikowaną do celów VAT w tym samym państwie członkowskim;
- e) osoba, o której mowa w lit. d), została uznana zgodnie z art. 197 za osobę zobowiązaną do zapłaty VAT należnego z tytułu dostawy dokonanej przez podatnika, który nie ma siedziby w państwie członkowskim, w którym podatek jest należny.

Sekcja 3**Zwolnienia z tytułu niektórych usług transportu***Artykuł 142*

Państwa członkowskie zwalniają świadczenie usług wewnątrzspółnotowego transportu towarów z przeznaczeniem dla wysp lub pochodzących z wysp tworzących autonomiczne regiony Azorów i Madery, a także świadczenie usług transportu towarów między tymi wyspami.

▼ B

ROZDZIAŁ 5

Zwolnienia w imporcie*Artykuł 143***▼ M6**

1. Państwa członkowskie zwalniają następujące transakcje:

▼ B

- a) ostateczny import towarów, których dostawa przez podatnika jest w każdych okolicznościach zwolniona na terytorium danego państwa;
- b) ostateczny import towarów określony w dyrektywach Rady 69/169/EWG ⁽¹⁾, 83/181/EWG ⁽²⁾ i 2006/79/WE ⁽³⁾;
- c) ostateczny import towarów znajdujących się w swobodnym obrocie pochodzących z terytorium trzeciego stanowiącego część terytorium celnego Wspólnoty, które mogłyby korzystać ze zwolnienia, o którym mowa w lit. b), gdyby zostały zaimportowane w rozumieniu art. 30 akapit pierwszy;
- d) import towarów wysyłanych lub transportowanych z terytorium trzeciego lub państwa trzeciego do państwa członkowskiego innego niż państwo zakończenia wysyłki lub transportu towarów, w przypadku gdy dostawa tych towarów, dokonana przez importera wyznaczonego lub uznanego za osobę zobowiązaną do zapłaty VAT zgodnie z art. 201, jest zwolniona zgodnie z art. 138;
- e) ponowny przywóz towarów w stanie, w jakim zostały wywiezione, przez osobę, która dokonała eksportu, w przypadku gdy towary te są zwolnione z cła;
- f) import towarów objętych zwolnieniem z cła w ramach porozumień dyplomatycznych i konsularnych;

▼ M7

- fa) import towarów przez Wspólnotę Europejską, Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, Europejski Bank Centralny lub Europejski Bank Inwestycyjny lub przez organy utworzone przez Wspólnoty, do których ma zastosowanie Protokół z dnia 8 kwietnia 1965 r. w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, w granicach i na warunkach określonych w tym protokole i umowach dotyczących jego wykonania lub w porozumieniach dotyczących ich siedzib, w szczególności w zakresie, w jakim nie prowadzi to do zakłócenia konkurencji;
- g) import towarów przez organizacje międzynarodowe, inne niż organy, o których mowa w lit. fa), uznane za takie przez organy władzy publicznej przyjmującego państwa członkowskiego, lub przez członków tych organizacji, w granicach i na warunkach określonych w konwencjach międzynarodowych ustanawiających takie organizacje lub w porozumieniach dotyczących ich siedzib;

⁽¹⁾ Dyrektywa 69/169 EWG z dnia 28 maja 1969 r. w sprawie harmonizacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do zwolnienia z podatku obrotowego i podatku akcyzowego towarów przywożonych w międzynarodowym ruchu pasażerskim (Dz.U. L 133 z 4.6.1969, str. 6). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/93/WE (Dz.U. L 346 z 29.12.2005, str. 16).

⁽²⁾ Dyrektywa 83/181/EWG z dnia 28 marca 1983 r. określająca zakres art. 14 ust. 1 lit. d) dyrektywy 77/388/EWG w odniesieniu do zwolnienia z podatku od wartości dodanej na przywóz finalny niektórych towarów (Dz.U. L 105 z 23.4.1983, str. 38). Dyrektywa ostatnio zmieniona Aktem Przystąpienia z 1994 r.

⁽³⁾ Dyrektywa 2006/79/WE dnia 5 października 2006 r. w sprawie zwolnienia od podatku przy przywozie z państw trzecich małych partii towarów o charakterze niehandlowym (Wersja ujednolicona) (Dz.U. L 286 z 17.10.2006, str. 15).

▼ B

- h) import towarów do państw członkowskich, które są stronami Traktatu Północnoatlantyckiego, przez siły zbrojne innych państw będących stronami tego traktatu, do użytku tych sił zbrojnych lub towarzyszącego im personelu cywilnego lub też w celu zaopatrzenia ich mes lub kantyn, jeśli siły te biorą udział we wspólnych działaniach obronnych;
- i) import towarów przez siły zbrojne Zjednoczonego Królestwa stacjonujące na wyspie Cypr zgodnie z Traktatem ustanawiającym Republikę Cypryjską z dnia 16 sierpnia 1960 r., przeznaczonych na użytek tych sił zbrojnych lub towarzyszącego im personelu cywilnego lub też w celu zaopatrzenia ich mes lub kantyn;
- j) import do portu przez przedsiębiorstwa zajmujące się rybołówstwem morskim ich własnych połowów, niebędących jeszcze przedmiotem dostawy, w stanie nieprzetworzonym lub po zakonserwowaniu do celów dokonania dostawy;
- k) import złota przez banki centralne;

▼ M7

- l) import gazu w systemie gazowym lub jakiegokolwiek sieci połączonej z takim systemem lub wprowadzanego do systemu gazowego lub sieci gazociągów kopalnianych ze statków przewożących gaz, import energii elektrycznej lub energii cieplnej lub chłodniczej poprzez sieci dystrybucji energii cieplnej lub chłodniczej.

▼ M6

2. Zwolnienie przewidziane w ust. 1 lit. d) ma zastosowanie w przypadkach, gdy po imporcie towaru następuje dostawa towaru zwolniona na mocy art. 138 ust. 1 i ust. 2 lit. c), tylko wówczas jeżeli w chwili importu importer przedstawił właściwym organom państwa członkowskiego importu co najmniej następujące informacje:

- a) swój numer identyfikacyjny VAT wydany w państwie członkowskim importu lub numer identyfikacyjny VAT swojego przedstawiciela podatkowego zobowiązanego do zapłaty VAT, wydany w państwie członkowskim importu;
- b) numer identyfikacyjny VAT klienta, któremu dostarczany jest towar zgodnie z art. 138 ust. 1, wydany w innym państwie członkowskim, lub swój numer identyfikacyjny VAT wydany w państwie członkowskim zakończenia wysyłki lub transportu towaru w przypadku gdy towar przemieszczany jest zgodnie z art. 138 ust. 2 lit. c);
- c) dowód przeznaczenia importowanego towaru do transportu lub wysyłki z państwa członkowskiego importu do innego państwa członkowskiego.

Państwa członkowskie mogą jednak postanowić, że dowód, o którym mowa w lit. c), należy przedstawić właściwym organom wyłącznie na żądanie.

▼ B*Artykuł 144*

Państwa członkowskie zwalniają świadczenie usług, które odnoszą się do importu towarów, gdy wartość takich usług jest włączona do podstawy opodatkowania zgodnie z art. 86 ust. 1 lit. b).

▼ B*Artykuł 145*

1. Komisja przedstawia Radzie, w razie potrzeby, możliwie najszybciej, wnioski mające na celu sprecyzowanie zakresu stosowania zwolnień przewidzianych w art. 143 i 144 oraz określenie szczegółowych zasad ich wprowadzania.

2. Do czasu wejścia w życie przepisów, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie mogą utrzymać obowiązujące w tym zakresie przepisy krajowe.

Państwa członkowskie mogą dostosowywać przepisy krajowe tak, aby zminimalizować zakłócenia konkurencji, a w szczególności, aby uniknąć przypadków nieopodatkowania lub podwójnego opodatkowania na terytorium Wspólnoty.

Państwa członkowskie mogą zastosować procedury administracyjne, jakie uznają za najbardziej właściwe, w celu zapewnienia zwolnienia z podatku.

3. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o obowiązujących przepisach krajowych, o ile nie zostały one wcześniej przekazane, oraz o przepisach, które przyjmują zgodnie z ust. 2, a Komisja informuje o tym pozostałe państwa członkowskie.

*ROZDZIAŁ 6**Zwolnienia w eksporcie**Artykuł 146*

1. Państwa członkowskie zwalniają następujące transakcje:
- a) dostawy towarów wysyłanych lub transportowanych przez sprzedawcę lub na jego rzecz poza terytorium Wspólnoty;
  - b) dostawy towarów wysyłanych lub transportowanych poza terytorium Wspólnoty przez nabywcę lub na rzecz nabywcy niemającego siedziby na terytorium danego państwa, z wyłączeniem towarów transportowanych przez samego nabywcę do celów wyposażenia lub zaopatrzenia w paliwo i ogólnego zaopatrzenia statków rekreacyjnych oraz samolotów turystycznych lub wszelkich innych środków transportu służących do celów prywatnych;
  - c) dostawy towarów na rzecz uznanych organizacji wywożących te towary poza terytorium Wspólnoty w ramach działalności humanitarnej, dobroczynnej lub edukacyjnej poza Wspólnotą;
  - d) świadczenie usług polegających na pracach, których przedmiotem jest rzecz ruchoma nabyta lub importowana w celu przeprowadzenia takich prac na terytorium Wspólnoty oraz wysłana lub przetransportowana poza terytorium Wspólnoty przez usługodawcę lub usługobiorcę niemającego siedziby na terytorium danego państwa, lub na rzecz jednego z nich;
  - e) świadczenie usług, łącznie z usługami transportu i transakcjami pomocniczymi, ale z wyłączeniem świadczenia usług zwolnionych zgodnie z art. 132 i 135, w przypadku gdy są one bezpośrednio związane z eksportem lub importem towarów objętych przepisami art. 61 i art. 157 ust. 1 lit. a).

▼B

2. Zwolnienie przewidziane w ust. 1 lit. c) może zostać przyznane zgodnie z procedurą zwrotu VAT.

Artykuł 147

1. W przypadku gdy dostawa towarów, o której mowa w art. 146 ust. 1 lit. b), dotyczy towarów przewożonych w bagażu osobistym podróżnych, zwolnienie to ma zastosowanie wyłącznie po spełnieniu następujących warunków:

- a) podróżny nie ma miejsca zamieszkania na terytorium Wspólnoty;
- b) towary zostaną przetransportowane poza terytorium Wspólnoty przed końcem trzeciego miesiąca następującego po miesiącu, w którym dostawa została dokonana;
- c) całkowita wartość dostawy, z VAT, przekracza kwotę 175 EUR lub równowartość tej kwoty w walucie krajowej ustaloną raz w roku przy zastosowaniu kursu wymiany obowiązującego w pierwszym dniu roboczym października ze skutkiem od 1 stycznia roku następnego.

Państwa członkowskie mogą jednakże zwolnić dostawę, której całkowita wartość jest niższa od kwoty przewidzianej w akapicie pierwszym lit. c).

2. Do celów ust. 1 przez „podróżnego niemającego siedziby we Wspólnocie” rozumie się podróżnego, którego stałe miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu nie znajduje się na terytorium Wspólnoty. W takim przypadku przez „stałe miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu” rozumie się miejsce wskazane jako takie w paszporcie, dowodzie osobistym lub każdym innym dokumencie potwierdzającym tożsamość uznanym za ważny przez państwo członkowskie, na którego terytorium odbywa się dostawa.

Dowód eksportu stanowi faktura lub inny zastępujący ją dokument potwierdzony przez urząd celny, przez który towary zostały wywiezione ze Wspólnoty.

Każde państwo członkowskie przekazuje Komisji wzory pieczęci, jakie stosuje w celu wydania potwierdzenia, o którym mowa w akapicie drugim. Komisja przekazuje te informacje organom podatkowym w pozostałych państwach członkowskich.

*ROZDZIAŁ 7****Zwolnienia związane z transportem międzynarodowym****Artykuł 148*

Państwa członkowskie zwalniają następujące transakcje:

- a) dostawy towarów w celu zaopatrzenia w paliwo i zaopatrzenia ogólnego jednostek pływających przeznaczonych do żeglugi na pełnym morzu i przewożących odpłatnie pasażerów lub używanych do celów handlowych, przemysłowych lub do połowów, jak również statków ratowniczych i udzielających pomocy na morzu oraz jednostek pływających przeznaczonych do rybołówstwa przybrzeżnego, z wyłączeniem, w przypadku tych ostatnich, dostaw prowiantu na pokład;

▼ B

- b) dostawy towarów w celu zaopatrzenia w paliwo i zaopatrzenia ogólnego okrętów wojennych objętych kodem 8906 10 00 nomenklatury scalonej (NS), opuszczających ich własne terytorium i kierujących się do portu lub kotwiczowiska znajdującego się poza terytorium danego państwa członkowskiego;
- c) dostawę, przebudowę, naprawę, konserwację, czarterowanie oraz wynajem jednostek pływających, o których mowa w lit. a) oraz dostawę, wynajem, naprawę i konserwację sprzętu, łącznie ze sprzętem rybackim, będącego częścią tych jednostek lub służącego ich eksploatacji;
- d) świadczenie usług innych niż usługi, o których mowa w lit. c), na bezpośrednie potrzeby jednostek pływających, o których mowa w lit. a), oraz ich ładunków;
- e) dostawy towarów w celu zaopatrzenia w paliwo i zaopatrzenia ogólnego statków powietrznych używanych przez linie lotnicze zajmujące się głównie odpłatnym przewozem na trasach międzynarodowych;
- f) dostawę, przebudowę, naprawę, konserwację, czarterowanie oraz wynajem statków powietrznych, o których mowa w lit. e), jak również dostawę, wynajem, naprawę oraz konserwację sprzętu będącego częścią tych statków powietrznych lub służącego ich eksploatacji;
- g) świadczenie usług innych niż usługi, o których mowa w lit. f), na bezpośrednie potrzeby statków powietrznych, o których mowa w lit. e), oraz ich ładunków.

Artykuł 149

Portugalia może uznać transport morski i lotniczy między wyspami tworzącymi regiony autonomiczne Azorów i Madery oraz transport pomiędzy powyższymi regionami a kontynentem za transport międzynarodowy.

Artykuł 150

1. Komisja przedstawia Radzie, w razie potrzeby, możliwie najszybciej, wnioski mające na celu sprecyzowanie zakresu stosowania zwolnień przewidzianych w art. 148 oraz ustalenie szczegółowych zasad ich stosowania.
2. Do czasu wejścia w życie przepisów, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie mogą ograniczyć zakres zwolnień przewidzianych w art. 148 lit. a) i b).

*ROZDZIAŁ 8****Zwolnienia dotyczące niektórych transakcji uznanych za eksport****Artykuł 151*

1. Państwa członkowskie zwalniają następujące transakcje:
  - a) dostawy towarów i świadczenie usług dokonane w ramach stosunków dyplomatycznych i konsularnych;

▼ M7

- aa) dostawy towarów lub świadczenie usług na rzecz Wspólnoty Europejskiej, Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, Europejskiego Banku Centralnego lub Europejskiego Banku Inwestycyjnego lub na rzecz organów utworzonych przez Wspólnoty, do których ma zastosowanie Protokół z dnia 8 kwietnia 1965 r. w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich, w granicach i na warunkach określonych w tym protokole i umowach dotyczących jego wykonania lub w porozumieniach dotyczących ich siedzib, w szczególności w zakresie, w jakim nie prowadzi to do zakłócenia konkurencji;
- b) dostawy towarów lub świadczenie usług na rzecz organizacji międzynarodowych, innych niż organy, o których mowa w lit. aa), uznanych za takie przez organy władzy publicznej przyjmującego państwa członkowskiego, oraz na rzecz członków tych organizacji, w granicach i na warunkach ustalonych w konwencjach międzynarodowych ustanawiających takie organizacje lub w porozumieniach dotyczących ich siedzib;

▼ B

- c) dostawy towarów i świadczenie usług w państwach członkowskich, które są stronami Traktatu Północnoatlantyckiego na rzecz sił zbrojnych innych państw będących stronami tego traktatu, do użytku tych sił zbrojnych lub towarzyszącego im personelu cywilnego lub też w celu zaopatrzenia ich mes lub kantyn, gdy siły te biorą udział we wspólnych działaniach obronnych;
- d) dostawy towarów lub świadczenie usług dokonywane z przeznaczeniem do innego państwa członkowskiego na rzecz sił zbrojnych każdego z państw będących stronami Traktatu Północnoatlantyckiego, innego niż państwo członkowskie przeznaczenia, do użytku tych sił zbrojnych lub towarzyszącego im personelu cywilnego lub też w celu zaopatrzenia ich mes lub kantyn, gdy siły te biorą udział we wspólnych działaniach obronnych;
- e) dostawy towarów lub świadczenie usług przeznaczonych dla sił zbrojnych Zjednoczonego Królestwa stacjonujących na wyspie Cypr zgodnie z Traktatem ustanawiającym Republikę Cypryjską z dnia 16 sierpnia 1960 r., na użytek tych sił zbrojnych lub towarzyszącego im personelu cywilnego lub dla zaopatrzenia ich mes lub kantyn.

Do czasu przyjęcia jednolitych przepisów podatkowych zwolnienia przewidziane w akapicie pierwszym mają zastosowanie w granicach ustalonych przez przyjmujące państwo członkowskie.

2. W przypadku gdy towary nie są wysyłane lub transportowane z państwa członkowskiego, w którym ma miejsce dostawa tych towarów, jak również w przypadku świadczenia usług, zwolnienie może zostać przyznane zgodnie z procedurą zwrotu VAT.

Artykuł 152

Państwa członkowskie zwalniają dostawy złota do banków centralnych.

*ROZDZIAŁ 9****Zwolnienia z tytułu świadczenia usług przez pośredników****Artykuł 153*

Państwa członkowskie zwalniają usługi świadczone przez pośredników działających w imieniu i na rzecz osoby trzeciej, jeśli pośredniczą oni w transakcjach, o których mowa w rozdziałach 6, 7 i 8, lub w transakcjach dokonanych poza terytorium Wspólnoty.

Zwolnienie, o którym mowa w akapicie pierwszym, nie ma zastosowania do biur podróży, gdy świadczą one w imieniu i na rzecz turystów usługi, które są wykonywane w innych państwach członkowskich.

*ROZDZIAŁ 10****Zwolnienia transakcji związanych z międzynarodowym obrotem towarowym*****Sekcja 1****Składy celne, składy inne niż celne oraz podobne procedury***Artykuł 154*

Do celów niniejszej sekcji „składy inne niż celne” oznaczają, w odniesieniu do wyrobów podlegających akcyzie, miejsca określone jako składy podatkowe w art. 4 lit. b) dyrektywy 92/12/EWG oraz, w odniesieniu do wyrobów niepodlegających akcyzie, miejsca określone jako takie przez państwa członkowskie.

Artykuł 155

Bez uszczerbku dla innych wspólnotowych przepisów podatkowych i po konsultacji z Komitetem ds. VAT, państwa członkowskie mogą przedsięwziąć szczególne środki mające na celu zwolnienie wszystkich lub niektórych transakcji, o których mowa w niniejszej sekcji, pod warunkiem że celem tych środków nie jest ostateczne użycie lub ostateczna konsumpcja oraz że kwota VAT należna w chwili, gdy procedury lub sytuacje, o których mowa w niniejszej sekcji, przestają obowiązywać, odpowiada kwocie podatku, która byłaby należna, gdyby każda z tych transakcji została opodatkowana na terytorium tych państw.

Artykuł 156

1. Państwa członkowskie mogą zwolnić następujące transakcje:
  - a) dostawy towarów przeznaczonych do zgłoszenia organom celnym i, w stosownym przypadku, umieszczenia w miejscu tymczasowego składowania;
  - b) dostawy towarów przeznaczonych do umieszczenia w wolnym obszarze celnym lub w składzie wolnocłowym;

▼B

- c) dostawy towarów, które mają zostać objęte procedurą składu celnego lub procedurą uszlachetniania czynnego;
  - d) dostawy towarów, które mają zostać wprowadzone na wody terytorialne w celu ich zainstalowania na platformach wiertniczych lub wydobywczych, do celów budowy, naprawy, konserwacji, przebudowy lub wyposażenia takich platform lub połączenia takich platform wiertniczych lub platform wydobywczych ze stałym lądem;
  - e) dostawy towarów, które mają zostać wprowadzone na wody terytorialne w celu zaopatrzenia w paliwo i ogólnego zaopatrzenia platform wiertniczych lub wydobywczych.
2. Miejscami, o których mowa w ust. 1, są miejsca określone jako takie w obowiązujących wspólnotowych przepisach celnych.

Artykuł 157

1. Państwa członkowskie mogą zwolnić następujące transakcje:
- a) import towarów, które mają zostać objęte procedurą składu innego niż celny;
  - b) dostawy towarów, które mają zostać objęte na terytorium danego państwa procedurą składu innego niż celny.
2. Państwa członkowskie nie mogą wprowadzać procedury dotyczącej składów innych niż celne w przypadku wyrobów niepodlegających akcyzie, gdy wyroby te mają być dostarczane na etapie obrotu detalicznego.

Artykuł 158

1. W drodze odstępstwa od art. 157 ust. 2, państwa członkowskie mogą wprowadzić procedurę dotyczącą składów innych niż celne w następujących przypadkach:
- a) gdy towary przeznaczone są do sklepów wolnocłowych na potrzeby dostaw towarów, które mają być przewożone w osobistym bagażu podróżnego udającego się na terytorium trzecie lub do państwa trzeciego drogą powietrzną lub morską, w przypadku gdy takie dostawy są zwolnione zgodnie z art. 146 ust. 1 lit. b);
  - b) gdy towary są przeznaczone dla podatników na potrzeby dokonywania dostaw dla podróżnych na pokładzie statków powietrznych lub jednostek pływających w czasie lotu lub podróży morskiej, w przypadku gdy miejsce zakończenia podróży znajduje się poza Wspólnotą;
  - c) gdy towary są przeznaczone dla podatników na potrzeby dostaw dokonywanych ze zwolnieniem z VAT zgodnie z art. 151.
2. W przypadkach gdy państwa członkowskie korzystają z możliwości zwolnienia przewidzianego w ust. 1 lit. a), podejmują one środki niezbędne do zapewnienia prawidłowego i prostego stosowania tego zwolnienia oraz zapobieżenia wszelkim możliwym przypadkom uchylania się od opodatkowania, unikania opodatkowania i nadużyć.

▼B

3. Do celów ust. 1 lit. a) „sklep wolnocłowy” oznacza każdy punkt sprzedaży usytuowany w obrębie portu lotniczego lub portu morskiego, który spełnia warunki określone przez właściwe organy władzy publicznej.

Artykuł 159

Państwa członkowskie mogą zwolnić świadczenie usług związanych z dostawami towarów, o których mowa w art. 156, art. 157 ust. 1 lit. b) i w art. 158.

Artykuł 160

1. Państwa członkowskie mogą zwolnić następujące transakcje:

- a) dostawy towarów i świadczenie usług dokonywane w miejscach, o których mowa w art. 156 ust. 1, jeżeli na terytorium danego państwa nadal ma miejsce jedna z sytuacji określonych w tym ustępie;
- b) dostawy towarów i świadczenie usług dokonywane w miejscach, o których mowa w art. 157 ust. 1 lit. b) i w art. 158, jeżeli na terytorium danego państwa nadal ma miejsce jedna z sytuacji, o których mowa, odpowiednio, w ust. 1 lit. b) i ust. 1 wyżej wymienionych artykułów.

2. W przypadku gdy państwa członkowskie korzystają z możliwości przewidzianej w ust. 1 lit. a) w odniesieniu do czynności prowadzonych w składach celnych, podejmują one środki niezbędne do wprowadzenia procedur dotyczących składów innych niż celne pozwalających na zastosowanie ust. 1 lit. b) do takich samych transakcji, gdy dotyczą one towarów wymienionych w załączniku V, i są dokonywane w składach innych niż celne.

Artykuł 161

Państwa członkowskie mogą zwolnić następujące dostawy towarów, a także świadczenie usług z nimi związanych:

- a) dostawy towarów, o których mowa w art. 30 akapit pierwszy, jeżeli towary te pozostają objęte procedurą odprawy czasowej z całkowitym zwolnieniem z należności celnych przywozowych lub procedurą tranzytu zewnętrznego;
- b) dostawy towarów, o których mowa w art. 30 akapit drugi, jeżeli towary te pozostają objęte procedurą wspólnotowego tranzytu wewnętrznego, o której mowa w art. 276.

Artykuł 162

W przypadku gdy państwa członkowskie korzystają z możliwości przewidzianej w niniejszej sekcji, podejmują one środki niezbędne, aby zapewnić, że wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów z zamiarem objęcia ich jedną z procedur lub sytuacji, o których mowa w art. 156, art. 157 ust. 1 lit. b) i w art. 158, podlegają tym samym przepisom co dostawy towarów dokonywane na ich terytorium na tych samych warunkach.

▼B*Artykuł 163*

W przypadku gdy towary przestają być objęte procedurami lub sytuacjami, o których mowa w niniejszej sekcji, powodując w ten sposób powstanie importu w rozumieniu art. 61, państwo członkowskie importu podejmuje niezbędne środki w celu zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu.

Sekcja 2**Transakcje zwolnione w związku z eksportem oraz w ramach wymiany handlowej między państwami członkowskimi***Artykuł 164*

1. Po konsultacji z Komitetem ds. VAT, państwa członkowskie mogą zwolnić następujące transakcje dokonywane przez podatnika lub dla niego przeznaczone do kwoty równej wartości eksportu zrealizowanego przez tego podatnika w okresie poprzednich 12 miesięcy:

- a) wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów dokonane przez podatnika oraz import i dostawy towarów dla podatnika z zamiarem ich wyeksportowania w stanie nieprzetworzonym lub po ich przetworzeniu poza Wspólnotę,
- b) świadczenie usług związanych z działalnością eksportową danego podatnika.

2. W przypadku gdy państwa członkowskie korzystają z możliwości zwolnienia przewidzianej w ust. 1, po konsultacji z Komitetem ds. VAT, stosują one również to zwolnienie w odniesieniu do transakcji związanych z dostawami dokonywanymi przed podatnika na warunkach określonych w art. 138, do kwoty równej wartości dostaw dokonanych przez tego podatnika na tych samych warunkach w okresie poprzednich 12 miesięcy.

Artykuł 165

Państwa członkowskie mogą określić wspólną maksymalną kwotę dla transakcji, które zwalniają na mocy art. 164.

Sekcja 3**Przepis wspólny dla sekcji 1 i 2***Artykuł 166*

Komisja przedkłada Radzie, w razie potrzeby, możliwie najszybciej, wnioski dotyczące wspólnych zasad stosowania VAT do transakcji, o których mowa w sekcjach 1 i 2.

▼ BTYTUŁ X
ODLICZENIA

ROZDZIAŁ 1

*Źródło i zakres prawa do odliczenia**Artykuł 167*

Prawo do odliczenia powstaje w momencie, gdy podatek, który podlega odliczeniu, staje się wymagalny.

▼ M9*Artykuł 167a*

Państwa członkowskie mogą postanowić w ramach fakultatywnego systemu, że prawo do odliczenia przysługujące podatnikowi, którego VAT staje się wymagalny wyłącznie zgodnie z art. 66 lit. b), zostaje odroczone do czasu zapłacenia VAT od dostarczonych mu towarów lub wykonanych na jego rzecz usług swemu dostawcy lub usługodawcy.

Państwa członkowskie stosujące system fakultatywny, o którym mowa w akapicie pierwszym, ustalają dla podatników korzystających z tego systemu na ich terytorium próg na podstawie rocznego obrotu podatnika, obliczony zgodnie z art. 288. Próg ten nie może przekroczyć 500 000 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej. Państwa członkowskie mogą podnieść ten próg do 2 000 000 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej po zasięgnięciu opinii Komitetu ds. VAT. Wymóg zasięgnięcia opinii Komitetu ds. VAT nie dotyczy jednak państw członkowskich, które w dniu 31 grudnia 2012 r. stosowały próg przekraczający 500 000 EUR lub równowartość tej kwoty w walucie krajowej.

Państwa członkowskie przekazują Komitetowi ds. VAT informacje na temat krajowych środków ustawodawczych przyjętych na mocy akapitu pierwszego.

▼ B*Artykuł 168*

Jeżeli towary i usługi wykorzystywane są na potrzeby opodatkowanych transakcji podatnika, podatnik jest uprawniony, w państwie członkowskim, w którym dokonuje tych transakcji, do odliczenia następujących kwot od kwoty VAT, którą jest zobowiązany zapłacić:

- a) VAT należnego lub zapłaconego w tym państwie członkowskim od towarów i usług, które zostały mu dostarczone lub które mają być mu dostarczone przez innego podatnika;
- b) VAT należnego od transakcji uznanych za dostawy towarów i świadczenie usług zgodnie z art. 18 lit. a) i art. 27;
- c) VAT należnego od wewnątrzspółnotowych nabyć towarów zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (i);

▼ B

- d) VAT należnego od transakcji uznanych za wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów zgodnie z art. 21 i 22;
- e) VAT należnego lub zapłaconego z tytułu importu towarów na terytorium tego państwa członkowskiego.

▼ M7*Artykuł 168a*

1. W przypadku nieruchomości stanowiącej część majątku przedsiębiorstwa danego podatnika i wykorzystywanej zarówno do celów prowadzonej przez tego podatnika działalności, jak i do celów prywatnych podatnika lub jego pracowników, lub bardziej ogólnie, do celów innych niż prowadzona przez podatnika działalność, VAT od wydatków związanych z taką nieruchomością podlega odliczeniu zgodnie z zasadami określonymi w art. 167, 168, 169 i 173 wyłącznie do wysokości udziału procentowego, w jakim dana nieruchomość została wykorzystana do celów działalności prowadzonej przez podatnika.

W drodze odstępstwa od art. 26, zmiany w udziale procentowym wykorzystania nieruchomości, o której mowa w akapicie pierwszym, są uwzględniane zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 184–192 zgodnie z ich zastosowaniem w odnośnym państwie członkowskim.

2. Państwa członkowskie mogą również stosować ust. 1 w odniesieniu do VAT od wydatków związanych z innymi określonymi rzeczami stanowiącymi część majątku przedsiębiorstwa.

▼ B*Artykuł 169*

Poza prawem do odliczenia, o którym mowa w art. 168, podatnik ma prawo do odliczenia VAT określonego w tym artykule, jeżeli towary i usługi są wykorzystywane do następujących celów:

- a) transakcji podatnika związanych z działalnością, o której mowa w art. 9 ust. 1 akapit drugi, dokonywanych poza terytorium państwa członkowskiego, w którym podatek jest należny lub został zapłacony, w odniesieniu do których VAT podlegałby odliczeniu, gdyby zostały one dokonane na terytorium tego państwa członkowskiego;
- b) transakcji podatnika, które są zwolnione zgodnie z art. 138, 142 i 144, art. 146-149, art. 151, 152, 153 i 156, art. 157 ust. 1 lit. b) oraz art. 158-161 i art. 164;
- c) transakcji podatnika, które są zwolnione zgodnie z art. 135 ust. 1 lit. a)-f), jeżeli nabywca ma siedzibę poza Wspólnotą lub jeżeli transakcje te są bezpośrednio związane z towarami, które mają być przedmiotem eksportu poza Wspólnotę.

▼ B*Artykuł 170***▼ M3**

Wszyscy podatnicy, którzy, w rozumieniu art. 1 dyrektywy 86/560/EWG⁽¹⁾, art. 2 pkt 1 i art. 3 dyrektywy 2008/9/WE⁽²⁾ oraz art. 171 niniejszej dyrektywy, nie mają siedziby w państwie członkowskim, w którym nabywają towary i usługi lub importują towary podlegające VAT, mają prawo otrzymać zwrot tego podatku, o ile te towary i usługi są wykorzystywane do celów następujących transakcji:

▼ B

- a) transakcji, o których mowa w art. 169;
- b) transakcji, z tytułu których podatek jest płatny wyłącznie przez nabywcę lub usługobiorcę zgodnie z art. 194 – 197 i art. 199.

*Artykuł 171***▼ M3**

1. Zwrot VAT podatnikom niemającym siedziby w państwie członkowskim, w którym nabywają towary i usługi lub importują towary podlegające VAT, lecz którzy mają siedzibę w innym państwie członkowskim, dokonywany jest zgodnie z procedurą określoną w dyrektywie 2008/9/WE.

▼ B

2. Zwrot VAT podatnikom niemającym siedziby na terytorium Wspólnoty, odbywa się zgodnie ze szczegółowymi przepisami wykonawczymi określonymi w dyrektywie 86/560/EWG.

Podatnicy, o których mowa w art. 1 dyrektywy 86/560/EWG, a którzy w państwie członkowskim, w którym nabywają towary i usługi lub importują towary podlegające VAT, dokonali wyłącznie dostaw towarów lub świadczenia usług na rzecz osoby, w odniesieniu do których odbiorca został wyznaczony jako osoba zobowiązana do zapłaty VAT zgodnie z art. 194 – 197 i art. 199, są również uznawani, do celów stosowania powyższej dyrektywy, za podatników niemających siedziby na terytorium Wspólnoty.

▼ M3

- 3. Dyrektywa 86/560/EWG nie ma zastosowania do:
  - a) kwot VAT zafakturowanych niezgodnie z przepisami krajowymi danego państwa członkowskiego;

⁽¹⁾ Trzynasta dyrektywa Rady 86/560/EWG z dnia 17 listopada 1986 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do podatków obrotowych – warunki zwrotu podatku od wartości dodanej podatnikom niemającym siedziby na terytorium Wspólnoty (Dz.U. L 326 z 21.11.1986, s. 40).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 2008/9/WE z dnia 12 lutego 2008 r. określająca szczegółowe zasady zwrotu podatku od wartości dodanej, przewidzianego w dyrektywie 2006/112/WE, podatnikom niemającym siedziby w państwie członkowskim zwrotu, lecz mającym siedzibę w innym państwie członkowskim (Dz.U. L 44 z 20.2.2008, s. 23).

▼ M3

- b) zafakturowanych kwot VAT w odniesieniu do towarów, których dostawa jest, lub może być, zwolniona na mocy art. 138 lub art. 146 ust. 1 lit. b).

Artykuł 171a

Państwa członkowskie mogą – zamiast przyznać zwrot VAT zgodnie z dyrektywą 86/560/EWG lub 2008/9/WE w związku z dostawą podatnikowi towarów lub usług, za które ten podatnik zobowiązany jest do zapłaty podatku zgodnie z art. 194–197 lub art. 199 – zezwolić na odliczenie tego podatku według procedury określonej w art. 168. Można zachować istniejące ograniczenia zgodnie z art. 2 ust. 2 i art. 4 ust. 2 dyrektywy 86/560/EWG.

W tym celu państwa członkowskie mogą również wykluczyć tego podatnika, który jest zobowiązany do zapłaty podatku, z procedury dotyczącej zwrotu zgodnie z dyrektywą 86/560/EWG lub 2008/9/WE.

▼ B*Artykuł 172*

1. Każda osoba uznana za podatnika w związku z okazjonalną dostawą nowego środka transportu na warunkach przewidzianych w art. 138 ust. 1 i ust. 2 lit. a) ma prawo do odliczenia w państwie członkowskim, w którym dokonywana jest dostawa, VAT wliczonego w cenę nabycia lub zapłaconego z tytułu importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia tego środka transportu, do kwoty nieprzekraczającej wysokości VAT, który podatnik byłby zobowiązany zapłacić, gdyby dostawa nie była zwolniona.

Prawo do odliczenia powstaje i może zostać wykonane dopiero w momencie dostawy nowego środka transportu.

2. Państwa członkowskie określają szczegółowe przepisy wykonawcze dla ust. 1.

*ROZDZIAŁ 2****Proporcja podlegająca odliczeniu****Artykuł 173*

1. W odniesieniu do towarów i usług wykorzystywanych przez podatnika zarówno do dokonywania transakcji dających prawo do odliczenia, o których mowa w art. 168, 169 i 170, jak i transakcji nie dających prawa do odliczenia, odliczenie będzie dotyczyło tylko takiej części VAT, która proporcjonalnie przypada na kwotę tych pierwszych transakcji.

Proporcja podlegająca odliczeniu jest ustalana, zgodnie z art. 174 i 175, dla wszystkich transakcji dokonanych przez podatnika.

▼ B

2. Państwa członkowskie mogą przedsięwziąć następujące środki:
  - a) zezwolić podatnikowi na określenie proporcji podlegającej odliczeniu dla każdego sektora jego działalności, pod warunkiem że dla każdego z tych sektorów prowadzona jest osobna księgowość;
  - b) zobowiązać podatnika do określenia proporcji podlegającej odliczeniu dla każdego sektora działalności i do prowadzenia osobnej księgowości dla każdego z tych sektorów;
  - c) zezwolić podatnikowi lub zobowiązać go do stosowania odliczenia w zależności od wykorzystania całości lub części towarów i usług;
  - d) zezwolić podatnikowi lub zobowiązać go do stosowania odliczenia zgodnie z zasadą przewidzianą w ust. 1 akapit pierwszy, w odniesieniu do wszystkich towarów i usług wykorzystywanych do wszystkich transakcji, o których tam mowa;
  - e) postanowić, że w przypadkach gdy VAT, który nie podlega odliczeniu przez podatnika, jest nieznacznej wartości, będzie on uważany za zerowy.

Artykuł 174

1. Proporcja podlegająca odliczeniu jest kwotą ułamkową złożoną z następujących kwot:

- a) w liczniku, całkowitej wysokości obrotu w danym roku, z wyłączeniem VAT, uzyskanego z transakcji, które dają prawo do odliczenia zgodnie z art. 168 i 169;
- b) w mianowniku, całkowitej wysokości obrotu w danym roku, z wyłączeniem VAT, uzyskanego z transakcji uwzględnionych w liczniku oraz transakcji, które nie dają prawa do odliczenia.

Państwa członkowskie mogą uwzględnić w mianowniku wysokość subwencji innych niż subwencje bezpośrednio związane z ceną dostaw towarów lub świadczenia usług, o których mowa w art. 73.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1, przy obliczaniu proporcji podlegającej odliczeniu nie uwzględnia się następujących kwot:

- a) wysokości obrotu uzyskanego z dostaw dóbr inwestycyjnych używanych przez podatnika do potrzeb jego przedsiębiorstwa;
- b) wysokości obrotu uzyskanego z transakcji związanych z pomocniczymi transakcjami w zakresie nieruchomości i z pomocniczymi transakcjami finansowymi;
- c) wysokości obrotu uzyskanego z transakcji, o których mowa w art. 135 ust. 1 lit. b)-g), jeżeli są to transakcje pomocnicze.

3. W przypadku gdy państwa członkowskie korzystają z możliwości określonej w art. 191 przewidującej, że korekta w stosunku do dóbr inwestycyjnych nie jest wymagana, mogą one uwzględnić kwotę uzyskaną ze zbycia tych dóbr przy obliczaniu proporcji podlegającej odliczeniu.

▼ B*Artykuł 175*

1. Proporcja podlegająca odliczeniu jest ustalana rokrocznie jako wartość procentowa zaokrąglona w górę do najbliższej liczby całkowitej.

2. Tymczasowo stosowana proporcja na dany rok jest obliczana na podstawie transakcji z roku poprzedniego. W przypadku braku takich transakcji lub gdy nie są one znaczące, proporcja podlegająca odliczeniu zostaje tymczasowo oszacowana przez podatnika według własnej prognozy pod nadzorem organu podatkowego.

Państwa członkowskie mogą jednakże utrzymać przepisy obowiązujące w dniu 1 stycznia 1979 r. lub, w odniesieniu do państw członkowskich, które przystąpiły do Wspólnoty po tym terminie, przepisy obowiązujące w dniu ich przystąpienia.

3. Ustalenie ostatecznej proporcji podlegającej odliczeniu, które odbywa się na dany rok w toku roku kolejnego, wymaga korekty odliczeń dokonanych na podstawie tymczasowej proporcji.

*ROZDZIAŁ 3****Ograniczenia prawa do odliczenia****Artykuł 176*

Stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, Rada określa wydatki, które nie dają prawa do odliczenia VAT. W żadnym przypadku prawo do odliczenia VAT nie dotyczy wydatków, które nie są ściśle związane z działalnością gospodarczą, takich jak wydatki na artykuły luksusowe, rozrywkę lub wydatki reprezentacyjne.

Do czasu wejścia w życie przepisów, o których mowa w akapicie pierwszym, państwa członkowskie mogą utrzymać wszystkie wyłączenia przewidziane w prawie krajowym w dniu 1 stycznia 1979 r. lub, w odniesieniu do państw członkowskich, które przystąpiły do Wspólnoty po tym terminie, przepisy obowiązujące w dniu ich przystąpienia.

Artykuł 177

Po konsultacji z Komitetem ds. VAT każde państwo członkowskie może, z przyczyn wynikających z koniunktury gospodarczej, częściowo lub całkowicie wyłączyć wszystkie lub niektóre dobra inwestycyjne lub inne dobra z przepisów dotyczących odliczeń.

W celu zachowania identycznych warunków konkurencji, państwa członkowskie mogą, zamiast niestosowania odliczeń, opodatkować towary wytworzone bezpośrednio przez podatnika lub nabyte przez niego na terytorium Wspólnoty lub też przez niego zaimportowane, w taki sposób, aby podatek nie przekraczał kwoty VAT, która byłaby pobrana w momencie nabycia podobnych towarów.

▼ B

ROZDZIAŁ 4

*Przepisy regulujące korzystanie z prawa do odliczenia**Artykuł 178*

W celu skorzystania z prawa do odliczenia, podatnik musi spełnić następujące warunki:

▼ M9

a) w celu dokonania odliczenia, o którym mowa w art. 168 lit. a), w odniesieniu do dostaw towarów lub świadczenia usług, musi posiadać fakturę sporządzoną zgodnie z tytułem XI rozdział 3 sekcje 3–6;

▼ B

b) w celu dokonania odliczenia, o którym mowa w art. 168 lit. b), w odniesieniu do transakcji uznawanych za dostawy towarów i świadczenie usług, musi dopełnić formalności określonych przez każde państwo członkowskie;

▼ M9

c) w celu dokonania odliczenia, o którym mowa w art. 168 lit. c), w odniesieniu do wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, musi uwzględnić w deklaracji VAT przewidzianej w art. 250 wszystkie dane niezbędne do obliczenia VAT należnego z tytułu dokonanych przez niego wewnątrzspółnotowych nabyć towarów oraz posiadać fakturę sporządzoną zgodnie z tytułem XI rozdział 3 sekcje 3–5;

▼ B

d) w celu dokonania odliczenia, o którym mowa w art. 168 lit. d), w odniesieniu do transakcji uznawanych za wewnątrzspółnotowe nabycie towarów, musi dopełnić formalności określonych przez każde państwo członkowskie;

e) w celu dokonania odliczenia, o którym mowa w art. 168 lit. e), w odniesieniu do importu towarów, musi posiadać dokument importowy, w którym podatnik jest wskazany jako odbiorca lub importer i w którym określona jest kwota VAT należnego lub informacje w nim zawarte pozwalają na jej obliczenie;

f) jeśli podatnik jest zobowiązany do zapłaty VAT jako usługobiorca lub nabywca, w przypadku gdy zastosowanie mają art. 194-197 i art. 199, musi dopełnić formalności określonych przez każde państwo członkowskie.

Artykuł 179

Podatnik dokonuje odliczenia poprzez potrącenie od całkowitej kwoty VAT należnego za dany okres rozliczeniowy, kwoty VAT dającej w tym samym okresie prawo do odliczenia stosowane zgodnie z art. 178.

Państwa członkowskie mogą jednakże wymagać od podatników dokonujących okazjonalnych transakcji, o których mowa w art. 12, stosowania prawa do odliczenia dopiero w momencie dostawy.

▼ B*Artykuł 180*

Państwa członkowskie mogą zezwolić podatnikowi na dokonanie odliczenia, którego nie dokonał zgodnie z art. 178 i 179.

▼ M9*Artykuł 181*

Państwa członkowskie mogą zezwolić podatnikowi, który nie posiada faktury sporządzonej zgodnie z tytułem XI rozdział 3 sekcje 3–5, na dokonanie odliczenia, o którym mowa w art. 168 lit. c), w odniesieniu do dokonanych przez niego wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów.

▼ B*Artykuł 182*

Państwa członkowskie określają warunki i szczegółowe przepisy wykonawcze dla art. 180 i 181.

Artykuł 183

W przypadku gdy za dany okres rozliczeniowy kwota odliczeń przekracza kwotę VAT należnego, państwa członkowskie mogą dokonać zwrotu lub przenieść nadwyżkę na następny okres rozliczeniowy w oparciu o ustalone przez siebie warunki.

Państwa członkowskie mogą jednakże odmówić zwrotu lub przeniesienia, jeśli wysokość nadwyżki jest nieznaczna.

*ROZDZIAŁ 5****Korekta odliczeń****Artykuł 184*

Wstępne odliczenie podlega korekcie, jeżeli jego kwota jest wyższa lub niższa od kwoty odliczenia przysługującej podatnikowi.

Artykuł 185

1. Korekta jest dokonywana w szczególności, w przypadku gdy po złożeniu deklaracji VAT nastąpi zmiana czynników uwzględnianych przy określaniu kwoty odliczenia, na przykład w przypadku anulowania zakupów lub uzyskania obniżek ceny.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1, korekta nie jest dokonywana w przypadkach transakcji w całości lub częściowo niezapłaconych, w przypadku należycie udokumentowanego lub potwierdzonego zniszczenia, zagubienia lub kradzieży własności oraz w przypadku towarów przeznaczonych do przekazywania jako prezenty o małej wartości i próbki, o których mowa w art. 16.

Państwa członkowskie mogą jednakże wymagać dokonania korekty w przypadku transakcji całkowicie lub częściowo niezapłaconych oraz w przypadku kradzieży.

▼ B*Artykuł 186*

Państwa członkowskie określają szczegółowe przepisy wykonawcze dla art. 184 i 185.

Artykuł 187

1. W przypadku dóbr inwestycyjnych korekta obejmuje okres pięciu lat, włącznie z rokiem, w którym towary zostały nabyte lub wytworzone.

Państwa członkowskie mogą jednakże uwzględniać przy korekcie okres pięciu pełnych lat, licząc od dnia, w którym dobra te zostały użyte po raz pierwszy.

W odniesieniu do nieruchomości nabytych jako dobra inwestycyjne okres stanowiący podstawę obliczania korekty może zostać przedłużony do 20 lat.

2. Roczna korekta dokonywana jest wyłącznie w odniesieniu do jednej piątej VAT nałożonego na te dobra inwestycyjne lub, w przypadku gdy okres korekty został przedłużony, w odniesieniu do odpowiedniej części ułamkowej VAT.

Korekta, o której mowa w akapicie pierwszym, dokonywana jest z uwzględnieniem zmian w zakresie prawa do odliczenia, które nastąpiły w kolejnych latach, w stosunku do prawa, które obowiązywało w roku, w którym towary zostały nabyte, wytworzone lub, w stosownych przypadkach, użyte po raz pierwszy.

Artykuł 188

1. W przypadku dostaw dokonanych w okresie objętym korektą, uznaje się, że dobra inwestycyjne są używane do celów prowadzenia działalności gospodarczej podatnika aż do zakończenia okresu objętego korektą.

Uznaje się, że działalność gospodarcza jest całkowicie opodatkowana, w przypadku gdy dostawa dóbr inwestycyjnych jest opodatkowana.

Uznaje się, że działalność gospodarcza jest całkowicie zwolniona, w przypadku gdy dostawa dóbr inwestycyjnych jest zwolniona.

2. Korekta przewidziana w ust. 1 dokonywana jest jednorazowo dla całego pozostałego okresu korekty. W przypadku jednak gdy dostawa dóbr inwestycyjnych jest zwolniona, państwa członkowskie mogą uchylić wymóg dokonywania korekty, o ile nabywca jest podatnikiem wykorzystującym dane dobra inwestycyjne wyłącznie do transakcji objętych prawem do odliczenia VAT.

▼ B*Artykuł 189*

Do celów stosowania przepisów art. 187 i 188, państwa członkowskie mogą przedsięwziąć następujące środki:

- a) zdefiniować pojęcie dóbr inwestycyjnych;
- b) określić kwotę VAT, którą należy uwzględnić przy korekcie;
- c) przyjąć wszelkie niezbędne środki, aby korekty nie prowadziły do żadnych nieuzasadnionych korzyści;
- d) zezwolić na uproszczenie procedur administracyjnych.

Artykuł 190

Do celów art. 187, 188, 189 i 191, państwa członkowskie mogą uznać za dobra inwestycyjne usługi o charakterze podobnym do tego zwykle przypisywanego dobrom inwestycyjnym.

Artykuł 191

Jeśli w którymkolwiek z państw członkowskich skutki stosowania art. 187 i 188 są nieistotne, państwo to może, po konsultacji z Komitetem ds. VAT, powstrzymać się od ich stosowania, biorąc pod uwagę ogólny wpływ VAT w danym państwie członkowskim i potrzebę uproszczenia procedur administracyjnych, oraz pod warunkiem że nie spowoduje to zakłóceń konkurencji.

Artykuł 192

W przypadku gdy podatnik przechodzi z ogólnego systemu opodatkowania na opodatkowanie według procedury szczególnej lub odwrotnie, państwa członkowskie mogą przedsięwziąć wszelkie niezbędne środki, aby zapobiec odniesieniu przez tego podatnika nieuzasadnionych korzyści lub poniesieniu przez niego nieuzasadnionych strat.

TYTUŁ XI

OBOWIĄZKI PODATNIKÓW I NIEKTÓRYCH OSÓB NIEBĘDĄCYCH PODATNIKAMI

ROZDZIAŁ 1

Obowiązek podatkowy**Sekcja 1****Osoby zobowiązane do zapłaty VAT na rzecz organów podatkowych****▼ M3***Artykuł 192a*

Do celów niniejszej sekcji podatnika mającego stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium państwa członkowskiego, w którym podatek jest należny, uznaje się za podatnika, który nie ma siedziby w tym państwie członkowskim, jeżeli spełnione są następujące warunki:

▼ M3

- a) dokonuje on podlegającej opodatkowaniu dostawy towarów lub podlegającego opodatkowaniu świadczenia usług na terytorium tego państwa członkowskiego;
- b) przedsiębiorstwo, które dostawca lub usługodawca posiada na terytorium tego państwa członkowskiego, nie uczestniczy w tej transakcji dostawy towarów lub świadczenia usług.

▼ M18**▼ C2***Artykuł 193*

Każdy podatnik dokonujący podlegającej opodatkowaniu dostawy towarów lub świadczenia usług obowiązany jest do zapłaty VAT, z wyjątkiem sytuacji, gdy do zapłaty VAT zobowiązana jest inna osoba w przypadkach, o których mowa w art. 194–199b i art. 202.

▼ B*Artykuł 194*

1. W przypadku gdy podlegająca opodatkowaniu dostawa towarów lub świadczenie usług jest dokonywane przez podatnika niemającego siedziby w państwie członkowskim, w którym VAT jest należny, państwa członkowskie mogą postanowić, że osobą zobowiązaną do zapłaty VAT jest odbiorca towarów lub usługobiorca.

2. Państwa członkowskie określają warunki stosowania ust. 1.

Artykuł 195

Każda osoba zidentyfikowana do celów VAT na terytorium państwa członkowskiego, w którym VAT jest należny i na rzecz której dostarczane są towary na warunkach przewidzianych w art. 38 i 39, jeżeli dostawy są dokonywane przez podatnika niemającego siedziby na terytorium tego państwa członkowskiego, jest zobowiązana do zapłaty VAT.

▼ M3*Artykuł 196*

Do zapłaty VAT zobowiązany jest każdy podatnik lub osoba prawna niebędąca podatnikiem zidentyfikowana do celów VAT, na rzecz której świadczone są usługi objęte art. 44, jeżeli usługi te są świadczone przez podatnika niemającego siedziby na terytorium tego państwa członkowskiego.

▼ B*Artykuł 197*

1. Odbiorca towarów jest zobowiązany do zapłaty VAT, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) podlegająca opodatkowaniu transakcja jest dostawą towarów dokonaną na warunkach przewidzianych w art. 141;
- b) odbiorcą tych towarów jest inny podatnik lub osoba prawna niebędąca podatnikiem, zidentyfikowani do celów VAT na terytorium państwa członkowskiego, w którym dokonywana jest dostawa;

▼M9

- c) faktura wystawiona przez podatnika niemającego siedziby w państwie członkowskim odbiorcy towarów została sporządzona zgodnie z rozdziałem 3 sekcje 3–5.

▼B

2. W przypadku gdy zgodnie z przepisami art. 204 przedstawiciel podatkowy został wyznaczony jako osoba zobowiązana do zapłaty VAT, państwa członkowskie mogą przyjąć odstępstwo od ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 198

1. W przypadku gdy określone transakcje dotyczące złota inwestycyjnego pomiędzy podatnikiem, który działa na regulowanym rynku złota a innym podatnikiem, który nie działa na tym rynku, są opodatkowane zgodnie z art. 352, państwa członkowskie wyznaczają nabywcę jako osobę zobowiązaną do zapłaty VAT.

Jeżeli nabywca, który nie działa na regulowanym rynku złota, jest podatnikiem i ma obowiązek identyfikacji do celów VAT w państwie członkowskim, w którym podatek jest należny wyłącznie w odniesieniu do transakcji, o których mowa w art. 352, sprzedawca wypełnia obowiązki podatkowe w imieniu nabywcy zgodnie z prawem tego państwa członkowskiego.

2. W przypadku dostaw złota w postaci surowca lub półproduktu o próbie 325 tysięcznych lub większej, lub dostaw złota inwestycyjnego, określonego w art. 344 ust. 1, dokonywanych przez podatnika korzystającego z jednej z możliwości przewidzianych w art. 348, 349 i 350, państwa członkowskie mogą wyznaczyć nabywcę jako osobę zobowiązaną do zapłaty VAT.

3. Państwa członkowskie określają procedury i warunki stosowania ust. 1 i 2.

Artykuł 199

1. Państwa członkowskie mogą postanowić, że osobą zobowiązaną do zapłaty VAT jest podatnik – odbiorca następujących transakcji:

- a) dostawy prac budowlanych, w tym prac obejmujących naprawę, porządkowanie, konserwację, przebudowę i rozbiórkę nieruchomości, jak również odbiór robót budowlanych uznawany za dostawę towarów na podstawie art. 14 ust. 3;
- b) zapewnienia personelu zatrudnionego do czynności, o których mowa w lit. a);
- c) dostawy nieruchomości w rozumieniu art. 135 ust. 1 lit. j) i k), gdy dostawca wybrał opodatkowanie dostawy zgodnie z art. 137;

▼ B

- d) dostawy zużytych materiałów, zużytych materiałów nienadających się do ponownego użycia w tym samym stanie, złomu, odpadów przemysłowych i nieprzemysłowych, odpadów przetwarzalnych, częściowo przetworzonych odpadów oraz dostawy pewnych towarów i świadczenia usług, wymienionych w załączniku VI;
- e) dostawy towarów stanowiących zabezpieczenie przez jednego podatnika na rzecz drugiego podatnika w ramach wykonania wspomnianego zabezpieczenia;
- f) dostawy towarów następującej po cesji zastrzeżenia własności na rzecz cesjonariusza wykonującego to prawo;
- g) dostawy nieruchomości zbywanych przez dłużnika z tytułu wyroku w ramach procedury przymusowej licytacji.

2. Przy stosowaniu możliwości przewidzianej w ust. 1, państwa członkowskie mogą określić dostawy towarów i świadczenie usług objęte tymi środkami, jak również kategorie dostawców, usługodawców, nabywców lub usługobiorców, do których środki te mogą mieć zastosowanie.

3. Do celów ust. 1, państwa członkowskie mogą przedsięwziąć następujące środki:

- a) postanowić, że podatnika, który prowadzi również działalność lub dokonuje transakcji nieuznawanych za podlegające opodatkowaniu dostawy towarów lub świadczenie usług w rozumieniu art. 2, uznaje się za podatnika w odniesieniu do otrzymanych dostaw towarów lub świadczenia usług, jak przewidziano w ust. 1 niniejszego artykułu;
- b) postanowić, że podmioty prawa publicznego niebędące podatnikami są uznawane za podatników w odniesieniu do otrzymanych dostaw, określonych w ust. 1 lit. e), f) i g).

4. Państwa członkowskie informują Komitet ds. VAT o przepisach prawa krajowego przyjętych zgodnie z ust. 1, o ile nie są to przepisy, które były przedmiotem upoważnienia udzielonego przez Radę przed 13 kwietnia 2006 r. zgodnie z art. 27 ust. 1-4 dyrektywy 77/388/EWG i które zostają utrzymane na mocy ust. 1 niniejszego artykułu.

▼ M8*Artykuł 199a*

1. ► **M18** Państwa członkowskie mogą postanowić, do dnia 30 czerwca 2022 r., że osobą zobowiązaną do zapłaty VAT jest podatek, na rzecz którego wykonywana jest dowolna usługa lub dostarczany dowolny towar spośród poniżej wymienionych: ◀

- a) przeniesienie pozwoleń na emisję gazów cieplarnianych, o których mowa w art. 3 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie ⁽¹⁾, które podlegają przenoszeniu zgodnie z art. 12 tej dyrektywy;
- b) przeniesienie innych jednostek, z których mogą korzystać przedsiębiorcy w celu zapewnienia zgodności z tą samą dyrektywą;

⁽¹⁾ Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32.

▼ M12

- c) dostawa telefonów komórkowych, będących urządzeniami wyprodukowanymi lub przystosowanymi do użytku w połączeniu z licencjonowaną siecią, wykorzystujących określone częstotliwości, niezależnie od tego, czy mogą one być wykorzystywane do innych zastosowań;
- d) dostawa układów scalonych, takich jak mikroprocesory i jednostki centralne, przed ich zainstalowaniem w wyrobach przeznaczonych dla użytkownika końcowego;
- e) dostawy gazu i energii elektrycznej na rzecz podatnika-pośrednika, zgodnie z definicją w art. 38 ust. 2;
- f) dostarczanie certyfikatów dotyczących gazu i energii elektrycznej;
- g) świadczenie usług telekomunikacyjnych, zgodnie z definicją w art. 24 ust. 2;
- h) dostawy konsoli do gier, tabletów i laptopów;
- i) dostawy zbóż i roślin przemysłowych (w tym nasion oleistych i buraków cukrowych), które w niezmiennym stanie zwykle nie są przeznaczone do konsumpcji ostatecznej;
- j) dostawy metali surowych lub półwyrobów metalowych (w tym metali szlachetnych), inne niż te, o których mowa w art. 199 ust. 1 lit. d), o ile nie są objęte procedurą szczególną dotyczącą towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków na mocy art. 311–343 lub procedurą szczególną dla złota inwestycyjnego na mocy art. 344–356.

1a. Państwa członkowskie mogą określić warunki stosowania mechanizmu, o którym mowa w ust. 1.

1b. Stosowanie mechanizmu przewidzianego w ust. 1 do dostaw wszelkich towarów lub usług wymienionych w lit. c)–j) tego ustępu jest uzależnione od wprowadzenia właściwych i skutecznych obowiązków sprawozdawczych dla podatników dostarczających towary lub usługi, do których ma zastosowanie mechanizm, o którym mowa w ust. 1.

2. Wraz z wprowadzeniem mechanizmu, o którym mowa w ust. 1 państwa członkowskie powiadamiają Komitet ds. VAT o stosowaniu takiego mechanizmu i przekazują temu komitetowi następujące informacje dotyczące:

- a) zakresu środka wdrażającego mechanizm, wraz z rodzajem oszustwa i jego charakterystyką, oraz zawierające szczegółowy opis środków towarzyszących, włącznie z obowiązkami sprawozdawczymi nakładanymi na podatników i wszelkimi środkami kontroli;
- b) działań podjętych w celu poinformowania stosownych podatników o wprowadzeniu tego mechanizmu;

▼ **M12**

- c) kryteriów oceny umożliwiających dokonanie porównania oszustw podatkowych w odniesieniu do towarów i usług wymienionych w ust. 1 przed zastosowaniem mechanizmu i po jego zastosowaniu, oszustw dotyczących innych towarów i usług przed zastosowaniem mechanizmu i po jego zastosowaniu, jak również każdego wzrostu liczby innego rodzaju oszustw przed zastosowaniem mechanizmu i po jego zastosowaniu;
- d) daty wejścia w życie i okresu stosowania środka wdrażającego mechanizm.

▼ **M8**

3. ► **M12** Na podstawie kryteriów oceny określonych w ust. 2 lit. c) państwa członkowskie stosujące mechanizm, o którym mowa w ust. 1 przedstawią Komisji sprawozdanie nie później niż w dniu 30 czerwca 2017 r. ◀ W sprawozdaniu tym wyraźnie wskazuje się informacje, które mają być traktowane jako poufne, oraz informacje, które mogą być opublikowane.

Sprawozdanie zawiera szczegółową ocenę ogólnej skuteczności i efektywności środka, w szczególności odnośnie do:

▼ **M12**

- a) wpływu na oszustwa podatkowe w związku z dostawami towarów lub świadczeniem usług objętych środkiem;

▼ **M8**

- b) możliwości objęcia oszustwami podatkowymi towarów lub innych usług;
- c) ponoszonych przez podatników kosztów przestrzegania przepisów, wynikających z wdrożenia środka.

▼ **M12**

4. Każde państwo członkowskie, które wykryło na swoim terytorium zmiany trendów w oszustwach podatkowych dotyczących kategorii towarów lub usług wymienionych w ust. 1 po wejściu w życie niniejszego artykułu w odniesieniu do takich towarów lub usług, przedłoży Komisji sprawozdanie na ten temat nie później niż w dniu 30 czerwca 2017 r.

5. Przed dniem 1 stycznia 2018 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ogólne sprawozdanie oceniające na temat skutków mechanizmu, o którym mowa w ust. 1 w zakresie zwalczania oszustw.

▼ **M18***Artykuł 199b*

1. Państwo członkowskie może, w przypadkach szczególnie pilnej potrzeby i zgodnie z ust. 2 i 3, wyznaczyć odbiorcę jako osobę zobowiązaną do zapłaty VAT z tytułu określonego rodzaju dostawy towarów i świadczenia usług w drodze odstępstwa od art. 193, jako szczególny środek w ramach mechanizmu szybkiego reagowania w celu zwalczania nagłych i znaczących oszustw, które mogłyby prowadzić do znacznych i nieodwracalnych strat finansowych.

Szczególny środek w ramach mechanizmu szybkiego reagowania podlega odpowiednim środkom kontroli ze strony danego państwa członkowskiego w odniesieniu do podatników dostarczających towary lub świadczących usługi, do których stosuje się dany środek; środek ten obowiązuje nie dłużej niż dziewięć miesięcy.

2. Państwo członkowskie, które zamierza wprowadzić szczególny środek przewidziany w ust. 1, przesyła Komisji powiadomienie, wykorzystując standardowy formularz ustanowiony zgodnie z ust. 4, i przesyła je jednocześnie pozostałym państwom członkowskim. Państwo członkowskie przekazuje Komisji informacje wskazujące sektor, którego

▼ **M18**

dotyczy problem oszustw, rodzaj i cechy oszustwa, uzasadnienie szczególnie pilnej potrzeby, nagły i znaczący charakter oszustwa oraz jego skutki w postaci znacznych i nieodwracalnych strat finansowych. Jeżeli Komisja uzna, że nie posiada wszystkich niezbędnych informacji, kontaktuje się z zainteresowanym państwem członkowskim w terminie dwóch tygodni od daty otrzymania powiadomienia i precyzuje, jakie dodatkowe informacje są wymagane. Wszelkie dodatkowe informacje przekazane Komisji przez zainteresowane państwo członkowskie są równocześnie przesyłane pozostałym państwom członkowskim. Jeżeli przekazane dodatkowe informacje są niewystarczające, Komisja powiadamia o tym zainteresowane państwo członkowskie w terminie jednego tygodnia.

Państwo członkowskie, które zamierza wprowadzić szczególny środek w ramach mechanizmu szybkiego reagowania przewidziany w ust. 1 niniejszego artykułu, równocześnie kieruje również do Komisji wniosek z zastosowaniem procedury ustanowionej w art. 395 ust. 2 i 3.

W przypadkach szczególnie pilnej potrzeby zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu procedura ustanowiona w art. 395 ust. 2 i 3 musi zostać zakończona w ciągu sześciu miesięcy od dnia otrzymania wniosku przez Komisję.

3. Kiedy Komisja posiada wszystkie informacje, które uzna za niezbędne do rozpatrzenia powiadomienia, o którym mowa w ust. 2 akapit pierwszy, powiadamia o tym państwa członkowskie. Jeśli sprzeciwia się danemu szczególnemu środkowi w ramach mechanizmu szybkiego reagowania, w terminie jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia sporządza negatywną opinię i informuje o tym zainteresowane państwo członkowskie i Komitet ds. VAT. Jeśli Komisja nie sprzeciwia się danemu szczególnemu środkowi, w tym samym terminie przekazuje zainteresowanemu państwu członkowskiemu i Komitetowi ds. VAT pisemne potwierdzenie. To państwo członkowskie może przyjąć szczególny środek w ramach mechanizmu szybkiego reagowania od dnia otrzymania potwierdzenia. Rozpatrując powiadomienie, Komisja uwzględnia wszelkie przekazane jej pisemne opinie innych państw członkowskich.

4. Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający standardowy formularz dotyczący przedkładania powiadomienia o szczególnym środku w ramach mechanizmu szybkiego reagowania, o którym mowa w ust. 2, oraz informacji, o których mowa w ust. 2 akapit pierwszy. Przedmiotowy akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w ust. 5.

5. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu zastosowanie ma art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽¹⁾, a komitetem do tego celu jest komitet utworzony na mocy art. 58 rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010⁽²⁾.

6. Szczególny środek w ramach mechanizmu szybkiego reagowania, o którym mowa w ust. 1, stosuje się do dnia 30 czerwca 2022 r.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r. w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 268 z 12.10.2010, s. 1).

▼ M21*Artykuł 199c*

1. W drodze odstępstwa od art. 193 państwo członkowskie może, do dnia 30 czerwca 2022 r., wprowadzić ogólny mechanizm odwrotnego obciążenia (zwany dalej „GRCM”) w odniesieniu do dostaw nietransgranicznych, przewidujący, że osobą zobowiązaną do zapłaty VAT jest podatnik, na rzecz którego dokonywane są wszystkie dostawy towarów i usług, których wartość przekracza próg wynoszący 17 500 EUR na transakcję.

Państwo członkowskie, które chce wprowadzić GRCM, musi spełniać następujące warunki:

- a) w 2014 r. – zgodnie z metodą i danymi liczbowymi określonymi w opublikowanym przez Komisję sprawozdaniu końcowym na 2016 r. na temat luki w VAT z dnia 23 sierpnia 2016 r. – jego luka w VAT wyrażona jako odsetek ogółu zobowiązań podatkowych z tytułu VAT, kształtowała się na poziomie co najmniej 5 punktów procentowych powyżej mediany wspólnotowej luki w VAT;
- b) na podstawie oceny skutków towarzyszącej wnioskowi ustawodawczemu dotyczącemu niniejszego artykułu poziom oszustw karuzelowych w jego całkowitej luce w VAT wynosi ponad 25 %;
- c) państwo to stwierdzi, że inne środki kontrolne są niewystarczające do zwalczania oszustw karuzelowych na jego terytorium, w szczególności przez wyszczególnienie zastosowanych środków kontrolnych i konkretnych powodów ich nieskuteczności, a także przyczyn, dla których współpraca administracyjna w dziedzinie VAT okazała się niewystarczająca;
- d) państwo to stwierdzi, że szacowane korzyści pod względem przestrzegania przepisów prawa podatkowego i poboru podatków, jakich oczekuje się w wyniku wprowadzenia GRCM, przewyższają oczekiwane całkowite dodatkowe obciążenie dla przedsiębiorstw i organów podatkowych o co najmniej 25 %; oraz
- e) państwo to stwierdzi, że w wyniku wprowadzenia GRCM przedsiębiorstwa i organy podatkowe nie będą ponosiły kosztów przewyższających koszty ponoszone w wyniku stosowania innych środków kontrolnych.

Państwo członkowskie dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 3, obliczenie luki w VAT zgodnie z metodą i danymi liczbowymi dostępnymi w sprawozdaniu na temat luki w VAT opublikowanym przez Komisję, o którym mowa w akapicie drugim lit. a) niniejszego ustępu.

2. Państwa członkowskie, które stosują GRCM, ustanawiają odpowiednie i skuteczne obowiązki w zakresie sprawozdawczości elektronicznej w odniesieniu do wszystkich podatników, a w szczególności podatników dostarczających lub otrzymujących towary lub usługi, do których ma zastosowanie GRCM, aby zapewnić skuteczne funkcjonowanie i monitorowanie stosowania GRCM.

▼ **M21**

3. Państwa członkowskie, które chcą stosować GRCM, zwracają się z wnioskiem do Komisji i przekazują jej następujące informacje:

- a) szczegółowe uzasadnienie potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w ust. 1;
- b) datę rozpoczęcia stosowania GRCM oraz okres, w którym ma być stosowany GRCM;
- c) działania, jakie należy podjąć, aby poinformować podatników o wprowadzeniu stosowania GRCM; oraz
- d) szczegółowy opis środków towarzyszących, o których mowa w ust. 2.

Jeżeli Komisja uzna, że nie posiada wszystkich niezbędnych informacji, zwraca się o dodatkowe informacje, w tym metody, założenia, analizy i inne dokumenty potwierdzające te informacje, w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania wniosku. Wnioskujące państwo członkowskie przedkłada wymagane informacje w ciągu miesiąca od otrzymania powiadomienia.

4. W przypadku gdy Komisja uzna, że wniosek jest zgodny z wymogami określonymi w ust. 3, przedkłada swój wniosek Radzie nie później niż w terminie trzech miesięcy po otrzymaniu wszystkich niezbędnych informacji. Rada, stanowiąc jednomyślnie na taki wniosek Komisji, może upoważnić wnioskujące państwo członkowskie do stosowania GRCM. W przypadku gdy Komisja uzna, że wniosek państwa członkowskiego nie spełnia wymogów określonych w ust. 3, przekazuje ona, w tym samym terminie, uzasadnienie swojej decyzji wnioskującemu państwu członkowskiemu i Radzie.

5. W przypadku stwierdzenia, zgodnie z akapitem drugim niniejszego ustępu, znacznego negatywnego wpływu na rynek wewnętrzny Komisja – nie później niż trzy miesiące po otrzymaniu wszystkich niezbędnych informacji – proponuje uchylene wszystkich decyzji wykonawczych, o których mowa w ust. 4, nie wcześniej niż sześć miesięcy po wejściu w życie pierwszej decyzji wykonawczej upoważniającej państwo członkowskie do stosowania GRCM. Uchylenie takie uznaje się za przyjęte przez Radę, chyba że Rada, stanowiąc jednomyślnie, podejmie decyzję o odrzuceniu wniosku Komisji w ciągu 30 dni od jego przyjęcia przez Komisję.

Znacznego negatywny wpływ uznaje się za stwierdzony w przypadku gdy spełnione są następujące warunki:

- a) co najmniej jedno państwo członkowskie, które nie stosuje GRCM, informuje Komisję o wzroście liczby oszustw związanych z VAT na jego terytorium z powodu stosowania GRCM; oraz
- b) Komisja stwierdzi, w tym na podstawie informacji przekazanych przez państwa członkowskie, o których mowa w lit. a) niniejszego akapitu, że wzrost liczby oszustw związanych z VAT na ich terytorium jest powiązany ze stosowaniem GRCM w jednym lub większej liczbie państw członkowskich.

6. Państwa członkowskie, które stosują GRCM, przedkładają w formie elektronicznej wszystkim państwom członkowskim następujące informacje:

- a) nazwy (nazwiska) osób, które, w ciągu 12 miesięcy poprzedzających datę rozpoczęcia stosowania GRCM, zostały objęte postępowaniem karnym lub administracyjnym w związku z oszustwami związanymi z VAT; oraz

▼ **M21**

- b) nazwy (nazwiska) osób, w tym, w przypadku osób prawnych, imiona i nazwiska ich dyrektorów, które po wprowadzeniu GRCM zostaną wykreślone z rejestrów VAT w tym państwie członkowskim; oraz
- c) nazwy (nazwiska) osób, w tym, w przypadku osób prawnych, imiona i nazwiska ich dyrektorów, które nie przedłożyły deklaracji VAT za dwa kolejne okresy rozliczeniowe po wprowadzeniu GRCM.

Informacje, o których mowa w lit. a) i b) akapitu pierwszego, przedkłada się nie później niż trzy miesiące po wprowadzeniu GRCM oraz aktualizuje się je co trzy miesiące. Informacje, o których mowa w lit. c) akapitu pierwszego, przedkłada się nie później niż dziewięć miesięcy po wprowadzeniu GRCM oraz aktualizuje się je co trzy miesiące.

Państwa członkowskie, które stosują GRCM, przedkładają Komisji sprawozdanie śródkresowe nie później niż rok po rozpoczęciu stosowania GRCM. Sprawozdanie to zawiera szczegółową ocenę skuteczności GRCM. Trzy miesiące po zakończeniu stosowania GRCM państwa członkowskie, które stosują GRCM, przedkładają sprawozdanie końcowe na temat jego całościowych skutków.

7. Państwa członkowskie, które nie stosują GRCM, przedkładają Komisji sprawozdanie śródkresowe na temat skutków na ich terytorium stosowania GRCM przez inne państwa członkowskie. Sprawozdanie to przedkłada się Komisji w ciągu trzech miesięcy po tym, jak GRCM był stosowany przez co najmniej jeden rok w jednym państwie członkowskim.

Jeżeli co najmniej jedno państwo członkowskie stosuje GRCM, państwa członkowskie, które nie stosują GRCM przedkładają Komisji do dnia 30 września 2022 r. sprawozdanie końcowe na temat skutków na ich terytorium stosowania GRCM przez inne państwa członkowskie.

8. W sprawozdaniach, o których mowa w ust. 6, państwa członkowskie dokonują oceny skutków stosowania GRCM na podstawie następujących kryteriów oceny:

- a) zmiany zachodzące w luce w VAT;
- b) zmiany w oszustwach związanych z VAT, w szczególności oszustwach karuzelowych i oszustwach na poziomie detalicznym;
- c) zmiany obciążenia administracyjnego dla podatników;
- d) zmiany kosztów administracyjnych dla organów podatkowych.

9. W sprawozdaniach, o których mowa w ust. 7, państwa członkowskie dokonują oceny skutków stosowania GRCM na podstawie następujących kryteriów oceny:

- a) zmiany w oszustwach związanych z VAT, w szczególności oszustwach karuzelowych i oszustwach na poziomie detalicznym;
- b) przenoszenie oszustw z tych państw członkowskich, które stosują lub stosowały GRCM.

▼ B*Artykuł 200*

Każda osoba dokonująca podlegającego opodatkowaniu wewnątrzspółnotowego nabycia towarów jest zobowiązana do zapłaty VAT.

Artykuł 201

VAT z tytułu importu jest płacony przez osobę lub osoby wyznaczone lub uznane za zobowiązane do zapłaty VAT przez państwo członkowskie importu.

Artykuł 202

Osoba, która powoduje, że towary przestają być objęte procedurami lub sytuacjami określonymi w art. 156, 157, 158, 160 i 161, jest zobowiązana do zapłaty VAT.

Artykuł 203

Każda osoba, która wykazuje VAT na fakturze, jest zobowiązana do zapłaty VAT.

Artykuł 204

1. W przypadku gdy zgodnie z art. 193-197 oraz art. 199 i 200, osobą zobowiązaną do zapłaty VAT jest podatnik niemający siedziby w państwie członkowskim, w którym VAT jest należny, państwa członkowskie mogą zezwolić temu podatnikowi na wyznaczenie przedstawiciela podatkowego jako osoby zobowiązanej do zapłaty VAT. Ponadto, w przypadku gdy podlegająca opodatkowaniu transakcja dokonywana jest przez podatnika niemającego siedziby w państwie członkowskim, w którym VAT jest należny i gdy z państwem, w którym podatnik ten ma siedzibę lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, nie istnieje żaden instrument prawny dotyczący wzajemnej pomocy o zakresie podobnym do przewidzianego w dyrektywie 76/308/EWG⁽¹⁾ oraz w rozporządzeniu (WE) nr 1798/2003⁽²⁾, państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy stanowiące, że osobą zobowiązaną do zapłaty VAT jest przedstawiciel podatkowy wyznaczony przez tego podatnika niemającego siedziby.

▼ M3

Państwa członkowskie nie mogą jednak stosować możliwości, o której mowa w akapicie drugim, do podatników niemających siedziby na terytorium Wspólnoty w rozumieniu art. 358a pkt 1, którzy wybrali procedurę szczególną dla usług telekomunikacyjnych, nadawczych lub elektronicznych.

▼ B

2. Możliwość przewidziana w ust. 1 akapit pierwszy podlega warunkom i procedurom określonym przez każde państwo członkowskie.

Artykuł 205

W sytuacjach, o których mowa w art. 193-200 oraz art. 202, 203 i 204, państwa członkowskie mogą postanowić, że osoba inna niż osoba zobowiązana do zapłaty VAT będzie solidarnie odpowiedzialna za zapłatę VAT.

⁽¹⁾ Dyrektywa 76/308 Rady z 25 marca 1976 w sprawie wzajemnej pomocy przy windykacji roszczeń dotyczących niektórych opłat, ceł, podatków i innych obciążeń. (Dz.U. L 73 z 19.3.1976, str. 18). Dyrektywa ostatnio zmieniona Aktem Przystąpienia z 2003 r.

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1798/2003 z dnia 7 października 2003 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 264 z 15.10.2003, str. 1). Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 885/2004 (Dz.U. L 168 z 1.5.2004, str. 1).

▼B**Sekcja 2**
Warunki płatności*Artykuł 206*

Każdy podatnik zobowiązany do zapłaty VAT musi zapłacić kwotę netto VAT w momencie składania deklaracji VAT przewidzianej w art. 250. Państwa członkowskie mogą jednakże ustalić inny termin zapłaty tej kwoty lub pobrać zaliczki od tej kwoty.

Artykuł 207

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, że osoby, które zgodnie z art. 194-197 oraz art. 199 i 204, uznaje się za osoby zobowiązane do zapłaty VAT zamiast podatnika niemającego siedziby na terytorium danego państwa, wypełniają obowiązki dotyczące płatności przewidziane w niniejszej sekcji.

Państwa członkowskie podejmują również niezbędne środki w celu zapewnienia, że osoby, które zgodnie z art. 205, uznaje się za solidarnie odpowiedzialne za zapłatę VAT, wypełniają powyższe obowiązki dotyczące płatności.

Artykuł 208

W przypadku gdy państwa członkowskie wyznaczają nabywcę złota inwestycyjnego jako osobę zobowiązaną do zapłaty VAT należnego zgodnie z art. 198 ust. 1 lub jeżeli, w przypadku złota w postaci surowca, półproduktów lub złota inwestycyjnego określonego w art. 344 ust. 1, państwa te korzystają z przewidzianej w art. 198 ust. 2 możliwości wyznaczenia nabywcy jako osoby zobowiązanej do zapłaty VAT, podejmują one niezbędne środki w celu zapewnienia, że osoba ta wypełnia obowiązki dotyczące płatności przewidziane w niniejszej sekcji.

Artykuł 209

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, że osoby prawne niebędące podatnikami, zobowiązane do zapłaty VAT należnego z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (i), wypełniają obowiązki dotyczące płatności przewidziane w niniejszej sekcji.

Artykuł 210

Państwa członkowskie przyjmują szczegółowe zasady dotyczące płatności z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia nowych środków transportu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (ii), a także z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia wyrobów podlegających akcyzie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (iii).

▼ B*Artykuł 211*

Państwa członkowskie określają szczegółowe zasady dotyczące płatności z tytułu importu towarów.

Państwa członkowskie mogą w szczególności postanowić, że w przypadku importu towarów przez podatników lub osoby zobowiązane do zapłaty VAT lub przez niektóre kategorie tych podatników lub osób, VAT należny z tytułu importu nie musi zostać zapłacony w momencie importu, pod warunkiem że podatek ten zostanie wyszczególniony jako należny w deklaracji VAT sporządzonej zgodnie z art. 250.

Artykuł 212

Państwa członkowskie mogą zwolnić podatników z obowiązku zapłaty należnego VAT, w przypadku gdy jego kwota jest nieznaczną.

*ROZDZIAŁ 2****Identyfikacja****Artykuł 213*

1. Każdy podatek zgłasza rozpoczęcie, zmianę i zakończenie działalności jako podatnika.

Państwa członkowskie zezwalają na dokonanie tego zgłoszenia drogą elektroniczną na warunkach, które ustalą; mogą też wymagać stosowania takiej drogi.

2. Bez uszczerbku dla przepisu ust. 1 akapit pierwszy, każdy podatek lub osoba prawna niebędąca podatnikiem, która dokonuje wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów niepodlegających VAT zgodnie z art. 3 ust. 1, musi zgłosić dokonanie takich nabyć, jeżeli warunki wymagane do ich wyłączenia z VAT przewidziane w tym artykule przestają być spełniane.

Artykuł 214

1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, aby zapewnić, że następujące osoby zostaną zidentyfikowane za pomocą indywidualnego numeru:

- a) każdy podatek, z wyjątkiem podatników, o których mowa w art. 9 ust. 2, który dokonuje na terytorium danego państwa dostaw towarów lub świadczy usługi dające prawo do odliczenia VAT, inne niż dostawy towarów lub świadczenie usług, od których VAT jest płacony wyłącznie przez nabywcę lub odbiorcę, zgodnie z art. 194-197 i art. 199;
- b) każdy podatek, lub osoba prawna niebędąca podatnikiem, który dokonuje wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów podlegających VAT zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. b) albo każdy podatek, lub osoba prawna niebędąca podatnikiem, który skorzystał z możliwości objęcia wewnątrzwspólnotowych nabyć podatkiem VAT, przewidzianej w art. 3 ust. 3;

▼ B

c) każdy podatnik, który na terytorium danego państwa dokonuje wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów do celów dokonywanych przez niego transakcji, które są związane z działalnością, o której mowa w art. 9 ust. 1 akapit drugi, i które są przez niego dokonywane poza tym terytorium;

▼ M3

d) każdy podatnik, który jest na terytorium danego państwa odbiorcą usług, za które jest zgodnie z art. 196 zobowiązany do zapłaty VAT;

e) każdy podatnik, który na terytorium danego państwa ma siedzibę i który na terytorium innego państwa członkowskiego świadczy usługi, za które VAT ma obowiązek zapłacić jedynie usługobiorca zgodnie z art. 196.

▼ B

2. Państwa członkowskie nie muszą identyfikować niektórych podatników, którzy okazjonalnie dokonują transakcji, o których mowa w art. 12.

Artykuł 215

Indywidualny numer identyfikacyjny VAT zawiera prefiks zgodny z kodem ISO – 3166 alpha 2 umożliwiającą identyfikację państwa członkowskiego, które go nadało.

Grecja może jednakże stosować prefiks „EL”.

Artykuł 216

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby ich systemy identyfikacyjne umożliwiały identyfikację podatników, o których mowa w art. 214, oraz zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów przejściowych w zakresie opodatkowania wewnątrzwspólnotowych transakcji, o których mowa w art. 402.

*ROZDZIAŁ 3****Fakturowanie*****Sekcja 1****Definicja****▼ M9***Artykuł 217*

Do celów niniejszej dyrektywy „faktura elektroniczna” oznacza fakturę zawierającą informacje wymagane w niniejszej dyrektywie, wystawioną i otrzymaną w dowolnym formacie elektronicznym.

▼B**Sekcja 2**
Pojęcie faktury*Artykuł 218*

Do celów niniejszej dyrektywy państwa członkowskie uznają za faktury dokumenty lub noty w formie papierowej lub w formie elektronicznej, które spełniają warunki określone w niniejszym rozdziale.

Artykuł 219

Każdy dokument lub notę, która zmienia fakturę pierwotną i odnosi się do niej w sposób wyraźny i jednoznaczny, uznaje się za fakturę.

Sekcja 3
Wystawianie faktur**▼M16***Artykuł 219a*

1. Fakturowanie podlega przepisom mającym zastosowanie w państwie członkowskim uznawanym za państwo dostawy towarów lub świadczenia usług zgodnie z przepisami tytułu V.

2. W drodze odstępstwa od przepisów ust. 1 fakturowanie podlega następującym przepisom:

a) przepisom mającym zastosowanie w państwie członkowskim, w którym dostawca lub usługodawca ma siedzibę działalności gospodarczej lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, z którego dokonywana jest dostawa towaru lub świadczona jest usługa, lub, w przypadku braku takiej siedziby lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, w państwie członkowskim, w którym dostawca lub usługodawca ma stałe miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu, w przypadku gdy:

(i) dostawca lub usługodawca nie ma siedziby w państwie członkowskim uznawanym za państwo dostawy towarów lub świadczenia usług, zgodnie z przepisami tytułu V, lub gdy jego przedsiębiorstwo w tym państwie członkowskim nie uczestniczy w danej dostawie towarów lub świadczeniu usług w rozumieniu art. 192a lit. b), a osobą zobowiązaną do zapłaty VAT jest osoba, na rzecz której dokonywana jest dostawa towarów lub świadczone są usługi, chyba że nabywca lub usługobiorca wystawiają fakturę (samofakturowanie);

(ii) uznaje się, że dostawa towarów lub świadczenie usług nie odbywają się na terytorium Wspólnoty, zgodnie z przepisami tytułu V;

b) przepisom mającym zastosowanie w państwie członkowskim, w którym dostawca lub usługodawca korzystający z jednej z procedur szczególnych, o których mowa w tytule XII rozdział 6, jest zidentyfikowany.

3. Ust. 1 i 2 niniejszego artykułu mają zastosowanie bez uszczerbku dla art. 244–248.

▼ M9*Artykuł 220*

1. Każdy podatnik upewnia się, że faktura została wystawiona przez niego, nabywcę lub usługobiorcę, lub w jego imieniu i na jego rzecz, przez osobę trzecią, w następujących przypadkach:

- 1) dostaw towarów lub świadczenia usług dokonywanych przez niego na rzecz innego podatnika lub na rzecz osoby prawnej niebędącej podatnikiem;
- 2) dostaw towarów, o których mowa w art. 33;
- 3) dostaw towarów dokonanych na warunkach przewidzianych w art. 138;
- 4) wszelkich zaliczek wpłaconych na jego rzecz przed dokonaniem jednej z dostaw towarów, o których mowa w pkt 1 i 2;
- 5) wszelkich zaliczek wpłaconych na jego rzecz przez innego podatnika lub przez osobę prawną niebędącą podatnikiem przed zakończeniem świadczenia usług.

2. W drodze odstępstwa od ust. 1 i bez uszczerbku dla art. 221 ust. 2 nie wymaga się wystawienia faktury w odniesieniu do świadczenia usług zwolnionych na mocy art. 135 ust. 1 lit. a)–g).

Artykuł 220a

1. Państwa członkowskie umożliwiają podatnikom wystawienie faktury uproszczonej w każdym z następujących przypadków:

- a) kiedy kwota faktury nie przekracza 100 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej;
- b) kiedy wystawiona faktura jest dokumentem lub notą uważaną za fakturę na mocy art. 219.

2. Państwa członkowskie nie zezwalają podatnikom na wystawienie faktury uproszczonej, w przypadku gdy wystawienie faktury wymagane jest na mocy art. 220 ust. 1 pkt 2 i 3 lub gdy podlegającą opodatkowaniu dostawę towarów lub świadczenie usług wykonuje podatnik niemający siedziby w państwie członkowskim, w którym należny jest VAT, lub podatnik, którego przedsiębiorstwo w tym państwie członkowskim nie uczestniczy w tej transakcji dostawy towarów lub świadczenia usług w rozumieniu art. 192a, a osobą zobowiązaną do zapłaty VAT jest osoba, której dostarczane są towary lub na rzecz której świadczone są usługi.

▼ M9*Artykuł 221*

1. Państwa członkowskie mogą zobowiązać podatników do wystawienia faktury uwzględniającej dane wymagane na mocy art. 226 lub 226b za dostawy towarów lub świadczenie usług inne niż dostawy lub świadczenie, o których mowa w art. 220 ust. 1.

2. Państwa członkowskie mogą zobowiązać podatników mających siedzibę działalności gospodarczej na ich terytorium lub mających na ich terytorium stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, z którego wykonywane są dostawy towarów lub świadczenie usług, do wystawienia faktury zawierającej dane wymagane w art. 226 lub 226b w odniesieniu do świadczenia usług zwolnionych na mocy art. 135 ust. 1 lit. a)–g), które ci podatnicy wykonali na ich terytorium lub poza Wspólnotą.

▼ A1

3. Państwa członkowskie mogą zwolnić podatników z obowiązku przewidzianego w art. 220 ust. 1 lub art. 220a dotyczącego wystawienia faktury za dostawy towarów lub świadczenie usług, które wykonali oni na ich terytorium i które są zwolnione, z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie lub bez tego prawa, zgodnie z art. 110 i 111, art. 125 ust. 1, art. 127, art. 128 ust. 1, art. 132, art. 135 ust. 1 lit. h)–l), art. 136, 371, 375, 376 i 377, art. 378 ust. 2 i art. 379 ust. 2 oraz art. 380–390c.

▼ M9*Artykuł 222*

W odniesieniu do dostaw towarów zrealizowanych na warunkach określonych w art. 138 lub świadczenia usług, za które VAT jest płatny przez usługobiorcę na mocy art. 196, faktura wystawiana jest nie później niż piętnastego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym miało miejsce zdarzenie powodujące powstanie obowiązku podatkowego.

W odniesieniu do innych dostaw towarów lub świadczenia usług państwa członkowskie mogą określać terminy, w których podatnicy muszą wystawić faktury.

Artykuł 223

Państwa członkowskie zezwalają podatnikom na wystawienie faktur zbiorczych zawierających dane obejmujące kilka odrębnych dostaw towarów lub transakcji świadczenia usług, pod warunkiem że VAT od dostaw towarów lub transakcji świadczenia usług wymienionych na fakturze zbiorczej staje się wymagalny w ciągu tego samego miesiąca kalendarzowego.

Bez uszczerbku dla art. 222 państwa członkowskie mogą zezwolić na to, by w fakturach zbiorczych uwzględniano dostawy towarów lub transakcje świadczenia usług, za które VAT stał się wymagalny w okresie dłuższym niż jeden miesiąc kalendarzowy.

▼M9*Artykuł 224*

Faktury mogą być wystawiane przez nabywcę lub usługobiorcę w odniesieniu do dostaw towarów lub świadczenia usług dokonywanych na ich rzecz przez podatnika, w przypadku gdy istnieje wcześniejsze porozumienie między tymi dwiema stronami i pod warunkiem, że istnieje określona procedura zatwierdzania poszczególnych faktur przez podatnika dokonującego dostawy towarów lub świadczącego usługi. Państwo członkowskie może wymagać, aby takie faktury były wystawiane w imieniu i na rzecz podatnika.

Artykuł 225

Państwa członkowskie mogą zobowiązać podatników do spełnienia szczególnych warunków, w przypadku gdy osoba trzecia albo nabywca lub usługobiorca wystawiający fakturę ma siedzibę w państwie, w stosunkach z którym nie istnieje żaden instrument prawny dotyczący wzajemnej pomocy o zakresie podobnym do przewidzianego w dyrektywie 2010/24/UE ⁽¹⁾ i rozporządzeniu (WE) nr 1798/2003 ⁽²⁾.

▼B**Sekcja 4****Dane umieszczane na fakturach***Artykuł 226*

Bez uszczerbku dla przepisów szczególnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie, faktury wystawione zgodnie z przepisami art. 220 i 221, do celów VAT, zawierają wyłącznie następujące dane:

- (1) datę wystawienia faktury;
- (2) kolejny numer, nadany w ramach jednej lub kilku serii, który w sposób jednoznaczny identyfikuje fakturę;
- (3) numer identyfikacyjny VAT, o którym mowa w art. 214, pod którym podatnik dostarczył towary lub świadczył usługi;
- (4) numer identyfikacyjny VAT nabywcy lub usługobiorcy, o którym mowa w art. 214, pod którym otrzymał on towary lub usługi, z tytułu których jest zobowiązany do zapłaty VAT, lub też otrzymał towary, o których mowa w art. 138;
- (5) pełną nazwę (nazwisko) i adres podatnika oraz nabywcy lub usługobiorcy;
- (6) ilość i rodzaj dostarczonych towarów lub zakres i rodzaj wykonanych usług;

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 2010/24/UE z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie wzajemnej pomocy przy odzyskiwaniu wierzytelności dotyczących podatków, cel i innych obciążeń (Dz.U. L 84 z 31.3.2010, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1798/2003 z dnia 7 października 2003 r. w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 264 z 15.10.2003, s. 1).

▼ B

- (7) datę dokonania lub zakończenia dostawy towarów lub wykonania usług lub datę dokonania wpłaty zaliczki, o której mowa w art. 220 pkt 4 i 5, o ile taka data jest określona i różni się od daty wystawienia faktury;

▼ M9

- (7a) w przypadku gdy VAT staje się wymagalny w momencie otrzymania zapłaty zgodnie z art. 66 lit. b), a prawo do odliczenia powstaje w momencie, gdy podatek podlegający odliczeniu staje się wymagalny – wyrazy „metoda kasowa”;

▼ B

- (8) podstawę opodatkowania dla każdej stawki podatku lub zwolnienia, cenę jednostkową z wyłączeniem VAT, a także wszelkie upusty lub rabaty, o ile nie zostały one uwzględnione w cenie jednostkowej;

- (9) zastosowaną stawkę VAT;

- (10) kwotę VAT do zapłaty, chyba że zastosowano procedurę szczególną, która zgodnie z niniejszą dyrektywą wyklucza podawanie takiej informacji;

▼ M9

- (10a) w przypadku gdy zamiast dostawcy lub usługodawcy fakturę wystawia nabywca lub usługobiorca – wyraz „samofakturowanie”;

- (11) w przypadku zwolnienia – odesłanie do mającego zastosowanie przepisu niniejszej dyrektywy lub do odpowiedniego przepisu krajowego lub każde inne odesłanie wskazujące na to, że dostawa towarów lub świadczenie usług są korzystne ze zwolnienia;

- (11a) w przypadku gdy nabywca lub usługobiorca są zobowiązani do zapłaty VAT – wyrazy „odwrotne obciążenie”;

▼ B

- (12) w przypadku dostawy nowych środków transportu dokonanej na warunkach przewidzianych w art. 138 ust. 1 i 2 lit. a), dane wymienione w art. 2 ust. 2 lit. b);

▼ M9

- (13) w przypadku stosowania procedury marży dla biur podróży – wyrazy „procedura marży dla biur podróży”;

- (14) w przypadku stosowania jednej z procedur szczególnych mających zastosowanie do towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich i antyków – odpowiednio, wyrazy „procedura marży – towary używane”; „procedura marży – dzieła sztuki” lub „procedura marży – przedmioty kolekcjonerskie i antyki”;

▼ B

- (15) w przypadku gdy osoba zobowiązana do zapłaty VAT jest przedstawicielem podatkowym w rozumieniu art. 204 – numer identyfikacyjny VAT, o którym mowa w art. 214, tego przedstawiciela podatkowego oraz jego pełną nazwę (nazwisko) i adres.

▼ M9*Artykuł 226a*

W przypadku gdy fakturę wystawia podatnik niemający siedziby w państwie członkowskim, w którym podatek jest należny, lub podatnik, którego przedsiębiorstwo w tym państwie członkowskim nie uczestniczy w transakcji dostawy towarów lub świadczenia usług w rozumieniu art. 192a, i realizujący dostawę towarów lub świadczenie usług na rzecz nabywcy lub usługobiorcy, którzy są zobowiązani do zapłaty VAT, podatnik może pominąć dane, o których mowa w art. 226 pkt (8), (9) i (10), i zamiast tego – odnosząc się do ilości lub zakresu dostarczonych towarów lub wykonanych usług oraz do ich rodzaju – podać podstawę opodatkowania tych towarów lub usług.

Artykuł 226b

Jeżeli chodzi o faktury uproszczone wystawione zgodnie z art. 220a i art. 221 ust. 1 i 2, państwa członkowskie nakładają obowiązek umieszczenia na nich co najmniej następujących danych:

- a) daty wystawienia faktury;
- b) danych identyfikacyjnych podatnika dokonującego dostawy towarów lub świadczącego usługi;
- c) danych określających rodzaj dostarczonych towarów lub wykonanych usług;
- d) należnego VAT lub danych potrzebnych do jego obliczenia;
- e) w przypadku gdy wystawiona faktura jest dokumentem lub notą uznaną za fakturę na mocy art. 219, wyraźnego i jednoznacznego odniesienia do tej faktury pierwotnej oraz konkretnych danych, które ulegają zmianie.

Państwa członkowskie nie mogą wymagać umieszczania na fakturach innych danych niż dane, o których mowa w art. 226, 227 i 230.

▼ B*Artykuł 227*

Państwa członkowskie mogą wymagać od podatników mających siedzibę na ich terytorium i dokonujących na ich terytorium dostawy towarów lub świadczących usługi podania numeru identyfikacyjnego VAT, o którym mowa w art. 214, nabywcy lub usługobiorcy w przypadkach innych niż te, o których mowa w art. 226 pkt 4.

▼ M9

▼ B*Artykuł 229*

Państwa członkowskie nie wymagają podpisywania faktur.

▼ M9*Artykuł 230*

Kwoty wykazywane na fakturze mogą być wyrażone w dowolnej walucie, pod warunkiem że kwota VAT należnego lub korygowanego wyrażona jest w walucie krajowej państwa członkowskiego, przy zastosowaniu mechanizmu przeliczeniowego przewidzianego w art. 91.

▼ B**Sekcja 5****▼ M9****Faktury papierowe i faktury elektroniczne***Artykuł 232*

Stosowanie faktury elektronicznej podlega akceptacji odbiorcy.

Artykuł 233

1. Autentyczność pochodzenia, integralność treści i czytelność faktury, niezależnie od tego, czy wystawiono ją w formie papierowej czy elektronicznej, zapewnia się od momentu wystawienia faktury aż do końca okresu jej przechowywania.

Każdy podatnik określa sposób zapewnienia autentyczności pochodzenia, integralności treści i czytelności faktury. Można to zapewnić za pomocą dowolnych kontroli biznesowych, które ustalają wiarygodną ścieżkę audytu między fakturą a dostawą towarów lub świadczeniem usług.

„Autentyczność pochodzenia” oznacza pewność co do tożsamości dostawcy lub usługodawcy albo wystawcy faktury.

„Integralność treści” oznacza, że w fakturze nie zmieniono danych wymaganych na mocy niniejszej dyrektywy.

2. Poza wykorzystaniem rodzajów kontroli biznesowej opisanych w ust. 1 poniżej przedstawiono przykłady technologii zapewniających autentyczność pochodzenia i integralność treści faktury elektronicznej:

- a) zaawansowany podpis elektroniczny w rozumieniu art. 2 pkt 2 dyrektywy 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych ⁽¹⁾, na podstawie certyfikowanego i utworzony za pomocą bezpiecznego urządzenia służącego do składania podpisów, w rozumieniu art. 2 pkt 6 i 10 dyrektywy 1999/93/WE;

⁽¹⁾ Dz.U. L 13 z 19.1.2000, s. 12.

▼ M9

- b) elektroniczna wymiana danych (EDI) zgodnie z definicją zawartą w art. 2 załącznika 1 do zalecenia Komisji 1994/820/WE z dnia 19 października 1994 r. dotyczącego aspektów prawnych elektronicznej wymiany danych⁽¹⁾, w przypadku gdy porozumienie dotyczące takiej wymiany przewiduje stosowanie procedur gwarantujących autentyczność pochodzenia i integralność danych.

Artykuł 235

Państwa członkowskie mogą określić szczególne warunki dla faktur elektronicznych wystawianych w odniesieniu do towarów dostarczanych lub usług świadczonych na ich terytorium z państwa, w stosunkach z którym nie istnieje żaden instrument prawny dotyczący wzajemnej pomocy o zakresie podobnym do przewidzianego w dyrektywie 2010/24/UE i rozporządzeniu (WE) nr 1798/2003.

Artykuł 236

W przypadku przesyłania lub udostępniania temu samemu odbiorcy partii zawierających kilka faktur elektronicznych dane wspólne dla poszczególnych faktur mogą zostać podane tylko raz, o ile dla każdej faktury są dostępne wszystkie informacje.

Artykuł 237

Nie później niż do dnia 31 grudnia 2016 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ogólne sprawozdanie oparte na niezależnej analizie ekonomicznej, oceniające oddziaływanie przepisów dotyczących fakturowania mających zastosowanie od dnia 1 stycznia 2013 r., a zwłaszcza stopień, w jakim skutecznie doprowadziły one do zmniejszenia obciążeń administracyjnych ponoszonych przez przedsiębiorstwa; sprawozdaniu temu towarzyszy w razie konieczności odpowiedni wniosek w sprawie zmiany stosownych przepisów.

▼ B**Sekcja 6****Środki upraszczające***Artykuł 238***▼ M9**

1. Po konsultacji z Komitetem ds. VAT i na warunkach przez siebie określonych państwa członkowskie mogą postanowić, że faktury dotyczące dostaw towarów lub świadczenia usług zawierają wyłącznie dane wymagane w art. 226b w następujących przypadkach:

- a) gdy kwota faktury jest wyższa niż 100 EUR, ale nie wyższa niż 400 EUR lub równowartość tych kwot w walucie krajowej;
- b) gdy praktyki handlowe lub administracyjne stosowane w danym sektorze działalności gospodarczej lub techniczne warunki wystawiania faktur szczególnie utrudniają spełnienie wszystkich wymogów, o których mowa w art. 226 lub 230.

⁽¹⁾ Dz.U. L 338 z 28.12.1994, s. 98.

▼ M9

3. Uproszczenia przewidziane w ust. 1 nie są stosowane w sytuacji, gdy istnieje wymóg wystawienia faktur na mocy art. 220 ust. 1 pkt 2 i 3 lub gdy podlegającą opodatkowaniu dostawę towarów lub świadczenie usług wykonuje podatnik niemający siedziby w państwie członkowskim, w którym należny jest VAT, lub podatnik, którego przedsiębiorstwo w tym państwie członkowskim nie uczestniczy w dostawie towarów lub świadczeniu usług w rozumieniu art. 192a, a osobą zobowiązaną do zapłaty VAT jest osoba, której dostarczane są towary lub na rzecz której świadczone są usługi.

▼ B*Artykuł 239*

W przypadku gdy państwa członkowskie korzystają z możliwości przewidzianej w art. 272 ust. 1 akapit pierwszy lit. b) pozwalającej na nieprzyznawanie numeru identyfikacyjnego VAT podatnikom, którzy nie dokonują żadnej z transakcji, o których mowa w art. 20, 21, 22, 33, 36, 138 i 141, oraz gdy dostawcy albo nabywcy lub usługobiorcy nie nadano tego rodzaju numeru identyfikacyjnego, na fakturze podaje się inny numer zwany numerem rejestracji podatkowej, określony przez dane państwa członkowskie.

Artykuł 240

W przypadku gdy podatnikowi nadano numer identyfikacyjny VAT, państwa członkowskie korzystające z możliwości przewidzianej w art. 272 ust. 1 akapit pierwszy lit. b) mogą również wymagać podania na fakturze następujących danych:

- (1) w odniesieniu do świadczenia usług, o których mowa w art. 44, 47, 50, 53, 54 i 55, oraz w odniesieniu do dostaw towarów, o których mowa w art. 138 i 141, numeru identyfikacyjnego VAT i numeru rejestracji podatkowej dostawcy;
- (2) w odniesieniu do innych dostaw towarów lub świadczenia usług, wyłącznie numeru rejestracji podatkowej dostawcy lub wyłącznie numeru identyfikacyjnego VAT.

*ROZDZIAŁ 4****Rachunkowość*****Sekcja 1****Definicja***Artykuł 241*

Do celów niniejszego rozdziału przez „przechowywanie faktury w formie elektronicznej” rozumie się przechowywanie danych przy wykorzystaniu urządzeń elektronicznych do przetwarzania (w tym cyfrowej kompresji) i przechowywania oraz przy wykorzystaniu środków przewodowych, radiowych, optycznych lub innych środków elektromagnetycznych.

▼B**Sekcja 2**
Obowiązki ogólne*Artykuł 242*

Każdy podatnik prowadzi ewidencję księgową w sposób wystarczająco szczegółowy do celów stosowania VAT oraz kontroli przez organ podatkowy.

▼M9*Artykuł 243*

1. Każdy podatnik prowadzi ewidencję towarów wysłanych lub transportowanych przez niego lub na jego rzecz do miejsca przeznaczenia znajdującego się poza terytorium państwa członkowskiego rozpoczęcia wysyłki lub transportu, ale na terytorium Wspólnoty, na potrzeby transakcji obejmujących wycenę tych towarów, dotyczące ich prace lub ich czasowe używanie, o których mowa w art. 17 ust. 2 lit. f), g) i h).

2. Każdy podatnik prowadzi ewidencję księgową w sposób wystarczająco szczegółowy, aby umożliwić identyfikację towarów wysłanych do niego z innego państwa członkowskiego przez lub na rzecz podatnika zidentyfikowanego do celów VAT w tym innym państwie członkowskim, a służących świadczeniu usług polegających na wycenie tych towarów lub usługach na tych towarach.

▼M20

3. Każdy podatnik, który przemieszcza towary w ramach procedury magazynu typu *call-off stock*, o której mowa w art. 17a, prowadzi ewidencję umożliwiającą organom podatkowym zweryfikowanie prawidłowego stosowania tego artykułu.

Każdy podatnik, któremu towary są dostarczane w ramach procedury magazynu typu *call-off stock*, o której mowa w art. 17a, prowadzi ewidencję tych towarów.

▼B**Sekcja 3**
**Obowiązki szczególne dotyczące przechowywania
wszystkich faktur***Artykuł 244*

Każdy podatnik zapewnia przechowywanie kopii faktur wystawionych osobiście albo przez nabywcę lub usługobiorcę, lub też w jego imieniu i na jego rzecz przez osobę trzecią, a także wszystkich faktur, które otrzymał.

Artykuł 245

1. Do celów niniejszej dyrektywy podatnik może wyznaczyć miejsce przechowywania każdej faktury, pod warunkiem że na żądanie właściwych organów bezzwłocznie udostępni im wszystkie faktury lub dane przechowywane zgodnie z art. 244.

▼ B

2. Państwa członkowskie mogą zobowiązać podatników mających siedzibę na ich terytorium do powiadomienia ich o miejscu przechowywania faktur, jeżeli znajduje się ono poza terytorium danego państwa członkowskiego.

Państwa członkowskie mogą również wymagać, by podatnicy mający siedzibę na ich terytorium przechowywali na tym terytorium faktury wystawione osobiście albo przez nabywcę lub usługobiorcę, lub faktury wystawione w imieniu i na rzecz tych podatników przez osoby trzecie, a także wszystkie faktury, które otrzymali, w przypadku gdy faktury nie są przechowywane za pomocą środków elektronicznych gwarantujących pełny dostęp on-line do tych danych.

▼ M9**▼ B***Artykuł 247*

1. Każde państwo członkowskie ustala okres, przez który podatnicy są zobowiązani do przechowywania faktur dotyczących dostaw towarów lub świadczenia usług na jego terytorium oraz faktur otrzymanych przez podatników mających siedzibę na jego terytorium.

▼ M9

2. Aby zapewnić spełnienie wymogów, o których mowa w art. 233, państwo członkowskie, o którym mowa w ust. 1, może wymagać przechowywania faktur w oryginalnej postaci, w jakiej zostały przesłane lub udostępnione, zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej. W przypadku przechowywania faktur za pomocą środków elektronicznych, państwo członkowskie może także wymagać, by za pomocą środków elektronicznych przechowywane były również dane gwarantujące autentyczność pochodzenia i integralność treści faktur, zgodnie z art. 233.

3. Państwo członkowskie, o którym mowa w ust. 1, może określić szczególne warunki zabraniające przechowywania faktur lub ograniczające ich przechowywanie w państwie, w stosunkach z którym nie istnieje żaden instrument prawny dotyczący wzajemnej pomocy o zakresie podobnym do przewidzianego w dyrektywie 2010/24/UE i rozporządzeniu (WE) nr 1798/2003 lub dotyczący prawa dostępu, o którym mowa w art. 249, do danych za pomocą środków elektronicznych, do ich pobierania i wykorzystywania.

▼ B*Artykuł 248*

Państwa członkowskie mogą wymagać, na określanych przez siebie warunkach, przechowywania faktur otrzymanych przez osoby niebędące podatnikami.

Sekcja 4**Prawo dostępu do faktur przechowywanych za pomocą środków elektronicznych w innym państwie członkowskim****▼ M9***Artykuł 248a*

Do celów kontrolnych i jeżeli chodzi o faktury dotyczące dostaw towarów lub świadczenia usług dokonanych na ich terytorium oraz

▼ M9

faktur otrzymanych przez podatników mających siedzibę na ich terytorium, państwa członkowskie mogą – w odniesieniu do niektórych podatników lub w niektórych przypadkach – wymagać tłumaczenia faktur na swoje języki urzędowe. Państwa członkowskie nie mogą jednak nałożyć ogólnego obowiązku tłumaczenia faktur.

Artykuł 249

Do celów kontrolnych, w przypadku gdy podatnik przechowuje – za pomocą środków elektronicznych gwarantujących dostęp w trybie *online* do stosownych danych – faktury, które wystawia lub otrzymuje, właściwym organom państwa członkowskiego, w którym podatnik ma siedzibę, oraz, jeżeli VAT jest należny w innym państwie członkowskim, właściwym organom tego państwa członkowskiego, przysługuje prawo dostępu do tych faktur, do ich pobierania i wykorzystywania.

▼ B*ROZDZIAŁ 5****Deklaracje****Artykuł 250*

1. Każdy podatnik składa deklarację VAT zawierającą wszystkie informacje potrzebne do obliczenia kwoty wymagalnego podatku oraz kwoty należnych odliczeń, włączając w to, o ile jest to niezbędne do ustalenia podstawy opodatkowania, całkowitą wartość transakcji odnoszących się do tego podatku i do tych odliczeń oraz wartość transakcji zwolnionych.

2. Państwa członkowskie, na warunkach przez siebie ustalonych, zezwalają na składanie deklaracji VAT, o której mowa w ust. 1, drogą elektroniczną; mogą też wymagać stosowania takiej drogi.

Artykuł 251

Poza informacjami, o których mowa w art. 250, deklaracja VAT obejmująca dany okres rozliczeniowy zawiera następujące dane:

- a) całkowitą wartość, z wyłączeniem VAT, dostaw towarów, o których mowa w art. 138, w związku z którymi VAT stał się wymagalny w tym okresie rozliczeniowym;
- b) całkowitą wartość, z wyłączeniem VAT, dostaw towarów, o których mowa w art. 33 i 36, dokonanych na terytorium innego państwa członkowskiego, w związku z którymi VAT stał się wymagalny w ciągu tego okresu rozliczeniowego, w przypadku gdy miejscem rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów jest państwo członkowskie, w którym należy złożyć deklarację;
- c) całkowitą wartość, z wyłączeniem VAT, wewnątrzspółnotowych nabyć towarów oraz transakcji uznanych za wewnątrzspółnotowe nabycie towarów, o których mowa w art. 21 i 22, dokonanych w państwie członkowskim, w którym należy złożyć deklarację, i w związku z którymi VAT stał się wymagalny w tym okresie rozliczeniowym;

▼B

- d) całkowitą wartość, z wyłączeniem VAT, dostaw towarów, o których mowa w art. 33 i 36, dokonanych w państwie członkowskim, w którym należy złożyć deklarację, i w związku z którymi podatek stał się wymagalny w tym okresie rozliczeniowym, w przypadku gdy miejscem rozpoczęcia wysyłki lub transportu towarów jest terytorium innego państwa członkowskiego;
- e) całkowitą wartość, z wyłączeniem VAT, dostaw towarów dokonanych w państwie członkowskim, w którym należy złożyć deklarację, a w związku z którymi podatnik został wyznaczony, zgodnie z art. 197, jako osoba zobowiązana do zapłaty VAT, i w związku z którymi VAT stał się wymagalny w tym okresie rozliczeniowym.

Artykuł 252

1. Deklarację VAT składa się w terminie ustalonym przez państwa członkowskie. Termin ten nie może być dłuższy niż dwa miesiące po zakończeniu każdego okresu rozliczeniowego.
2. Okres rozliczeniowy ustalany przez każde z państw członkowskich wynosi jeden, dwa lub trzy miesiące.

Państwa członkowskie mogą jednakże ustalić inne okresy rozliczeniowe, pod warunkiem że nie będą one przekraczać jednego roku.

Artykuł 253

W odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw Szwecja może stosować uproszczoną procedurę, zgodnie z którą podatnicy dokonujący wyłącznie transakcji podlegających opodatkowaniu na poziomie krajowym mogą składać deklaracje VAT trzy miesiące po zakończeniu rocznego okresu rozliczeniowego dla podatku bezpośredniego.

Artykuł 254

W przypadku dostaw nowych środków transportu dokonywanych na warunkach przewidzianych w art. 138 ust. 2 lit. a) przez podatnika zidentyfikowanego do celów VAT na rzecz nabywcy niezidentyfikowanego do celów VAT lub przez podatnika, o którym mowa w art. 9 ust. 2, państwa członkowskie podejmują środki niezbędne, aby zapewnić, że sprzedawca przekaze wszystkie informacje niezbędne do stosowania VAT i jego kontroli przez organy podatkowe.

Artykuł 255

W przypadku gdy państwa członkowskie wyznaczają nabywcę złota inwestycyjnego jako osobę zobowiązaną do zapłaty VAT zgodnie z art. 198 ust. 1 lub gdy, w przypadku złota w postaci surowca, półproduktów lub złota inwestycyjnego, określonego w art. 344 ust. 1, państwa te korzystają z przewidzianej w art. 198 ust. 2 możliwości wyznaczenia nabywcy jako osoby zobowiązanej do zapłaty VAT, podejmują one niezbędne środki w celu zapewnienia, że osoba ta wypełnia obowiązki dotyczące składania deklaracji VAT przewidziane w niniejszym rozdziale.

▼B*Artykuł 256*

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, że osoby, które, zgodnie z art. 194-197 i art. 204, uznawane są za osoby zobowiązane do zapłaty VAT zamiast podatnika niemającego siedziby na ich terytorium, wypełniają obowiązki dotyczące składania deklaracji VAT przewidziane w niniejszym rozdziale.

Artykuł 257

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, że osoby prawne niebędące podatnikami, które są zobowiązane do zapłaty VAT należnego z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, o którym mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (i), wypełniają obowiązki dotyczące składania deklaracji VAT przewidziane w niniejszym rozdziale.

Artykuł 258

Państwa członkowskie określają szczegółowe zasady dotyczące składania deklaracji VAT w odniesieniu do wewnątrzwspólnotowych nabyć nowych środków transportu, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (ii), jak również do wewnątrzwspólnotowych nabyć wyrobów podlegających akcyzie, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (iii).

Artykuł 259

Państwa członkowskie mogą wymagać od osób, które dokonują wewnątrzwspólnotowych nabyć nowych środków transportu, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (ii), aby wraz ze składaną deklaracją VAT dostarczyły wszystkie informacje niezbędne do stosowania VAT i jego kontroli przez organy podatkowe.

Artykuł 260

Państwa członkowskie określają szczegółowe zasady dotyczące składania deklaracji VAT w odniesieniu do importu towarów.

Artykuł 261

1. Państwa członkowskie mogą wymagać od podatnika złożenia deklaracji zawierającej wszystkie szczegółowe dane, o których mowa w art. 250 i 251, dotyczące wszystkich transakcji dokonanych w roku poprzednim. Deklaracja ta zawiera wszystkie informacje niezbędne do ewentualnych korekt.

2. Państwa członkowskie, na warunkach przez siebie ustalonych, zezwalają na składanie deklaracji, o której mowa w ust. 1, drogą elektroniczną; mogą też wymagać stosowania takiej drogi.

▼ B

ROZDZIAŁ 6

Informacje podsumowujące**▼ M20***Artykuł 262*

1. Każdy podatnik zidentyfikowany do celów VAT składa informację podsumowującą zawierającą informacje dotyczące:

- a) nabywców zidentyfikowanych do celów VAT, którym dostarczył towary na warunkach przewidzianych w art. 138 ust. 1 i art. 138 ust. 2 lit. c);
- b) osób zidentyfikowanych do celów VAT, którym dostarczył towary, które zostały mu dostarczone w drodze wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, o którym mowa w art. 42;
- c) podatników oraz osób prawnych niebędących podatnikami, które są zidentyfikowane do celów VAT, na rzecz których świadczył usługi inne niż usługi zwolnione z VAT w państwie członkowskim, w którym dana transakcja podlega opodatkowaniu, w odniesieniu do których usługobiorca jest zobowiązany do zapłaty podatku zgodnie z art. 196.

2. Oprócz informacji, o których mowa w ust. 1, każdy podatnik przedkłada informacje o numerze identyfikacyjnym VAT podatników, dla których towary, wysyłane lub transportowane w ramach procedury magazynu typu *call-off stock* zgodnie z warunkami określonymi w art. 17a są przeznaczone, a także o wszelkich zmianach w przedłożonych informacjach.

▼ M4*Artykuł 263*

1. Informacja podsumowująca sporządzana jest za każdy miesiąc kalendarzowy w terminie nieprzekraczającym jednego miesiąca, zgodnie z procedurami, które zostaną określone przez państwa członkowskie.

1a. Państwa członkowskie mogą jednak, na warunkach i w granicach, jakie mogą określić, zezwolić podatnikom na składanie informacji podsumowującej za każdy kwartał kalendarzowy, w terminie nieprzekraczającym jednego miesiąca od końca kwartału, gdy całkowita kwartalna wartość, bez VAT, wykonanych dostaw towarów, o których mowa w art. 264 ust. 1 lit. d) i art. 265 ust. 1 lit. c), nie przekracza za dany kwartał ani za żaden z czterech poprzednich kwartałów, kwoty 50 000 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej.

Możliwość przewidziana w akapicie pierwszym przestaje mieć zastosowanie z końcem miesiąca, w którym całkowita wartość, bez VAT, wykonanych dostaw towarów, o których mowa w art. 264 ust. 1 lit. d) i art. 265 ust. 1 lit. c), przekracza w danym kwartale kalendarzowym kwotę 50 000 EUR lub równowartość tej kwoty w walucie krajowej. W takim przypadku informacja podsumowująca za miesiąc lub miesiące, które upłynęły od rozpoczęcia danego kwartału, jest składana w terminie nieprzekraczającym jednego miesiąca.

▼ M4

1b. Do dnia 31 grudnia 2011 r. państwa członkowskie mogą określić wysokość kwoty przewidzianej w ust. 1a na 100 000 EUR lub równoważność tej kwoty w walucie krajowej.

1c. W odniesieniu do świadczenia usług, o których mowa w art. 264 ust. 1 lit. d), państwa członkowskie mogą, na warunkach i w granicach, jakie mogą określić, zezwolić podatnikom na składanie informacji podsumowującej za każdy kwartał kalendarzowy w terminie nieprzekraczającym jednego miesiąca od końca kwartału.

Państwa członkowskie mogą w szczególności wymagać od podatników dokonujących transakcji dostaw towarów i świadczenia usług, o których mowa w art. 264 ust. 1 lit. d), by składali informacje podsumowujące w terminie wynikającym z zastosowania ust. 1–1b.

2. Państwa członkowskie, na warunkach przez siebie określonych, zezwalają na składanie informacji podsumowującej, o której mowa w ust. 1, drogą elektroniczną; mogą też wymagać składania informacji podsumowującej drogą elektroniczną.

▼ B*Artykuł 264*

1. Informacja podsumowująca zawiera następujące informacje:

▼ M3

a) numer identyfikacyjny VAT podatnika w państwie członkowskim, w którym należy złożyć informację podsumowującą, a pod którym dokonał on dostaw towarów na warunkach przewidzianych w art. 138 ust. 1 i pod którym świadczył usługi podlegające opodatkowaniu na warunkach przewidzianych w art. 44;

b) numer identyfikacyjny VAT każdego nabywcy towarów lub każdego usługobiorcy w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym należy złożyć informację podsumowującą, a pod którym dostarczano mu towary lub świadczone usługi;

▼ B

c) numer identyfikacyjny VAT podatnika w państwie członkowskim, w którym należy złożyć informację podsumowującą, a pod którym dokonał on do innego państwa członkowskiego przemieszczenia, o którym mowa w art. 138 ust. 2 lit. c), a także numer identyfikacyjny podatnika w państwie członkowskim zakończenia wysyłki lub transportu;

▼ M3

d) w odniesieniu do każdego nabywcy towarów lub usługobiorcy, całkowitą wartość dostaw towarów i całkowitą wartość transakcji świadczenia usług dokonanych przez podatnika;

▼ B

e) w odniesieniu do dostaw towarów polegających na ich przemieszczeniu do innego państwa członkowskiego zgodnie z art. 138 ust. 2 lit. c), całkowitą wartość takich dostaw określoną zgodnie z art. 76;

f) kwotę korekt dokonanych zgodnie z art. 90.

▼ M4

2. Wartość, o której mowa w ust. 1 lit. d), deklarowana jest za okres objęty deklaracją, określony zgodnie z art. 263 ust. 1–1c, w którym VAT stał się wymagalny.

Kwota, o której mowa w ust. 1 lit. f), deklarowana jest za okres objęty deklaracją, określony zgodnie z art. 263 ust. 1–1c, w którym nabywca towarów został powiadomiony o korekcie.

▼ B*Artykuł 265*

1. W przypadku wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów, o których mowa w art. 42, podatnik zidentyfikowany do celów VAT w państwie członkowskim, które nadało mu numer identyfikacyjny VAT, pod którym dokonał on tych nabyć, wyraźnie wykazuje w informacji podsumowującej następujące informacje:

- a) swój numer identyfikacyjny VAT w tym państwie członkowskim, pod którym dokonał nabycia oraz późniejszej dostawy towarów;
- b) numer identyfikacyjny VAT, w państwie członkowskim zakończenia wysyłki lub transportu towarów, odbiorcy późniejszej dostawy dokonanej przez podatnika;
- c) w odniesieniu do każdego odbiorcy późniejszej dostawy, całkowitą wartość, z wyłączeniem VAT, dostaw dokonanych przez podatnika w państwie członkowskim zakończenia wysyłki lub transportu towarów.

▼ M4

2. Wartość, o której mowa w ust. 1 lit. c), deklarowana jest za okres objęty deklaracją, określony zgodnie z art. 263 ust. 1–1b, w którym VAT stał się wymagalny.

▼ B*Artykuł 266*

W drodze odstępstwa od art. 264 i 265, państwa członkowskie mogą postanowić, że informacje podsumowujące będą zawierać dodatkowe informacje.

Artykuł 267

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, że osoby, które zgodnie z art. 194 i 204, uznaje się za osoby zobowiązane do zapłaty VAT zamiast podatnika niemającego siedziby na ich terytorium, wypełniają obowiązki dotyczące składania informacji podsumowujących przewidziane w niniejszym rozdziale.

Artykuł 268

Państwa członkowskie mogą wymagać, aby podatnicy, którzy na ich terytorium dokonują wewnątrzwspólnotowych nabyć towarów oraz transakcji uznanych za wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów, o których mowa w art. 21 i 22, składali deklaracje zawierające szczegóły takich nabyć, pod warunkiem jednak, że deklaracje te nie będą wymagane w odniesieniu do okresów krótszych niż jeden miesiąc.

▼B*Artykuł 269*

Stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, Rada może upoważnić każde państwo członkowskie do wprowadzenia szczególnych środków przewidzianych w art. 270 i 271 w celu uproszczenia obowiązku składania informacji podsumowującej przewidzianego w niniejszym rozdziale. Środki takie nie mogą zagrażać właściwej kontroli wewnątrzwspólnotowych transakcji.

Artykuł 270

Na mocy upoważnienia, o którym mowa w art. 269, państwa członkowskie mogą zezwolić podatnikom na składanie rocznych informacji podsumowujących wskazujących numery identyfikacyjne VAT, w innym państwie członkowskim, każdego nabywcy, któremu podatnik dostarczył towary na warunkach przewidzianych w art. 138 ust. 1 i ust. 2 lit. c), jeżeli podatnik spełni następujące trzy warunki:

- a) całkowita roczna wartość, z wyłączeniem VAT, dokonywanych przez niego dostaw towarów i świadczenia usług nie przekracza o więcej niż 35 000 EUR lub równowartość tej kwoty w walucie krajowej, kwoty obrotu rocznego stanowiącej punkt odniesienia do zastosowania zwolnienia dla małych przedsiębiorstw przewidzianego w art. 282-292;
- b) całkowita roczna wartość, z wyłączeniem VAT, dostaw towarów dokonanych przez niego na warunkach przewidzianych w art. 138 nie przekracza kwoty 15 000 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej;
- c) dostawy towarów dokonane przez niego na warunkach przewidzianych w art. 138 nie są dostawami nowych środków transportu.

Artykuł 271

Na mocy upoważnienia, o którym mowa w art. 269, państwa członkowskie, które ustaliły, że okres rozliczeniowy, za który podatnik składa deklarację VAT, o której mowa w art. 250, przekracza trzy miesiące, mogą zezwolić temu podatnikowi na złożenie informacji podsumowującej za ten sam okres, jeżeli podatnik ten spełnia następujące trzy warunki:

- a) całkowita roczna wartość, z wyłączeniem VAT, dokonywanych przez niego dostaw towarów i świadczenia usług nie przekracza kwoty 200 000 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej;
- b) całkowita roczna wartość, z wyłączeniem VAT, dostaw towarów dokonanych przez niego na warunkach przewidzianych w art. 138 nie przekracza kwoty 15 000 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej;
- c) dostawy towarów dokonane przez niego na warunkach przewidzianych w art. 138 nie są dostawami nowych środków transportu.

▼ B*ROZDZIAŁ 7**Przepisy różne**Artykuł 272*

1. Państwa członkowskie mogą zwolnić następujących podatników z niektórych lub wszystkich obowiązków, o których mowa w rozdziałach 2-6:

- a) podatników, których wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów nie podlegają VAT zgodnie z art. 3 ust. 1;
- b) podatników, którzy nie dokonują żadnej z transakcji, o których mowa w art. 20, 21, 22, 33, 36, 138 i 141;
- c) podatników, którzy dokonują wyłącznie dostaw towarów lub świadczenia usług, zwolnionych na mocy art. 132, 135 i 136, art. 146-149 oraz art. 151, 152 i 153;
- d) podatników objętych zwolnieniem dla małych przedsiębiorstw przewidzianym w art. 282-292;
- e) podatników objętych wspólnym systemem ryczałtu dla rolników.

▼ M9

Państwa członkowskie nie mogą zwolnić podatników, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), z obowiązków dotyczących wystawiania faktur przewidzianych w rozdziale 3 sekcje 3–6 i w rozdziale 4 sekcja 3.

▼ B

2. W przypadku gdy państwa członkowskie korzystają z możliwości przewidzianej w ust. 1 akapit pierwszy lit. e), podejmują one środki niezbędne do zapewnienia prawidłowego stosowania przepisów przejściowych w zakresie opodatkowania wewnątrzwspólnotowych transakcji.

3. Państwa członkowskie mogą zwolnić podatników innych niż podatnicy, o których mowa w ust. 1, z niektórych obowiązków księgowych, o których mowa w art. 242.

Artykuł 273

Państwa członkowskie mogą nałożyć inne obowiązki, jakie uznają za niezbędne dla zapewnienia prawidłowego poboru VAT i zapobieżenia oszustwom podatkowym, pod warunkiem równego traktowania transakcji krajowych i transakcji dokonywanych między państwami członkowskim przez podatników oraz pod warunkiem, że obowiązki te, w wymianie handlowej między państwami członkowskimi, nie będą prowadzić do powstania formalności związanych z przekraczaniem granic.

Możliwość przewidziana w akapicie pierwszym nie może zostać wykorzystana do nałożenia dodatkowych obowiązków związanych z fakturoowaniem poza obowiązkami, które zostały określone w rozdziale 3.

▼B

ROZDZIAŁ 8

Obowiązki dotyczące niektórych transakcji importu i eksportu**Sekcja 1****Import***Artykuł 274*

Przepisy art. 275, 276 i 277 mają zastosowanie do importu towarów znajdujących się w swobodnym obrocie, które wprowadzane są do Wspólnoty z terytorium trzeciego stanowiącego część terytorium celnego Wspólnoty.

Artykuł 275

Formalności dotyczące importu towarów, o których mowa w art. 274, są takie same jak formalności przewidziane we wspólnotowych przepisach celnych obowiązujących przy imporcie towarów na obszar celny Wspólnoty.

Artykuł 276

W przypadku gdy miejsce zakończenia wysyłki lub transportu towarów, o których mowa w art. 274, znajduje się poza państwem członkowskim, w którym towary zostały wprowadzone do Wspólnoty, są one przewożone na jej obszarze zgodnie z procedurą wspólnotowego tranzytu wewnętrznego przewidzianą w obowiązujących przepisach celnych Wspólnoty, o ile towary te zostały uwzględnione w deklaracji, na podstawie której objęto je tą procedurą w momencie ich wprowadzenia na terytorium Wspólnoty.

Artykuł 277

W przypadku gdy, w momencie wprowadzenia do Wspólnoty, towary, o których mowa w art. 274, znajdują się w jednej z sytuacji, która umożliwiałaby, gdyby zostały one zaimportowane w rozumieniu art. 30 akapit pierwszy, objęcie ich jedną z procedur lub sytuacji, o których mowa w art. 156, lub procedurą odprawy czasowej z całkowitym zwolnieniem z należności celnych przywozowych, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, że te towary będą mogły pozostać na terytorium Wspólnoty na takich samych warunkach jak warunki przewidziane dla zastosowania tych procedur lub sytuacji.

Sekcja 2**Eksport***Artykuł 278*

Przepisy art. 279 i 280 mają zastosowanie do eksportu towarów znajdujących się w swobodnym obrocie, wysyłanych lub transportowanych z państwa członkowskiego na terytorium trzecie stanowiące część obszaru celnego Wspólnoty.

▼B*Artykuł 279*

Formalności dotyczące eksportu towarów, o których mowa w art. 278, z terytorium Wspólnoty są takie same jak formalności przewidziane we wspólnotowych przepisach celnych obowiązujących przy eksporcie towarów poza obszar celny Wspólnoty.

Artykuł 280

W odniesieniu do towarów czasowo wywożonych ze Wspólnoty w celu ich ponownego przywozu, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, że przy ponownym przywozie do Wspólnoty, towary te będą mogły zostać objęte takimi samymi przepisami, jakie miałyby zastosowanie w przypadku ich czasowego wywozu poza obszar celny Wspólnoty.

TYTUŁ XII

PROCEDURY SZCZEGÓLNE*ROZDZIAŁ 1**Procedura szczególna dla małych przedsiębiorstw***Sekcja 1****Uproszczone procedury naliczania i poboru podatku***Artykuł 281*

Państwa członkowskie, które mogłyby napotkać trudności w stosowaniu zasad ogólnych VAT do małych przedsiębiorstw, ze względu na rodzaj ich działalności lub strukturę, mogą zastosować, w zakresie i na warunkach, jakie ustalą, oraz po konsultacji z Komitetem ds. VAT, uproszczone procedury naliczania i poboru podatku, takie jak systemy ryczałtowe, pod warunkiem że nie będą one prowadziły do zmniejszenia podatku.

Sekcja 2**Zwolnienia lub stopniowe obniżanie podatku***Artykuł 282*

Zwolnienia i stopniowe obniżanie podatku przewidziane w niniejszej sekcji mają zastosowanie do dostaw towarów i świadczenia usług przez małe przedsiębiorstwa.

Artykuł 283

1. Procedura przewidziana w niniejszej sekcji nie obejmuje:
  - a) transakcji dokonywanych okazjonalnie, o których mowa w art. 12;

▼B

b) dostaw nowych środków transportu dokonywanych na warunkach przewidzianych w art. 138 ust. 1 i ust. 2 lit. a);

c) dostaw towarów i świadczenia usług przez podatnika niemającego siedziby w państwie członkowskim, w którym VAT jest należny.

2. Państwa członkowskie mogą wyłączyć z procedury przewidzianej w niniejszej sekcji transakcje inne niż transakcje, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 284

1. Państwa członkowskie, które skorzystały z przewidzianej w art. 14 dyrektywy Rady 67/228/EWG z dnia 11 kwietnia 1967 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących podatków obrotowych – struktura i warunki stosowania wspólnego systemu podatku od wartości dodanej⁽¹⁾ możliwości wprowadzenia zwolnień lub stopniowego obniżania podatku, mogą utrzymać te rozwiązania, podobnie jak stosowne przepisy wykonawcze, o ile są one zgodne z systemem VAT.

2. Państwa członkowskie, które w dniu 17 maja 1977 r. stosowały zwolnienie w odniesieniu do podatników, których roczny obrót był niższy od równowartości w walucie krajowej 5 000 europejskich jednostek rozliczeniowych, według kursu wymiany w tym dniu, mogą zwiększyć ten pułap do kwoty 5 000 EUR.

Państwa członkowskie, które stosowały stopniowe obniżanie podatku, nie mogą zwiększyć pułapu wyznaczonego dla takiego stopniowego obniżania ani zmienić warunków jego przyznawania na bardziej korzystne.

Artykuł 285

Państwa członkowskie, które nie skorzystały z możliwości przewidzianej w art. 14 dyrektywy 67/228/EWG, mogą przyznać zwolnienie podatnikom, których roczny obrót nie przekracza kwoty 5 000 EUR lub równowartości tej kwoty w walucie krajowej.

Państwa członkowskie, o których mowa w akapicie pierwszym, mogą zastosować stopniowe obniżenie podatku w odniesieniu do podatników, których roczny obrót przekracza pułap określony przez te państwa do celów stosowania zwolnienia.

Artykuł 286

Państwa członkowskie, które w dniu 17 maja 1977 r. stosowały zwolnienie w odniesieniu do podatników, których roczny obrót był równy lub wyższy od równowartości 5 000 europejskich jednostek rozliczeniowych w walucie krajowej zgodnie z kursem wymiany obowiązującym w tym dniu, mogą zwiększyć ten pułap, aby zachować realną wartość tego zwolnienia.

⁽¹⁾ Dz.U. 71 z 14.4.1967, str. 1303/67. Dyrektywa uchylona dyrektywą 77/388/EWG.

▼B*Artykuł 287*

Państwa członkowskie, które przystąpiły do Wspólnoty po 1 stycznia 1978 r., mogą przyznać zwolnienie podatnikom, których roczny obrót nie jest większy niż równowartość w walucie krajowej następujących kwot zgodnie z kursem wymiany w dniu ich przystąpienia:

- (1) Grecja: 10 000 europejskich jednostek rozliczeniowych;
- (2) Hiszpania: 10 000 ECU;
- (3) Portugalia: 10 000 ECU;
- (4) Austria: 35 000 ECU;
- (5) Finlandia: 10 000 ECU;
- (6) Szwecja: 10 000 ECU;
- (7) Republika Czeska: 35 000 EUR;
- (8) Estonia: 16 000 EUR;
- (9) Cypr: 15 600 EUR;
- (10) Łotwa: 17 200 EUR;
- (11) Litwa: 29 000 EUR;
- (12) Węgry: 35 000 EUR;
- (13) Malta: 37 000 EUR, w przypadku gdy działalność gospodarcza polega głównie na dostawie towarów, 24 300 EUR, w przypadku gdy działalność gospodarcza polega głównie na świadczeniu usług o niskiej wartości dodanej (wysokie nakłady), a w innych przypadkach 14 600 EUR, w szczególności w przypadku świadczenia usług o wysokiej wartości dodanej (niskie nakłady);
- (14) Polska: 10 000 EUR;
- (15) Słowenia: 25 000 EUR;
- (16) Słowacja: 35 000 EUR;

▼M7

- (17) Bułgaria: 25 600 EUR;
- (18) Rumunia: 35 000 EUR;

▼A1

- (19) Chorwacja: 35 000 EUR.

▼B*Artykuł 288*

Kwota obrotu stanowiąca punkt odniesienia dla zastosowania procedury przewidzianej w niniejszej sekcji obejmuje następujące kwoty, z wyłączeniem VAT:

- (1) wartość dostaw towarów i świadczenia usług, o ile są one opodatkowane;

▼ B

- (2) wartość transakcji zwolnionych z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie zgodnie z art. 110 i 111, art. 125 ust. 1, art. 127 i art. 128 ust. 1;
- (3) wartość transakcji zwolnionych zgodnie z art. 146-149 oraz art. 151, 152 i 153;
- (4) wartość transakcji związanych z nieruchomościami, transakcji finansowych, o których mowa w art. 135 ust. 1 lit. b)-g) oraz usług ubezpieczeniowych, chyba że transakcje te mają charakter transakcji pomocniczych.

Zbycie materialnych lub niematerialnych dóbr inwestycyjnych przedsiębiorstwa nie jest jednak uwzględniane przy obliczaniu obrotu.

Artykuł 289

Podatnikom korzystającym ze zwolnienia z VAT nie przysługuje prawo do odliczenia VAT zgodnie z art. 167-171 i art. 173-177, ani do wykazywania VAT na fakturach.

Artykuł 290

Podatnicy, którym przysługuje prawo do zwolnienia z VAT, mogą wybrać stosowanie zasad ogólnych VAT lub też uproszczonych procedur, o których mowa w art. 281. W takim przypadku korzystają oni z możliwego stopniowego obniżania podatku przewidzianego w prawie krajowym.

Artykuł 291

Z zastrzeżeniem zastosowania art. 281 podatnicy, którzy korzystają ze stopniowego obniżenia podatku, uważani są za podatników podlegających zasadom ogólnym VAT.

Artykuł 292

Procedura przewidziana w niniejszej sekcji ma zastosowanie do dnia, który zostanie ustalony przez Radę zgodnie z art. 93 traktatu, i który nie może przypadać później niż termin wejścia w życie przepisów ostatecznych, o których mowa w art. 402.

Sekcja 3**Sprawozdawczość i przegląd przepisów***Artykuł 293*

Co cztery lata począwszy od przyjęcia niniejszej dyrektywy, na podstawie informacji uzyskanych od państw członkowskich, Komisja przedstawia Radzie sprawozdanie na temat stosowania przepisów niniejszego rozdziału oraz, w razie potrzeby i uwzględniając konieczność zapewnienia długoterminowej zbieżności przepisów krajowych, wnioski dotyczące następujących kwestii:

▼B

- (1) udoskonalenia procedury szczególnej dla małych przedsiębiorstw;
- (2) dostosowania systemów krajowych w zakresie zwolnień i stopniowego obniżania podatku;
- (3) dostosowania pułapów przewidzianych w sekcji 2.

Artykuł 294

Zgodnie z art. 93 traktatu Rada podejmuje decyzję, czy procedura szczególna dla małych przedsiębiorstw jest niezbędna w ramach przepisów ostatecznych i, w stosownym przypadku, ustanawia wspólne ograniczenia i warunki stosowania tej procedury.

*ROZDZIAŁ 2**Wspólny system ryczałtowy dla rolników**Artykuł 295*

1. Do celów niniejszego rozdziału stosuje się następujące definicje:
  - (1) „rolnik” oznacza każdego podatnika prowadzącego działalność w ramach gospodarstwa rolnego, leśnego lub rybackiego;
  - (2) „gospodarstwo rolne, leśne lub rybackie” oznacza gospodarstwa uznane za takie przez każde państwo członkowskie w ramach działalności produkcyjnej wymienionej w załączniku VII;
  - (3) „rolnik ryczałtowy” oznacza każdego rolnika objętego systemem ryczałtowym przewidzianym w niniejszym rozdziale;
  - (4) „produkty rolne” oznaczają towary wyprodukowane w gospodarstwach rolnych, leśnych lub rybackich w poszczególnych państwach członkowskich w ramach czynności wymienionych w załączniku VII ;
  - (5) „usługi rolnicze” oznaczają usługi, w szczególności te wymienione w załączniku VIII, świadczone przez rolnika, z wykorzystaniem jego siły roboczej lub przy użyciu sprzętu zwykle wykorzystywanego w jego gospodarstwie rolnym, leśnym lub rybackim, a które zwykle odgrywają rolę w produkcji rolnej;
  - (6) „VAT naliczony i pobrany” oznacza całkowitą kwotę VAT, którym obciążono towary i usługi kupowane przez wszystkie gospodarstwa rolne, leśne i rybackie każdego z państw członkowskich podlegające systemowi ryczałtowemu, w przypadkach gdy podatek taki podlegałby odliczeniu zgodnie z art. 167, 168 i 169 oraz art. 173-177 przez rolnika podlegającego zasadom ogólnym VAT;
  - (7) „procentowe stawki zryczałtowanej rekompensaty” oznaczają wartości procentowe ustalone przez państwa członkowskie zgodnie z art. 297, 298 i 299, oraz stosowane przez nie w przypadkach, o których mowa w art. 300, w celu umożliwienia rolnikom ryczałtowym skorzystania ze zryczałtowanej rekompensaty VAT naliczonego i pobranego;

▼ B

- (8) „zryczałtowana rekompensata” oznacza kwotę otrzymaną przez zastosowanie procentowej stawki zryczałtowanej rekompensaty do obrotów rolnika ryczałtowego w przypadkach, o których mowa w art. 300.

2. Za czynności w dziedzinie produkcji rolnej określone w załączniku VII uznaje się czynności polegające na przetwarzaniu przez rolnika produktów pochodzących zasadniczo z jego produkcji rolnej, przy użyciu środków zwykle używanych w gospodarstwie rolnym, leśnym lub rybackim.

Artykuł 296

1. W przypadku gdy zastosowanie do rolników zasad ogólnych VAT lub, w stosownych przypadkach, procedury szczególnej przewidzianej w rozdziale 1 mogłoby powodować trudności, państwa członkowskie mogą zastosować w odniesieniu do rolników, zgodnie z niniejszym rozdziałem, system ryczałtowy mający na celu zrekomensowanie VAT zapłaconego od zakupów towarów i usług dokonanych przez rolników ryczałtowych.

2. Każde państwo członkowskie może wyłączyć z systemu ryczałtowego niektóre kategorie rolników, jak również rolników, w przypadku których zastosowanie zasad ogólnych VAT lub, w stosownych przypadkach, procedur uproszczonych przewidzianych w art. 281 nie powinno spowodować trudności administracyjnych.

3. Na zasadach i warunkach ustalanych przez każde państwo członkowskie każdy rolnik ryczałtowy ma prawo wybrać pomiędzy zastosowaniem zasad ogólnych VAT a, w zależności od sytuacji, zastosowaniem procedur uproszczonych przewidzianych w art. 281.

Artykuł 297

Jeżeli jest to konieczne, państwa członkowskie ustalają procentowe stawki zryczałtowanej rekompensaty. Państwa członkowskie mogą ustalić odrębne stawki procentowe dla leśnictwa, poszczególnych działów rolnictwa i dla rybołówstwa.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o procentowych stawkach zryczałtowanej rekompensaty ustalonych zgodnie z akapitem pierwszym przed ich wprowadzeniem w życie.

Artykuł 298

Procentowe stawki zryczałtowanej rekompensaty określone są na podstawie danych makroekonomicznych dotyczących wyłącznie rolników ryczałtowych za poprzednie trzy lata.

▼ B

Wartości procentowe mogą zostać zaokrąglone o pół punktu w górę lub w dół. Państwa członkowskie mogą również zredukować takie wartości procentowe do zera.

Artykuł 299

Procentowe stawki zryczałtowanej rekompensaty nie mogą skutkować otrzymaniem, przez rolników ryczałtowych, zwrotów przewyższających VAT naliczony i pobrany.

Artykuł 300

Procentowe stawki zryczałtowanej rekompensaty stosuje się do cen, z wyłączeniem VAT, następujących towarów i usług:

- (1) produktów rolnych dostarczonych przez rolników ryczałtowych podatnikom innym niż podatnicy objęci w państwie członkowskim, w którym produkty te zostały dostarczone, niniejszym systemem ryczałtowym;
- (2) produktów rolnych dostarczonych przez rolników ryczałtowych na warunkach przewidzianych w art. 138, osobom prawnym niebędącym podatnikami, w przypadku których wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów podlegają VAT, zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. b), w państwie członkowskim zakończenia wysyłki lub transportu dostarczanych produktów rolnych);
- (3) usług rolniczych świadczonych przez rolników ryczałtowych na rzecz podatników innych niż podatnicy objęci w państwie członkowskim, w którym świadczone są te usługi, niniejszym systemem ryczałtowym.

Artykuł 301

1. W odniesieniu do dostaw produktów rolnych i świadczenia usług rolniczych, o których mowa w art. 300, państwa członkowskie zapewniają wypłatę zryczałtowanych rekompensat przez nabywcę lub usługobiorcę albo przez organy władzy publicznej.

2. W odniesieniu do dostaw produktów rolnych i świadczenia usług rolniczych innych niż te, o których mowa w art. 300, uznaje się, że zryczałtowane rekompensaty wypłacane są przez nabywcę lub usługobiorcę.

Artykuł 302

W przypadku gdy rolnik ryczałtowy korzysta ze zryczałtowanej rekompensaty, nie ma on prawa do odliczenia VAT w odniesieniu do czynności objętych niniejszym systemem ryczałtowym.

▼ B*Artykuł 303*

1. W przypadku gdy nabywca lub usługobiorca będący podatnikiem wypłaca zryczałtowaną rekompensatę zgodnie z art. 301 ust. 1, ma on prawo, na warunkach przewidzianych w art. 167, 168 i 169 oraz art. 173-177 oraz zgodnie z procedurami ustalonymi przez państwa członkowskie, do odliczenia kwoty wypłaconej rekompensaty od kwoty VAT, którą jest on zobowiązany zapłacić w państwie członkowskim, w którym dokonuje on swoich opodatkowanych transakcji.

2. Państwa członkowskie zwracają nabywcy lub usługobiorcy kwotę zryczałtowanej rekompensaty, którą wypłacili oni tytułem jednej z następujących transakcji:

a) dostaw produktów rolnych dokonanych na warunkach przewidzianych w art. 138, w przypadku gdy nabywca jest podatnikiem lub osobą prawną niebędącą podatnikiem, działającym w takim charakterze w innym państwie członkowskim, na terytorium którego jego wewnątrzwspólnotowe nabycia towarów podlegają VAT zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. b);

b) dostaw produktów rolnych dokonanych na warunkach przewidzianych w art. 146, 147, 148 i 156, art. 157 ust. 1 lit. b) oraz art. 158, 160 i 161 na rzecz nabywcy będącego podatnikiem mającego siedzibę poza Wspólnotą, pod warunkiem że te produkty rolne są wykorzystywane przez nabywcę do celów dokonywanych przez niego transakcji, o których mowa w art. 169 lit. a) i b), lub do celów świadczenia przez niego usług, dla których uznaje się, że miejscem świadczenia jest terytorium państwa członkowskiego, w którym usługobiorca ma siedzibę, i od których VAT jest płacony wyłącznie przez usługobiorcę zgodnie z art. 196;

c) świadczenia usług rolniczych na rzecz będącego podatnikiem usługobiorcy mającego siedzibę we Wspólnocie, ale w innym państwie członkowskim, lub na rzecz będącego podatnikiem usługobiorcy mającego siedzibę poza Wspólnotą, pod warunkiem że usługi te wykorzystywane są przez usługobiorcę do celów dokonywanych przez niego transakcji, o których mowa w art. 169 lit. a) i b), lub świadczenia przez niego usług, dla których uznaje się, że miejscem świadczenia jest terytorium państwa członkowskiego, w którym usługobiorca ma siedzibę, i od których VAT jest płacony wyłącznie przez usługobiorcę zgodnie z art. 196.

3. Państwa członkowskie określają warunki dokonywania zwrotów przewidzianych w ust. 2. Państwa członkowskie mogą w szczególności zastosować przepisy dyrektyw 79/1072/EWG i 86/560/EWG.

Artykuł 304

Państwa członkowskie podejmują wszystkie środki niezbędne do skutecznej kontroli wypłat zryczałtowanych rekompensat rolnikom ryczałtowym.

▼ B*Artykuł 305*

W przypadku gdy państwa członkowskie stosują niniejszy system ryczałtowy, podejmują one wszystkie niezbędne środki w celu zapewnienia, że dostawy produktów rolnych między państwami członkowskimi dokonywane na warunkach, o których mowa w art. 33, są opodatkowane w ten sam sposób, bez względu na to, czy dostawa jest dokonywana przez rolnika ryczałtowego czy innego podatnika.

*ROZDZIAŁ 3**Procedura szczególna dla biur podróży**Artykuł 306*

1. Państwa członkowskie stosują procedurę szczególną VAT, zgodnie z niniejszym rozdziałem, do transakcji dokonywanych przez biura podróży, o ile biura te występują we własnym imieniu wobec nabywców oraz gdy wykorzystują one do realizacji podróży towary dostarczane i usługi świadczone przez innych podatników.

Niniejsza procedura szczególna nie ma zastosowania do biur podróży, które działają wyłącznie w charakterze pośredników i do których w celu obliczenia podstawy opodatkowania stosuje się art. 79 akapit pierwszy lit. c).

2. Do celów niniejszego rozdziału, organizatorzy wycieczek turystycznych są traktowani jak biura podróży.

Artykuł 307

Transakcje dokonywane na warunkach przewidzianych w art. 306 przez biura podróży w zakresie realizacji podróży uznawane są za pojedynczą usługę świadczoną przez biuro podróży na rzecz turysty.

Pojedyncza usługa podlega opodatkowaniu w państwie członkowskim, w którym biuro podróży ma siedzibę działalności gospodarczej lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, z którego świadczy usługi.

Artykuł 308

W odniesieniu do pojedynczej usługi świadczonej przez biuro podróży, za podstawę opodatkowania i cenę z wyłączeniem VAT w rozumieniu art. 226 pkt 8 uznaje się marżę biura podróży, czyli różnicę między całkowitą kwotą, z wyłączeniem VAT, do zapłaty przez turystę a faktycznymi kosztami poniesionymi przez biuro podróży z tytułu dostaw towarów i usług świadczonych przez innych podatników, w przypadku gdy transakcje te służą bezpośredniej korzyści turysty.

Artykuł 309

Jeżeli transakcje powierzone przez biuro podróży innym podatnikom są dokonywane przez takie osoby poza Wspólnotą, świadczenie usług przez biura podróży jest uznawane za działalność pośrednika zwolnioną zgodnie z art. 153.

▼B

Jeżeli transakcje, o których mowa w akapicie pierwszym, są dokonywane zarówno na terytorium Wspólnoty, jak i poza nią, tylko ta część usługi biura podróży, która dotyczy transakcji dokonywanych poza Wspólnotą, może być zwolniona.

Artykuł 310

VAT naliczany biurom podróży przez innych podatników z tytułu transakcji, o których mowa w art. 307, i które dokonywane są dla bezpośredniej korzyści turysty, nie podlega odliczeniu ani zwrotowi w żadnym państwie członkowskim.

*ROZDZIAŁ 4****Procedury szczególne dotyczące towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków*****Sekcja 1****Definicje***Artykuł 311*

1. Do celów niniejszego rozdziału i bez uszczerbku dla innych przepisów wspólnotowych zastosowanie mają następujące definicje:

- (1) „towary używane” oznaczają rzeczowy majątek ruchomy nadający się do dalszego użytku w aktualnym stanie lub po naprawie, inny niż dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie lub antyki, jak również inny niż metale szlachetne lub kamienie szlachetne określone przez państwa członkowskie;
- (2) „dzieła sztuki” oznaczają przedmioty wymienione w załączniku IX część A;
- (3) „przedmioty kolekcjonerskie” oznaczają przedmioty wymienione w załączniku IX część B;
- (4) „antyki” oznaczają przedmioty wymienione w załączniku IX część C;
- (5) „podatnik-pośrednik” oznacza każdego podatnika, który w ramach swojej działalności gospodarczej, w celu odsprzedaży, kupuje lub wykorzystuje do celów działalności swojego przedsiębiorstwa lub też importuje towary używane, dzieła sztuki, przedmioty kolekcjonerskie lub antyki, niezależnie od tego, czy podatnik ten działa na własny rachunek, czy też na rzecz osób trzecich na podstawie umowy, zgodnie z którą prowizja jest płacona od zakupu lub sprzedaży;
- (6) „organizator sprzedaży w drodze aukcji publicznej” oznacza każdego podatnika, który w ramach swojej działalności gospodarczej oferuje towary do sprzedaży w drodze aukcji publicznej w celu przekazania ich licytantowi oferującemu najwyższą cenę;
- (7) „zleceniodawca sprzedaży w drodze aukcji publicznej” oznacza każdą osobę, która przekazuje towar organizatorowi sprzedaży w drodze aukcji publicznej na podstawie umowy, zgodnie z którą prowizja jest płacona od sprzedaży.

2. Państwa członkowskie mogą nie uznawać za dzieła sztuki przedmiotów wymienionych w załączniku IX część A pkt 5, 6 i 7.

▼B

3. Umowa, zgodnie z którą prowizja jest płacona od sprzedaży, o której mowa w ust. 1 pkt 7, musi przewidywać, że organizator sprzedaży wystawia towar do sprzedaży w drodze aukcji publicznej we własnym imieniu, ale na rzecz zleceniodawcy, oraz że przekazuje towar w swoim imieniu, ale na rzecz zleceniodawcy, licytantowi oferującemu najwyższą cenę w czasie aukcji publicznej.

Sekcja 2**Procedura szczególna dla podatników-pośredników****Podsekcja 1****Procedura marży***Artykuł 312*

Do celów niniejszej podsekcji zastosowanie mają następujące definicje:

- (1) „cena sprzedaży” oznacza wszystkie składniki wynagrodzenia uzyskanego lub do uzyskania przez podatnika-pośrednika od nabywcy lub osoby trzeciej, włączając w to subwencje bezpośrednio związane z transakcją, podatki, cła, opłaty i należności oraz koszty dodatkowe, takie jak prowizja, koszty opakowania, transportu i ubezpieczenia, którymi podatnik-pośrednik obciąża nabywcę, z wyłączeniem jednak kwot, o których mowa w art. 79;
- (2) „cena nabycia” oznacza wszystkie składniki wynagrodzenia, określonego w pkt 1, uzyskanego lub do uzyskania przez dostawcę od podatnika-pośrednika.

Artykuł 313

1. W odniesieniu do dostaw towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków dokonywanych przez podatników-pośredników, państwa członkowskie stosują procedurę szczególną dotyczącą opodatkowania marży uzyskanej przez takiego podatnika-pośrednika zgodnie z przepisami niniejszej podsekcji.

2. Do czasu wprowadzenia przepisów ostatecznych, o których mowa w art. 402, procedura przewidziana w ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania do dostaw nowych środków transportu dokonywanych na warunkach przewidzianych w art. 138 ust. 1 i ust. 2 lit. a).

▼B*Artykuł 314*

Procedura marży ma zastosowanie do dokonywanych przez podatnika-pośrednika dostaw towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków, w przypadku gdy towary te zostały mu dostarczone na terytorium Wspólnoty przez jedną z następujących osób:

- a) osobę niebędącą podatnikiem;
- b) innego podatnika, o ile dokonywana przez tego innego podatnika dostawa towarów jest zwolniona zgodnie z art. 136;
- c) innego podatnika, o ile dokonywana przez tego innego podatnika dostawa towarów objęta jest zwolnieniem dla małych przedsiębiorstw przewidzianym w art. 282-292 i obejmuje dobra inwestycyjne;
- d) innego podatnika-pośrednika, o ile dokonywana przez tego innego podatnika-pośrednika dostawa towarów została opodatkowana VAT zgodnie z niniejszą procedurą marży.

Artykuł 315

Podstawę opodatkowania dostaw towarów, o których mowa w art. 314, stanowi marża uzyskana przez podatnika-pośrednika pomniejszona o kwotę VAT odnoszącą się do samej marży .

Marża uzyskana przez podatnika-pośrednika jest równa różnicy między określoną przez podatnika-pośrednika ceną sprzedaży towaru a ceną nabycia.

Artykuł 316

1. Państwa członkowskie przyznają podatnikom-pośrednikom prawo wyboru stosowania procedury marży do dostaw następujących towarów:

- a) dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków osobiście zaimportowanych przez podatnika-pośrednika;
- b) dzieł sztuki dostarczonych podatnikowi-pośrednikowi przez ich twórców lub ich następców prawnych;
- c) dzieł sztuki dostarczonych podatnikowi-pośrednikowi przez podatnika innego niż podatnik-pośrednik, w przypadku gdy do takich dostaw zastosowanie miała stawka obniżona zgodnie z art. 103.

2. Państwa członkowskie ustalają szczegółowe zasady korzystania z możliwości przewidzianej w ust. 1, która w każdym przypadku obejmuje okres równy przynajmniej dwóm latom kalendarzowym.

Artykuł 317

W przypadku gdy podatnik-pośrednik korzysta z możliwości przewidzianej w art. 316, podstawa opodatkowania określana jest zgodnie z art. 315.

▼ B

W odniesieniu do dostaw dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków osobiście zaimportowanych przez podatnika-pośrednika cena nabycia, którą należy uwzględnić przy obliczaniu marży jest równa podstawie opodatkowania z tytułu importu określonej zgodnie z art. 85-89, powiększonej o VAT należny lub zapłacony z tytułu importu.

Artykuł 318

1. W celu uproszczenia poboru podatku i po konsultacji z Komitetem ds. VAT, państwa członkowskie mogą postanowić, że dla niektórych transakcji lub niektórych kategorii podatników-pośredników, podstawę opodatkowania w odniesieniu do dostaw towarów podlegających procedurze marży należy ustalić dla każdego okresu rozliczeniowego, za który podatnik-pośrednik musi złożyć deklarację VAT, o której mowa w art. 250.

W przypadku, o którym mowa w akapicie pierwszym, podstawę opodatkowania dostaw towarów, do których stosuje się taką samą stawkę VAT, stanowi całkowita marża uzyskana przez podatnika-pośrednika pomniejszona o kwotę VAT odnoszącą się do tej marży.

2. Całkowita marża jest równa różnicy między dwiema następującymi kwotami:

- a) całkowitą wartością dostaw towarów podlegających procedurze marży i dokonanych przez podatnika-pośrednika w okresie rozliczeniowym objętym deklaracją, czyli całkowitą kwotą cen sprzedaży;
- b) całkowitą wartością nabytych towarów, o których mowa w art. 314, przez podatnika-pośrednika w okresie rozliczeniowym objętym deklaracją, czyli całkowitą kwotą cen nabycia.

3. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, że podatnicy, o których mowa w ust. 1, nie odnoszą nieuzasadnionych korzyści ani nie ponoszą nieuzasadnionych strat.

Artykuł 319

Do każdej dostawy objętej procedurą marży podatnik-pośrednik może stosować zasady ogólne VAT.

Artykuł 320

1. W przypadku gdy podatnik-pośrednik stosuje zasady ogólne VAT do dostaw dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków osobiście przez niego zaimportowanych, ma on prawo do odliczenia od kwoty podatku, którą jest zobowiązany zapłacić, kwotę VAT należnego lub zapłaconego z tytułu importu takich towarów.

▼B

W przypadku gdy podatnik-pośrednik stosuje zasady ogólne VAT do dostaw dzieł sztuki, które zostały mu dostarczone przez twórcę lub jego następców prawnych lub podatnika innego niż podatnik-pośrednik, ma on prawo do odliczenia od kwoty podatku, którą jest zobowiązany zapłacić, kwotę VAT należnego lub zapłaconego z tytułu dostarczonych mu dzieł sztuki.

2. Prawo do odliczenia powstaje z chwilą, gdy VAT należny z tytułu dostawy, w odniesieniu do której podatnik-pośrednik wybiera stosowanie zasad ogólnych VAT, staje się wymagalny.

Artykuł 321

W przypadku gdy dostawy towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków objęte procedurą marży dokonywane są na warunkach przewidzianych w art. 146, 147, 148 i 151, są one zwolnione.

Artykuł 322

Jeżeli podatnik-pośrednik wykorzystuje towary do celów swoich dostaw objętych procedurą marży, nie ma on prawa do odliczenia od kwoty podatku, którą jest zobowiązany zapłacić, następujących kwot:

- a) VAT należnego lub zapłaconego z tytułu dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków osobiście przez niego zaimportowanych;
- b) VAT należnego lub zapłaconego z tytułu dzieł sztuki, które zostały lub mają zostać mu dostarczone przez ich twórcę lub jego następców prawnych;
- c) VAT należnego lub zapłaconego z tytułu dzieł sztuki, które zostały lub mają zostać mu dostarczone przez podatnika innego niż podatnik-pośrednik.

Artykuł 323

Podatnik nie ma prawa do odliczenia, od kwoty podatku, którą jest zobowiązany zapłacić, kwoty VAT należnego lub zapłaconego z tytułu towarów, które zostały lub mają zostać mu dostarczone przez podatnika-pośrednika, o ile dokonywana przez tego podatnika-pośrednika dostawa tych towarów podlega procedurze marży.

Artykuł 324

W przypadku gdy podatnik-pośrednik stosuje zarówno zasady ogólne VAT, jak i procedurę marży, musi on w swoich księgach oddzielnie wykazywać transakcje objęte każdym z tych systemów, zgodnie z zasadami określonymi przez państwa członkowskie.

Artykuł 325

Podatnik-pośrednik nie może, na wystawianych przez siebie fakturach, oddzielnie wykazywać VAT odnoszącego się do dostaw towarów, do których stosuje procedurę marży.

▼B**Podsekcja 2****Procedura przejściowa mająca zastosowanie do używanych środków transportu***Artykuł 326*

Państwa członkowskie, które w dniu 31 grudnia 1992 r. stosowały szczególną procedurę podatkową inną niż procedura marży w odniesieniu do dostaw używanych środków transportu dokonywanych przez podatników-pośredników, mogą utrzymać tę procedurę do czasu wprowadzenia przepisów ostatecznych, o których mowa w art. 402, pod warunkiem że spełnia ona przewidziane w niniejszej podsekcji warunki lub że została ona odpowiednio dostosowana, aby te warunki spełniać.

Dania może wprowadzić procedurę przewidzianą w akapicie pierwszym.

Artykuł 327

1. Niniejsza procedura przejściowa ma zastosowanie do dostaw używanych środków transportu dokonywanych przez podatników-pośredników i objętych procedurą marży.

2. Niniejsza procedura przejściowa nie ma zastosowania do dostaw nowych środków transportu dokonywanych na warunkach przewidzianych w art. 138 ust. 1 i ust. 2 lit. a).

3. Do celów ust. 1, za „używane środki transportu” uważane są pojazdy lądowe, jednostki pływające i statki powietrzne, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a), w przypadku gdy są one towarami użytkowymi, które nie spełniają warunków niezbędnych do uznania ich za nowe środki transportu.

Artykuł 328

VAT należny z tytułu każdej z dostaw, o których mowa w art. 327, jest równy kwocie podatku, który byłby należny, gdyby dostawa taka podlegała zasadom ogólnym VAT, pomniejszonej o kwotę VAT, którą uznaje się za zawartą w cenie nabycia środka transportu przez podatnika-pośrednika.

Artykuł 329

VAT, który uznaje się za zawarty w cenie nabycia środka transportu przez podatnika-pośrednika, oblicza się według następującej metody:

- a) uwzględnianą ceną nabycia jest cena nabycia w rozumieniu art. 312 pkt 2;
- b) uznaje się, że ta cena nabycia zapłacona przez podatnika-pośrednika zawiera VAT, który byłby należny, gdyby dostawca podatnika-pośrednika zastosował do swojej dostawy zasady ogólne VAT;

▼B

- c) uwzględnianą stawką podatku jest stawka obowiązująca, zgodnie z art. 93, w państwie członkowskim, którego terytorium uznaje się za miejsce dostawy na rzecz podatnika-pośrednika, określone zgodnie z art. 31 i 32.

Artykuł 330

VAT należny z tytułu każdej z dostaw środków transportu, o których mowa w art. 327 ust. 1, ustalony zgodnie z art. 328, nie może być niższy niż kwota VAT, która byłaby należna, gdyby dostawa taka podlegała procedurze marży.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że jeżeli dostawa podlega procedurze marży, taka marża nie może być niższa niż 10 % ceny sprzedaży w rozumieniu art. 312 pkt 1.

Artykuł 331

Podatnik nie ma prawa do odliczenia od kwoty VAT, którą jest zobowiązany zapłacić, VAT należnego lub zapłaconego z tytułu używanych środków transportu dostarczonych mu przez podatnika-pośrednika, o ile dostawa tych towarów przez podatnika-pośrednika podlega VAT zgodnie z niniejszą procedurą przejściową.

Artykuł 332

Podatnik-pośrednik nie ma prawa do oddzielnego wykazywania na fakturach, które wystawia, VAT dotyczącego dostaw, w odniesieniu do których stosuje on niniejszą procedurę przejściową.

Sekcja 3**Procedura szczególna dotycząca sprzedaży w drodze aukcji publicznej***Artykuł 333*

1. Państwa członkowskie mogą, zgodnie z przepisami niniejszej sekcji, stosować procedurę szczególną dotyczącą opodatkowania marży uzyskanej przez organizatora aukcji publicznej w odniesieniu do dostaw towarów używanych, dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich lub antyków dokonywanych przez tego organizatora, działającego we własnym imieniu i na rzecz osób, o których mowa w art. 334, na podstawie umowy, zgodnie z którą prowizja jest płacona od sprzedaży tych towarów w drodze aukcji publicznej.

2. Procedura, o której mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do dostaw nowych środków transportu dokonywanych na warunkach przewidzianych w art. 138 ust. 1 i ust. 2 lit. a).

▼ B*Artykuł 334*

Niniejsza procedura szczególna ma zastosowanie do dostaw dokonywanych przez organizatora sprzedaży w drodze aukcji publicznej działającego we własnym imieniu, na rzecz jednej z następujących osób:

- a) osoby niebędącej podatnikiem;
- b) innego podatnika, jeżeli dostawa towarów dokonywana przez tego podatnika na podstawie umowy, zgodnie z którą prowizja jest płacona od sprzedaży, jest zwolniona zgodnie z art. 136;
- c) innego podatnika, jeżeli dostawa towarów dokonywana przez tego podatnika na podstawie umowy, zgodnie z którą prowizja jest płacona od sprzedaży, korzysta ze zwolnienia dla małych przedsiębiorstw przewidzianego w art. 282-292 i dotyczy dóbr inwestycyjnych;
- d) podatnika-pośrednika, jeżeli dostawa towarów dokonywana przez tego podatnika-pośrednika na podstawie umowy, zgodnie z którą prowizja jest płacona od sprzedaży, podlega VAT zgodnie z procedurą marży.

Artykuł 335

Dostawę towarów na rzecz podatnika będącego organizatorem sprzedaży w drodze aukcji publicznej uznaje się za dokonaną z chwilą sprzedaży tych towarów na aukcji publicznej.

Artykuł 336

Podstawę opodatkowania każdej dostawy towarów, o której mowa w niniejszej sekcji, stanowi całkowita kwota wykazana na fakturze wystawionej zgodnie z art. 339 dla nabywcy przez organizatora sprzedaży w drodze aukcji publicznej, pomniejszona o następujące kwoty:

- a) kwotę netto zapłaconą lub należną zleceniodawcy od organizatora sprzedaży w drodze aukcji publicznej, określoną zgodnie z art. 337;
- b) kwotę VAT należnego od organizatora sprzedaży w drodze aukcji publicznej tytułem jego dostawy.

Artykuł 337

Kwota netto zapłacona lub należna zleceniodawcy od organizatora sprzedaży w drodze aukcji publicznej jest równa różnicy między ceną licytacyjną towaru a kwotą prowizji uzyskaną, lub którą organizator sprzedaży w drodze aukcji publicznej ma uzyskać, od zleceniodawcy na podstawie umowy, zgodnie z którą prowizja jest płacona od sprzedaży.

▼ B*Artykuł 338*

Organizatorzy sprzedaży w drodze aukcji publicznej, którzy dostarczają towary na warunkach przewidzianych w art. 333 i 334 muszą wykazać w swoich księgach, na kontach przejściowych, następujące kwoty:

- a) kwoty uzyskane lub do uzyskania od nabywcy towarów;
- b) kwoty zwrócone lub do zwrotu na rzecz sprzedawcy towarów.

Kwoty, o których mowa w akapicie pierwszym, muszą być należycie uzasadnione.

Artykuł 339

Organizator sprzedaży w drodze aukcji publicznej musi wystawić nabywcy fakturę wyszczególniającą następujące elementy:

- a) cenę licytacyjną towaru;
- b) podatki, cła, opłaty i należności;
- c) koszty dodatkowe, takie jak prowizje, koszty opakowania, transportu i ubezpieczenia, którymi organizator obciążył nabywcę towaru.

Faktura wystawiona przez organizatora sprzedaży w drodze aukcji publicznej nie może wykazywać oddzielnie kwoty VAT.

Artykuł 340

1. Organizator sprzedaży w drodze aukcji publicznej, któremu przekazano towary na podstawie umowy, zgodnie z którą prowizja jest płacona od sprzedaży w drodze aukcji publicznej, musi przedstawić zleceniodawcy zestawienie.

Zestawienie sporządzone przez organizatora sprzedaży w drodze aukcji publicznej musi oddzielnie wykazywać kwotę transakcji, tj. cenę licytacyjną towarów pomniejszoną o kwotę prowizji uzyskaną lub która ma zostać uzyskana od zleceniodawcy.

2. Zestawienie sporządzone zgodnie z ust. 1 służy jako faktura, którą zleceniodawca, w przypadku gdy jest on podatnikiem, musi wystawić organizatorowi sprzedaży w drodze aukcji publicznej zgodnie z art. 220.

Artykuł 341

Państwa członkowskie, które stosują procedurę przewidzianą w niniejszej sekcji, stosują ją również do dostaw używanych środków transportu, określonych w art. 327 ust. 3, dokonywanych przez organizatora sprzedaży w drodze aukcji publicznej działającego w swoim imieniu, na podstawie umowy, zgodnie z którą prowizja jest płacona od sprzedaży tych towarów w drodze aukcji publicznej, na rzecz podatnika-pośrednika, o ile takie dostawy dokonywane przez tego podatnika-pośrednika podlegałyby VAT zgodnie z procedurą przejściową mającą zastosowanie do używanych środków transportu.

▼B**Sekcja 4****Środki zapobiegające zakłóceniom konkurencji
i oszustwom podatkowym***Artykuł 342*

Państwa członkowskie mogą podejmować środki dotyczące prawa do odliczenia VAT, aby zapobiec odnoszeniu nieuzasadnionych korzyści lub ponoszeniu nieuzasadnionych strat przez podatników-pośredników objętych jedną z procedur przewidzianych w sekcji 2.

Artykuł 343

Stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, Rada może upoważnić każde państwo członkowskie do wprowadzenia szczególnych środków mających na celu zwalczanie oszustw podatkowych i przewidujących, że VAT należny na mocy procedury marży nie może być niższy niż kwota podatku, która byłaby należna, gdyby marża była równa określonemu procentowi ceny sprzedaży.

Procent ceny sprzedaży ustala się z uwzględnieniem zwykłej marży uzyskiwanej przez podmioty gospodarcze w danym sektorze.

*ROZDZIAŁ 5****Procedura szczególna dla złota inwestycyjnego*****Sekcja 1****Przepisy ogólne***Artykuł 344*

1. Do celów niniejszej dyrektywy i bez uszczerbku dla innych przepisów wspólnotowych „złoto inwestycyjne” oznacza:

- (1) złoto w postaci sztabek lub płytek o masie akceptowanej na rynkach złota, o próbie równej lub większej niż 995 tysięcznych, bez względu na to, czy jest reprezentowane przez papiery wartościowe, czy nie;
- (2) złote monety o próbie równej lub wyższej niż 900 tysięcznych, wybite po 1800 roku, które są lub były prawnym środkiem płatniczym w państwie pochodzenia i które zwykle są sprzedawane po cenie, która nie przekracza wartości wolnorynkowej złota zawartego w monecie o więcej niż 80 %.

2. Państwa członkowskie mogą wyłączyć z niniejszej procedury szczególnej małe sztabki lub płytki o masie 1 grama lub mniejszej.

▼B

3. Do celów niniejszej dyrektywy monet, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie traktuje się jako przedmiotów o wartości numizmatycznej.

Artykuł 345

Począwszy od 1999 roku, każde państwo członkowskie powiadamia Komisję, przed 1 lipca każdego roku, o monetach spełniających kryteria określone w art. 344 ust. 1 pkt 2, wprowadzonych do obrotu w danym państwie członkowskim. Przed 1 grudnia każdego roku, Komisja publikuje pełny wykaz tych monet w serii „C” *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*. Uznaje się, że monety wymienione w opublikowanym wykazie spełniają te kryteria przez cały rok, na który dany wykaz jest publikowany.

Sekcja 2**Zwolnienie z VAT***Artykuł 346*

Państwa członkowskie zwalniają z VAT dostawę, wewnątrzwspólnotowe nabycie i import złota inwestycyjnego, w tym złota inwestycyjnego reprezentowanego przez certyfikaty na złoto asygnowane lub nieasygnowane, lub złota, którym prowadzony jest obrót na rachunkach złota, oraz w szczególności, pożyczki w złocie i operacje typu „swap” w złocie, z którymi wiąże się prawo własności lub roszczenie w odniesieniu do złota inwestycyjnego, jak również transakcje dotyczące złota inwestycyjnego związane z kontraktami typu „futures” i „forward”, powodujące przeniesienie prawa własności lub roszczenia w odniesieniu do złota inwestycyjnego.

Artykuł 347

Państwa członkowskie zwalniają usługi świadczone przez agentów działających w imieniu i na rzecz osoby trzeciej, w przypadkach gdy uczestniczą oni w dostawie złota inwestycyjnego dla swojego zleceniodawcy.

Sekcja 3**Prawo wyboru opodatkowania***Artykuł 348*

Państwa członkowskie przyznają podatnikom, którzy wytwarzają złoto inwestycyjne lub przetwarzają złoto na złoto inwestycyjne, prawo wyboru opodatkowania dostaw złota inwestycyjnego dla innego podatnika, które byłyby w innym przypadku zwolnione na mocy art. 346.

Artykuł 349

1. Państwa członkowskie mogą przyznać podatnikom, którzy w ramach swojej działalności gospodarczej, zwykle dostarczają złoto do celów przemysłowych, prawo wyboru opodatkowania dostaw sztabek lub płytek złota, o których mowa w art. 344 ust. 1 pkt 1, innemu podatnikowi, które byłyby w innym przypadku zwolnione na mocy art. 346.

▼B

2. Państwa członkowskie mogą ograniczyć zakres prawa wyboru przewidzianego w ust. 1.

Artykuł 350

W przypadku gdy dostawca skorzystał z prawa wyboru opodatkowania przewidzianego w art. 348 i 349, państwa członkowskie przyznają prawo wyboru opodatkowania agentowi w odniesieniu do usług, o których mowa w art. 347.

Artykuł 351

Państwa członkowskie określają szczegółowe zasady korzystania z prawa wyboru opodatkowania przewidzianego w niniejszej sekcji i powiadamiają o nich Komisję.

Sekcja 4**Transakcje na regulowanym rynku złota***Artykuł 352*

Każde państwo członkowskie może, po konsultacji z Komitetem ds. VAT, zastosować VAT do szczególnych transakcji dotyczących złota inwestycyjnego, które mają miejsce w tym państwie członkowskim między podatnikami działającymi na rynku złota regulowanym przez dane państwo członkowskie lub między takim podatnikiem a innym podatnikiem, który nie działa na tym rynku. Państwo członkowskie nie może jednakże opodatkować dostaw dokonywanych na warunkach, o których mowa w art. 138, ani eksportu złota inwestycyjnego.

Artykuł 353

Państwa członkowskie, które na mocy art. 352, opodatkowują transakcje między podatnikami, którzy działają na regulowanym rynku złota, zezwalają, dla uproszczenia, na zawieszenie poboru podatku i zwalniają podatników z wymogów księgowych dotyczących VAT.

Sekcja 5**Szczególne prawa i obowiązki przedsiębiorców w obrocie złotem inwestycyjnym***Artykuł 354*

W przypadku gdy późniejsza dostawa złota inwestycyjnego dokonywana przez podatnika jest zwolniona na mocy niniejszego rozdziału, podatnik ma prawo do odliczenia następujących kwot:

- a) VAT należnego lub zapłaconego z tytułu złota inwestycyjnego dostarczonego mu przez osobę, która skorzystała z prawa wyboru, o którym mowa w art. 348 i 349, lub dostarczonego mu zgodnie z sekcją 4;
- b) VAT należnego lub zapłaconego z tytułu dostawy na jego rzecz, z tytułu dokonanego przez niego wewnątrzwspólnotowego nabycia lub importu, złota innego niż złoto inwestycyjne, które jest następnie przetwarzane przez niego lub na jego rzecz na złoto inwestycyjne;

▼ B

- c) VAT należnego lub zapłaconego z tytułu świadczonych na jego rzecz usług polegających na zmianie postaci, masy lub próby złota, w tym złota inwestycyjnego.

Artykuł 355

Podatnicy, którzy wytwarzają złoto inwestycyjne lub przetwarzają złoto na złoto inwestycyjne, mają prawo do odliczenia VAT należnego lub zapłaconego przez nich z tytułu dostawy, wewnątrzwspólnotowego nabycia lub importu towarów lub świadczenia usług związanych z wytwarzaniem lub przetwarzaniem tego złota, tak jakby późniejsza dostawa złota zwolnionego na mocy art. 346 podlegała opodatkowaniu.

Artykuł 356

1. Państwa członkowskie zapewniają, że przedsiębiorcy w obrocie złotem inwestycyjnym prowadzą przynajmniej księgowość obejmującą wszystkie transakcje związane ze złotem inwestycyjnym i przechowują dokumenty umożliwiające identyfikację nabywców uczestniczących w tych transakcjach.

Przedsiębiorcy przechowują informacje, o których mowa w akapicie pierwszym, przez co najmniej pięć lat.

2. Państwa członkowskie mogą zaakceptować obowiązki równoważne na mocy środków przyjętych zgodnie z innymi przepisami prawodawstwa wspólnotowego, takimi jak dyrektywa 2005/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie przeciwdziałania korzystaniu z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu⁽¹⁾, aby spełnić wymogi określone w ust. 1.

3. Państwa członkowskie mogą ustanowić bardziej rygorystyczne obowiązki, w szczególności odnośnie do prowadzenia specjalnej ewidencji lub specjalnych wymogów w zakresie księgowości.

*ROZDZIAŁ 6***▼ M3**

Procedury szczególne dotyczące podatników niemających siedziby, którzy świadczą usługi telekomunikacyjne, usługi nadawcze lub usługi elektroniczne na rzecz osób niebędących podatnikami.

▼ B**Sekcja 1****Przepisy ogólne****▼ M3**

⁽¹⁾ Dz.U. L 309 z 25.11.2005, str. 15.

▼ M3*Artykuł 358*

Do celów niniejszego rozdziału i bez uszczerbku dla innych przepisów prawodawstwa wspólnotowego stosuje się następujące definicje:

- 1) „usługi telekomunikacyjne” i „usługi nadawcze” oznaczają usługi, o których mowa w art. 58 akapit pierwszy lit. a) i b);
- 2) „usługi elektroniczne” i „usługi świadczone drogą elektroniczną” oznaczają usługi, o których mowa w art. 58 akapit pierwszy lit. c);
- 3) „państwo członkowskie konsumpcji” oznacza państwo członkowskie, które uznaje się za miejsce świadczenia usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych lub usług elektronicznych zgodnie z art. 58;
- 4) „deklaracja VAT” oznacza zestawienie zawierające informacje konieczne do określenia kwoty VAT należnego w każdym państwie członkowskim.

▼ B**Sekcja 2**▼ M3

Procedura szczególna dla usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych lub usług elektronicznych świadczonych przez podatników niemających siedziby na terytorium Wspólnoty

Artykuł 358a

Do celów niniejszej sekcji i bez uszczerbku dla innych przepisów prawodawstwa wspólnotowego stosuje się następujące definicje:

▼ M16

- 1) „podatnik niemający siedziby na terytorium Wspólnoty” oznacza podatnika, który nie posiada siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Wspólnoty;

▼ M3

- 2) „państwo członkowskie identyfikacji” oznacza państwo członkowskie wybrane przez podatnika niemającego siedziby na terytorium Wspólnoty do celów zgłoszenia rozpoczęcia działalności jako podatnika na terytorium Wspólnoty, zgodnie z przepisami niniejszej sekcji.

Artykuł 359

Państwa członkowskie zezwalają każdemu podatnikowi niemającemu siedziby na terytorium Wspólnoty świadczącemu usługi telekomunikacyjne, usługi nadawcze lub usługi elektroniczne na rzecz osoby niebędącej podatnikiem mającej siedzibę albo stałe miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu w państwie członkowskim, na stosowanie niniejszej procedury szczególnej. Niniejsza procedura ma zastosowanie do wszystkich usług tego rodzaju świadczonych na terytorium Wspólnoty.

▼ M3*Artykuł 360*

Podatnik niemający siedziby na terytorium Wspólnoty zgłasza państwu członkowskiemu identyfikacji rozpoczęcie lub zakończenie prowadzenia działalności jako podatnika lub zmianę tej działalności w takim stopniu, że nie spełnia on już warunków niezbędnych do stosowania niniejszej procedury szczególnej. Podatnik przekazuje taką informację drogą elektroniczną.

Artykuł 361

1. Informacje, które podatnik niemający siedziby na terytorium Wspólnoty przedstawia państwu członkowskiemu identyfikacji w chwili rozpoczynania działalności podlegającej opodatkowaniu, zawierają następujące dane:

- a) nazwę (nazwisko);
- b) adres pocztowy;
- c) adresy elektroniczne, w tym strony internetowe;
- d) w stosownym przypadku krajowy numer identyfikacji podatkowej;

▼ M16

e) oświadczenie o tym, że podatnik nie posiada siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Wspólnoty.

▼ M3

2. Podatnik niemający siedziby na terytorium Wspólnoty powiadamia państwo członkowskie identyfikacji o wszelkich zmianach dotyczących przekazanych danych.

Artykuł 362

Państwo członkowskie identyfikacji nadaje podatnikowi niemającemu siedziby na terytorium Wspólnoty indywidualny numer identyfikacyjny VAT i powiadamia go drogą elektroniczną o nadanym numerze identyfikacyjnym. Na podstawie informacji wykorzystanych do tej identyfikacji państwa członkowskie konsumpcji mogą stosować własne systemy identyfikacji.

Artykuł 363

Państwo członkowskie identyfikacji skreśla podatnika niemającego siedziby na terytorium Wspólnoty z rejestru identyfikacyjnego w następujących przypadkach:

- a) gdy powiadamia on dane państwo członkowskie o zaprzestaniu świadczenia usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych lub usług elektronicznych;
- b) gdy można w inny sposób stwierdzić, że jego podlegająca opodatkowaniu działalność zakończyła się;
- c) gdy podatnik nie spełnia już warunków koniecznych do korzystania z niniejszej procedury szczególnej;

▼ M3

- d) gdy podatnik systematycznie nie przestrzega zasad dotyczących niniejszej procedury szczególnej.

Artykuł 364

Podatnik niemający siedziby na terytorium Wspólnoty przekazuje drogą elektroniczną państwu członkowskiemu identyfikacji deklarację VAT za każdy kwartał kalendarzowy, niezależnie od tego, czy usługi telekomunikacyjne, usługi nadawcze lub usługi elektroniczne były świadczone. Deklarację składa się w terminie dwudziestu dni od upływu okresu rozliczeniowego objętego daną deklaracją.

Artykuł 365

Deklaracja VAT zawiera numer identyfikacyjny oraz, dla każdego państwa członkowskiego konsumpcji, w którym VAT jest należny, całkowitą wartość, z wyłączeniem VAT, usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych oraz usług elektronicznych wykonanych w danym okresie rozliczeniowym, jak i całkowitą kwotę odpowiadającego jej VAT w podziale w zależności od stawek. W deklaracji wykazuje się również obowiązujące stawki VAT i całkowitą kwotę należnego VAT.

▼ B*Artykuł 366***▼ M3**

1. Deklaracja VAT sporządzana jest w euro.

Państwa członkowskie, które nie przyjęły euro, mogą wymagać sporządzenia deklaracji VAT w swoich walutach krajowych. Jeżeli świadczone usługi zostały rozliczone w innych walutach, do celów wypełnienia deklaracji VAT podatnik niemający siedziby na terytorium Wspólnoty stosuje kurs wymiany obowiązujący w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego.

▼ B

2. Przeliczenia dokonuje się poprzez zastosowanie kursów wymiany opublikowanych przez Europejski Bank Centralny na dany dzień lub, jeżeli w tym dniu kurs wymiany nie został opublikowany, poprzez zastosowanie kursu wymiany opublikowanego następnego dnia.

▼ M3*Artykuł 367*

Podatnik niemający siedziby na terytorium Wspólnoty dokonuje płatności VAT – dokonując odniesienia do odpowiedniej deklaracji VAT – w chwili składania deklaracji VAT, nie później jednak niż w terminie, w którym należy złożyć deklarację.

Płatności dokonuje się na rachunek bankowy prowadzony w euro wskazany przez państwo członkowskie identyfikacji. Państwa członkowskie, które nie przyjęły euro, mogą wymagać, aby płatności były dokonywane na rachunek bankowy prowadzony w ich własnej walucie.

▼ M3*Artykuł 368*

Podatnik niemający siedziby na terytorium Wspólnoty korzystający z niniejszej procedury szczególnej nie może odliczać VAT na podstawie art. 168 niniejszej dyrektywy. Niezależnie od art. 1 ust. 1 dyrektywy 86/560/EWG podatnik ten otrzymuje zwrot zgodnie ze wspomnianą dyrektywą. Artykuł 2 ust. 2 i 3 oraz art. 4 ust. 2 dyrektywy 86/560/EWG nie mają zastosowania do zwrotów dotyczących usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych lub usług elektronicznych objętych procedurą szczególną.

▼ B*Artykuł 369*▼ M3

1. Podatnik niemający siedziby na terytorium Wspólnoty prowadzi ewidencję transakcji objętych niniejszą procedurą szczególną. Ewidencja ta musi być wystarczająco szczegółowa, aby umożliwić organom podatkowym państwa członkowskiego konsumpcji sprawdzenie prawidłowości deklaracji VAT.

▼ B

2. Ewidencja, o której mowa w ust. 1, musi zostać udostępniona drogą elektroniczną państwu członkowskiemu identyfikacji i państwu członkowskiemu konsumpcji na ich wniosek.

Ewidencja ta musi być przechowywana przez okres dziesięciu lat począwszy od końca roku, w którym dokonano transakcji.

▼ M3**Sekcja 3**

Procedura szczególna dla usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych lub usług elektronicznych świadczonych przez podatników mających siedzibę na terytorium Wspólnoty, ale nieposiadających siedziby w państwie członkowskim konsumpcji

Artykuł 369a

Do celów niniejszej sekcji i bez uszczerbku dla innych przepisów prawodawstwa wspólnotowego stosuje się następujące definicje:

- 1) „podatnik niemający siedziby w państwie członkowskim konsumpcji” oznacza podatnika, który posiada siedzibę działalności gospodarczej lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Wspólnoty, ale nie posiada siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium państwa członkowskiego konsumpcji;
- 2) „państwo członkowskie identyfikacji” oznacza państwo członkowskie, w którym podatnik posiada siedzibę działalności gospodarczej lub jeżeli nie posiada takiej siedziby na terytorium Wspólnoty – państwo członkowskie, w którym posiada stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej.

▼ M3

Jeżeli podatnik nie posiada siedziby działalności gospodarczej na terytorium Wspólnoty, ale posiada więcej niż jedno stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Wspólnoty, państwem członkowskim identyfikacji jest państwo członkowskie, w którym znajduje się stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, w związku z którym podatnik zgłasza, że skorzysta z niniejszej procedury szczególnej. Podatnik jest związany tą decyzją na dany rok kalendarzowy i na dwa następne lata kalendarzowe.

Artykuł 369b

Państwa członkowskie zezwalają każdemu podatnikowi niemającemu siedziby w państwie członkowskim konsumpcji świadczącemu usługi telekomunikacyjne, usługi nadawcze lub usługi elektroniczne na rzecz osoby niebędącej podatnikiem mającej siedzibę albo stałe miejsce zamieszkania lub zwykle miejsce pobytu w tym państwie członkowskim, na stosowanie niniejszej procedury szczególnej. Niniejsza procedura ma zastosowanie do wszystkich usług tego rodzaju świadczonych we Wspólnocie.

Artykuł 369c

Podatnik niemający siedziby w państwie członkowskim konsumpcji zgłasza państwu członkowskiemu identyfikacji rozpoczęcie i zakończenie prowadzenia działalności podlegającej opodatkowaniu objętej niniejszą procedurą szczególną oraz zmianę tej działalności w takim stopniu, że nie spełnia już warunków niezbędnych do stosowania niniejszej procedury szczególnej. Podatnik przekazuje taką informację drogą elektroniczną.

Artykuł 369d

Podatnika korzystającego z niniejszej procedury szczególnej identyfikuje się – w odniesieniu do podlegających opodatkowaniu transakcji dokonywanych w ramach tej procedury – do celów VAT wyłącznie w państwie członkowskim identyfikacji. W tym celu państwo członkowskie wykorzystuje indywidualny numer identyfikacyjny VAT przyznany już podatnikowi w związku z jego zobowiązaniami w systemie wewnętrznym.

Na podstawie informacji wykorzystanych do tej identyfikacji państwa członkowskie konsumpcji mogą stosować własne systemy identyfikacji.

Artykuł 369e

Państwo członkowskie identyfikacji skreśla podatnika niemającego siedziby w państwie członkowskim konsumpcji z niniejszej procedury szczególnej w następujących przypadkach:

- a) gdy powiadamia on o zaprzestaniu świadczenia usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych lub usług elektronicznych;
- b) gdy można w inny sposób stwierdzić, że jego podlegająca opodatkowaniu działalność objęta niniejszą procedurą szczególną zakończyła się;
- c) gdy podatnik nie spełnia już warunków koniecznych do korzystania z niniejszej procedury szczególnej;
- d) gdy podatnik systematycznie nie przestrzega zasad dotyczących niniejszej procedury szczególnej.

▼ **M3***Artykuł 369f*

Podatnik niemający siedziby w państwie członkowskim konsumpcji przekazuje drogą elektroniczną państwu członkowskiemu identyfikacji deklarację VAT za każdy kwartał kalendarzowy, bez względu na to, czy usługi telekomunikacyjne, usługi nadawcze lub usługi elektroniczne były świadczone, czy nie. Deklarację VAT składa się w terminie dwudziestu dni od upływu okresu rozliczeniowego objętego daną deklaracją.

Artykuł 369 g

Deklaracja VAT zawiera numer identyfikacyjny, o którym mowa w art. 369d, oraz, dla każdego państwa członkowskiego konsumpcji, w którym VAT jest należny, całkowitą wartość, z wyłączeniem VAT, usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych lub usług elektronicznych wykonanych w danym okresie rozliczeniowym, jak i całkowitą kwotę odpowiadającego jej VAT w podziale w zależności od stawek. W deklaracji wykazuje się również obowiązujące stawki VAT i całkowitą kwotę należnego VAT.

W przypadku gdy – poza stałym miejscem prowadzenia działalności gospodarczej w państwie członkowskim identyfikacji – podatnik ma jedno lub większą liczbę stałych miejsc prowadzenia działalności gospodarczej, z których świadczone są usługi, deklaracja VAT, poza informacjami, o których mowa w akapicie pierwszym, zawiera całkowitą wartość usług telekomunikacyjnych, usług nadawczych lub usług elektronicznych objętych niniejszą procedurą szczególną, dla każdego państwa członkowskiego, w którym ten podatnik ma przedsiębiorstwo, oraz indywidualny numer identyfikacyjny VAT lub numer rejestracji podatkowej takiego przedsiębiorstwa, z podziałem na państwa członkowskie konsumpcji.

Artykuł 369h

1. Deklaracja VAT sporządzana jest w euro.

Państwa członkowskie, które nie przyjęły euro, mogą wymagać sporządzenia deklaracji VAT w swoich walutach krajowych. Jeżeli świadczone usługi zostały rozliczone w innych walutach, do celów wypełnienia deklaracji VAT podatnik niemający siedziby w państwie członkowskim konsumpcji stosuje kurs wymiany obowiązujący w ostatnim dniu okresu rozliczeniowego.

2. Przeliczeń dokonuje się zgodnie z kursami wymiany opublikowanymi przez Europejski Bank Centralny na dany dzień lub, jeżeli w tym dniu kurs wymiany nie został opublikowany, stosując kurs wymiany z następnego dnia publikacji.

Artykuł 369i

Podatnik niemający siedziby w państwie członkowskim konsumpcji dokonuje płatności VAT – dokonując odniesienia do odpowiedniej deklaracji VAT – w chwili składania deklaracji VAT, nie później jednak niż w terminie, w którym należy złożyć deklarację.

▼ M3

Płatności dokonuje się na rachunek bankowy prowadzony w euro wskazany przez państwo członkowskie identyfikacji. Państwa członkowskie, które nie przyjęły euro, mogą wymagać, aby płatności były dokonywane na rachunek bankowy prowadzony w ich własnej walucie.

Artykuł 369j

Podatnik niemający siedziby w państwie członkowskim konsumpcji korzystający z niniejszej procedury szczególnej nie może – w związku z opodatkowaną działalnością objętą niniejszą procedurą szczególną – odliczać VAT na podstawie art. 168 niniejszej dyrektywy. Niezależnie od art. 2 pkt 1 i art. 3 dyrektywy 2008/9/WE podatnik ten otrzymuje zwrot zgodnie ze wspomnianą dyrektywą.

Jeżeli podatnik niemający siedziby w państwie członkowskim, który korzysta z procedury szczególnej, prowadzi również działalność w państwie członkowskim konsumpcji, która to działalność nie podlega procedurze szczególnej i w związku z którą jest zobowiązany do identyfikacji do celów VAT, odlicza on podatek należny w związku z działalnością podlegającą procedurze szczególnej w ramach deklaracji VAT, którą ma złożyć zgodnie z art. 250.

Artykuł 369k

1. Podatnik niemający siedziby w państwie członkowskim konsumpcji prowadzi ewidencję transakcji objętych niniejszą procedurą szczególną. Ewidencja ta musi być wystarczająco szczegółowa, aby umożliwić organom podatkowym państwa członkowskiego konsumpcji sprawdzenie prawidłowości deklaracji VAT.

2. Ewidencja, o której mowa w ust. 1, musi zostać udostępniona drogą elektroniczną państwu członkowskiemu identyfikacji i państwu członkowskiemu konsumpcji na ich wniosek.

Ewidencja ta musi być przechowywana przez okres dziesięciu lat począwszy od dnia 31 grudnia roku, w którym dokonano transakcji.

▼ B

TYTUŁ XIII

ODSTĘPSTWA*ROZDZIAŁ 1****Odstępstwa mające zastosowanie do czasu wprowadzenia przepisów ostatecznych*****Sekcja 1****Odstępstwa dla państw należących do Wspólnoty w dniu 1 stycznia 1978 r.***Artykuł 370*

Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1978 r. opodatkowywały transakcje, których wykaz znajduje się w załączniku X część A, mogą utrzymać opodatkowanie tych transakcji.

▼B*Artykuł 371*

Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1978 r. zwalniały transakcje, których wykaz znajduje się w załączniku X część B, mogą utrzymać zwolnienia dla tych transakcji na warunkach obowiązujących w każdym z tych państw członkowskich w tym dniu.

Artykuł 372

Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1978 r. stosowały przepisy stanowiące odstępstwo od zasady natychmiastowego odliczenia przewidzianego w art. 179 akapit pierwszy, mogą utrzymać te przepisy.

Artykuł 373

Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1978 r. stosowały przepisy stanowiące odstępstwo od art. 28 lub art. 79 akapit pierwszy lit. c), mogą utrzymać te przepisy.

Artykuł 374

W drodze odstępstwa od art. 169 i 309, państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1978 r. stosowały zwolnienie bez prawa do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie w odniesieniu do usług świadczonych przez biura podróży, o których mowa w art. 309, mogą utrzymać zwolnienie dla tych usług. Odstępstwo to ma również zastosowanie do biur podróży, które działają w imieniu i na rzecz turysty.

Sekcja 2**Odstępstwa dla państw, które przystąpiły do Wspólnoty po 1 stycznia 1978 r.***Artykuł 375*

Grecja może utrzymać zwolnienie w odniesieniu do transakcji wymienionych w załączniku X część B pkt 2, 8, 9, 11 i 12, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu 1 stycznia 1987 r.

Artykuł 376

Hiszpania może utrzymać zwolnienie w odniesieniu do usług świadczonych przez twórców wymienionych w załączniku X, część B pkt 2 i do transakcji wymienionych w załączniku X część B pkt 11 i 12, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu 1 stycznia 1993 r.

Artykuł 377

Portugalia może utrzymać zwolnienie w odniesieniu do transakcji wymienionych w załączniku X, część B pkt 2, 4, 7, 9, 10 i 13, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu 1 stycznia 1989 r.

▼B*Artykuł 378*

1. Austria może utrzymać opodatkowanie transakcji wymienionych w załączniku X część A pkt 2.

2. Tak długo jak takie same zwolnienia będą stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 31 grudnia 1994 r., Austria może, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienia dla następujących transakcji:

a) transakcji wymienionych w załączniku X część B pkt 5 i 9;

b) z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie, wszystkich etapów przewozów międzynarodowych osób drogą powietrzną, morską lub śródlądową, z wyłączeniem przewozu osób na Jeziorze Bodeńskim.

Artykuł 379

1. Finlandia może utrzymać opodatkowanie transakcji wymienionych w załączniku X część A pkt 2, tak długo jak takie same transakcje będą opodatkowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 31 grudnia 1994 r.

2. Finlandia może, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienia w odniesieniu do usług świadczonych przez twórców, artystów i wykonawców wymienionych w załączniku X część B pkt 2, ►C1 a także w odniesieniu do transakcji wymienionych w załączniku X część B pkt 1, 9 i 10, ◄ tak długo jak takie same zwolnienia będą stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 31 grudnia 1994 r.

Artykuł 380

Szwecja może, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienia w odniesieniu do usług świadczonych przez twórców, artystów i wykonawców wymienionych w załączniku X część B pkt 2, a także w odniesieniu do transakcji wymienionych w załączniku X część B pkt 1, 9 i 10, tak długo jak takie same zwolnienia będą stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 31 grudnia 1994 r.

Artykuł 381

Republika Czeska może, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienie w odniesieniu do międzynarodowego przewozu osób określonego w załączniku X część B pkt 10, tak długo jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 30 kwietnia 2004 r.

▼ B*Artykuł 382*

Estonia może, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienie w odniesieniu do międzynarodowego przewozu osób określonego w załączniku X część B pkt 10, tak długo jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 30 kwietnia 2004 r.

Artykuł 383

Cypr może, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienie dla następujących transakcji:

- a) dostaw terenów budowlanych, o których mowa w załączniku X część B pkt 9, do 31 grudnia 2007 r.;
- b) ►**C1** międzynarodowego przewozu osób określonego w załączniku X część B pkt 10, ◀ tak długo jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 30 kwietnia 2004 r.

Artykuł 384

Tak długo jak takie same zwolnienia będą stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 30 kwietnia 2004 r., Łotwa może, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienia w odniesieniu do następujących transakcji:

- a) usług świadczonych przez twórców, artystów i wykonawców określonych w załączniku X część B pkt 2;
- b) międzynarodowego przewozu osób określonego w załączniku X część B pkt 10.

Artykuł 385

Litwa może, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienie w odniesieniu do międzynarodowego przewozu osób określonego w załączniku X część B pkt 10, tak długo jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 30 kwietnia 2004 r.

Artykuł 386

Węgry mogą, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienie w odniesieniu do międzynarodowego przewozu osób określonego w załączniku X część B pkt 10, tak długo jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 30 kwietnia 2004 r.

▼ B*Artykuł 387*

Tak długo jak takie same zwolnienia będą stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 30 kwietnia 2004 r., Malta może, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienia w odniesieniu do następujących transakcji:

- a) bez prawa do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie, dostaw wody przez podmiot prawa publicznego, określonych w załączniku X część B pkt 8;
- b) bez prawa do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie, dostaw budynków i terenów budowlanych, określonych w załączniku X część B pkt 9;
- c) z prawem do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie, wewnętrznego przewozu osób, międzynarodowego przewozu osób i krajowego przewozu osób drogą morską między wyspami, określonych w załączniku X część B pkt 10.

Artykuł 388

Polska może, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienie w odniesieniu do międzynarodowego przewozu osób, o którym mowa w załączniku X część B pkt 10, tak długo jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 30 kwietnia 2004 r.

Artykuł 389

Słowenia może, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienie w odniesieniu do międzynarodowego przewozu osób, o którym mowa w załączniku X część B pkt 10, tak długo jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 30 kwietnia 2004 r.

Artykuł 390

Słowacja może, na warunkach obowiązujących w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienie w odniesieniu do międzynarodowego przewozu osób, o którym mowa w załączniku X część B pkt 10, tak długo jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 30 kwietnia 2004 r.

▼ M7*Artykuł 390a*

Bułgaria może, zgodnie z warunkami obowiązującymi w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienie w odniesieniu do międzynarodowego przewozu osób, o którym mowa w załączniku X część B pkt 10), tak długo, jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 31 grudnia 2006 r.

▼ M7*Artykuł 390b*

Rumunia może, zgodnie z warunkami obowiązującymi w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, utrzymać zwolnienie w odniesieniu do międzynarodowego przewozu osób, o którym mowa w załączniku X część B pkt 10), tak długo, jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w jednym z państw członkowskich należących do Wspólnoty w dniu 31 grudnia 2006 r.

▼ A1*Artykuł 390c*

Chorwacja może, zgodnie z warunkami mającymi zastosowanie w tym państwie członkowskim w dniu jego przystąpienia, nadal stosować zwolnienie w odniesieniu do następujących transakcji:

- a) dostawa terenu budowlanego z budynkami na nim wybudowanymi lub bez budynków, o której mowa w art. 135 ust. 1 lit. j) oraz w załączniku X część B pkt 9, do dnia 31 grudnia 2014 r., bez możliwości przedłużenia;
- b) międzynarodowy przewóz osób, o którym mowa w załączniku X część B pkt 10, tak długo jak takie samo zwolnienie będzie stosowane w którymkolwiek z państw członkowskich należących do Unii przed przystąpieniem Chorwacji.

▼ B**Sekcja 3****Przepisy wspólne dla sekcji 1 i 2****▼ A1***Artykuł 391*

Państwa członkowskie, które stosują zwolnienia w odniesieniu do transakcji, o których mowa w art. 371, 375, 376 lub 377, art. 378 ust. 2, art. 379 ust. 2 lub art. 380–390c mogą przyznać podatnikom prawo możliwości opodatkowania tych transakcji.

▼ B*Artykuł 392*

Państwa członkowskie mogą postanowić, że w odniesieniu do dostaw budynków i terenów budowlanych zakupionych w celu odsprzedaży przez podatnika, który nie miał prawa do odliczenia VAT przy nabyciu, podstawę opodatkowania stanowi różnica między ceną sprzedaży a ceną nabycia.

Artykuł 393

1. Z myślą o ułatwieniu przejścia do przepisów ostatecznych, o których mowa w art. 402, na podstawie sprawozdania Komisji, Rada dokonuje przeglądu sytuacji w zakresie odstępstw przewidzianych w sekcjach 1 i 2 oraz, stanowiąc zgodnie z art. 93 traktatu, podejmuje decyzję o ewentualnym zniesieniu niektórych lub wszystkich tych odstępstw.

2. Po wprowadzeniu przepisów ostatecznych, przewóz osób będzie opodatkowany w państwie członkowskim rozpoczęcia przewozu odnośnie do etapu podróży odbywającego się na terytorium Wspólnoty, na warunkach, które zostaną określone przez Radę stanowiącą zgodnie z art. 93 traktatu.

ROZDZIAŁ 2

*Odstępstwa przyznawane w drodze upoważnienia***Sekcja 1****Środki upraszczające i zapobiegające uchylaniu się od opodatkowania lub unikaniu opodatkowania***Artykuł 394*

Państwa członkowskie, które w dniu 1 stycznia 1977 r. stosowały szczególne środki, aby upraszczać procedurę poboru VAT lub zapobiegać niektórym formom uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania, mogą je utrzymać, pod warunkiem że poinformowały Komisję o tych środkach przed dniem 1 stycznia 1978 r., oraz z zastrzeżeniem że te środki upraszczające są zgodne z kryterium określonym w art. 395 ust. 1 akapit drugi.

Artykuł 395

1. Stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, Rada może upoważnić każde państwo członkowskie do wprowadzenia szczególnych środków stanowiących odstępstwo od przepisów niniejszej dyrektywy w celu upraszczania poboru VAT lub zapobiegania niektórym formom uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania.

Środki zmierzające do uproszczenia procedury poboru VAT nie mogą wpływać, chyba że w nieznacznym stopniu, na ogólną kwotę wpływów z podatków państwa członkowskiego pobieranych na etapie ostatecznej konsumpcji.

2. Państwo członkowskie, które pragnie wprowadzić środki, o których mowa w ust. 1, kieruje do Komisji wniosek i przekazuje jej wszelkie niezbędne informacje. Jeżeli Komisja uzna, że nie posiada wszystkich niezbędnych informacji, kontaktuje się ona z zainteresowanym państwem członkowskim w terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania wniosku i precyzuje, jakie dodatkowe informacje są wymagane.

Kiedy Komisja posiada już wszystkie informacje, które uzna za niezbędne do rozpatrzenia wniosku, w terminie jednego miesiąca powiadamia o tym wnioskujące państwo członkowskie i przekazuje wniosek w oryginalnej wersji językowej pozostałym państwom członkowskim.

3. W terminie trzech miesięcy od przesłania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2 akapit drugi, Komisja przedstawia Radzie stosowny wniosek lub, jeżeli wniosek o odstępstwo budzi jej zastrzeżenia, komunikat przedstawiający te zastrzeżenia.

4. W każdych okolicznościach, procedura ustalona w ust. 2 i 3 zostaje zakończona w terminie ośmiu miesięcy od daty otrzymania wniosku przez Komisję.

▼ M18
_____**▼ B****Sekcja 2**
Umowy międzynarodowe*Artykuł 396*

1. Stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, Rada może upoważnić każde państwo członkowskie do zawarcia z państwem trzecim lub instytucją międzynarodową umowy, która może zawierać odstępstwa od niniejszej dyrektywy.

2. Państwo członkowskie pragnące zawrzeć umowę, o której mowa w ust. 1, kieruje do Komisji wniosek i przekazuje jej wszelkie niezbędne informacje. Jeżeli Komisja uzna, że nie posiada wszystkich niezbędnych informacji, kontaktuje się ona z zainteresowanym państwem członkowskim w terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania wniosku i precyzuje, jakie dodatkowe informacje są wymagane.

Kiedy Komisja posiada już wszystkie informacje, które uzna za niezbędne do rozpatrzenia wniosku, w terminie jednego miesiąca powiadamia o tym wnioskujące państwo członkowskie i przekazuje wniosek w oryginalnej wersji językowej pozostałym państwom członkowskim.

3. W terminie trzech miesięcy od przesłania powiadomienia, o którym mowa w ust. 2 akapit drugi, Komisja przedstawia Radzie stosowny wniosek lub, jeżeli wniosek o odstępstwo budzi jej zastrzeżenia, komunikat przedstawiający te zastrzeżenia.

4. W każdych okolicznościach, procedura ustalona w ust. 2 i 3 zostaje zakończona w terminie ośmiu miesięcy od daty otrzymania wniosku przez Komisję.

TYTUŁ XIV

PRZEPISY RÓŻNE*ROZDZIAŁ 1**Środki wykonawcze**Artykuł 397*

Stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, Rada przyjmuje środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy.

▼ B*ROZDZIAŁ 2***Komitet ds. VAT***Artykuł 398*

1. Ustanawia się komitet doradczy ds. podatku od wartości dodanej zwany „Komitetem ds. VAT”.

2. W skład Komitetu ds. VAT wchodzi przedstawiciele państw członkowskich i Komisji.

Komitetowi przewodniczy przedstawiciel Komisji.

Obsługę sekretariatu komitetu zapewniają służby Komisji.

3. Komitet ds. VAT przyjmuje swój regulamin.

4. Poza kwestiami będącymi przedmiotem konsultacji na mocy niniejszej dyrektywy, Komitet ds. VAT analizuje kwestie podnoszone przez przewodniczącego, z jego własnej inicjatywy lub na wniosek przedstawiciela państwa członkowskiego, a dotyczące stosowania wspólnotowych przepisów dotyczących VAT.

*ROZDZIAŁ 3***Kurs wymiany***Artykuł 399*

Bez uszczerbku dla innych przepisów szczególnych, równowartość w walutach krajowych kwot wyrażonych w euro przewidzianych w niniejszej dyrektywie, jest określana według kursu wymiany euro obowiązującego w dniu 1 stycznia 1999 r. Państwa członkowskie, które przystąpiły do Unii Europejskiej po tej dacie i nie przyjęły euro jako jednej waluty stosują kurs wymiany euro obowiązujący w dniu ich przystąpienia.

Artykuł 400

Przy przeliczaniu na waluty krajowe kwot, o których mowa w art. 399, państwa członkowskie mogą zaokrąglić otrzymane kwoty do 10 % w górę lub w dół.

*ROZDZIAŁ 4***Inne podatki, cła i należności***Artykuł 401*

Bez uszczerbku dla innych przepisów prawa wspólnotowego, niniejsza dyrektywa nie uniemożliwia żadnemu państwu członkowskiemu utrzymywania lub wprowadzania podatków od umów ubezpieczeniowych, podatków od gier i zakładów, podatków akcyzowych, opłat skarbowych lub, w ujęciu bardziej ogólnym, wszelkich podatków, ceł i należności, które nie mają charakteru podatków obrotowych, pod warunkiem że pobór tych podatków, ceł i należności nie wiąże się w wymianie handlowej między państwami członkowskimi z formalnościami przy przekraczaniu granic.

▼ B

TYTUŁ XV
PRZEPISY KOŃCOWE

ROZDZIAŁ 1

*Przepisy przejściowe w zakresie opodatkowania wymiany handlowej
między państwami członkowskimi*

Artykuł 402

1. Przepisy w zakresie opodatkowania wymiany handlowej między państwami członkowskimi przewidziane w niniejszej dyrektywie mają charakter przejściowy i zostaną zastąpione przepisami ostatecznymi opartymi, co do zasady, na opodatkowaniu dostaw towarów i świadczenia usług w państwie członkowskim pochodzenia.

2. Po przeanalizowaniu sprawozdania, o którym mowa w art. 404, i stwierdzeniu, że zostały spełnione warunki umożliwiające przejście do przepisów ostatecznych, Rada przyjmuje, stanowiąc zgodnie z art. 93 traktatu, przepisy niezbędne do wprowadzenia w życie i stosowania przepisów ostatecznych.

▼ M20**▼ C1**

ROZDZIAŁ 2

▼ B

*Środki przejściowe mające zastosowanie w kontekście przystąpienia do
Unii Europejskiej*

Artykuł 405

Do celów niniejszego rozdziału stosuje się następujące definicje:

- (1) „Wspólnota” oznacza terytorium Wspólnoty, określone w art. 5 pkt 1, przed przystąpieniem nowych państw członkowskich;
- (2) „nowe państwa członkowskie” oznaczają terytorium państw członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej po 1 stycznia 1995 r. określone dla każdego z tych państw członkowskich w art. 5 pkt 2;
- (3) „rozszerzona Wspólnota” oznacza terytorium Wspólnoty, określone w art. 5 pkt 1, po przystąpieniu nowych państw członkowskich.

Artykuł 406

Przepisy obowiązujące w chwili, gdy towary zostały objęte procedurą odprawy czasowej z całkowitym zwolnieniem z należności celnych przywozowych albo jedną z procedur lub sytuacji, o których mowa w art. 156, albo procedurą lub sytuacją podobną do jednej z tych procedur lub sytuacji w jednym z nowych państw członkowskich, mają nadal zastosowanie do momentu, w którym towary te przestaną być objęte tymi procedurami lub sytuacjami po dniu przystąpienia, w przypadku spełnienia następujących warunków:

- a) towary zostały wprowadzone na terytorium Wspólnoty lub na terytorium jednego z nowych państw członkowskich przed dniem przystąpienia;

▼ B

- b) od czasu ich wprowadzenia na terytorium Wspólnoty lub na terytorium jednego z nowych państw członkowskich, towary te były objęte tymi procedurami lub sytuacjami;
- c) towary te nie przestały być objęte tymi procedurami lub sytuacjami przed dniem przystąpienia.

Artykuł 407

Przepisy obowiązujące w chwili, gdy towary zostały objęte procedurą tranzytu celnego nadal mają zastosowanie do momentu, w którym towary te przestaną być objęte tą procedurą po dniu przystąpienia, w przypadku spełnienia następujących warunków:

- a) towary te zostały objęte procedurą tranzytu celnego przed dniem przystąpienia;
- b) towary te nie przestały być objęte tą procedurą przed dniem przystąpienia.

Artykuł 408

1. Za import towarów w przypadku gdy wykazano, że towary te znajdowały się w swobodnym obrocie w jednym z nowych państw członkowskich lub we Wspólnocie uznaje się następujące przypadki:

- a) usunięcie danego towaru, także w sposób niezgodny z przepisami, spod procedury odprawy czasowej, którą towar został objęty przed dniem przystąpieniem na warunkach przewidzianych w art. 406;
- b) usunięcie danego towaru, także w sposób niezgodny z przepisami, spod jednej z procedur lub sytuacji, o których mowa w art. 156, albo spod procedury podobnej do jednej z tych procedur lub sytuacji, którymi towar został objęty przed dniem przystąpienia na warunkach przewidzianych w art. 406;
- c) zakończenie jednej z procedur, o których mowa w art. 407, rozpoczętej przed dniem przystąpienia na terytorium jednego z nowych państw członkowskich, do celów odpłatnej dostawy towarów dokonanej przed tą datą na terytorium tego państwa członkowskiego przez podatnika działającego w takim charakterze;
- d) wszelkie nieprawidłowości lub naruszenia, które miały miejsce w trakcie procedury tranzytu celnego rozpoczętej na warunkach, o których mowa w lit. c).

2. Poza przypadkiem, o którym mowa w ust. 1, za import towarów uznaje się wykorzystanie, po dniu przystąpienia, na terytorium państwa członkowskiego, przez podatnika lub osobę niebędącą podatnikiem, towarów, które zostały mu dostarczone przed dniem przystąpienia na terytorium Wspólnoty lub jednego z nowych państw członkowskich, w przypadku spełnienia następujących warunków:

- a) dostawa tych towarów została zwolniona lub mogła korzystać ze zwolnienia na mocy art. 146 ust. 1 lit. a) i b) lub na podstawie podobnego przepisu w nowych państwach członkowskich;

▼B

- b) towary te nie były importowane do jednego z nowych państw członkowskich ani do Wspólnoty przed dniem przystąpienia.

Artykuł 409

W przypadkach, o których mowa w art. 408 ust. 1, miejscem importu w rozumieniu art. 61 jest państwo członkowskie, na terytorium którego towar przestaje być objęty procedurą lub sytuacją, którą był objęty przed dniem przystąpienia.

Artykuł 410

1. W drodze odstępstwa od art. 71 import towaru w rozumieniu art. 408 jest dokonany bez wystąpienia zdarzenia powodującego powstanie obowiązku podatkowego, jeżeli spełniono jeden z następujących warunków:

- a) importowany towar jest wysyłany lub transportowany poza rozszerzoną Wspólnotę;
- b) importowany towar w rozumieniu art. 408 ust. 1 lit. a) nie jest środkiem transportu i jest wysyłany z powrotem lub transportowany do państwa członkowskiego, z którego został eksportowany i do osoby, która go eksportowała;
- c) importowany towar w rozumieniu art. 408 ust. 1 lit. a) jest środkiem transportu, który został nabyty lub był importowany przed dniem przystąpienia zgodnie z ogólnymi warunkami opodatkowania obowiązującymi na rynku wewnętrznym w jednym z nowych państw członkowskich lub w jednym z państw członkowskich Wspólnoty lub który nie korzystał, z tytułu jego eksportu, ze zwolnienia z VAT ani ze zwrotu VAT.

2. Warunek, o którym mowa w ust. 1 lit. c), uznaje się za spełniony w następujących przypadkach:

- a) gdy okres, który upłynął pomiędzy datą pierwszego oddania środka transportu do użytku a datą przystąpienia do Unii Europejskiej wynosi ponad osiem lat;
- b) gdy kwota podatku należnego z tytułu importu jest nieznaczna.

▼M15*ROZDZIAŁ 2a**Środki przejściowe dotyczące stosowania nowego prawodawstwa**Artykuł 410a*

Art. 30a, 30b i 73a mają zastosowanie wyłącznie do bonów wyemitowanych po dniu 31 grudnia 2018 r.

▼ M15*Artykuł 410b*

Nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r. Komisja – na podstawie informacji otrzymanych od państw członkowskich – przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny stosowania niniejszej dyrektywy w odniesieniu do opodatkowania bonów podatkiem VAT, ze szczególnym uwzględnieniem definicji bonów, zasad VAT dotyczących opodatkowania bonów w łańcuchu dystrybucji i bonów niezrealizowanych, w razie konieczności wraz ze odpowiednim wnioskiem w celu zmiany stosownych przepisów.

▼ B*ROZDZIAŁ 3**Transpozycja i wejście w życie**Artykuł 411*

1. Dyrektywa 67/227/EWG i dyrektywa 77/388/EWG zostają uchylone bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich dotyczących określonych w załączniku XI część B terminów transpozycji do prawa krajowego i wykonania powyższych dyrektyw.

2. Odesłania do uchylonych dyrektyw są uznawane za odesłania do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą zbieżności znajdującą się w załączniku XII.

Artykuł 412

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 2 ust. 3, art. 44, art. 59 ust. 1, art. 399 i załącznika III pkt 18 ze skutkiem od 1 stycznia 2008 r. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów oraz tabelę korelacji między tymi przepisami a niniejszą dyrektywą.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przedstawiają Komisji teksty najważniejszych przepisów prawa krajowego, które przyjmują w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 413

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie 1 stycznia 2007 r.

Artykuł 414

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

▼B*ZALĄCZNIK I***WYKAZ CZYNNOŚCI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 13 UST. 1
AKAPIT TRZECI**

- (1) Usługi telekomunikacyjne;
- (2) dostawa wody, gazu, energii elektrycznej i energii ciepłej;
- (3) transport towarów;
- (4) świadczenie usług przez porty morskie i porty lotnicze;
- (5) przewóz osób;
- (6) dostawa nowych towarów wytworzonych na sprzedaż;
- (7) transakcje dotyczące produktów rolnych dokonywane przez rolne agencje skupu interwencyjnego zgodnie z rozporządzeniami w sprawie wspólnej organizacji rynku w odniesieniu do tych produktów;
- (8) organizacja targów i wystaw o charakterze komercyjnym;
- (9) magazynowanie;
- (10) działalność komercyjnych agencji reklamowych;
- (11) działalność biur podróży;
- (12) prowadzenie stołówek pracowniczych, bufetów, kantyn i innych podobnych instytucji;
- (13) działalność stacji radiowych i telewizyjnych, o ile nie są one zwolnione na mocy art. 132 ust. 1 lit. q).

▼ B

ZALĄCZNIK II

▼ M3

**PRZYKŁADOWY WYKAZ USŁUG ŚWIADCZONYCH DROGĄ
ELEKTRONICZNĄ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 58 AKAPIT
PIERWSZY LIT. C)**

▼ B

- (1) Tworzenie i utrzymywanie witryn internetowych, zdalna konserwacja oprogramowania i sprzętu;
- (2) dostarczanie oprogramowania oraz jego uaktualnień;
- (3) dostarczanie obrazów, tekstu i informacji oraz udostępnianie baz danych;
- (4) dostarczanie muzyki, filmów i gier, w tym gier losowych i hazardowych, jak również przekazów lub wydarzeń o charakterze politycznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym, naukowym lub rozrywkowym;
- (5) świadczenie usług kształcenia korespondencyjnego.

▼ B*ZAŁĄCZNIK III***WYKAZ DOSTAW TOWARÓW I ŚWIADCZENIA USŁUG, DO KTÓRYCH MOŻNA ZASTOSOWAĆ STAWKI OBNIŻONE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 98**

- (1) Środki spożywcze (łącznie z napojami, ale z wyłączeniem napojów alkoholowych) przeznaczone do spożycia przez ludzi i zwierzęta, żywe zwierzęta, nasiona, rośliny oraz składniki zwykle przeznaczone do produkcji środków spożywczych; produkty zwykle przeznaczone do użytku jako dodatek lub substytut środków spożywczych;
- (2) dostawa wody;
- (3) produkty farmaceutyczne zwykle stosowane dla ochrony zdrowia, zapobiegania chorobom oraz do celów medycznych i weterynaryjnych, łącznie z produktami używanymi do celów antykoncepcyjnych oraz higieny osobistej;
- (4) sprzęt medyczny, sprzęt pomocniczy oraz pozostałe urządzenia przeznaczone zwykle do łagodzenia skutków lub leczenia niepełnosprawności, przeznaczone wyłącznie do użytku osobistego przez osoby niepełnosprawne, łącznie z naprawami takich towarów, jak również dostarczanie fotelików do przewozu dzieci w samochodach;
- (5) przewóz osób oraz ich bagażu;

▼ M19**▼ C3**

- (6) dostarczanie, w tym w formie wypożyczeń w bibliotekach, książek, gazet i czasopism, na nośnikach fizycznych, dostarczanych drogą elektroniczną albo na oba sposoby (łącznie z broszurami, ulotkami i podobnymi materiałami drukowanymi, książeczkami obrazkowymi, do rysowania lub kolorowania dla dzieci, nutami drukowanymi lub w postaci rękopisu, mapami, mapami hydrograficznymi lub podobnymi), innych niż publikacje, które w całości lub w przeważającej mierze służą celom reklamowym, oraz innych niż publikacje, które w całości lub w przeważającej mierze składają się z treści wideo lub możliwej do odsłuchania muzyki;

▼ B

- (7) wstęp na przedstawienia, do teatrów, cyrków, na targi, do wesołych miasteczek, parków rozrywki, na koncerty, do muzeów, ogrodów zoologicznych, kin, na wystawy oraz podobne imprezy i obiekty kulturalne;
- (8) odbiór usług nadawczych radiowych i telewizyjnych;
- (9) świadczenie usług przez pisarzy, kompozytorów i wykonawców lub tantiemy za należne im prawa autorskie;
- (10) dostawa, budowa, remont i przebudowa budynków mieszkalnych w ramach polityki społecznej;

▼ M5

- (10a) remonty i naprawy prywatnych budynków mieszkalnych, z wyłączeniem materiałów stanowiących znaczącą część wartości świadczonej usługi;
- (10b) mycie okien i sprząatanie w prywatnych budynkach mieszkalnych;

▼ B

- (11) dostawa towarów i świadczenie usług, które zwykle są przeznaczone do wykorzystania w produkcji rolnej, ale z wyłączeniem dóbr inwestycyjnych, takich jak maszyny lub budynki;

▼ B

- (12) zakwaterowanie w hotelach i podobnych obiektach, w tym zakwaterowanie w obiektach wypoczynkowych oraz wynajem miejsc kempingowych lub miejsc do parkowania dla przyczep kempingowych;

▼ M5

- (12a) usługi restauracyjne i cateringowe, z możliwością wykluczenia dostawy napojów (alkoholowych lub bezalkoholowych);

▼ B

- (13) wstęp na imprezy sportowe;
- (14) korzystanie z obiektów sportowych;
- (15) dostawa towarów i świadczenie usług przez instytucje uznawane przez państwa członkowskie za instytucje o charakterze społecznym i działające w zakresie pomocy społecznej lub zabezpieczenia społecznego, o ile te rodzaje działalności nie są zwolnione na mocy art. 132, 135 i 136;
- (16) usługi świadczone przez zakłady pogrzebowe i krematoria, wraz z dostawą towarów związanych z tą działalnością;
- (17) opieka medyczna i dentystryczna, jak również sanatoryjna, o ile usługi te nie są zwolnione na mocy art. 132 ust. 1 lit. b)-e);
- (18) świadczenie usług w zakresie oczyszczania dróg publicznych, wywozu i utylizacji odpadów, z wyjątkiem takich usług świadczonych przez podmioty, o których mowa w art. 13;

▼ M5

- (19) drobne naprawy rowerów, butów i wyrobów skórzanych, odzieży i wyrobów włókienniczych użytku domowego (w tym poprawki i przeróbki);
- (20) usługi pomocy w gospodarstwach domowych, takie jak pomoc domowa, opieka nad dziećmi, osobami starszymi, chorymi lub niepełnosprawnymi;
- (21) fryzjerstwo.
-

▼B*ZALĄCZNIK V***KATEGORIE TOWARÓW OBJĘTYCH PROCEDURĄ O SKŁADACH
INNYCH NIŻ CELNE ZGODNIE Z ART. 160 UST. 2**

	Kod CN	Opis towarów
(1)	0701	Ziemniaki
(2)	0711 20	Oliwki
(3)	0801	Orzechy kokosowe, orzechy brazylijskie i orzechy nerkowca
(4)	0802	Pozostałe orzechy
(5)	0901 11 00 0901 12 00	Kawa, niepalona
(6)	0902	Herbata
(7)	1001 do 1005 1007 do 1008	Zboża
(8)	1006	Ryż łuskany
(9)	1201 do 1207	Ziarna oraz nasiona i owoce oleiste (w tym nasiona soi)
(10)	1507 do 1515	Tłuszcze i oleje pochodzenia roślinnego oraz ich frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie
(11)	1701 11 1701 12	Cukier surowy
(12)	1801	Ziarna kakao, całe lub łamane, surowe lub palone
(13)	2709 2710 2711 12 2711 13	Oleje mineralne (łącznie z propanem i butanem; również łącznie z surowymi olejami ropy naftowej)
(14)	Działy 28 i 29	Chemikalia luzem
(15)	4001 4002	Kauczuk, w formach podstawowych lub w płytach, arkuszach lub taśmach
(16)	5101	Włna
(17)	7106	Srebro
(18)	7110 11 00 7110 21 00 7110 31 00	Platyna (pallad, rod)
(19)	7402 7403 7405 7408	Miedź
(20)	7502	Nikiel

▼B

	Kod CN	Opis towarów
(21)	7601	Aluminium
(22)	7801	Ołów
(23)	7901	Cynk
(24)	8001	Cyna
(25)	ex 8112 92	Ind
	ex 8112 99	

▼ B*ZALĄCZNIK VI***WYKAZ DOSTAW TOWARÓW I ŚWIADCZENIA USŁUG,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 199 UST. 1 LIT. D)**

- (1) Dostawy odpadów żelaznych i nieżelaznych, złomu oraz zużytych materiałów, w tym półproduktów będącymi wynikiem przetwarzania, wytwarzania lub stapienia metali żelaznych i nieżelaznych oraz ich stopów;
- (2) dostawy półproduktów żelaznych i nieżelaznych oraz niektórych powiązanych usług przetwarzania;
- (3) dostawy pozostałości i innych materiałów przetwarzalnych składających się z metali żelaznych i nieżelaznych, ich stopów, żużłu, popiołu, zgorzeliny i pozostałości przemysłowych zawierających metale lub ich stopy, a także świadczenie usług polegających na selekcji, cięciu, rozdrabnianiu i prasowaniu tych produktów;
- (4) dostawy oraz określone usługi polegające na przetwarzaniu, związane z odpadami żelaznymi i nieżelaznymi, jak również ze ścinkami, złomem, odpadami oraz materiałami zużytymi i przetwarzalnymi składającymi się ze słuczki, szkła, papieru, tektury i kartonu, szmat, kości, skóry, sztucznej skóry, pergaminu, skór surowych, ściągien, szpagatu, wyrobów powroźniczych, lin, kabli, gumy i plastiku;
- (5) dostawy materiałów, o których mowa w niniejszym załączniku po przetworzeniu w formie czyszczenia, polerowania, selekcji, cięcia, rozdrabniania, prasowania lub wlewania do wlewek;
- (6) dostawa złomu i odpadów po obróbce materiałów podstawowych.

▼B*ZAŁĄCZNIK VII***WYKAZ CZYNNOŚCI ZWIĄZANYCH Z PRODUKCJĄ ROLNĄ,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 295 UST. 1 PKT 4**

- (1) Uprawa:
- a) uprawa roli, łącznie z uprawą winorośli;
  - b) uprawa owoców (łącznie z oliwkami) i warzyw, kwiatów oraz roślin ozdobnych, zarówno gruntowych, jak i szklarniowych;
  - c) uprawa grzybów, roślin przyprawowych, nasion i sadzonek;
  - d) prowadzenie szkólek;
- (2) hodowla wraz z uprawą gruntu:
- a) hodowla zwierząt;
  - b) hodowla drobiu;
  - c) hodowla królików;
  - d) pszczelarstwo;
  - e) hodowla jedwabników;
  - f) hodowla ślimaków;
- (3) leśnictwo;
- (4) rybołówstwo:
- a) połowy ryb słodkowodnych;
  - b) hodowla ryb;
  - c) hodowla małży, ostryg oraz innych mięczaków i skorupiaków;
  - d) hodowla żab.

▼B

ZALĄCZNIK VIII

**PRZYKŁADOWY WYKAZ USŁUG ROLNICZYCH, O KTÓRYCH
MOWA W ART. 295 UST. 1 PKT 5**

- (1) Prace przy uprawie ziemi, koszenie, młócenie, wyciskanie, zbiór i żniwa, sianie i sadzenie;
- (2) pakowanie i przygotowywanie do sprzedaży, np. suszenie, czyszczenie, rozdrabnianie, odkażanie oraz silosowanie produktów rolnych;
- (3) przechowywanie produktów rolnych;
- (4) dozór nad trzodą, chów i tucz;
- (5) wynajem do celów rolniczych sprzętu używanego zwykle w gospodarstwach rolnych, leśnych lub rybackich;
- (6) pomoc techniczna;
- (7) zwalczanie chwastów i szkodników, opylanie i opryskiwanie upraw oraz ziemi;
- (8) obsługa sprzętu nawadniającego i odwadniającego;
- (9) obcinanie gałęzi, ścinanie drzew i inne usługi leśne.

ZALĄCZNIK IX**DZIELA SZTUKI, PRZEDMIOTY KOLEKCYJONERSKIE I ANTYKI,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 311 UST. 1 PKT 2, 3 I 4****CZĘŚĆ A****Dziela sztuki**

- (1) Obrazy, kolaże i podobne płyty dekoracyjne, rysunki i pastele, wykonane wyłącznie ręcznie przez artystę, z wyłączeniem planów i rysunków do celów architektonicznych, inżynieryjnych, przemysłowych, komercyjnych, topograficznych lub podobnych, ręcznie zdobione produkty rzemiosła artystycznego, tkaniny malowane dla scenografii teatralnej, do wystroju pracowni artystycznych lub podobnych zastosowań (kod CN 9701);
- (2) oryginalne ryciny, sztychy i litografie; sporządzone w ograniczonej liczbie egzemplarzy, czarno-białe bądź kolorowe, złożone z jednego lub kilku arkuszy wykonane wyłącznie ręcznie przez artystę, niezależnie od stosowanego przez niego procesu lub materiału, jednak z wyłączeniem wszelkich procesów mechanicznych lub fotomechanicznych (kod CN 9702 00 00);
- (3) oryginalne rzeźby i posągi z dowolnych materiałów, pod warunkiem, że zostały one wykonane wyłącznie przez artystę; odlewy rzeźb, których liczba jest ograniczona do ośmiu egzemplarzy, a wykonanie było nadzorowane przez artystę lub jego następców prawnych (kod CN 9703 00 00); w wyjątkowych przypadkach określonych przez państwa członkowskie limit ośmiu egzemplarzy może zostać zwiększony w odniesieniu do odlewów rzeźb wykonanych przed dniem 1 stycznia 1989 r.;
- (4) tkaniny dekoracyjne (kod CN 5805 00 00) oraz tkaniny ścienne (kod CN 6304 00 00) wykonane ręcznie na podstawie oryginalnych wzorów dostarczonych przez artystę, pod warunkiem że ich liczba jest ograniczona do ośmiu egzemplarzy każdego wzoru;
- (5) pojedyncze dzieła z ceramiki w całości wykonane przez artystę i przez niego sygnowane;
- (6) emalie na miedzi, wykonane wyłącznie ręcznie, w liczbie ograniczonej do ośmiu ponumerowanych egzemplarzy sygnowanych przez artystę lub pracownię artystyczną, z wyłączeniem biżuterii, wyrobów złotniczych i jubilerskich;
- (7) fotografie wykonane przez artystę, drukowane przez niego lub pod jego nadzorem, sygnowane i numerowane oraz wykonane w liczbie ograniczonej do trzydziestu egzemplarzy we wszelkich formatach i na wszelkich możliwych nośnikach.

CZĘŚĆ B**Przedmioty kolekcjonerskie**

- (1) Znaczki pocztowe lub skarbowe, stemple pocztowe, koperty pierwszego dnia obiegu, papeteria ostemplowana lub podobna, skasowane lub nieskasowane, ale nie znajdujące się w obiegu i nie przeznaczone do obiegu (kod CN 9704 00 00);
- (2) kolekcje i przedmioty kolekcjonerskie, zoologiczne, botaniczne, mineralogiczne, anatomiczne, historyczne, archeologiczne, paleontologiczne, etnograficzne lub numizmatyczne (kod CN 9705 00 00).

CZĘŚĆ C**Antyki**

Przedmioty inne niż dzieła sztuki lub przedmioty kolekcjonerskie o wieku przekraczającym 100 lat (kod CN 9706 00 00).

▼B*ZALĄCZNIK X***▼A1****WYKAZ TRANSAKCJI OBJĘTYCH ODSTĘPSTWAMI, O KTÓRYCH
MOWA W ART. 370 I 371 ORAZ ART. 375–390c.****▼B****CZĘŚĆ A****Transakcje, które państwa członkowskie mogą nadal opodatkowywać**

- (1) Świadczenie usług przez techników dentystycznych w ramach ich działalności zawodowej, jak również wykonanie protez dentystycznych przez dentystów i techników dentystycznych;
- (2) działalność publicznych instytucji radia i telewizji, inna niż działalność komercyjna;
- (3) dostawy budynków lub ich części lub związanego z nimi gruntu, innych niż te, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. a), w przypadku gdy dostawy te są dokonywane przez podatników, którzy mieli prawo do odliczenia VAT zapłaconego na poprzednim etapie w odniesieniu do danego budynku;
- (4) usługi biur podróży, o których mowa w art. 306, oraz usług biur podróży działających w imieniu i na rzecz turysty, przy organizacji podróży poza Wspólnotę.

CZĘŚĆ B**Transakcje, dla których państwa członkowskie mogą utrzymać zwolnienia**

- (1) Wstęp na imprezy sportowe;
- (2) świadczenie usług przez twórców, artystów, wykonawców, prawników i innych przedstawicieli wolnych zawodów, innych niż zawody medyczne i paramedyczne, z wyjątkiem następujących przypadków:
  - a) cesja praw do patentów, znaków towarowych i innych podobnych praw, jak również przyznawanie licencji dotyczących takich praw;
  - b) prace, inne niż dostarczanie rezultatu pracy nakładczej, na rzeczowym majątku ruchomym, wykonywane na rzecz podatnika;
  - c) usługi, których celem jest przygotowanie lub koordynowanie wykonania prac budowlanych, takich jak usługi architektów i biur nadzoru budowlanego;
  - d) usługi w dziedzinie reklamy komercyjnej;
  - e) transport i magazynowanie towarów oraz usługi pomocnicze;
  - f) wynajempodatnikowi rzeczowego majątku ruchomego;
  - g) zapewnienie podatnikowi personelu;
  - h) usługi świadczone przez konsultantów, inżynierów, biura planowania oraz podobne usługi w dziedzinie techniki, ekonomii lub nauki;
  - i) wypełnienie zobowiązania do całkowitego lub częściowego zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej lub korzystania z prawa, o którym mowa w lit. a)-h) lub lit. j);

▼ B

- j) usługi spedytorów, maklerów, agentów handlowych i innych niezależnych pośredników, o ile dotyczą one dostawy lub importu towarów lub też świadczenia usług, o których mowa w lit. a)-i);
- (3) świadczenie usług telekomunikacyjnych i dostawa towarów związanych z tymi usługami, wykonywane przez pocztę państwową;
- (4) usługi świadczone przez zakłady pogrzebowe i krematoria, wraz z dostawą towarów związanych z tą działalnością;
- (5) transakcje dokonywane przez osoby niewidome lub zatrudniające je zakłady pracy dla niewidomych, pod warunkiem że zwolnienia te nie spowodują znaczącego zakłócenia konkurencji;
- (6) dostawa towarów i świadczenie usług organom urzędowym odpowiedzialnym za budowę, zagospodarowanie i utrzymanie cmentarzy, grobów i pomników upamiętniających ofiary wojny;
- (7) transakcje dokonywane przez szpitale nieobjęte art. 132 ust. 1 lit. b);
- (8) dostawa wody przez podmiot prawa publicznego;
- (9) dostawa, przed pierwszym zasiedleniem, budynku lub jego części lub związanego z nim gruntu, oraz dostawa terenów budowlanych, o których mowa w art. 12;
- (10) przewóz osób oraz, o ile przewóz osób jest zwolniony, transport towarzyszących towarów, takich jak bagaż lub pojazdy silnikowe, lub świadczenie usług związanych z przewozem osób;
- (11) dostawa, przebudowa, naprawa, konserwacja, czarterowanie i wynajmowanie statków powietrznych używanych przez instytucje państwowe, łącznie ze sprzętem będącym częścią tych statków lub też służącym ich eksploatacji;
- (12) dostawa, przebudowa, naprawa, konserwacja, czarterowanie i wynajem okrętów wojennych;
- (13) świadczenie usług przez biura podróży, o których mowa w art. 306, oraz usług biur podróży działających w imieniu i na rzecz turysty, przy organizacji podróży na terytorium Wspólnoty.

▼B*ZAŁĄCZNIK XI*

CZĘŚĆ A

Uchylone dyrektywy wraz z ich kolejnymi zmianami

- (1) Dyrektywa 67/227/EWG (Dz.U. 71 z 14.4.1967, str. 1301)
Dyrektywa 77/388/EWG
- (2) Dyrektywa 77/388/EWG (Dz.U. L 145 z 13.6.1977, str. 1)
Dyrektywa 78/583/EWG (Dz.U. L 194 z 19.7.1978, str. 16)
Dyrektywa 80/368/EWG (Dz.U. L 90 z 3.4.1980, str. 41)
Dyrektywa 84/386/EWG (Dz.U. L 208 z 3.8.1984, str. 58)
Dyrektywa 89/465/EWG (Dz.U. L 226 z 3.8.1989, str. 21)
Dyrektywa 91/680/EWG (Dz.U. L 376 z 31.12.1991, str. 1) – (z wyjątkiem art. 2)
Dyrektywa 92/77/EWG (Dz.U. L 316 z 31.10.1992, str. 1)
Dyrektywa 92/111/EWG (Dz.U. L 384 z 30.12.1992, str. 47)
Dyrektywa 94/4/WE (Dz.U. L 60 z 3.3.1994, str. 14) – (tylko art. 2)
Dyrektywa 94/5/WE (Dz.U. L 60 z 3.3.1994, str. 16)
Dyrektywa 94/76/WE (Dz.U. L 365 z 31.12.1994, str. 53)
Dyrektywa 95/7/WE (Dz.U. L 102 z 5.5.1995, str. 18)
Dyrektywa 96/42/WE (Dz.U. L 170 z 9.7.1996, str. 34)
Dyrektywa 96/95/WE (Dz.U. L 338 z 28.12.1996, str. 89)
Dyrektywa 98/80/WE (Dz.U. L 281 z 17.10.1998, str. 31)
Dyrektywa 1999/49/WE (Dz.U. L 139 z 2.6.1999, str. 27)
Dyrektywa 1999/59/WE (Dz.U. L 162 z 26.6.1999, str. 63)
Dyrektywa 1999/85/WE (Dz.U. L 277 z 28.10.1999, str. 34)
Dyrektywa 2000/17/WE (Dz.U. L 84 z 5.4.2000, str. 24)
Dyrektywa 2000/65/WE (Dz.U. L 269 z 21.10.2000, str. 44)
Dyrektywa 2001/4/WE (Dz.U. L 22 z 24.1.2001, str. 17)
Dyrektywa 2001/115/WE (Dz.U. L 15 z 17.1.2002, str. 24)
Dyrektywa 2002/38/WE (Dz.U. L 128 z 15.5.2002, str. 41)
Dyrektywa 2002/93/WE (Dz.U. L 331 z 7.12.2002, str. 27)
Dyrektywa 2003/92/WE (Dz.U. L 260 z 11.10.2003, str. 8)
Dyrektywa 2004/7/WE (Dz.U. L 27 z 30.1.2004, str. 44)
Dyrektywa 2004/15/WE (Dz.U. L 52 z 21.2.2004, str. 61)
Dyrektywa 2004/66/WE (Dz.U. L 168 z 1.5.2004, str. 35) – (tylko pkt V załącznika)
Dyrektywa 2005/92/WE (Dz.U. L 345 z 28.12.2005, str. 19)
Dyrektywa 2006/18/WE (Dz.U. L 51 z 22.2.2006, str. 12)
Dyrektywa 2006/58/WE (Dz.U. L 174 z 28.6.2006, str. 5)
Dyrektywa 2006/69/WE (Dz.U. L 221 z 12.8.2006, str. 9) – (tylko art. 1)
- ▼C1**
- Dyrektywa 2006/98/WE (Dz.U. L 363 z 20.12.2006, str. 129) – (tylko art. 2 załącznika)

▼B

CZĘŚĆ B

Terminy transpozycji do prawa krajowego

(o których mowa w art. 411)

Dyrektywa	Termin transpozycji
Dyrektywa 67/227/EWG	1 stycznia 1970 r.
Dyrektywa 77/388/EWG	1 stycznia 1978 r.
Dyrektywa 78/583/EWG	1 stycznia 1979 r.
Dyrektywa 80/368/EWG	1 stycznia 1979 r.
Dyrektywa 84/386/EWG	1 lipca 1985 r.
Dyrektywa 89/465/EWG	1 stycznia 1990 r.
	1 stycznia 1991 r.
	1 stycznia 1992 r.
	1 stycznia 1993 r.
	1 stycznia 1994 r. dla Portugalii
Dyrektywa 91/680/EWG	1 stycznia 1993 r.
Dyrektywa 92/77/EWG	31 grudnia 1992 r.
Dyrektywa 92/111/EWG	1 stycznia 1993 r.
	1 stycznia 1994 r.
	1 października 1993 r. dla Niemiec
Dyrektywa 94/4/WE	1 kwietnia 1994 r.
Dyrektywa 94/5/WE	1 stycznia 1995 r.
Dyrektywa 94/76/WE	1 stycznia 1995 r.
Dyrektywa 95/7/WE	1 stycznia 1996 r.
	1 stycznia 1997 r. dla Niemiec i Luksemburga
Dyrektywa 96/42/WE	1 stycznia 1995 r.
Dyrektywa 96/95/WE	1 stycznia 1997 r.
Dyrektywa 98/80/WE	1 stycznia 2000 r.
Dyrektywa 1999/49/WE	1 stycznia 1999 r.
Dyrektywa 1999/59/WE	1 stycznia 2000 r.
Dyrektywa 1999/85/WE	—
Dyrektywa 2000/17/WE	—
Dyrektywa 2000/65/WE	31 grudnia 2001 r.
Dyrektywa 2001/4/WE	1 stycznia 2001 r.
Dyrektywa 2001/115/WE	1 stycznia 2004 r.
Dyrektywa 2002/38/WE	1 lipca 2003 r.
Dyrektywa 2002/93/WE	—
Dyrektywa 2003/92/WE	1 stycznia 2005 r.
Dyrektywa 2004/7/WE	30 stycznia 2004 r.
Dyrektywa 2004/15/WE	—
Dyrektywa 2004/66/WE	1 maja 2004 r.
Dyrektywa 2005/92/WE	1 stycznia 2006 r.
Dyrektywa 2006/18/WE	—
Dyrektywa 2006/58/WE	1 lipca 2006 r.
Dyrektywa 2006/69/WE	1 stycznia 2008 r.
Dyrektywa 2006/98/WE	1 stycznia 2007 r.

▼C1

ZAŁĄCZNIK XII

TABELA KORELACJI

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
art. 1 akapit pierwszy				art. 1 ust. 1
art. 1 akapit drugi i trzeci				—
art. 2 akapit pierwszy, drugi i trzeci				art. 1 ust. 2 akapit pierwszy, drugi i trzeci
art. 3, 4 i 6				—
	art. 1			—
	art. 2 pkt 1			art. 2 ust. 1 lit. a) i c)
	art. 2 pkt 2			art. 2 ust. 1 lit. d)
	art. 3 ust. 1 tiret pierwsze			art. 5 pkt 2
	art. 3 ust. 1 tiret drugie			art. 5 pkt 1
	art. 3 ust. 1 tiret trzecie			art. 5 pkt 3 i 4
	art. 3 ust. 2			—
	art. 3 ust. 3 akapit pierwszy tiret pierwsze			art. 6 ust. 2 lit. a) i b)
	art. 3 ust. 3 akapit pierwszy tiret drugie			art. 6 ust. 2 lit. c) i d)
	art. 3 ust. 3 akapit pierwszy tiret trzecie			art. 6 ust. 2 lit. e), f) i g)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 3 ust. 3 akapit drugi tiret pierwsze			art. 6 ust. 1 lit. b)
	art. 3 ust. 3 akapit drugi tiret drugie			art. 6 ust. 1 lit. c)
	art. 3 ust. 3 akapit drugi tiret trzecie			art. 6 ust. 1 lit. a)
	art. 3 ust. 4 akapit pierwszy tiret pierwsze i drugie			art. 7 ust. 1
	art. 3 ust. 4 akapit drugi tiret pierwsze, drugie i trzecie			art. 7 ust. 2
	art. 3 ust. 5			art. 8
	art. 4 ust. 1 i 2			art. 9 ust. 1 akapit pierwszy i drugi
	art. 4 ust. 3 lit. a) akapit pierwszy zdanie pierwsze			art. 12 ust. 1 lit. a)
	art. 4 ust. 3 lit. a) akapit pierwszy zdanie drugie			art. 12 ust. 2 akapit drugi
	art. 4 ust. 3 lit. a) akapit drugi			art. 12 ust. 2 akapit trzeci
	art. 4 ust. 3 lit. a) akapit trzeci			art. 12 ust. 2 akapit pierwszy
	art. 4 ust. 3 lit. b) akapit pierwszy			art. 12 ust. 1 lit. b)
	art. 4 ust. 3 lit. b) akapit drugi			art. 12 ust. 3

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 4 ust. 4 akapit pierwszy			art. 10
	art. 4 ust. 4 akapit drugi i trzeci			art. 11 akapit pierwszy i drugi
	art. 4 ust. 5 akapit pierwszy, drugi i trzeci			art. 13 ust. 1 akapit pierwszy, drugi i trzeci
	art. 4 ust. 5 akapit czwarty			art. 13 ust. 2
	art. 5 ust. 1			art. 14 ust. 1
	art. 5 ust. 2			art. 15 ust. 1
	art. 5 ust. 3 lit. a), b) i c)			art. 15 ust. 2 lit. a), b) i c)
	art. 5 ust. 4 lit. a), b) i c)			art. 14 ust. 2 lit. a), b) i c)
	art. 5 ust. 5			art. 14 ust. 3
	art. 5 ust. 6 zdanie pierwsze i drugie			art. 16 akapit pierwszy i drugi
	art. 5 ust. 7 lit. a), b) i c)			art. 18 lit. a), b) i c)
	art. 5 ust. 8 zdanie pierwsze			►C1 art. 19 akapit pierwszy ◄
	art. 5 ust. 8 zdanie drugie i trzecie			►C1 art. 19 akapit drugi ◄
	art. 6 ust. 1 akapit pierwszy			art. 24 ust. 1
	art. 6 ust. 1 akapit drugi tiret pierwsze, drugie i trzecie			art. 25 lit. a), b) i c)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 6 ust. 2 akapit pierwszy lit. a) i b)			art. 26 ust. 1 lit. a) i b)
	art. 6 ust. 2 akapit drugi			art. 26 ust. 2
	art. 6 ust. 3			art. 27
	art. 6 ust. 4			art. 28
	art. 6 ust. 5			art. 29
	art. 7 ust. 1 lit. a) i b)			art. 30 akapit pierwszy i drugi
	art. 7 ust. 2			art. 60
	art. 7 ust. 3 akapit pierwszy i drugi			art. 61 akapit pierwszy i drugi
	art. 8 ust. 1 lit. a) zdanie pierwsze			art. 32 akapit pierwszy
	art. 8 ust. 1 lit. a) zdanie drugie i trzecie			art. 36 akapit pierwszy i drugi
	art. 8 ust. 1 lit. b)			art. 31
	art. 8 ust. 1 lit. c) akapit pierwszy			art. 37 ust. 1
	art. 8 ust. 1 lit. c) akapit drugi tiret pierwsze			art. 37 ust. 2 akapit pierwszy
	art. 8 ust. 1 lit. c) akapit drugi tiret drugie i trzecie			art. 37 ust. 2 akapit drugi i trzeci
	art. 8 ust. 1 lit. c) akapit trzeci			art. 37 ust. 2 akapit czwarty

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 8 ust. 1 lit. c) akapit czwarty			art. 37 ust. 3 akapit pierwszy
	art. 8 ust. 1 lit. c) akapit piąty			—
	art. 8 ust. 1 lit. c) akapit szósty			art. 37 ust. 3 akapit drugi
	art. 8 ust. 1 lit. d) akapit pierwszy i drugi			art. 38 ust. 1 i 2
	art. 8 ust. 1 lit. e) zdanie pierwsze			art. 39 akapit pierwszy
	art. 8 ust. 1 lit. e) zdanie drugie i trzecie			art. 39 akapit drugi
	art. 8 ust. 2			art. 32 akapit drugi
	art. 9 ust. 1			art. 43
	art. 9 ust. 2 zdanie wstępne			—
	art. 9 ust. 2 lit. a)			art. 45
	art. 9 ust. 2 lit. b)			art. 46
	art. 9 ust. 2 lit. c) tiret pierwsze i drugie			art. 52 lit. a) i b)
	art. 9 ust. 2 lit. c) tiret trzecie i czwarte			art. 52 lit. c)
	art. 9 ust. 2 lit. e) tiret pierwsze do szóstego			art. 56 ust. 1 lit. a)-f)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 9 ust. 2 lit. e) tiret siódme			art. 56 ust. 1 lit. l)
	art. 9 ust. 2 lit. e) tiret ósme			art. 56 ust. 1 lit. g)
	art. 9 ust. 2 lit. e) tiret dziewiąte			art. 56 ust. 1 lit. h)
	art. 9 ust. 2 lit. e) tiret dziesiąte zdanie pierwsze			art. 56 ust. 1 lit. i)
	art. 9 ust. 2 lit. e) tiret dziesiąte zdanie drugie			art. 24 ust. 2
	art. 9 ust. 2 lit. e) tiret dziesiąte zdanie trzecie			art. 56 ust. 1 lit. i)
	art. 9 ust. 2 lit. e) tiret jedenaste i dwunaste			art. 56 ust. 1 lit. j) i k)
	art. 9 ust. 2 lit. f)			art. 57 ust. 1
	art. 9 ust. 3			art. 58 akapit pierwszy i drugi
	art. 9 ust. 3 lit. a) i b)			art. 58 akapit pierwszy lit. a) i b)
	art. 9 ust. 4			art. 59 ust. 1 i 2
	art. 10 ust. 1 lit. a) i b)			art. 62 pkt 1 i 2
	art. 10 ust. 2 akapit pierwszy zdanie pierwsze			art. 63

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 10 ust. 2 akapit pierwszy zdanie drugie i trzecie			art. 64 ust. 1 i 2
	art. 10 ust. 2 akapit drugi			art. 65
	art. 10 ust. 2 akapit trzeci tiret pierwsze, drugie i trzecie			art. 66 lit. a), b) i c)
	art. 10 ust. 3 akapit pierwszy zdanie pierwsze			art. 70
	art. 10 ust. 3 akapit pierwszy zdanie drugie			art. 71 ust. 1 akapit pierwszy
	art. 10 ust. 3 akapit drugi			art. 71 ust. 1 akapit drugi
	art. 10 ust. 3 akapit trzeci			art. 71 ust. 2
	art. 11 część A ust. 1 lit. a)			art. 73
	art. 11 część A ust. 1 lit. b)			art. 74
	art. 11 część A ust. 1 lit. c)			art. 75
	art. 11 część A ust. 1 lit. d)			art. 77
	art. 11 część A ust. 2 lit. a)			art. 78 akapit pierwszy lit. a)
	art. 11 część A ust. 2 lit. b) zdanie pierwsze			art. 78 akapit pierwszy lit. b)
	art. 11 część A ust. 2 lit. b) zdanie drugie			art. 78 akapit drugi
	art. 11 część A ust. 3 lit. a) i b)			art. 79 akapit pierwszy lit. a) i b), art. 87 lit. a) i b)
	art. 11 część A ust. 3 lit. c) zdanie pierwsze			art. 79 akapit pierwszy lit. c)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 11 część A ust. 3 lit. c) zdanie drugie			art. 79 akapit drugi
	art. 11 część A ust. 4 akapit pierwszy i drugi			art. 81 akapit pierwszy i drugi
	art. 11 część A ust. 5			art.82
	art. 11 część A ust. 6 akapit pierwszy zdanie pierwsze i drugie			art. 80 ust. 1 akapit pierwszy
	art. 11 część A ust. 6 akapit pierwszy zdanie trzecie			art. 80 ust. 1 akapit drugi
	art. 11 część A ust. 6 akapit drugi			art. 80 ust. 1 akapit pierwszy
	art. 11 część A ust. 6 akapit trzeci			art. 80 ust. 2
	art. 11 część A ust. 6 akapit czwarty			art. 80 ust. 3
	art. 11 część A ust. 7 akapit pierwszy i drugi			art. 72 akapit pierwszy i drugi
	art. 11 część B ust. 1			art. 85
	art. 11 część B ust. 3 lit. a)			art. 86 ust. 1 lit. a)
	art. 11 część B ust. 3 lit. b) akapit pierwszy			art. 86 ust. 1 lit. b)
	art. 11 część B ust. 3 lit. b) akapit drugi			art. 86 ust. 2

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 11 część B ust. 3 lit. b) akapit trzeci			art. 86 ust. 1 lit. b)
	art. 11 część B ust. 4			art. 87
	art. 11 część B ust. 5			art. 88
	art. 11 część B ust. 6 akapit pierwszy i drugi			art. 89 akapit pierwszy i drugi
	art. 11 część C ust. 1 akapit pierwszy i drugi			art. 90 ust. 1 i 2
	art. 11 część C ust. 2 akapit pierwszy			art. 91 ust. 1
	art. 11 część C ust. 2 akapit drugi zdanie pierwsze i drugie			art. 91 ust. 2 akapit pierwszy i drugi
	art. 11 część C ust. 3 tiret pierwsze i drugie			art. 92 lit. a) i b)
	art. 12 ust. 1			art. 93 akapit pierwszy
	art. 12 ust. 1 lit. a)			art. 93 akapit drugi lit. a)
	art. 12 ust. 1 lit. b)			art. 93 akapit drugi lit. c)
	art. 12 ust. 2 tiret pierwsze i drugie			art. 95 akapit pierwszy i drugi
	art. 12 ust. 3 lit. a) akapit pierwszy zdanie pierwsze			art. 96

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 12 ust. 3 lit. a) akapit pierwszy zdanie drugie			art. 97 ust. 1
	art. 12 ust. 3 lit. a) akapit drugi			art. 97 ust. 2
	art. 12 ust. 3 lit. a) akapit trzeci zdanie pierwsze			art. 98 ust. 1
	art. 12 ust. 3 lit. a) akapit trzeci zdanie drugie			art. 98 ust. 2 akapit pierwszy art. 99 ust. 1
	art. 12 ust. 3 lit. a) akapit czwarty			art. 98 ust. 2 akapit drugi
	art. 12 ust. 3 lit. b) zdanie pierwsze			art. 102 akapit pierwszy
	art. 12 ust. 3 lit. b) zdanie drugie, trzecie i czwarte			art. 102 akapit drugi
	art. 12 ust. 3 lit. c) akapit pierwszy			art. 103 ust. 1
	art. 12 ust. 3 lit. c) akapit drugi tiret pierwsze i drugie			art. 103 ust. 2 lit. a) i b)
	art. 12 ust. 4 akapit pierwszy			art. 99 ust. 2
	art. 12 ust. 4 akapit drugi zdanie pierwsze i drugie			art. 100 akapit pierwszy i drugi
	art. 12 ust. 4 akapit trzeci			art. 101
	art. 12 ust. 5			art. 94 ust. 2
	art. 12 ust. 6			art. 105

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 13 część A ust. 1 zdanie wstępne			art. 131
	art. 13 część A ust. 1 lit. a)-n)			art. 132 ust. 1 lit. a)-n)
	art. 13 część A ust. 1 lit. o) zdanie pierwsze			art. 132 ust. 1 lit. o)
	art. 13 część A ust. 1 lit. o) zdanie drugie			art. 132 ust. 2
	art. 13 część A ust. 1 lit. p) i q)			art. 132 ust. 1 lit. p) i q)
	art. 13 część A ust. 2 lit. a) tiret pierwsze do czwartego			►C1 art. 133 akapit pierwszy lit. a)-d) ◀
	art. 13 część A ust. 2 lit. b) tiret pierwsze i drugie			art. 134 lit. a) i b)
	art. 13 część B zdanie wstępne			art. 131
	art. 13 część B lit. a)			art. 135 ust. 1 lit. a)
	art. 13 część B lit. b) akapit pierwszy			art. 135 ust. 1 lit. l)
	art. 13 część B lit. b) akapit pierwszy pkt 1-4			art. 135 ust. 2 akapit pierwszy lit. a)-d)
	art. 13 część B lit. b) akapit drugi			art. 135 ust. 2 akapit drugi
	art. 13 część B lit. c)			art. 136 lit. a) i b)
	art. 13 część B lit. d)			—
	art. 13 część B lit. d) pkt 1-5			art. 135 ust. 1 lit. b)-f)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	►C1 art. 135 część B lit. d) pkt 5 tiret pierwsze i drugie ◀			art. 135 ust. 1 lit. f)
	art. 13 część B lit. d) pkt 6			art. 135 ust. 1 lit. g)
	art. 13 część B lit. e)-h)			art. 135 ust. 1 lit. h)-k)
	art. 13 część C akapit pierwszy lit. a)			art. 137 ust. 1 lit. d)
	art. 13 część C akapit pierwszy lit. b)			art. 137 ust. 1 lit. a), b) i c)
	art. 13 część C akapit drugi			art. 137 ust. 2 akapit pierwszy i drugi
	art. 14 ust. 1 zdanie wstępne			art. 131
	art. 14 ust. 1 lit. a)			art. 140 lit. a)
	art. 14 ust. 1 lit. d) akapit pierwszy i drugi			art. 143 lit. b) i c)
	art. 14 ust. 1 lit. e)			art. 143 lit. e)
	art. 14 ust. 1 lit. g) tiret pierwsze do czwartego			art. 143 lit. f)-i)
	art. 14 ust. 1 lit. h)			art. 143 lit. j)
	art. 14 ust. 1 lit. i)			art. 144
	art. 14 ust. 1 lit. j)			art. 143 lit. k)
	art. 14 ust. 1 lit. k)			art. 143 lit. l)
	art. 14 ust. 2 akapit pierwszy			art. 145 ust. 1

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 14 ust. 2 akapit drugi tiret pierwsze, drugie i trzecie			art. 145 ust. 2 akapit pierwszy, drugi i trzeci
	art. 14 ust. 2 akapit trzeci			art. 145 ust. 3
	art. 15 zdanie wstępne			art. 131
	art. 15 pkt 1			art. 146 ust. 1 lit. a)
	art. 15 pkt 2 akapit pierwszy			art. 146 ust. 1 lit. b)
	art. 15 pkt 2 akapit drugi tiret pierwsze i drugie			art. 147 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i b)
	art. 15 pkt 2 akapit drugi tiret trzecie, pierwsza część zdania			art. 147 ust. 1 akapit pierwszy lit. c)
	art. 15 pkt 2 akapit drugi tiret trzecie, druga część zdania			art. 147 ust. 1 akapit drugi
	art. 15 pkt 2 akapit trzeci tiret pierwsze i drugie			art. 147 ust. 2 akapit pierwszy i drugi
	art. 15 pkt 2 akapit czwarty			art. 147 ust. 2 akapit trzeci
	art. 15 pkt 3			art. 146 ust. 1 lit. d)
	art. 15 pkt 4 akapit pierwszy lit. a) i b)			art. 148 lit. a)
	art. 15 pkt 4 akapit pierwszy lit. c)			art. 148 lit. b)
	art. 15 pkt 4 akapit drugi zdanie pierwsze i drugie			art. 150 ust. 1 i 2
	art. 15 pkt 5			art. 148 lit. c)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 15 pkt 6			art. 148 lit. f)
	art. 15 pkt 7			art. 148 lit. e)
	art. 15 pkt 8			art. 148 lit. d)
	art. 15 pkt 9			art. 148 lit. g)
	art. 15 pkt 10 akapit pierwszy tiret pierwsze do czwartego			art. 151 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)-d)
	art. 15 pkt 10 akapit drugi			art. 151 ust. 1 akapit drugi
	art. 15 pkt 10 akapit trzeci			art. 151 ust. 2
	art. 15 pkt 11			art. 152
	art. 15 pkt 12 zdanie pierwsze			art. 146 ust. 1 lit. c)
	art. 15 pkt 12 zdanie drugie			art. 146 ust. 2
	art. 15 pkt 13			art. 146 ust. 1 lit. e)
	art. 15 pkt 14 akapit pierwszy i drugi			art. 153 akapit pierwszy i drugi
	art. 15 pkt 15			art. 149
	art. 16 ust. 1			—
	art. 16 ust. 2			art. 164 ust. 1
	art. 16 ust. 3			art. 166
	art. 17 ust. 1			art. 167
	art. 17 ust. 2, 3 i 4			—

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 17 ust. 5 akapit pierwszy i drugi			art. 173 ust. 1 akapit pierwszy i drugi
	art. 17 ust. 5 akapit trzeci lit. a)-e)			art. 173 ust. 2 lit. a)-e)
	art. 17 ust. 6			art. 176
	art. 17 ust. 7 zdanie pierwsze i drugie			art. 177 akapit pierwszy i drugi
	art. 18 ust. 1			—
	art. 18 ust. 2 akapit pierwszy i drugi			art. 179 akapit pierwszy i drugi
	art. 18 ust. 3			art. 180
	art. 18 ust. 4 akapit pierwszy i drugi			art. 183 akapit pierwszy i drugi
	art. 19 ust. 1 akapit pierwszy tiret pierwsze			art. 174 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)
	art. 19 ust. 1 akapit pierwszy tiret drugie zdanie pierwsze			art. 174 ust. 1 akapit pierwszy lit. b)
	art. 19 ust. 1 akapit pierwszy tiret drugie zdanie drugie			art. 174 ust. 1 akapit drugi
	art. 19 ust. 1 akapit drugi			art. 175 ust. 1
	art. 19 ust. 2 zdanie pierwsze			art. 174 ust. 2 lit. a)
	art. 19 ust. 2 zdanie drugie			art. 174 ust. 2 lit. b) i c)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 19 ust. 2 zdanie trzecie			art. 174 ust. 3
	art. 19 ust. 3 akapit pierwszy zdanie pierwsze i drugie			art. 175 ust. 2 akapit pierwszy
	art. 19 ust. 3 akapit pierwszy zdanie trzecie			art. 175 ust. 2 akapit drugi
	art. 19 ust. 3 akapit drugi			art. 175 ust. 3
	art. 20 ust. 1 zdanie wstępne			art. 186
	art. 20 ust. 1 lit. a)			art. 184
	art. 20 ust. 1 lit. b), pierwsza część zdania pierwszego			art. 185 ust. 1
	art. 20 ust. 1 lit. b) druga część zdania pierwszego			art. 185 ust. 2 akapit pierwszy
	art. 20 ust. 1 lit. b) zdanie drugie			art. 185 ust. 2 akapit drugi
	art. 20 ust. 2 akapit pierwszy zdanie pierwsze			art. 187 ust. 1 akapit pierwszy
	art. 20 ust. 2 akapit pierwszy zdanie drugie i trzecie			art. 187 ust. 2 akapit pierwszy i drugi
	art. 20 ust. 2 akapit drugi i trzeci			art. 187 ust. 1 akapit drugi i trzeci
	art. 20 ust. 3 akapit pierwszy zdanie pierwsze			art. 188 ust. 1 akapit pierwszy
	art. 20 ust. 3 akapit pierwszy zdanie drugie			art. 188 ust. 1 akapit drugi i trzeci

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 20 ust. 3 akapit pierwszy zdanie trzecie			art. 188 ust. 2
	art. 20 ust. 3 akapit drugi			art. 188 ust. 2
	art. 20 ust. 4 akapit pierwszy tiret pierwsze do czwartego			art. 189 lit. a)-d)
	art. 20 ust. 4 akapit drugi			art. 190
	art. 20 ust. 5			art. 191
	art. 20 ust. 6			art. 192
	art. 21			—
	art. 22			—
	art. 22a			art. 249
	art. 23 akapit pierwszy			art. 211 akapit pierwszy art. 260
	art. 23 akapit drugi			art. 211 akapit drugi
	art. 24 ust. 1			art. 281
	art. 24 ust. 2, zdanie wstępne			art. 292
	art. 24 ust. 2 lit. a) akapit pierwszy			art. 284 ust. 1
	art. 24 ust. 2 lit. a) akapit drugi i trzeci			art. 284 ust. 2 akapit pierwszy i drugi
	art. 24 ust. 2 lit. b) zdanie pierwsze i drugie			art. 285 akapit pierwszy i drugi

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 24 ust. 2 lit. c)			art. 286
	art. 24 ust. 3 akapit pierwszy			art. 282
	art. 24 ust. 3 akapit drugi zdanie pierwsze			art. 283 ust. 2
	art. 24 ust. 3 akapit drugi zdanie drugie			art. 283 ust. 1 lit. a)
	art. 24 ust. 4 akapit pierwszy			art. 288 akapit pierwszy pkt 1-4
	art. 24 ust. 4 akapit drugi			art. 288 akapit drugi
	art. 24 ust. 5			art. 289
	art. 24 ust. 6			art. 290
	art. 24 ust. 7			art. 291
	art. 24 ust. 8 lit. a), b) i c)			art. 293 pkt 1, 2 i 3
	art. 24 ust. 9			art. 294
	► <u>C1</u> art. 24a akapit pierwszy tiret pierwsze do dziesiątego ◄			art. 287 pkt 7-16
	► <u>C1</u> art. 24a akapit drugi ◄			► <u>C1</u> – ◄
	art. 25 ust. 1			art. 296 ust. 1

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 25 ust. 2 tiret pierwsze do ósmego			art. 295 ust. 1 pkt 1-8
	art. 25 ust. 3 akapit pierwszy zdanie pierwsze			art. 297 akapit pierwszy zdanie pierwsze i akapit drugi
	art. 25 ust. 3 akapit pierwszy zdanie drugie			art. 298 akapit pierwszy
	art. 25 ust. 3 akapit pierwszy zdanie trzecie			art. 299
	art. 25 ust. 3 akapit pierwszy zdanie czwarte i piąte			art. 298 akapit drugi
	art. 25 ust. 3 akapit drugi			art. 297 akapit pierwszy zdanie drugie
	art. 25 ust. 4 akapit pierwszy			art. 272 ust. 1 akapit pierwszy lit. e)
	art. 25 ust. 5 i 6			—
	art. 25 ust. 7			art. 304
	art. 25 ust. 8			art. 301 ust. 2
	art. 25 ust. 9			art. 296 ust. 2
	art. 25 ust. 10			art. 296 ust. 3
	art. 25 ust. 11 i 12			—
	art. 26 ust. 1 zdanie pierwsze i drugie			art. 306 ust. 1 akapit pierwszy i drugi
	art. 26 ust. 1 zdanie trzecie			art. 306 ust. 2

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 26 ust. 2 zdanie pierwsze i drugie			art. 307 akapit pierwszy i drugi
	art. 26 ust. 2 zdanie trzecie			art. 308
	art. 26 ust. 3 zdanie pierwsze i drugie			art. 309 akapit pierwszy i drugi
	art. 26 ust. 4			art. 310
	art. 26a część A lit. a) akapit pierwszy			art. 311 ust. 1 pkt 2
	art. 26a część A lit. a) akapit drugi			art. 311 ust. 2
	art. 26a część A lit. b) i c)			art. 311 ust. 1 pkt 3 i 4
	art. 26a część A lit. d)			art. 311 ust. 1 pkt 1
	art. 26a część A lit. e) i f)			art. 311 ust. 1 pkt 5 i 6
	art. 26a część A lit. g) zdanie wstępne			art. 311 ust. 1 pkt 7
	art. 26a część A lit. g) tiret pierwsze i drugie			art. 311 ust. 3
	art. 26a część B ust. 1			art. 313 ust. 1
	art. 26a część B ust. 2			art. 314
	art. 26a część B ust. 2 tiret pierwsze do czwartego			art. 314 lit. a)-d)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 26a część B ust. 3 akapit pierwszy zdanie pierwsze i drugie			art. 315 akapit pierwszy i drugi
	art. 26a część B ust. 3 akapit drugi			art. 312
	art. 26a część B ust. 3 akapit drugi tiret pierwsze i drugie			art. 312 pkt 1 i 2
	art. 26a część B ust. 4 akapit pierwszy			art. 316 ust. 1
	art. 26a część B ust. 4 akapit pierwszy lit. a), b) i c)			art. 316 ust. 1 lit. a), b) i c)
	art. 26a część B ust. 4 akapit drugi			art. 316 ust. 2
	art. 26a część B ust. 4 akapit trzeci zdanie pierwsze i drugie			art. 317 akapit pierwszy i drugi
	art. 26a część B ust. 5			art. 321
	art. 26a część B ust. 6			art. 323
	art. 26a część B ust. 7			art. 322
	art. 26a część B ust. 7 lit. a), b) i c)			art. 322 lit. a), b) i c)
	art. 26a część B ust. 8			art. 324
	art. 26a część B ust. 9			art. 325
	art. 26a część B ust. 10 akapit pierwszy i drugi			art. 318 ust. 1 akapit pierwszy i drugi

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 26a część B ust. 10 akapit trzeci tiret pierwsze i drugie			art. 318 ust. 2 lit. a) i b)
	art. 26a część B ust. 10 akapit czwarty			art. 318 ust. 3
	art. 26a część B ust. 11 akapit pierwszy			art. 319
	art. 26a część B ust. 11 akapit drugi lit. a)			art. 320 ust. 1 akapit pierwszy
	art. 26a część B ust. 11 akapit drugi lit. b) i c)			art. 320 ust. 1 akapit drugi
	art. 26a część B ust. 11 akapit trzeci			art. 320 ust. 2
	art. 26a część C ust. 1 zdanie wstępne			art. 333 ust. 1 art. 334
	art. 26a część C ust. 1 tiret pierwsze do czwartego			art. 334 lit. a)-d)
	art. 26a część C ust. 2 tiret pierwsze i drugie			art. 336 lit. a) i b)
	art. 26a część C ust. 3			art. 337
	art. 26a część C ust. 4 akapit pierwszy tiret pierwsze, drugie i trzecie			art. 339 akapit pierwszy lit. a), b) i c)
	art. 26a część C ust. 4 akapit drugi			art. 339 akapit drugi
	art. 26a część C ust. 5 akapit pierwszy i drugi			art. 340 ust. 1 akapit pierwszy i drugi

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 26a część C ust. 5 akapit trzeci			art. 340 ust. 2
	art. 26a część C ust. 6 akapit pierwszy tiret pierwsze i drugie			art. 338 akapit pierwszy lit. a) i b)
	art. 26a część C ust. 6 akapit drugi			art. 338 akapit drugi
	art. 26a część C ust. 7			art. 335
	art. 26a część D zdanie wstępne			—
	art. 26a część D lit. a)			art. 313 ust. 2 art. 333 ust. 2
	art. 26a część D lit. b)			art. 4 lit. a) i c)
	art. 26a część D lit. c)			art. 35 art. 139 ust. 3 akapit pierwszy
	art. 26b część A akapit pierwszy lit. i) zdanie pierwsze			art. 344 ust. 1 pkt 1
	art. 26b część A akapit pierwszy pkt i) zdanie drugie			art. 344 ust. 2
	art. 26b część A akapit pierwszy pkt (ii) tiret pierwsze do czwartego			art. 344 ust. 1 pkt 2
	art. 26b część A akapit drugi			►C1 art. 344 ust. 3 ◄
	art. 26b część A akapit trzeci			art. 345
	art. 26b część B akapit pierwszy			art. 346
	art. 26b część B akapit drugi			art. 347

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 26b część C akapit pierwszy			art. 348
	art. 26b część C akapit drugi zdanie pierwsze i drugie			art. 349 ust. 1 i 2
	art. 26b część C akapit trzeci			art. 350
	art. 26b część C akapit czwarty			art. 351
	art. 26b część D ust. 1 lit. a), b) i c)			art. 354 lit. a), b) i c)
	art. 26b część D ust. 2			art. 355
	art. 26b część E akapit pierwszy i drugi			art. 356 ust. 1 akapit pierwszy i drugi
	art. 26b część E akapit trzeci i czwarty			art. 356 ust. 2 i 3
	art. 26b część F zdanie pierwsze			art. 198 ust. 2 i 3
	art. 26b część F zdanie drugie			art. 208 i 255
	art. 26b część G ust. 1 akapit pierwszy			art. 352
	art. 26b część G ust. 1 akapit drugi			—
	art. 26b część G ust. 2 lit. a)			art. 353
	art. 26b część G ust. 2 lit. b) zdanie pierwsze i drugie			art. 198 ust. 1 i 3
	art. 26c część A lit. a)-e)			art. 358 pkt 1-5
	art. 26c część B ust. 1			art. 359

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 26c część B ust. 2 akapit pierwszy			art. 360
	art. 26c część B ust. 2 akapit drugi pierwsza część zdania pierwszego			art. 361 ust. 1
	art. 26c część B ust. 2 akapit drugi druga część zdania pierwszego			art. 361 ust. 1 lit. a)-e)
	art. 26c część B ust. 2 akapit drugi zdanie drugie			art. 361 ust. 2
	art. 26c część B ust. 3 akapit pierwszy i drugi			art. 362
	art. 26c część B ust. 4 lit. a)-d)			art. 363 lit. a)-d)
	art. 26c część B ust. 5 akapit pierwszy			art. 364
	art. 26c część B ust. 5 akapit drugi			art. 365
	art. 26c część B ust. 6 zdanie pierwsze			art. 366 ust. 1 akapit pierwszy
	art. 26c część B ust. 6 zdanie drugie i trzecie			art. 366 ust. 1 akapit drugi
	art. 26c część B ust. 6 zdanie czwarte			art. 366 ust. 2
	art. 26c część B ust. 7 zdanie pierwsze			art. 367 akapit pierwszy
	art. 26c część B ust. 7 zdanie drugie i trzecie			art. 367 akapit drugi

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 26c część B ust. 8			art. 368
	art. 26c część B ust. 9 zdanie pierwsze			art. 369 ust. 1
	art. 26c część B ust. 9 zdanie drugie i trzecie			art. 369 ust. 2 akapit pierwszy i drugi
	art. 26c część B ust. 10			art. 204 ust. 1 akapit trzeci
	art. 27 ust. 1 zdanie pierwsze i drugie			art. 395 ust. 1 akapit pierwszy i drugi
	art. 27 ust. 2 zdanie pierwsze i drugie			art. 395 ust. 2 akapit pierwszy
	art. 27 ust. 2 zdanie trzecie			art. 395 ust. 2 akapit drugi
	art. 27 ust. 3 i 4			art. 395 ust. 3 i 4
	art. 27 ust. 5			art. 394
	art. 28 ust. 1 i 1a			—
	art. 28 ust. 2 zdanie wstępne			art. 109
	art. 28 ust. 2 lit. a) akapit pierwszy			art. 110 akapit pierwszy i drugi
	art. 28 ust. 2 lit. a) akapit drugi			—
	art. 28 ust. 2 lit. a) akapit trzeci zdanie pierwsze			art. 112 akapit pierwszy

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28 ust. 2 lit. a) akapit trzeci zdanie drugie i trzecie			art. 112 akapit drugi
	art. 28 ust. 2 lit. b)			art. 113
	art. 28 ust. 2 lit. c) zdanie pierwsze i drugie			art. 114 ust. 1 akapit pierwszy i drugi
	art. 28 ust. 2 lit. c) zdanie trzecie			art. 114 ust. 2
	art. 28 ust. 2 lit. d)			art. 115
	art. 28 ust. 2 lit. e) akapit pierwszy i drugi			art. 118 akapit pierwszy i drugi
	art. 28 ust. 2 lit. f)			art. 120
	art. 28 ust. 2 lit. g)			—
	art. 28 ust. 2 lit. h) akapit pierwszy i drugi			art. 121 akapit pierwszy i drugi
	art. 28 ust. 2 lit. i)			art. 122
	art. 28 ust. 2 lit. j)			art. 117 ust. 2
	art. 28 ust. 2 lit. k)			art. 116
	art. 28 ust. 3 lit. a)			art. 370
	art. 28 ust. 3 lit. b)			art. 371
	art. 28 ust. 3 lit. c)			art. 391
	art. 28 ust. 3 lit. d)			art. 372

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28 ust. 3 lit. e)			art. 373
	art. 28 ust. 3 lit. f)			art. 392
	art. 28 ust. 3 lit. g)			art. 374
	art. 28 ust. 3a			art. 376
	art. 28 ust. 4 i 5			art. 393 ust. 1 i 2
	art. 28 ust. 6 akapit pierwszy zdanie pierwsze			art. 106 akapit pierwszy i drugi
	art. 28 ust. 6 akapit pierwszy zdanie drugie			art. 106 akapit trzeci
	art. 28 ust. 6 akapit drugi lit. a), b) i c)			art. 107 akapit pierwszy lit. a), b) i c)
	art. 28 ust. 6 akapit drugi lit. d)			art. 107 akapit drugi
	art. 28 ust. 6 akapit trzeci			art. 107 akapit drugi
	art. 28 ust. 6 akapit czwarty lit. a), b) i c)			art. 108 lit. a), b) i c)
	art. 28 ust. 6 akapit piąty i szósty			—
	art. 28a ust. 1 zdanie wstępne			art. 2 ust. 1
	art. 28a ust. 1 lit. a) akapit pierwszy			art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (i)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28a ust. 1 lit. a) akapit drugi			art. 3 ust. 1
	art. 28a ust. 1 lit. a) akapit trzeci			art. 3 ust. 3
	art. 28a ust. 1 lit. b)			art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (ii)
	art. 28a ust. 1 lit. c)			art. 2 ust. 1 lit. b) pkt (iii)
	art. 28a ust. 1a lit. a)			art. 3 ust. 1 lit. a)
	art. 28a ust. 1a lit. b) akapit pierwszy tiret pierwsze			art. 3 ust. 1 lit. b)
	art. 28a ust. 1a lit. b) akapit pierwszy tiret drugie i trzecie			►C1 art. 3 ust. 2 akapit pierwszy lit. a) i b) ◄
	art. 28a ust. 1a lit. b) akapit drugi			art. 3 ust. 2 akapit drugi
	art. 28a ust. 2 zdanie wstępne			—
	art. 28a ust. 2 lit. a)			art. 2 ust. 2 lit. a) pkt i), ii), iii)
	art. 28a ust. 2 lit. b) akapit pierwszy			art. 2 ust. 2 lit. b)
	art. 28a ust. 2 lit. b) akapit pierwszy tiret pierwsze i drugie			art. 2 ust. 2 lit. b) pkt i), ii), iii)
	art. 28a ust. 2 lit. b) akapit drugi			art. 2 ust. 2 lit. c)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28a ust. 3 akapit pierwszy i drugi			art. 20 akapit pierwszy i drugi
	art. 28a ust. 4 akapit pierwszy			art. 9 ust. 2
	art. 28a ust. 4 akapit drugi tiret pierwsze			art. 172 ust. 1 akapit drugi
	art. 28a ust. 4 akapit drugi tiret drugie			art. 172 ust. 1 akapit pierwszy
	art. 28a ust. 4 akapit trzeci			art. 172 ust. 2
	art. 28a ust. 5 lit. b) akapit pierwszy			art. 17 ust. 1 akapit pierwszy
	art. 28a ust. 5 lit. b) akapit drugi			art. 17 ust. 1 akapit drugi i ust. 2 zdanie wstępne
	art. 28a ust. 5 lit. b) akapit drugi tiret pierwsze			art. 17 ust. 2 lit. a) i b)
	art. 28a ust. 5 lit. b) akapit drugi tiret drugie			art. 17 ust. 2 lit. c)
	art. 28a ust. 5 lit. b) akapit drugi tiret trzecie			art. 17 ust. 2 lit. e)
	art. 28a ust. 5 lit. b) akapit drugi tiret piąte, szóste i siódme			art. 17 ust. 2 lit. f), g), h)
	art. 28a ust. 5 lit. b) akapit drugi tiret ósme			art. 17 ust. 2 lit. d)
	art. 28a ust. 5 lit. b) akapit trzeci			art. 17 ust. 3

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28a ust. 6 akapit pierwszy			art. 21
	art. 28a ust. 6 akapit drugi			art. 22
	art. 28a ust. 7			art. 23
	art. 28b część A ust. 1			art. 40
	art. 28b część A ust. 2 akapit pierwszy i drugi			art. 41 akapit pierwszy i drugi
	art. 28b część A ust. 2 akapit trzeci tiret pierwsze i drugie			art. 42 lit. a) i b)
	art. 28b część B ust. 1 akapit pierwszy tiret pierwsze i drugie			art. 33 ust. 1 lit. a) i b)
	art. 28b część B ust. 1 akapit drugi			art. 33 ust. 2
	art. 28b część B ust. 2 akapit pierwszy			art. 34 ust. 1 lit. a)
	art. 28b część B ust. 2 akapit pierwszy tiret pierwsze i drugie			art. 34 ust. 1 lit. b) i c)
	art. 28b część B ust. 2 akapit drugi zdanie pierwsze i drugie			art. 34 ust. 2 akapit pierwszy i drugi
	art. 28b część B ust. 2 akapit trzeci zdanie pierwsze			art. 34 ust. 3
	art. 28b część B ust. 2 akapit trzeci zdanie drugie i trzecie			—
	art. 28b część B ust. 3 akapit pierwszy i drugi			art. 34 ust. 4 akapit pierwszy i drugi

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28b część C ust. 1 tiret pierwsze akapit pierwszy			art. 48 akapit pierwszy
	art. 28b część C ust. 1 tiret pierwsze akapit drugi			art. 49
	art. 28b część C ust. 1 tiret drugie i trzecie			art. 48 akapit drugi i trzeci
	art. 28b część C ust. 2 i 3			art. 47 akapit pierwszy i drugi
	art. 28b część C ust. 4			art. 51
	art. 28b część D			art. 53
	art. 28b część E ust. 1 akapit pierwszy i drugi			art. 50 akapit pierwszy i drugi
	art. 28b część E ust. 2 akapit pierwszy i drugi			art. 54 akapit pierwszy i drugi
	art. 28b część E ust. 3 akapit pierwszy i drugi			art. 44 akapit pierwszy i drugi
	art. 28b część F akapit pierwszy i drugi			art. 55 akapit pierwszy i drugi
	art. 28c część A zdanie wstępne			art. 131
	art. 28c część A lit. a) akapit pierwszy			art. 138 ust. 1
	art. 28c część A lit. a) akapit drugi			art. 139 ust. 1 akapit pierwszy i drugi
	art. 28c część A lit. b)			art. 138 ust. 2 lit. a)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28c część A lit. c) akapit pierwszy			art. 138 ust. 2 lit. b)
	art. 28c część A lit. c) akapit drugi			art. 139 ust. 2
	art. 28c część A lit. d)			art. 138 ust. 2 lit. c)
	art. 28c część B zdanie wstępne			art. 131
	art. 28c część B lit. a), b), c)			art. 140 lit. a), b) i c)
	art. 28c część C			art. 142
	art. 28c część D akapit pierwszy			art. 143 lit. d)
	art. 28c część D akapit drugi			art. 131
	art. 28c część E ust. 1 tiret pierwsze zastępujący art. 16 ust. 1			
	— ust. 1 akapit pierwszy			art. 155
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt A			art. 157 ust. 1 lit. a)
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt B akapit pierwszy lit. a), b) i c))			art. 156 ust. 1 lit. a), b) i c)
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt B akapit pierwszy lit. d) tiret pierwsze i drugie			art. 156 ust. 1 lit. d) i e)
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt B akapit pierwszy lit. e) akapit pierwszy			art. 157 ust. 1 lit. b)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt B akapit pierwszy lit. e) akapit drugi tiret pierwsze			art. 154
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt B akapit pierwszy lit. e) akapit drugi tiret drugie zdanie pierwsze			art. 154
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt B akapit pierwszy lit. e) akapit drugi tiret drugie zdanie drugie			art. 157 ust. 2
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt B akapit pierwszy lit. e) akapit trzeci tiret pierwsze			—
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt B akapit pierwszy lit. e) akapit trzeci tiret drugie, trzecie i czwarte			art. 158 ust. 1 lit. a), b) i c)
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt B akapit drugi			art. 156 ust. 2
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt C			art. 159
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt D akapit pierwszy lit. a) i b)			art. 160 ust. 1 lit. a) i b)
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt D akapit drugi			art. 160 ust. 2
	— ust. 1 akapit pierwszy pkt E tiret pierwsze i drugie			art. 161 lit. a) i b)
	— ust. 1 akapit drugi			art. 202
	— ust. 1 akapit trzeci			art. 163

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28c część E ust. 1 tiret drugie wprowadzający ust. 1a do art. 16			
	— ust. 1a			art. 162
	art. 28c część E ust. 2 tiret pierwsze uzupełniający art. 16 ust. 2			
	— ust. 2 akapit pierwszy			art. 164 ust. 1
	art. 28c część E ust. 2 tiret drugie wprowadzający akapit drugi i trzeci do art. 16 ust. 2			
	— ust. 2 akapit drugi			art. 164 ust. 2
	— ust. 2 akapit trzeci			art. 165
	art. 28c część E ust. 3 tiret pierwsze do piątego			art. 141 lit. a)-e)
	art. 28d ust. 1 zdanie pierwsze i drugie			art. 68 akapit pierwszy i drugi
	art. 28d ust. 2 i 3			art. 69 ust. 1 i 2
	art. 28d ust. 4 akapit pierwszy i drugi			art. 67 ust. 1 i 2
	art. 28e ust. 1 akapit pierwszy			art. 83
	art. 28e ust. 1 akapit drugi zdanie pierwsze i drugie			art. 84 ust. 1 i 2
	art. 28e ust. 2			art. 76

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28e ust. 3			art. 93 akapit drugi lit. b)
	art. 28e ust. 4			art. 94 ust. 1
	art. 28f ust. 1 zastępujący art. 17 ust. 2, 3 i 4			
	— ust. 2 lit. a)			art. 168 lit. a)
	— ust. 2 lit. b)			art. 168 lit. e)
	— ust. 2 lit. c)			art. 168 lit. b) i d)
	— ust. 2 lit. d)			art. 168 lit. c)
	— ust. 3 lit. a), b) i c)			art. 169 lit. a), b) i c) art. 170 lit. a) i b)
	— ust. 4 akapit pierwszy tiret pierwsze			art. 171 ust. 1 akapit pierwszy
	— ust. 4 akapit pierwszy tiret drugie			art. 171 ust. 2 akapit pierwszy
	— ust. 4 akapit drugi lit. a)			art. 171 ust. 1 akapit drugi
	— ust. 4 akapit drugi lit. b)			art. 171 ust. 2 akapit drugi
	— ust. 4 akapit drugi lit. c)			art. 171 ust. 3
	art. 28f ust. 2 zastępujący art. 18 ust. 1			
	— ust. 1 lit. a)			art. 178 lit. a)
	— ust. 1 lit. b)			art. 178 lit. e)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	— ust. 1 lit. c)			art. 178 lit. b) i d)
	— ust. 1 lit. d)			art. 178 lit. f)
	— ust. 1 lit. e)			art. 178 lit. c)
	art. 28f ust. 3 wprowadzający ust. 3a do art. 18			
	— ust. 3a pierwsza część zdania			art. 181
	— ust. 3a druga część zdania			art. 182
	art. 28g zastępujący art. 21			
	— ust. 1 lit. a) akapit pierwszy			art. 193
	— ust. 1 lit. a) akapit drugi			art. 194 ust. 1 i 2
	— ust. 1 lit. b)			art. 196
	— ust. 1 lit. c) akapit pierwszy tiret pierwsze, drugie i trzecie			art. 197 ust. 1 lit. a), b) i c)
	— ust. 1 lit. c) akapit drugi			art. 197 ust. 2
	— ust. 1 lit. d)			art. 203
	— ust. 1 lit. e)			art. 200
	— ust. 1 lit. f)			art. 195
	— ust. 2			—
	— ust. 2 lit. a) zdanie pierwsze			art. 204 ust. 1 akapit pierwszy

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	— ust. 2 lit. a) zdanie drugie			art. 204 ust. 2
	— ust. 2 lit. b)			art. 204 ust. 1 akapit drugi
	— ust. 2 lit. c) akapit pierwszy			art. 199 ust. 1 lit. a)-g)
	— ust. 2 lit. c) akapit drugi, trzeci i czwarty			art. 199 ust. 2, 3 i 4
	— ust. 3			art. 205
	— ust. 4			art. 201
	art. 28h zastępujący art. 22			
	— ust. 1 lit. a) zdanie pierwsze i drugie			art. 213 ust. 1 akapit pierwszy i drugi
	— ust. 1 lit. b)			art. 213 ust. 2
	— ust. 1 lit. c) tiret pierwsze zdanie pierwsze			art. 214 ust. 1 lit. a)
	— ust. 1 lit. c) tiret pierwsze zdanie drugie			art. 214 ust. 2
	— ust. 1 lit. c) tiret drugie i trzecie			art. 214 ust. 1 lit. b) i c)
	— ust. 1 lit. d) zdanie pierwsze i drugie			art. 215 akapit pierwszy i drugi
	— ust. 1 lit. e)			art. 216
	— ust. 2 lit. a)			art. 242

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	— ust. 2 lit. b) tiret pierwsze i drugie			art. 243 ust. 1 i 2
	— ust. 3 lit. a) akapit pierwszy zdanie pierwsze			art. 220 pkt 1
	— ust. 3 lit. a) akapit pierwszy zdanie drugie			art. 220 pkt 2 i 3
	— ust. 3 lit. a) akapit drugi			art. 220 pkt 4 i 5
	— ust. 3 lit. a) akapit trzeci zdanie pierwsze i drugie			art. 221 ust. 1 akapit pierwszy i drugi
	— ust. 3 lit. a) akapit czwarty			art. 221 ust. 2
	— ust. 3 lit. a) akapit piąty zdanie pierwsze			art. 219
	— ust. 3 lit. a) akapit piąty zdanie drugie			art. 228
	— ust. 3 lit. a) akapit szósty			art. 222
	— ust. 3 lit. a) akapit siódmy			art. 223
	— ust. 3 lit. a) akapit ósmy zdanie pierwsze i drugie			art. 224 ust. 1 i 2
	— ust. 3 lit. a) akapit dziewiąty zdanie pierwsze i drugie			art. 224 ust. 3 akapit pierwszy
	— ust. 3 lit. a) akapit dziewiąty zdanie trzecie			art. 224 ust. 3 akapit drugi
	— ust. 3 lit. a) akapit dziesiąty			art. 225

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	— ust. 3 lit. b) akapit pierwszy tiret pierwsze do dwunastego			art. 226 pkt 1-12
	— ust. 3 lit. b) akapit pierwszy tiret trzynaste			art. 226 pkt 13 i 14
	— ust. 3 lit. b) akapit pierwszy tiret czternaste			art. 226 pkt 15
	— ust. 3 lit. b) akapit drugi			art. 227
	— ust. 3 lit. b) akapit trzeci			art. 229
	— ust. 3 lit. b) akapit czwarty			art. 230
	— ust. 3 lit. b) akapit piąty			art. 231
	— ust. 3 lit. c) akapit pierwszy			art. 232
	— ust. 3 lit. c) akapit drugi zdanie wstępne			art. 233 ust. 1 akapit pierwszy
	— ust. 3 lit. c) akapit drugi tiret pierwsze zdanie pierwsze			art. 233 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)
	— ust. 3 lit. c) akapit drugi tiret pierwsze zdanie drugie			art. 233 ust. 2
	— ust. 3 lit. c) akapit drugi tiret drugie zdanie pierwsze			art. 233 ust. 1 akapit pierwszy lit. b)
	— ust. 3 lit. c) akapit drugi tiret drugie zdanie drugie			art. 233 ust. 3
	— ust. 3 lit. c) akapit trzeci zdanie pierwsze			art. 233 ust. 1 akapit drugi

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	— ust. 3 lit. c) akapit trzeci zdanie drugie			art. 237
	— ust. 3 lit. c) akapit czwarty zdanie pierwsze i drugie			art. 234
	— ust. 3 lit. c) akapit piąty			art. 235
	— ust. 3 lit. c) akapit szósty			art. 236
	— ust. 3 lit. d) akapit pierwszy			art. 244
	— ust. 3 lit. d) akapit drugi zdanie pierwsze			art. 245 ust. 1
	— ust. 3 lit. d) akapit drugi zdanie drugie i trzecie			art. 245 ust. 2 akapit pierwszy i drugi
	— ust. 3 lit. d) akapit trzeci zdanie pierwsze i drugie			art. 246 akapit pierwszy i drugi
	— ust. 3 lit. d) akapit czwarty, piąty i szósty			art. 247 ust. 1, 2 i 3
	— ust. 3 lit. d) akapit siódmy			art. 248
	— ust. 3 lit. e) akapit pierwszy			art. 217 i art. 241
	— ust. 3 lit. e) akapit drugi			art. 218
	— ust. 4 lit. a) zdanie pierwsze i drugie			art. 252 ust. 1
	— ust. 4 lit. a) zdanie trzecie i czwarte			art. 252 ust. 2 akapit pierwszy i drugi
	— ust. 4 lit. a) zdanie piąte			art. 250 ust 2

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	— ust. 4 lit. b)			art. 250 ust. 1
	— ust. 4 lit. c) tiret pierwsze akapit pierwszy i drugi			art. 251 lit. a) i b)
	— ust. 4 lit. c) tiret drugie akapit pierwszy			art. 251 lit. c)
	— ust. 4 lit. c) tiret drugie akapit drugi			art. 251 lit. d) i e)
	— ust. 5			art. 206
	— ust. 6 lit. a) zdanie pierwsze i drugie			art. 261 ust. 1
	— ust. 6 lit. a) zdanie trzecie			art. 261 ust. 2
	— ust. 6 lit. b) akapit pierwszy			art. 262
	— ust. 6 lit. b) akapit drugi zdanie pierwsze			art. 263 ust. 1 akapit pierwszy
	— ust. 6 lit. b) akapit drugi zdanie drugie			art. 263 ust. 2
	— ust. 6 lit. b) akapit trzeci tiret pierwsze i drugie			art. 264 ust. 1 lit. a) i b)
	— ust. 6 lit. b) akapit trzeci tiret trzecie zdanie pierwsze			art. 264 ust. 1 lit. d)
	— ust. 6 lit. b) akapit trzeci tiret trzecie zdanie drugie			art. 264 ust. 2 akapit pierwszy
	— ust. 6 lit. b) akapit czwarty tiret pierwsze			art. 264 ust. 1 lit. c) i e)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	— ust. 6 lit. b) akapit czwarty tiret drugie zdanie pierwsze			art. 264 ust. 1 lit. f)
	— ust. 6 lit. b) akapit czwarty tiret drugie zdanie drugie			art. 264 ust. 2 akapit drugi
	— ust. 6 lit. b) akapit piąty tiret pierwsze i drugie			art. 265 ust. 1 lit. a) i b)
	— ust. 6 lit. b) akapit piąty tiret trzecie zdanie pierwsze			art. 265 ust. 1 lit. c)
	— ust. 6 lit. b) akapit piąty tiret trzecie zdanie drugie			art. 265 ust. 2
	— ust. 6 lit. c) tiret pierwsze			art. 263 ust. 1 akapit drugi
	— ust. 6 lit. c) tiret drugie			art. 266
	— ust. 6 lit. d)			art. 254
	— ust. 6 lit. e) akapit pierwszy			art. 268
	— ust. 6 lit. e) akapit drugi			art. 259
	— ust. 7 pierwsza część zdania			art. 207 akapit pierwszy art. 256 art. 267
	— ust. 7 druga część zdania			art. 207 akapit drugi
	— ust. 8 akapit pierwszy i drugi			art. 273 akapit pierwszy i drugi
	— ust. 9 lit. a) akapit pierwszy tiret pierwsze			art. 272 ust. 1 akapit pierwszy lit. c)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	— ust. 9 lit. a) akapit pierwszy tiret drugie			art. 272 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i d)
	— ust. 9 lit. a) akapit pierwszy tiret trzecie			art. 272 ust. 1 akapit pierwszy lit. b)
	— ust. 9 lit. a) akapit drugi			art. 272 ust. 1 akapit drugi
	— ust. 9 lit. b)			art. 272 ust. 3
	— ust. 9 lit. c)			art. 212
	— ust. 9 lit. d) akapit pierwszy tiret pierwsze i drugie			art. 238 ust. 1 lit. a) i b)
	— ust. 9 lit. d) akapit drugi tiret pierwsze do czwartego			art. 238 ust. 2 lit. a)-d)
	— ust. 9 lit. d) akapit trzeci			art. 238 ust. 3
	— ust. 9 lit. e) akapit pierwszy			art. 239
	— ust. 9 lit. e) akapit drugi tiret pierwsze i drugie			art. 240 pkt 1 i 2
	— ust. 10			art. 209 i 257
	— ust. 11			art. 210 i 258
	— ust. 12 zdanie wstępne			art. 269
	— ust. 12 lit. a) tiret pierwsze, drugie i trzecie			art. 270 lit. a), b) i c)
	— ust. 12 lit. b) tiret pierwsze, drugie i trzecie			art. 271 lit. a), b) i c)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28i wprowadzający akapit trzeci do art. 24 ust. 3			
	— ust. 3 akapit trzeci			art. 283 ust. 1 lit. b) i c)
	art. 28j ust. 1 wprowadzający akapit drugi do art. 25 ust. 4			
	— ust. 4 akapit drugi			art. 272 ust. 2
	art. 28j ust. 2 zastępujący art. 25 ust. 5 i 6			
	— ust. 5 akapit pierwszy lit. a), b) i c)			art. 300 pkt 1, 2 i 3
	— ust. 5 akapit drugi			art. 302
	— ust. 6 lit. a) akapit pierwszy zdanie pierwsze			art. 301 ust. 1
	— ust. 6 lit. a) akapit pierwszy zdanie drugie			art. 303 ust. 1
	— ust. 6 lit. a) akapit drugi tiret pierwsze, drugie i trzecie			art. 303 ust. 2 lit. a), b) i c)
	— ust. 6 lit. a) akapit trzeci			art. 303 ust. 3
	— ust. 6 lit. b)			art. 301 ust. 1
	art. 28j ust. 3 wprowadzający akapit drugi do art. 25 ust. 9			
	— ust. 9 akapit drugi			art. 305

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28k pkt 1 akapit pierwszy			—
	art. 28k pkt 1 akapit drugi lit. a)			art. 158 ust. 3
	art. 28k pkt 1 akapit drugi lit. b) i c)			—
	art. 28k pkt 2, 3 i 4			—
	art. 28k pkt 5			art. 158 ust. 2
	art. 28l akapit pierwszy			—
	art. 28l akapit drugi i trzeci			art. 402 ust. 1 i 2
	art. 28l akapit czwarty			—
	art. 28m			art. 399 akapit pierwszy
	art. 28n			—
	art. 28o ust. 1 zdanie wstępne			art. 326 akapit pierwszy
	art. 28o ust. 1 lit. a) zdanie pierwsze			art. 327 ust. 1 i 3
	art. 28o ust. 1 lit. a) zdanie drugie			art. 327 ust. 2
	art. 28o ust. 1 lit. b)			art. 328
	art. 28o ust. 1 lit. c) tiret pierwsze, drugie i trzecie			art. 329 lit. a), b) i c)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28o ust. 1 lit. d) akapit pierwszy i drugi			art. 330 akapit pierwszy i drugi
	art. 28o ust. 1 lit. e)			art. 332
	art. 28o ust. 1 lit. f)			art. 331
	art. 28o ust. 1 lit. g)			art. 4 lit. b)
	art. 28o ust. 1 lit. h)			art. 35 art. 139 ust. 3 akapit drugi
	art. 28o ust. 2			art. 326 akapit drugi
	art. 28o ust. 3			art. 341
	art. 28o ust. 4			—
	art. 28p ust. 1 tiret pierwsze, drugie i trzecie			art. 405 pkt 1, 2 i 3
	art. 28p ust. 2			art. 406
	art. 28p ust. 3 akapit pierwszy tiret pierwsze i drugie			art. 407 lit. a) i b)
	art. 28p ust. 3 akapit drugi			—
	art. 28p ust. 4 lit a)-d)			art. 408 ust. 1 lit a)-d)
	art. 28p ust. 5 tiret pierwsze i drugie			art. 408 ust. 2 lit a) i b)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 28p ust. 6			art. 409
	art. 28p ust. 7 akapit pierwszy lit. a), b) i c)			art. 410 ust. 1 lit a), b) i c)
	art. 28p ust. 7 akapit drugi tiret pierwsze			—
	►C1 art. 28p ust. 7 akapit drugi tiret drugie i trzecie ◀			►C1 art. 410 ust. 2 lit. a) i b) ◀
	art. 29 ust. 1-4			art. 398 ust. 1-4
	art. 29a			art. 397
	art. 30 ust. 1			art. 396 ust. 1
	art. 30 ust. 2 zdanie pierwsze i drugie			art. 396 ust. 2 akapit pierwszy
	art. 30 ust. 2 zdanie trzecie			art. 396 ust. 2 akapit drugi
	art. 30 ust. 3 i 4			art. 396 ust. 3 i 4
	art. 31 ust. 1			—
	art. 31 ust. 2			art. 400
	art. 33 ust. 1			art. 401
	art. 33 ust. 2			art. 2 ust. 3
	art. 33a ust. 1 zdanie wstępne			art. 274
	art. 33a ust. 1 lit. a)			art. 275

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	art. 33a ust. 1 lit. b)			art. 276
	art. 33a ust. 1 lit. c)			art. 277
	art. 33a ust. 2 zdanie wstępne			art. 278
	art. 33a ust. 2 lit. a)			art. 279
	art. 33a ust. 2 lit. b)			art. 280
	art. 34			art. 404
	art. 35			art. 403
	art. 36 i 37			—
	art. 38			art. 414
	załącznik A część I pkt 1 i 2			załącznik VII pkt 1 lit. a) i b)
	załącznik A część I pkt 3			załącznik VII pkt 1 lit. c) i d)
	załącznik A część II pkt 1-6			załącznik VII pkt 2 lit. a)-f)
	załącznik A część III i IV			załącznik VII pkt 3 i 4
	załącznik A część IV pkt 1-4			załącznik VII pkt 4 lit. a)-d)
	załącznik A część V			art. 295 ust. 2
	załącznik B zdanie wstępne			art. 295 ust. 1 pkt 5
	załącznik B tiret pierwsze do dziewiątego			załącznik VIII pkt 1-9
	załącznik C			—

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	załącznik D pkt 1-13			załącznik I pkt 1-13
	załącznik E pkt 2			załącznik X część A pkt 1
	załącznik E pkt 7			załącznik X część A pkt 2
	załącznik E pkt 11			załącznik X część A pkt 3
	załącznik E pkt 15			załącznik X część A pkt 4
	załącznik F pkt 1			załącznik X część B pkt 1
	załącznik F pkt 2			załącznik X część B pkt 2 lit. a)-j)
	załącznik F pkt 5-8			załącznik X część B pkt 3-6
	załącznik F pkt 10			załącznik X część B pkt 7
	załącznik F pkt 12			załącznik X część B pkt 8
	załącznik F pkt 16			załącznik X część B pkt 9
	załącznik F pkt 17 akapit pierwszy i drugi			załącznik X część B pkt 10
	załącznik F pkt 23			załącznik X część B pkt 11
	załącznik F pkt 25			załącznik X część B pkt 12
	załącznik F pkt 27			załącznik X część B pkt 13
	załącznik G pkt 1 i 2			art. 391
	załącznik H akapit pierwszy			art. 98 ust. 3
	załącznik H akapit drugi zdanie wstępne			—
	załącznik H akapit drugi pkt 1-6			załącznik III pkt 1-6

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
	załącznik H akapit drugi pkt 7 akapit pierwszy i drugi			załącznik III pkt 7 i 8
	załącznik H akapit drugi pkt 8-17			załącznik III pkt 9-18
	załącznik I zdanie wstępne			—
	załącznik I lit. a) tiret pierwsze do siódmego			załącznik IX część A pkt 1-7
	załącznik I lit. b) tiret pierwsze i drugie			załącznik IX część B pkt 1 i 2
	załącznik I lit. c)			załącznik IX część C
	załącznik J zdanie wstępne			załącznik V zdanie wstępne
	załącznik J			załącznik V pkt 1-25
	załącznik K pkt 1 tiret pierwsze, drugie i trzecie			załącznik IV pkt 1 lit. a), b) i c)
	załącznik K pkt 2-5			załącznik IV pkt 2-5
	załącznik L akapit pierwszy pkt 1-5			załącznik II pkt 1-5
	załącznik L akapit drugi			art. 56 ust. 2
	załącznik M lit. a)-f)			załącznik VI pkt 1-6
		art. 1 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 89/465/EWG		art. 133 akapit drugi
		art. 2 dyrektywy 94/5/WE		art. 342
		art. 3 zdanie pierwsze i drugie dyrektywy 94/5/WE		art. 343 akapit pierwszy i drugi

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
		art. 4 dyrektywy 2002/38/WE		art. 56 ust. 3 art. 57 ust. 2 art. 357
		art. 5 dyrektywy 2002/38/WE		—
			załącznik VIII część II pkt 2 lit. a) Aktu Przystąpienia Grecji	art. 287 ust. 1 pkt 1
			załącznik VIII część II pkt 2 lit. b) Aktu Przystąpienia Grecji	art. 375
			►C1 załącznik XXXII część IV pkt 3 lit. a) tiret pierwsze i drugie Aktu Przystąpienia Hiszpanii i Portugalii ◄	art. 287 pkt 2 i 3
			załącznik XXXII część IV pkt 3 lit. b) akapit pierwszy Aktu Przystąpienia Hiszpanii i Portu- galii	art. 377
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. b) akapit pierwszy Aktu Przy- stąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 104
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. c) akapit pierwszy Aktu Przy- stąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 287 pkt 4

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. f) akapit pierwszy Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 117 ust. 1
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. g) akapit pierwszy Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 119
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. h) akapit pierwszy tiret pierwsze i drugie Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 378 ust. 1
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. i) akapit pierwszy tiret pierwsze Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	—
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. i) akapit pierwszy tiret drugie i trzecie Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 378 ust. 2 lit. a) i b)
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. j) Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 287 pkt 5
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. l) akapit pierwszy Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 111 lit. a)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. m) akapit pierwszy Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 379 ust. 1
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. n) akapit pierwszy tiret pierwsze i drugie Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 379 ust. 2
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. x) tiret pierwsze Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 253
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. x) tiret drugie Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 287 pkt 6
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. z) akapit pierwszy Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 111 lit. b)
			załącznik XV część IX pkt 2 lit. aa) akapit pierwszy tiret pierwsze i drugie Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji	art. 380
			Protokół nr 2 do Aktu Przystąpienia Austrii, Finlandii i Szwecji w sprawie Wysp Alandzkich	art. 6 ust. 1 lit. d)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
			załącznik V ust. 5 pkt 1 lit. a) Aktu Przystąpienia Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Republiki Słowackiej z 2003 r.	art. 123
			załącznik V ust. 5 pkt 1 lit. b) Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 381
			załącznik VI ust. 7 pkt 1 lit. a) Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 124
			załącznik VI ust. 7 pkt 1 lit. b) Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 382
			załącznik VII ust. 7 pkt 1 akapit pierwszy i drugi Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 125 ust. 1 i 2
			załącznik VII ust. 7 pkt 1 akapit trzeci Aktu Przystąpienia z 2003 r.	—
			załącznik VII ust. 7 pkt 1 akapit czwarty Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 383 lit. a)
			załącznik VII ust. 7 pkt 1 akapit piąty Aktu Przystąpienia z 2003 r.	—

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
			załącznik VII ust. 7 pkt 1 akapit szósty Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 383 lit. b)
			załącznik VIII ust. 7 pkt 1 lit. a) Aktu Przystąpienia z 2003 r.	—
			załącznik VIII ust. 7 pkt 1 lit. b) akapit drugi Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 384 lit. a)
			►C1 załącznik VIII ust. 7 pkt 1 lit. b) akapit trzeci Aktu Przystąpienia z 2003 r. ◀	art. 384 lit. b)
			załącznik IX ust. 8 pkt 1 Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 385
			załącznik X ust. 7 pkt 1 lit. a) pkt (i) i (ii) Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 126 lit. a) i b)
			załącznik X ust. 7 pkt 1 lit. c) Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 386
			załącznik XI ust. 7 pkt 1 Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 127
			załącznik XI ust. 7 pkt 2 lit. a) Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 387 lit. c)
			załącznik XI ust. 7 pkt 2 lit. b) Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 387 lit. a)

▼B

Dyrektywa 67/227/EWG	Dyrektywa 77/388/EWG	Dyrektywy zmieniające	Inne akty	Niniejsza dyrektywa
			załącznik XI ust. 7 pkt 2 lit. c) Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 387 lit. b)
			załącznik XII ust. 9 pkt 1 lit. a) Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 128 ust. 1 i 2
			załącznik XII ust. 9 pkt 1 lit. b) Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 128 ust. 3, 4 i 5
			załącznik XII ust. 9 pkt 2 Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 388
			► C1 załącznik XIII ust. 9 pkt 1 lit. a) Aktu Przystąpienia z 2003 r. ◀	art. 129 ust. 1 i 2
			załącznik XIII ust. 9 pkt 1 lit. b) Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 389
			załącznik XIV ust. 7 akapit pierwszy Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 130 lit. a) i b)
			załącznik XIV ust. 7 akapit drugi Aktu Przystąpienia z 2003 r.	—
			załącznik XIV ust. 7 akapit trzeci Aktu Przystąpienia z 2003 r.	art. 390